

Årsredovisning 2007

Bokslut

Information till investerare

Ordinarie bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma för Fortum Abp hålls tisdagen den 1 april 2008, klockan 13:00 i Finlandiahallen, Mannerheimgatan 13 e, Helsingfors. Registrering av aktieägare som har aviserat deltagande börjar klockan 11:45.

Aktieägare som önskar närvara vid bolagsstämman måste informera Fortum om detta på förhand. Anmälan till bolagsstämman kan göras via Fortums webbplats på www.fortum.se/bolagsstamma, via telefon på +358 10 452 9460, via fax på +358 10 262 2727 eller via brev till Fortum Abp, Corporate Legal Affairs/AGM, POB 1, FI-00048 FORTUM, Finland. Anmälan och eventuella fullmakter måste vara Fortum tillhanda senast 16:00 (finsk tid) den 25 mars 2008.

Utbetalning av utdelning

Styrelsen föreslår till bolagsstämman att Fortum Abp ska betala en utdelning på 1,35 euro per aktie för 2007. Av denna utdelning ska 0,77 euro per aktie betalas från Fortums löpande resultat. En extra utdelning om 0,58 euro per aktie föreslås för att styra Fortums kapitalstruktur mot målet. Avstämningsdag för rätt till utdelning är 4 april 2008 och det föreslagna datumen för utbetalning av utdelning är 11 april 2008.

Publicering av resultat

- Delårsrapport för januari–mars publiceras den 24 april 2008.
- Delårsrapport för januari–juni publiceras den 17 juli 2008.
- Delårsrapport för januari–september publiceras den 22 oktober 2008.

Årsredovisningen och delårsrapporterna tillhandahålls på finska, svenska och engelska och går även att läsa på Fortums webbplats, på adresserna www.fortum.fi, www.fortum.se och www.fortum.com

Fortums ledning håller regelbundet presskonferenser för analytiker och media, vilka kan följas på företagets webbplats. Ledningsgruppen ger även intervjuer både enskilt och gruppvis. Fortum deltar i olika konferenser för investerare.

Fortum tillämpar en tyst period på 30 dagar före publicering av resultatet. Ytterligare information om aktier och aktieägare finns i delen om Fortums aktie och aktieägare i Verksamhetsberättelsen i Bokslut.

Fakta om Fortum-aktien

Noterad på OMX Nordic Exchange Helsinki
Handelskod: FUM1V
Antal aktier den 30 januari 2008: 886 935 660
Sektor: Kraftförsörjning

Kontaktinformation för investerare:

Mika Paloranta, IR-direktör
tel. +358 10 452 4138, fax: +358 10 452 4176,
e-post: mika.paloranta@fortum.com

Rauno Tiihonen, IR-chef
tel. +358 10 453 6150, fax: +358 10 452 4176,
e-post: rauno.tiihonen@fortum.com

Beställning av ekonomisk information

Finansiella dokument kan beställas från Fortum Abp, Mail Room, POB 1, FI-00048 FORTUM, Finland, tel. +358 10 452 9151, e-post: juha.ahonen@fortum.com
Information för investerare finns tillgänglig på nätet på www.fortum.se/investerare

Bokslut 2007

Fortum i korthet	2
Verksamhetsberättelse	6
Finansiell utveckling	6
Riskhantering	17
Fortums aktie och aktieägare	21
Koncernens bokslut, IFRS	24
Koncernens resultaträkning	24
Koncernens balansräkning	25
Förändringar i koncernens eget kapital	26
Koncernens kassaflödesanalys	27

Noter till koncernens bokslut	28
1 Redovisningsprinciper	28
2 Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål	37
3 Finansiell riskhantering	38
4 Kapitalriskhantering	44
5 Upplýsingar för primära segment	44
6 Geografiska segment	48
7 Förändringar i verkligt värde för derivat och underliggande poster i resultaträkningen	49
8 Företagsförvärv och avyttringar	50
9 Valutakurser	53
10 Omsättning	53
11 Övriga intäkter	53
12 Material och tjänster	54
13 Övriga kostnader	54
14 Ersättningar till anställda och ledningen	54
15 Avskrivningar och nedskrivningar	56
16 Finansnetto	56
17 Inkomstskatt	57
18 Resultat per aktie	58
19 Utdelning per aktie	59
20 Finansiella tillgångar och skulder per kategori	59
21 Immateriella tillgångar	61
22 Materiella anläggningstillgångar	62

23 Andelar i intresseföretag och joint ventures	64
24 Övriga långfristiga investeringar	66
25 Långfristiga och kortfristiga räntebärande fordringar	67
26 Varulager	68
27 Kortfristiga rörelsefordringar	68
28 Likvida medel	69
29 Aktiekapital	69
30 Verkligt värde och övriga reserver	70
31 Anställdas bonusprogram och incitamentsprogram	70
32 Minoritetsintressen	74
33 Räntebärande skulder	75
34 Uppskjutna skatter	76
35 Pensioner och övriga avsättningar	77
36 Pensionsförpliktelser	78
37 Tillgångar och skulder relaterade till kärnkraften	81
38 Övriga långfristiga skulder	82
39 Kortfristiga rörelseskulder	83
40 Ställda säkerheter	83
41 Kontrakterade åtaganden	84
42 Ansvarförbindelser	84
43 Legala tvister och processförfaranden	85
44 Transaktioner med närstående	85
45 Händelser efter balansdagen	85
46 Dotterbolagsaktier per segment den 31 december 2007	86

Koncernens nyckeltal	88
Finansiella nyckeltal	88
Aktierelaterade nyckeltal	90
Operationella nyckeltal, volymer	91
Operationella nyckeltal, segment	92
Definitioner för beräkning av nyckeltal	94

Moderbolagets bokslut, finsk redovisningsstandard	96
Resultaträkning	96
Balansräkning	96
Kassaflödesanalys	97
Noter till moderbolagets bokslut	97

Förslag till utdelning	102
Revisionsberättelse	103
Förvaltningsrådets utlåtande	104

Fortums årsredovisning består av två delar:
Verksamheten och Bokslut.
Hållbar utveckling rapporteras i Verksamhetsdelen.

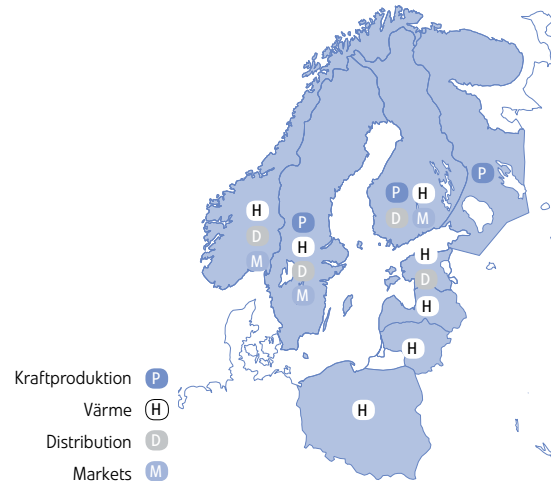

Följ den här ikonen bredvid texten för att hitta ytterligare information.

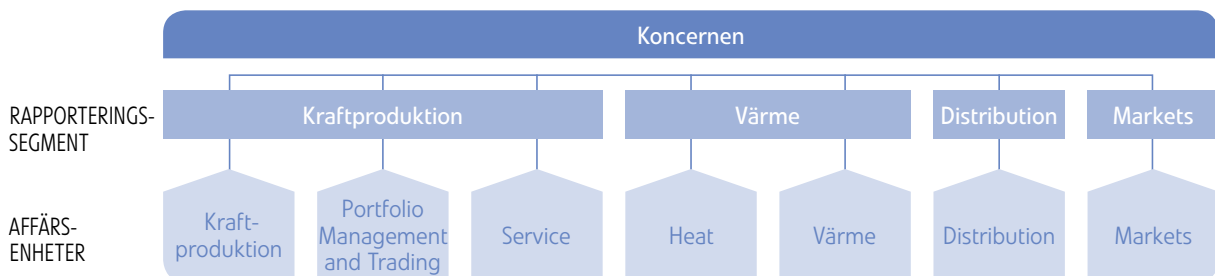
Fortum i korthet

Fortum är ett ledande energibolag i Norden och området runt Östersjön. Affärsverksamheten omfattar produktion, försäljning och distribution av el och värme samt drift och underhåll av kraftverk. Fortum tar ett stort ansvar för att säkra tillgängligheten på våra tjänster – nu och i framtiden.

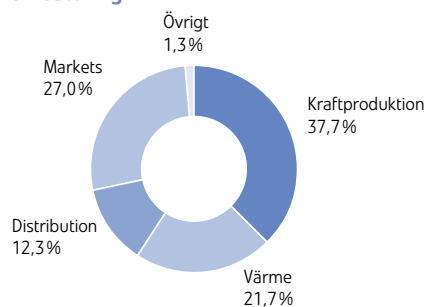
Fortums verksamhet är uppdelad på fyra rapporteringssegment. Kraft produceras av segmentet Kraftproduktion i kraftverk som Fortum äger helt eller delvis och av segmentet Värme i kraftvärmeanläggningar. Segmentet Kraftproduktion säljer den el som produceras via den nordiska elbörsen Nord Pool. Segmentet Markets köper sin el genom Nord Pool och säljer elen till privat- och företagskunder samt till andra återförsäljare. Värme säljer ånga och fjärrvärme främst till industriella kunder och kommuner samt till fastighetsbolag. Fortums elöverföring via lokal- och regionnät rapporteras under segmentet Distribution.

Koncernstruktur

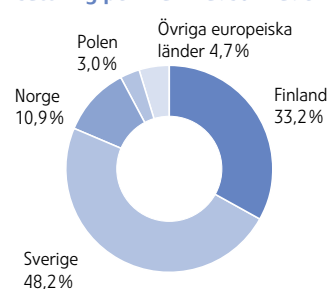

Omsättning ¹⁾

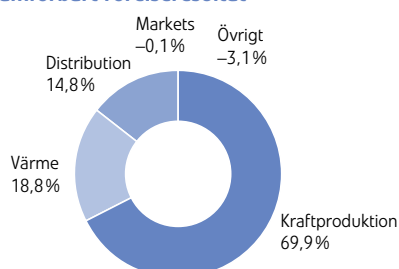

¹⁾ Procentsatser baserade på omsättning före elimineringar.

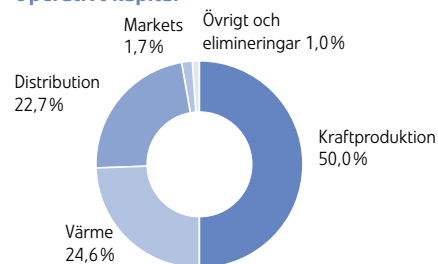
Omsättning per marknadsområde

Jämförbart rörelseresultat

Operativt kapital

Fortumaktien

Fortum är ett noterat bolag på OMX Nordic Exchange Helsinki. Fortum upprättar koncernbokslut och delårsrapporter i enlighet med finsk lagstiftning. De publiceras på

finska, svenska och engelska. Internationell Finansiell redovisningsstandard (IFRS) infördes 2005. Per 31 december 2007 uppgick Fortums börsvärde till 27 319 miljoner euro.

Fortums finansiella mål

Fortum kommunicerade 2006 att ha en betryggande och effektiv kapitalstruktur som samtidigt ger möjlighet att implementera dess strategi. Det definierade målet för kapitalstrukturen är nettoskuld/EBITDA mellan 3,0 till 3,5. Fortum reviderade också målet för avkastning på eget kapital i linje med företagets mål för kapitalstruktur. Det nya målet utgjorde en ökning från 12% till 14% eller högre. Målet för avkastning på sysselsatt kapital kvarstod vid 12% eller högre.

Koncernens finansiella mål, ordinarie verksamheter

		2007		2006	2005
	Mål	justerat ¹⁾	2007	2006	2005
Avkastning på sysselsatt kapital, %	12%	14,0	16,5	13,4	13,5
Avkastning på eget kapital, %	14%	15,8	19,1	14,4	13,5
Kapitalstruktur: Nettoskuld/EBITDA	3,0–3,5×	2,2	1,9	2,3	1,8

¹⁾ Justerat för vinster avseende REC och Lenenergo.

Finansiell sammanfattning, ordinarie verksamheter

milj. euro eller enligt nedan	2007 justerat ¹⁾	2007	2006	2005
Omsättning		4 479	4 491	3 877
EBITDA		2 298	1 884	1 754
Rörelseresultat		1 847	1 455	1 347
Jämförbart rörelseresultat		1 564	1 437	1 334
Periodens resultat, aktieägarnas andel		1 552	1 071	884
Sysselsatt kapital		13 544	12 663	11 357
Räntebärande nettoskuld		4 466	4 345	3 158
Räntebärande nettoskuld / EBITDA	2,2	1,9	2,3	1,8
Avkastning på sysselsatt kapital, %	14,0	16,5	13,4	13,5
Avkastning på eget kapital, %	15,8	19,1	14,4	13,5
Investeringar i materiella anläggningstillgångar och bruttoinvesteringar i aktier		972	1 395	479
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 670	1 151	1 271

¹⁾ Justerat för vinster avseende REC och Lenenergo.

Nyckeltal per aktie

	2007	2006	2005
Resultat per aktie, totala Fortum, euro	1,74	1,22	1,55
Resultat per aktie, ordinarie verksamheter, euro	1,74	1,22	1,01
Resultat per aktie, verksamheter under avveckling, euro	–	–	0,54
Utdelning per aktie, totala Fortum, euro	1,35 ¹⁾	1,26	1,12 ³⁾
Utdelning per aktie, ordinarie verksamheter, euro	0,77 ¹⁾	0,73	0,58
Utdelning per, extra utdelning för 2006 och 2007/ verksamheter under avveckling 2005, euro	0,58 ¹⁾	0,53	0,54
Utdelningsandel, totala Fortum, %	77,6 ¹⁾²⁾	103,3 ²⁾	72,3
Utdelningsandel, ordinarie verksamheter, %	44,3 ¹⁾²⁾	59,8 ²⁾	57,4 ⁴⁾
Utdelningsandel, extra utdelning för 2006 och 2007/ verksamheter under avveckling 2005, %	33,3 ¹⁾²⁾	43,4 ²⁾	100,0 ⁴⁾

¹⁾ Styrelsens förslag till bolagsstämman 1 april 2008.

²⁾ Utdelningsandelar för 2006 och 2007 är baserade på resultat per aktie.

³⁾ Utöver kontantutdelningen, distribuerade Fortum cirka 85 % av aktierna Neste Oil Oyj som utdelning 2005.

⁴⁾ 2005 års utdelningsandel för ordinarie verksamheter och verksamheter under avveckling är beräknade på basis av resultat per aktie för ordinarie verksamheter.

10 års finansiella och aktierelaterade nyckeltal samt tillhörande definitioner presenteras i Koncernbokslutet, se sidorna 88–90 och 94–95.

Information per segment

Fortums verksamhet är organiserad i sju affärsenheter. Finansiella mål, resultatuppföljning och allokering av resurser i koncernens performance management process är baserad på affärsenheternas jämförbara rörelseresultat, inklusive resultat från intressebolag och joint ventures, och jämförbar avkastning på operativt kapital. Fortums

affärsenheter är grupperade till segment i den externa rapporteringen.

Operativa nyckeltal presenteras i Koncernbokslutet, se sidorna 91–93 och Not 5 Upplysningar för primära segment.

Rörelseresultat exklusive poster av engångskaraktär, effekter från marknadsvärdering av derivat som ej erhåller säkringsredovisning och justeringar för kärnavfallsfonden.

Jämförbart rörelseresultat inklusive resultat från andelar intressebolag dividerat med jämförbart operativt kapital.

Nyckeltal per segment, ordinarie verksamheter

milj. euro	Omsättning			Jämförbart rörelseresultat			Jämförbart RONA, %		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Kraftproduktion	2 350	2 439	2 058	1 093	985	854	17,7	16,9	14,5
Värme	1 356	1 268	1 063	290	253	253	9,2	9,2	11,0
Distribution	769	753	707	231	250	244	7,5	8,3	8,6
Markets	1 683	1 912	1 365	-1	-4	30	-0,6	-0,8	16,4
Övrigt	81	78	91	-49	-47	-47			
Koncernjusteringar	-1 760	-1 959	-1 407	-	-	-			
Totalt	4 479	4 491	3 877	1 564	1 437	1 334			

Omsättning kvartalsvis per segment, ordinarie verksamheter

milj. euro	2007				2006	2006				2006
	I/2007	II/2007	III/2007	IV/2007		I/2006	II/2006	III/2006	IV/2006	
Kraftproduktion	641	522	502	685	2 350	643	560	569	667	2 439
Värme	479	252	186	439	1 356	480	229	178	381	1 268
Distribution	225	172	166	206	769	219	162	162	210	753
Markets	519	351	331	482	1 683	547	400	436	529	1 912
Övrigt	19	22	19	21	81	20	20	19	19	78
Koncernjusteringar	-543	-360	-344	-513	-1 760	-566	-423	-418	-552	-1 959
Totalt	1 340	959	860	1 320	4 479	1 343	948	946	1 254	4 491

Jämförbart rörelseresultat kvartalsvis per segment, ordinarie verksamheter

milj. euro	2007				2006	2006				2006
	I/2007	II/2007	III/2007	IV/2007		I/2006	II/2006	III/2006	IV/2006	
Kraftproduktion	328	218	184	363	1 093	293	208	195	289	985
Värme	137	36	-3	120	290	126	35	-3	95	253
Distribution	78	53	50	50	231	81	53	39	77	250
Markets	-14	3	11	-1	-1	0	2	2	-8	-4
Övrigt	-17	-12	-4	-16	-49	-14	-12	-8	-13	-47
Totalt	512	298	238	516	1 564	486	286	225	440	1 437

Årets första och sista kvartal är normalt sett de bästa kvartalen för kraft- och värmeverksamheterna.

Kvartalsinformation finns tillgänglig på Fortums hemsida på www.fortum.se/investerare

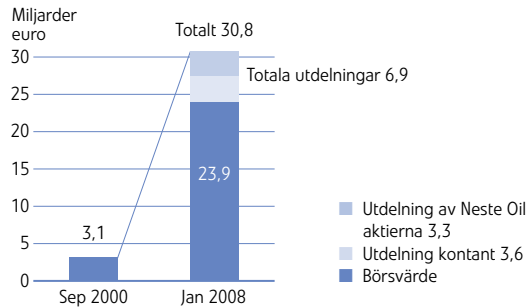

Skapandet av aktieägarvärde

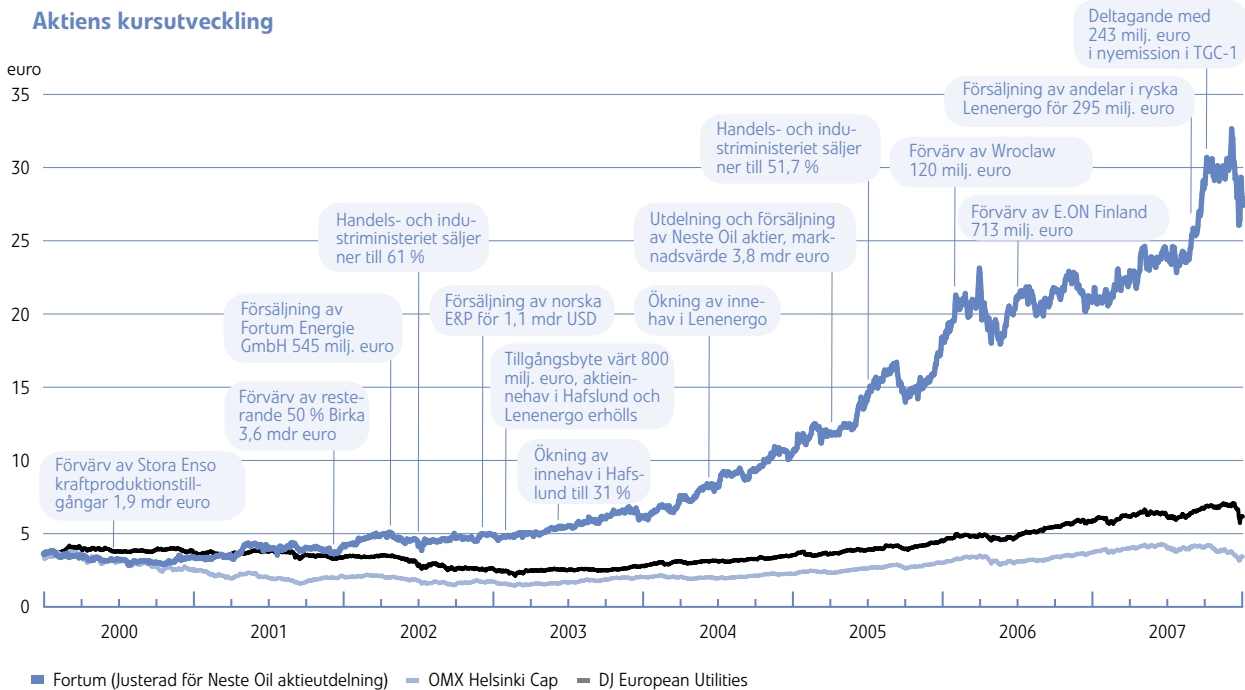
Fortumaktien överträffade andra jämförbara europeiska bolags aktier under 2007. Fortums aktiekurs ökade med 43% under året, medan Dow Jones European Utility Index ökade med 18% och OMX Helsinki Cap Index ökade med 8%.

Fortum har fortlöpande utfört strukturell och verksamhetsinriktad utveckling i enlighet med företagets strategi. Sedan år 2000 har Fortum gjort förvärv för totalt 8 mdr euro och avyttringar för 7 mdr euro. Sedan år 2000 har aktiekursen ökat med cirka 800%.

Ökning av aktieägarvärde, totalt 27,7 miljarder euro

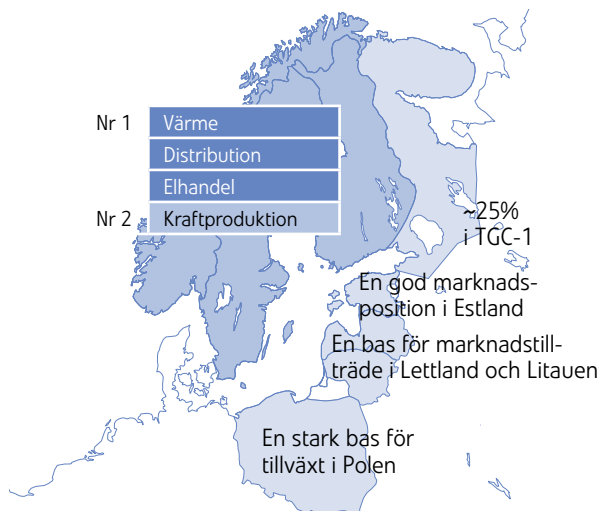
Aktiens kursutveckling

Framgångsrik genomföring av Fortums strategi under 2000-talet

I Norden är Fortum för närvarande ledande eller den näst största aktören inom sina kärnverksamheter. I Polen, de baltiska länderna och i Ryssland söker företaget aktivt efter tillväxtpotentialer. Implementeringen av investeringsprogrammet för att öka kraft- och värmeproduktionen i Norden med 1 300 MW fortsatte och flera avtal slöts

med stora kunder. Fortum fortsatte att utveckla sina kunderbidanden för att ge kunder större mervärde, med särskilt fokus på AMM (automatisk mätaravläsning). Dessutom investerar Fortum i nya CHP-anläggningar i Polen och Estland.

Det nordiska investeringsprogrammet

- Olkiluoto 3, Finland, kärnkraft
- Effekthöjning kärnkraft, Sverige
- Finno, Finland (CHP)
- Värtan, Sverige (bio CHP)
- Träskända, Finland (bio CHP)
- Brista, Sverige (avfall CHP)
- Modernisering av existerande vattenkraft
- Vindkraft, Sverige

Totalt ~1 300 MW

3 miljarder euro, 10 TWh av vilka ~90% CO₂-fritt

Dessutom

- Automatisk mätaravläsning (240 miljoner euro)
- Leveranssäkerhet i lokal- och regionnät (700 miljoner euro)

Verksamhetsberättelse

Finansiell utveckling

År 2007 kännetecknades av kraftig nederbörd och milda vintertemperaturer. Under året ledde den goda vattenbalansen i kombination med låga priser på utsläppsrätter för koldioxid till låga spotpriser i Norden. Trots det utmanande läget på kraftmarknaden har Fortum förbättrat sitt resultat jämfört med föregående år. Bolagets finansiella ställning är fortsatt stark. Nettokassaflödet från den löpande verksamheten förbättrades till 1 670 (1 151) miljoner euro.

Nyckeltal, ordinarie verksamheter

milj. euro eller enligt nedan	2007	2006	2005
Omsättning	4 479	4 491	3 877
Rörelseresultat	1 847	1 455	1 347
Rörelseresultat, % av omsättning	41,2	32,4	34,7
Jämförbart rörelseresultat	1 564	1 437	1 334
Resultat före skatt	1 934	1 421	1 267
Periodens resultat relaterad till bolagets aktieägare	1 552	1 071	884
Resultat per aktie, euro	1,74	1,22	1,01
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 670	1 151	1 271
Eget kapital per aktie, euro	9,43	8,91	8,17
Sysselsatt kapital	13 544	12 663	11 357
Räntebärande nettoskuld	4 466	4 345	3 158
Antal aktier i medeltal, 1 000-tal	889 997	881 194	872 613

Finansiella nyckeltal, ordinarie verksamheter

	2007 justerat ²⁾	2007	2006	2005
Avkastning på sysselsatt kapital, %	14,0	16,5	13,4	13,5
Avkastning på eget kapital, % ¹⁾	15,8	19,1	14,4	13,5
Nettoskuld/EBITDA	2,2	1,9	2,3	1,8

¹⁾ Avkastning på eget kapital för ordinarie verksamheter år 2005 beräknas utifrån vinsten från ordinarie verksamheter för perioden, dividerat med det totala egna kapitalet vid periodens slut. Vinsten från avvecklade verksamheter för perioden har den 31 december 2005 reducerats från eget kapital.

²⁾ Justerad med vinster från REC och Lenenergo

Nyckeltal, totalt Fortum

milj. euro eller enligt nedan	2007	2006	2005 ^{*)}
Omsättning	4 479	4 491	5 918
Rörelseresultat	1 847	1 455	1 864
Rörelseresultat, % av omsättning	41,2	32,4	31,5
Resultat per aktie, euro	1,74	1,22	1,55
Avkastning på sysselsatt kapital, %	16,5	13,4	16,6
Avkastning på eget kapital, %	19,1	14,4	18,7
Soliditet, %	49	48	49

^{*)} 2005 redovisas Fortums oljeverksamhet som verksamhet under avveckling till den 31 mars 2005, när Fortums ordinarie bolagsstämma beslöt att dela ut 85% av aktierna i Neste Oil som utdelning. De återstående aktierna avyttrades i april 2005.

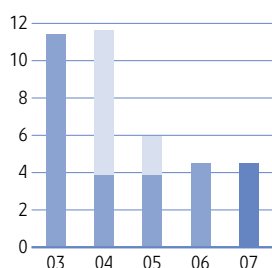
Under det första kvartalet redovisade Fortum en vinst på 180 miljoner euro efter att intressebolaget Hafslund ASA i Norge hade sålt aktier i Renewable Energy Corporation (REC). Det motsvarar 0,20 euro per aktie i Fortums resultat för det första kvartalet. Under tredje kvartalet sålde Fortum sin andel i ryska JSC Lenenergo för 295 miljoner euro. Det gav en vinst på 232 miljoner euro, vilket motsvarar 0,26 euro per aktie i Fortums resultat för det tredje kvartalet.

Fortum deltog i aktieemissionen av ryska Territorial Generating Company 1 (TGC-1) under tredje kvartalet och behöll sin ägarandel på 25,7%. Det totala värdet på Fortums teckning var 243 miljoner euro.

Under 2007 var segmentet Kraftproduktions erhållna pris på producerad kraft i Norden 39,7 (37,1) euro per megawattimme (MWh), en ökning med 7% från föregående år och klart högre än det genomsnittliga spotpriset på el på den nordiska elbörsen Nord Pool. Detta var tack vare Fortums konsekventa säkringsstrategi. Det genomsnittliga spotpriset på el på Nord Pool var 27,9 (48,6) euro per megawattimme (MWh), cirka 43% lägre än samma period föregående år.

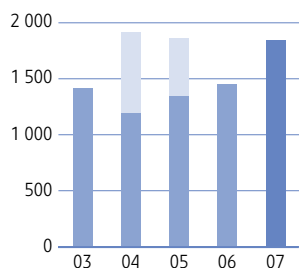

Omsättning, mdr euro

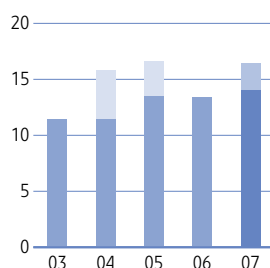
■ Verksamheter under avveckling

Rörelseresultat, milj. euro

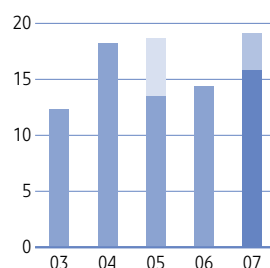
■ Verksamheter under avveckling

Avkastning på sysselsatt kapital, %

■ Verksamheter under avveckling
■ Inkl. vinster från REC och Lenenergo

Avkastning på eget kapital, %

■ Verksamheter under avveckling
■ Inkl. vinster från REC och Lenenergo

Marknadsvillkor

Enligt preliminär statistik konsumerade de nordiska länderna 397 (393) terawattimmar (TWh) el under 2007, en ökning med cirka 1% jämfört med föregående år.

År 2007 inleddes med att nivån i de nordiska vattenmagasinen låg på det långsiktiga genomsnittsvärdet. Under hela året låg de nordiska vattenmagasinen över det långsiktiga genomsnittsvärdet. I slutet av december låg de nordiska vattenmagasinen 8 TWh över det långsiktiga genomsnittsvärdet och 11 TWh över 2006 års nivå.

Under år 2007 var det genomsnittliga spotpriset för elektricitet på Nord Pool 27,9 (48,6) euro per megawattimme, eller 43% lägre än 2006. De låga spotpriserna berodde på höga vattenflöden och låga priser på utsläppsrätter för koldioxid under 2007.

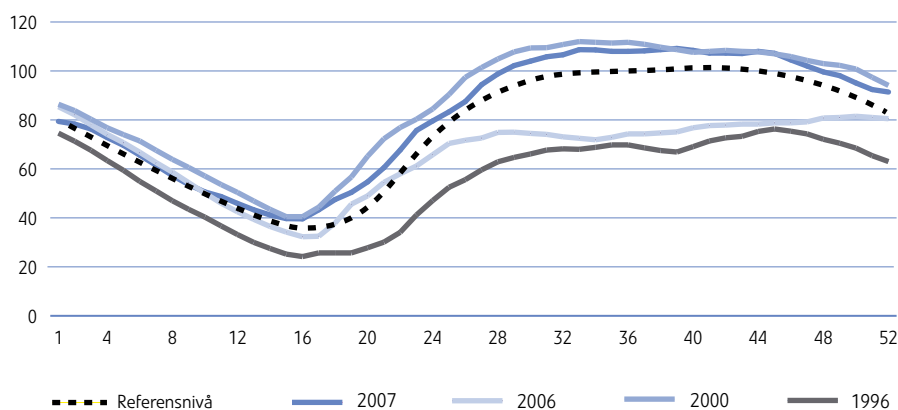
Under 2007 var det genomsnittliga marknadspriset på utsläppsrätter för koldioxid 0,7 (18,5) euro per ton koldioxid, eller 96% lägre än under det föregående året.

Under den andra halvan av 2007 steg kolpriserna kraftigt. Oljepriserna steg under större delen av året och nådde historiskt höga nivåer – i slutet av året närmade de sig 100 US-dollar per fat.

I Tyskland var det genomsnittliga spotpriset under fjärde kvartalet högre än i Norden, vilket medförde en nettoexport av energi från Norden till Tyskland.

Vattenmagasinen i Norden

Veckovis magasininnehåll i energi, TWh

Sammanlagd kraft- och värmeproduktion

Fortums sammanlagda kraftproduktion under 2007 uppgick till 52,2 (54,4) TWh, varav 51,1 (53,2) TWh var i Norden, vilket motsvarar 13% (14%) av Nordens totala elförbrukning.

Vid årsskiftet uppgick Fortums kraftproduktionskapacitet till 10 920 (10 913) MW, varav 10 775 (10 768) MW i Norden. Vid årsskiftet uppgick Fortums värmeproduktionskapacitet till 11 223 (10 883) MW, varav 9 381 (9 239) MW i Norden.

Under 2007 var cirka 89% (84%) av Fortums kraftproduktion koldioxidfri. Enligt en preliminär uppskattning av koldioxidutsläppen från Fortums egna kraftverk under 2007 uppgår de till 10,4 (11,0) miljoner ton, 0,6 miljoner ton lägre än föregående år. Utsläppen som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter (ETS) uppgick till cirka 9,8 (10,6) miljoner ton. Båda siffrorna inkluderar Fortums andel på 308 MW av kraftverket Meri-Pori som leasades ut i januari 2007. Den genomsnittliga mängden utsläppsrätter som tilldelats Fortums installationer i olika länder uppgick till cirka 8,1 miljoner ton per år under 2005–2007.

Fortums sammanlagda kraft- och värmeproduktion presenteras i siffror nedan. Siffrorna för respektive segment finns i segmentanalyserna.

Fortums totala kraft- och värmeproduktion

TWh	2007	2006	2005
Kraftproduktion	52,2	54,4	52,3
Värmeproduktion	26,1	25,8	25,1

Fortums egen kraftproduktion per källa totalt i de nordiska länderna

TWh	2007	2006	2005
Vattenkraft	20,0	19,8	21,2
Kärnkraft	24,9	24,4	25,8
Värmekraft	6,2	9,0	4,2
Totalt	51,1	53,2	51,2

Fortums kraftproduktion per källa, total andel i de nordiska länderna

%	2007	2006	2005
Vattenkraft	39	37	42
Kärnkraft	49	46	50
Värmekraft	12	17	8
Totalt	100	100	100

Total el- och värmeförsäljning

Fortums totala kraftförsäljning uppgick till 59,7 (61,6) TWh, varav 58,5 (60,2) TWh i Norden. Det motsvarar ungefär 15% (15%) av den totala elförbrukningen i Norden under januari–december. Värmeförsäljningen i de nordiska länderna uppgick till 20,4 (20,1) TWh och 6,7 (6,7) TWh i övriga länder.

Fortums totala el-*) och värmeförsäljning

milj. euro	2007	2006	2005
Elförsäljning	2 370	2 437	2 002
Värmeförsäljning	1 096	1 014	867

Fortums totala elförsäljning*) per område

TWh	2007	2006	2005
Sverige	27,6	28,5	30,4
Finland	29,0	29,6	26,0
Övriga länder	3,1	3,5	3,3
Totalt	59,7	61,6	59,7

Fortums totala värmeförsäljning per område

TWh	2007	2006	2005
Sverige	9,2	9,3	9,5
Finland	11,1	10,7	9,8
Övriga länder**)	6,8	6,8	4,5
Totalt	27,1	26,8	23,8

*) Transaktionerna på Nord Pool beräknas som ett netto av koncernens försäljning och inköp per timme.

***) Inklusive Storbritannien, som redovisas i segmentet Kraftproduktion under övrig försäljning.

Finansiellt resultat

Omsättning per segment, ordinarie verksamheter

milj. euro	2007	2006	2005
Kraftproduktion	2 350	2 439	2 058
Värme	1 356	1 268	1 063
Distribution	769	753	707
Markets	1 683	1 912	1 365
Övrigt	81	78	91
Koncernjustering	-1 760	-1 959	-1 407
Totalt	4 479	4 491	3 877

Jämförbart rörelseresultat per segment, ordinarie verksamheter

milj. euro	2007	2006	2005
Kraftproduktion	1 093	985	854
Värme	290	253	253
Distribution	231	250	244
Markets	-1	-4	30
Övrigt	-49	-47	-47
Totalt	1 564	1 437	1 334

Rörelseresultat per segment, ordinarie verksamheter

milj. euro	2007	2006	2005
Kraftproduktion	1 125	980	825
Värme	294	264	269
Distribution	465	252	251
Markets	12	-6	32
Övrigt	-49	-35	-30
Totalt	1 847	1 455	1 347

Koncernens omsättning uppgick till 4 479 (4 491) miljoner euro.

Koncernens rörelseresultat uppgick till 1 847 (1 455) miljoner euro. Det jämförbara rörelseresultatet ökade med 127 miljoner euro till 1 564 (1 437) miljoner euro. Segmenten Kraftproduktion och Värme bidrog till ökningen.

Vinsten från försäljningen av innehavet i Lenenergo ökade det rapporterade rörelseresultatet för det tredje kvartalet med 232 miljoner euro. Vinsten redovisades i rörelseresultatet för segmentet Distribution.

Resultat före skatt uppgick till 1 934 (1 421) miljoner euro.

Koncernens finansnetto ökade till 154 (103) miljoner euro. Ökningen kan huvudsakligen tillskrivas en högre räntebärande nettoskuld och en minskad förändring av det verkliga värdet på derivatkontrakt på 7 (30) miljoner euro.

Resultat från andelar i intressebolag och joint ventures uppgick till 241 (69) miljoner euro. Det största bidraget kom från Hafslund ASA i Norge. Under det första kvartalet meddelade Hafslund att bolaget hade slutfört försäljningen av 35 miljoner aktier i Renewable Energy Corporation (REC) till 138 NOK per aktie. Som en följd av detta redovisade Fortum en vinst på 180 miljoner euro, vilket motsvarar 0,20 euro per aktie i bolagets resultat för det första kvartalet. Efter den här transaktionen äger Hafslund fortfarande 70,4 miljoner aktier i REC.

Hafslund visar förändringen av det verkliga värdet i aktieinnehavet i REC genom resultaträkningen, medan Fortum visar förändringen av det verkliga värdet i det egna kapitalet. I slutet av december 2007 var den kumulativa förändringen av marknadsvärdet, som redovisats som eget kapital i Fortum baserat på det antal kvarvarande aktier som Hafslund redovisat, cirka 790 miljoner euro.

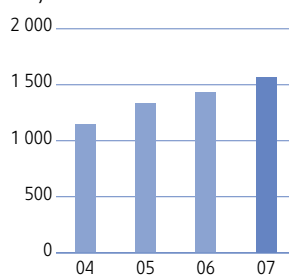
Fortum mottog 145 miljoner euro i utdelning från Hafslund under det andra kvartalet. Av den erhållna utdelningen härrör 123 miljoner euro från försäljningen av REC.

Minoritetsintressen stod för 56 (49) miljoner euro. Minoritetsintressena hänför sig huvudsakligen till Fortum Värme Holding, där Stockholms stad har ett ekonomiskt intresse på 50%.

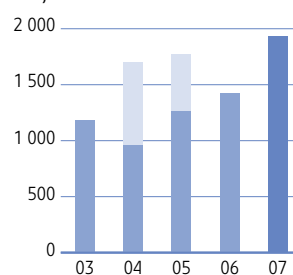
Skatterna uppgick till totalt 326 (301) miljoner euro under perioden. Skattesatsen uppgick enligt resultaträkningen till 16,9% (21,2%), huvudsakligen på grund av det höga resultatet från andelar i intressebolag samt kapitalvinsten från försäljningen av aktier i Lenenergo. Exklusive resultat från andelar i intressebolag och kapitalvinsten från försäljningen av Lenenergo uppgick skattesatsen till 22,3% (22,3%).

Resultatet för perioden uppgick till 1 608 (1 120) miljoner euro. Fortums avkastning per aktie uppgick till 1,74 (1,22) euro. Avkastning på sysselsatt kapital för året uppgick till 16,5% (13,4% för 2006) och avkastningen på eget kapital för året uppgick till 19,1% (14,4% för 2006). År 2007 uppgick avkastningen på sysselsatt kapital och avkastningen på eget kapital, exklusive vinsterna från REC och Lenenergo, till 14,0% respektive 15,8%.

Jämförbart rörelseresultat, milj. euro

Resultat före skatt, milj. euro

■ Verksamheter under avveckling

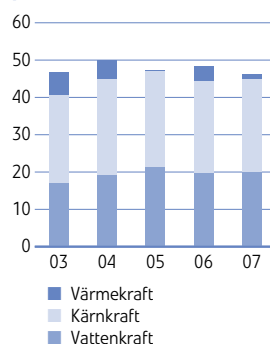
Segmentanalyser

Kraftproduktion

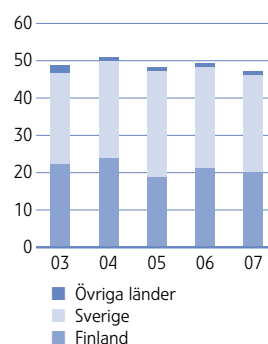
Verksamheten omfattar produktion och försäljning av kraft i Norden samt drifts- och underhållsservice i Norden och på utvalda internationella marknader. Segmentet Kraftproduktion säljer sin produktion till Nord Pool och innefattar affärsenheterna Generation, Portfolio Management and Trading (PMT) samt Service.

milj. euro	2007	2006	2005
Omsättning	2 350	2 439	2 058
– kraftförsäljning	2 019	2 059	1 682
– övrig försäljning	331	380	376
Rörelseresultat	1 125	980	825
Jämförbart rörelseresultat	1 093	985	854
Operativt kapital (vid slutet av perioden)	7 148	6 734	5 954
Avkastning på operativt kapital, %	19,2	16,1	14,0
Jämförbar avkastning på operativt kapital, %	17,7	16,9	14,5
Investeringar i materiella anläggnings-tillgångar och bruttoinvesteringar i aktier	390	240	130
Medelantal anställda	3 475	4 147	4 374

Segmentets kraftproduktion i de nordiska länderna per källa, TWh

Segmentets kraftproduktion per område, TWh

Under 2007 uppgick segmentets kraftproduktion i de nordiska länderna till 46,1 (48,3) TWh, varav cirka 20,0 (19,8) TWh eller 43% (41%) var vattenkraft, 24,9 (24,4) TWh eller 54% (51%) kärnkraft och 1,2 (4,1) TWh eller 3% (8%) värmekraft. Trots att tillgängligheten hos de svenska kärnkraftverken ökade något jämfört med 2006 ledde de förlängda underhållsarbetena och de oplanerade avställningarna till en negativ effekt på cirka 1,3 TWh för kärnkraftsproduktionen. På grund av det låga spotpriset producerades det mindre värmekraft. Under perioden januari–december var cirka 95% (89%) av segmentets kraftproduktion koldioxidfri.

Vid årsskiftet var segmentets kapacitet för kraftproduktion 9 560 (9 540) MW, varav 9 420 (9 400) MW i de nordiska länderna och 140 (140) MW i övriga länder.

Kraftproduktion per område

TWh	2007	2006	2005
Sverige	26,0	27,1	28,4
Finland	20,1	21,1	18,8
Övriga länder	1,1	1,2	1,1
Totalt	47,2	49,4	48,3

Försäljningsvolym i Norden, TWh	51,8	53,9	52,6
varav vidareförsäljning	5,2	4,5	4,5

Försäljningspris

EUR/MWh	2007	2006	2005
Pris på kraftproduktion i Norden*	39,7	37,1	31,2

* För segmentet Kraftproduktion i Norden, exklusive vidareförsäljning.

Under 2007 var Fortum Kraftproduktions erhållna pris på producerad kraft i Norden (exklusive vidareförsäljning) 39,7 euro per megawattimme, en ökning med 7% jämfört med året innan, medan det genomsnittliga spotpriset på Nord Pool var 27,9 euro per megawattimme, en minskning med

43% jämfört med 2006. Motsvarande försäljningsvolym uppgick till 46,6 (49,4) TWh för hela året.

Under 2007 var det jämförbara rörelseresultatet högre än föregående år. Segmentets erhållna pris i Norden var högre tack vare högre säkringspriser. Ökad produktion av vattenkraft och kärnkraft gav också ett positivt bidrag. Dåliga resultat hos Fortum Service och engångseffekten från ökade kostnader för kärnavfallshantering som redovisats i det tredje kvartalet sänkte det jämförbara rörelseresultatet.

Under 2007 var Fortums totala CO₂ utsläpp under EUs direktiv om handel med utsläppsrätter (ETS) 9,8 miljoner ton, vilket översteg tilldelade utsläppsrätter med 1,3 miljoner ton. Trots detta fick segmentet Kraftproduktion en positiv effekt tack vare terminsförsäljningen av utsläppsrätter som skedde vid en lämplig tidpunkt. Försäljningskontrakt som ingåtts under eller före första kvartalet 2006 med leveransdatum under det fjärde kvartalet 2007 bidrog med 32 miljoner euro i det fjärde kvartalets resultat.

Fortums juridiska ansvar för hantering av kärnavfall i Finland beräknas enligt kärnkraftslagen och fastställs av arbets- och näringsministeriet i början av 2008. De framtida kostnaderna kommer att öka i huvudsak på grund av den nya tekniska lösningen för fyllnadsmaterial för tunnlarna i slutförvaringen. Det juridiska ansvaret ökade med cirka 130 miljoner euro. Fortum är skyldigt att bidra med medlen i sin helhet till statens kärnavfallshanteringsfond (fonden) för att täcka det juridiska ansvaret. Fortum har beviljats en periodisering av betalningarna till fonden över sex år. Beslutet fattades av regeringen i december 2007. Fortum redovisade en engångseffekt från ökade kostnader för kärnavfallshantering i resultatet för tredje kvartalet.

I juli 2007 beviljade den finska regeringen nya produktionslicenser till enhet 1 och 2 på kärnkraftsanläggningen i Lovisa. Fortum Power and Heat Oy ansökte om dessa licenser i november 2006. För Lovisa 1 gäller den nya licen-

sen till slutet av 2027 och för Lovisa 2 till slutet av 2030. De nuvarande licenserna som beviljades 1998 löper ut i slutet av 2008. Fortums kraftanläggning i Lovisa har producerat kärnkraft i 30 år.

På det Fortumägda kärnkraftverket i Lovisa i Finland överskreds produktionsvolymen 8 TWh för andra gången någonsin under 2007. Reaktorenhet 2 uppnådde den högsta produktionen någonsin – mer än 4 TWh. Den kombinerade kapacitetsfaktorn hos de två enheterna vid kärnkraftverket Lovisa var hög, 95,4%.

I juni 2007 överlämnade Fortum programmet för miljökonsekvensbedömning (MKB) gällande en ny kärnkraft-

verksenhet på ön Hästholmen i Lovisa till finska handels- och industriministeriet. Ministeriet presenterade sitt uttalande om programmet i oktober. Fortum sammanställer den slutliga MKB-rapporten utifrån programmet och de uttalanden som inkommer. Miljökonsekvensbedömningen överlämnas till ministeriet före sommaren 2008.

Fortum deltar med en andel på cirka 25% i byggnationen av den femte finska kärnkraftverksenheten (Olkiluoto 3). Teollisuuden Voima (TVO), företaget som bygger och äger den nya enheten, har informerats av leverantören (konsortiet Areva-Siemens) om att anläggningen kommer att tas i drift under sommaren 2011.

Elpris på Nord Pool 2004–2007, euro/MWh

Genomsnittligt spotpris och Fortum Kraftproduktions erhållna pris i Norden

Värme

Affärsområdet omfattar produktion och försäljning av värme i Norden och andra delar av östersjöområdet. Fortum är en ledande värmeproducent i Norden. Segmentet producerar även kraft i kraftvärmeanläggningar (CHP) och säljer den till slutkonsumenter, främst genom långtidskontrakt, samt till Nord Pool. Segmentet består av affärsenheterna Värme, verksamt i Sverige, samt Heat, verksamt på övriga marknader.

milj. euro	2007	2006	2005
Omsättning	1 356	1 268	1 063
– värmeförsäljning	1 053	976	834
– kraftförsäljning	202	198	145
– övrig försäljning	101	94	84
Rörelseresultat	294	264	269
Jämförbart rörelseresultat	290	253	253
Operativt kapital (vid slutet av perioden)	3 507	3 407	2 551
Avkastning på operativt kapital, %	9,3	9,6	11,6
Jämförbar avkastning på operativt kapital, %	9,2	9,2	11,0
Investeringar i materiella anläggningstillgångar och bruttoinvesteringar i aktier	327	773	211
Medelantal anställda	2 302	2 345	2 186

Under 2007 uppgick den totala värmeförsäljningen till 25,1 (24,7) TWh. Under samma perioder uppgick den totala kraftförsäljningen i kraftvärmeanläggningar (CHP) till 5,0 (5,0) TWh.

Värmeförsäljning per område

TWh	2007	2006	2005
Sverige	9,2	9,3	9,5
Finland	11,1	10,7	9,8
Övriga länder	4,8	4,7	2,4
Totalt	25,1	24,7	21,7

Kraftförsäljning

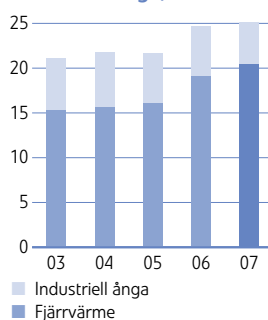
TWh	2007	2006	2005
Totalt	5,0	5,0	4,1

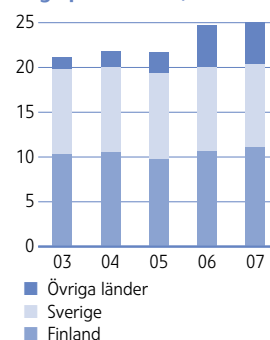
Det jämförbara rörelseresultatet under 2007 för segmentet Värme var 37 miljoner euro högre än föregående år. En effektiv bränslemix hade en positiv effekt på resultatet i Sverige. Förvärvet av Fortum Esbo (E.ON Finland) samt förbättringar av effektiviteten i Polen bidrog också positivt till resultaten.

Antalet fjärrvärmekunder ökade under 2007 tack vare framgångsrik nyförsäljning på alla marknader.

Segmentets försäljning av fjärrvärme och industriell ånga, TWh

Segmentets försäljning av fjärrvärme och industriell ånga per område, TWh

Distribution

Fortum äger och driver lokalnät och regionnät och distribuerar el till sammanlagt 1,6 miljoner kunder i Sverige, Finland, Norge och Estland.

milj. euro	2007	2006	2005
Omsättning	769	753	707
– distribution på lokalnät	648	636	592
– distribution på regionnät	81	80	82
– övrig försäljning	40	37	33
Rörelseresultat	465	252	251
Jämförbart rörelseresultat	231	250	244
Operativt kapital (vid slutet av perioden)	3 243	3 412	3 021
Avkastning på operativt kapital, %	14,5	8,4	8,8
Jämförbar avkastning på operativt kapital, %	7,5	8,3	8,6
Investeringar i materiella anläggnings-tillgångar och bruttoinvesteringar i aktier	237	313	115
Medelantal anställda	1 060	983	1 008

Under 2007 uppgick distributionsvolymen på lokal- och regionnät till totalt 26,0 (24,6) TWh respektive 18,1 (18,1) TWh.

Eldistributionen via regionnät uppgick totalt i Sverige till 14,9 (15,0) TWh och i Finland till 3,2 (3,1) TWh.

Volym el distribuerad på lokalnät per område

TWh	2007	2006	2005
Sverige	14,3	14,4	14,4
Finland	9,2	7,7	6,3
Norge	2,3	2,3	2,2
Estland	0,2	0,2	0,2
Totalt	26,0	24,6	23,1

Antal elnätskunder per område

Tusental	31 Dec 2007	31 Dec 2006	31 Dec 2005
Sverige	871	865	860
Finland	591	580	410
Norge	98	97	97
Estland	24	23	23
Totalt	1 584	1 565	1 390

Det jämförbara rörelseresultatet för segmentet under året var 231 miljoner euro, 19 miljoner euro lägre än föregående år. Huvudanledningen till minskningen under 2007 jämfört med året innan var de kostnader på 13 miljoner euro som uppkom i samband med stormarna i början av året. Det nya kund- och faktureringsystemet i Sverige fortsatte att orsaka extrakostnader under 2007. Installation av automatiska mätare i Sverige samt engångsjusteringen av priset under sista kvartalet i Finland sänkte också rörelseresultatet. Förvärvet av Fortum Esbo (E.ON Finland) bidrog positivt till segmentets resultat.

Vinsten på 232 miljoner euro efter skatt från försäljningen av innehavet i JSC Lenenergo har redovisats i tredje kvartalets rörelseresultat för segmentet Distribution.

Volym distribuerad el på lokalnät per område, TWh

Markets

Segmentet Markets ansvarar för försäljning av el till slutkunder på sammanlagt 1,3 miljoner privat- och företagskunder samt till andra återförsäljare av el i Sverige, Finland och Norge. Segmentet Markets köper sin el genom Nord Pool.

milj. euro	2007	2006	2005
Omsättning	1 683	1 912	1 365
Rörelseresultat	12	-6	32
Jämförbart rörelseresultat	-1	-4	30
Operativt kapital (vid slutet av perioden)	247	176	228
Avkastning på operativt kapital, %	6,9	-1,6	17,4
Jämförbar avkastning på operativt kapital, %	-0,6	-0,8	16,4
Investeringar i materiella anläggnings- tillgångar och bruttoinvesteringar i aktier	3	14	10
Medelantal anställda	936	825	745

Under 2007 var segmentets elförsäljning totalt 39,6 (42,1) TWh.

Under 2007 lyckades segmentet inte nå ett positivt jämförbart rörelseresultat. Det berodde delvis på försäljning av el till slutkunder i Finland där konsumentpriserna inte ökat i samma takt som marknadens anskaffningspriser (grossistpriser på Nord Pool).

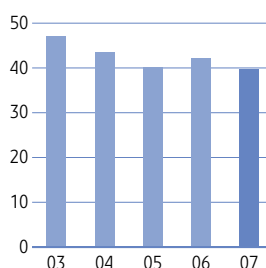
Det nya kund- och faktureringsystemet i Sverige fortsatte att orsaka extrakostnader under 2007.

Trots den hårda priskonkurrensen var Fortums nettokundflöde i Finland tydligt positivt under 2007. Det kan

huvudsakligen tillskrivas ökad försäljning av miljömärkta elprodukter. Fortum är marknadsledare på den nordiska marknaden vad gäller försäljning av miljömärkt elektricitet. Under 2007 var nettoflödet av kunder på den nordiska marknaden något negativt på grund av ökad konkurrens, framför allt i Sverige.

Den årliga kundundersökningen SKI (Svenskt Kvalitetsindex) i Sverige och EPSI i Finland (Extended Performance Satisfaction Index) visade att tillfredsställelsen bland Fortums kunder har ökat tydligt under 2007.

Elförsäljning, TWh

Investeringar, avyttring av och bruttoinvesteringar i aktier, ordinarie verksamheter

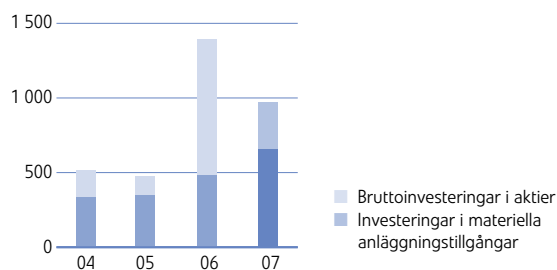
milj. euro	2007	2006	2005
Investeringar i materiella anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	11	21	11
Materiella anläggningstillgångar	644	464	335
Total	655	485	346
Bruttoinvesteringar i aktier			
Dotterbolag	18	765	87
Intressebolag	295	124	47
Finansiella tillgångar som kan säljas	4	21	-
Total	317	910	134

Investeringar och placeringar i aktier uppgick i januari–december till totalt 972 (1 395) miljoner euro. Investeringar, exklusive förvärv, uppgick till 655 (485) miljoner euro.

Kraftproduktion

I september deltog Fortum i aktieemissionen av det ryska TGC-1 och tecknade sig för nya aktier i bolaget. Det totala värdet på Fortums teckning var cirka 243 miljoner euro. Med denna teckning behåller Fortum sin andel på 25,7% i TGC-1 och sin position som bolagets näst största aktieägare.

Investeringar och bruttoinvesteringar i aktier ordinarie verksamheter, milj. euro

Värme

I juli 2007 köpte Fortum fjärrvärmeverket EC Wojkowice i Polen. Företagets värmeförsäljning uppgick under året till 64 GWh och elförsäljningen till 320 MWh. Företaget har 34 anställda.

Kraftvärmearbetsprojektet i Finno i Finland, Czestochowa i Polen och Tartu i Estland fortlöper. Förberedelserna för kraftvärmeverk i Värtan och Brista i Sverige och i Träskända i Finland fortsätter.

Ägandet av Vattenfalls värmeverksamhet i Pärnu, Estland och Riga, Lettland övergick till Fortum i januari respektive februari.

I november beviljades Fortum Värme miljötillstånd för den biobränslebaserade kraftvärmeanläggningen i Värtan. Miljötillståndet omfattar också installation av rökgaskondensorer i de befintliga enheterna vid anläggningen i Värtan och arbetet med detta har redan påbörjats.

Distribution

Fortum sålde sin andel på drygt $\frac{1}{3}$ i JSC Lenenergo i Ryssland för cirka 295 miljoner euro. Beslutet att sälja aktierna i Lenenergo sker i enlighet med Fortums strategi i Ryssland att i första hand investera i kraftproduktionstillgångar. Den aktuella verksamheten i Lenenergo är eldistribution i St. Petersburg och Leningrad-området.

Investeringarna i automatiska mätare i Sverige uppgick till 64 miljoner euro under 2007.

Finansiering

milj. euro	2007	2006	2005
Räntekostnader	-220	-176	-203
Ränteintäkter	76	50	46
Förändring i verkligt värde på finansiella instrument	7	30	40
Övriga finansiella kostnader	-17	-7	-18
Finansnetto	-154	-103	-135
Räntebärande skulder	4 893	4 502	3 946
Likvida medel	427	157	788
Räntebärande nettoskuld	4 466	4 345	3 158

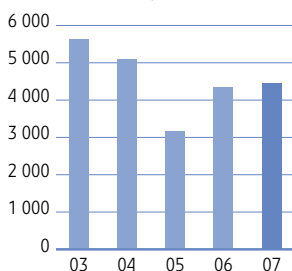
Vid årets slut uppgick den räntebärande nettoskulden till 4 466 miljoner euro (4 345 miljoner euro), vilket innebar att nettoskulden för året ökade med 121 miljoner euro. Ökningen av nettoskulden hänger främst samman med återbetalning av kapital och pågående investeringsprogram. I april betalade Fortum en utdelning som uppgick till 1 122 miljoner euro. Nettoskulden till EBITDA exklusive engångsvinster var 2,2 vid årets slut.

Koncernens finansnetto för år 2007 uppgick till 154 (103) miljoner euro. Ökningen beror huvudsakligen på en högre genomsnittlig nettoskuld och något högre genomsnittliga räntor under 2007. Finansnettot inkluderar dock en ökning av värdet av finansiella instrument med 7 (30) miljoner euro för hela året.

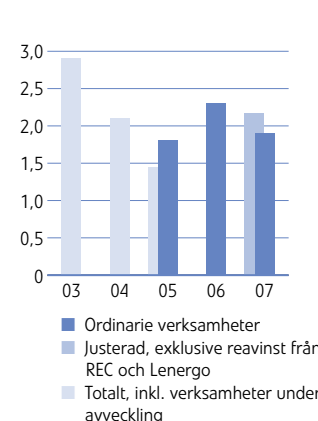
Den genomsnittliga räntan för Fortums räntebärande bruttoskuld (inklusive derivat) var 4,3% (4,1%) för 2007.

Koncernens likviditet är fortfarande god. Vid årets slut uppgick likvida medel och likvida värdepapper till 427 (157)

Räntebärande nettoskuld, milj. euro

Nettoskuld / EBITDA

miljoner euro. Dessutom hade koncernen tillgång till sammanlagt 1,4 (1,3) miljarder euro i form av ej utnyttjade garanterade lånefaciliteter, inklusive en syndikerad revolverande kredit om 1,2 miljarder euro som förfaller 2011 och bilaterala checkräkningskrediter som förnyas på årsbasis.

Under året säkrade Fortum en ny långsiktig finansiering på omkring 850 miljoner euro, för att finansiera återbetalning av kapital, lån som förfaller och det pågående investeringsprogrammet. Löptiden för dessa finansieringsprogram varierade mellan 5 och 10 år och utgjordes av en obligation värd 6,1 miljarder SEK (cirka 660 miljoner euro) samt bilaterala lånekontrakt värda 1,75 miljarder SEK (cirka 190 miljoner euro).

Fortum Abp:s långfristiga kreditbetyg hos Moody's och Standard & Poor's låg kvar på A2 (stabil) respektive A- (stabil).

Forskning och utveckling

Forskning och utveckling är viktigt för Fortums konkurrenskraft och har en viktig roll i företagens strategi för hållbar tillväxt.

Fortums tillvägagångssätt för forskning och utveckling bygger på nätverkande och samarbete med ledande externa partner, till exempel forskningsinstitut, universitet och tillverkare av utrustning och anläggningar. Inom särskilda områden av strategisk betydelse har dock Fortum även intern expertis och utvecklar sin verksamhet internt. Under 2007 reviderade Fortum sin vision och strategi för forskning och utveckling samt tog initiativ till flera nya forsknings- och utvecklingsprogram.

Fortum är ständigt involverat i ett flertal forsknings- och utvecklingsaktiviteter. Fem nya program lanserades under 2007 för att förstärka forskning och utveckling med inriktning på nya initiativ till hållbar tillväxt: tekniker för ren kol och gas, biotillväxt, framtida produktionstekniker, energioptimering för kunder och tillväxt i Ryssland.

Koncernens totala utgifter för forskning och utveckling under 2007 var 21 (17) miljoner euro. Ökningen av utgifterna kan huvudsakligen hänföras till nya program och aktiviteter som initierats under 2007.

Fortums kostnad för forskning och utveckling uppgår till 0,5% av försäljningen (0,4% under 2006) och 0,8%

(0,6%) av de totala kostnaderna. Fortums kostnad för forskning och utveckling ligger kring genomsnittet jämfört med andra kraft- och värmebolag i Europa.

 Ytterligare information om forskning och utveckling finns på sidorna 14–15 i verksamhetsdelen av årsredovisningen.

	2007	2006	2005
Kostnader för forskning och utveckling, miljoner euro	21	17	14
Kostnader för forskning och utveckling, % av omsättningen	0,5	0,4	0,4
Kostnader för forskning och utveckling, % av totala kostnader	0,8	0,6	0,6

Hållbar utveckling

”Att vara förebilden bland kraft- och värmebolag och en föregångare i hållbar utveckling”. Denna reviderade visionsformulering betonar vad Fortum vill och kommer att göra i framtiden.

I enlighet med den nya visionsformuleringen reviderade Fortum sin hållbarhetspolicy under 2007. Den nya policyn anger att företaget vill vara föregångare och

- siktar på att bli normgivande när det gäller att mildra klimatförändringarna, använda naturresurser på ett ansvarsfullt sätt och verka för säkerhet.
- engagerar sig aktivt tillsammans med sina intressenter för att kontinuerligt förbättra resultatet när det gäller miljö, sociala frågor och ekonomi.
- är överens med alla sina affärspartners om att tillämpa hög standard när det gäller affäretik och -integritet, omsorg om miljön och respekt för mänskliga rättigheter överallt där företaget bedriver sin verksamhet.
- noggrant iakttar lagar och bestämmelser i all verksamhet.

Åtagandet när det gäller hållbar utveckling utvecklas vidare i Fortums uppförandekod och riktlinjer. Policyn omvandlas till handling genom att fastställa utvecklingsmål för Fortums agenda för hållbar utveckling.

En ny enhet för hållbar utveckling bildades under 2007 i syfte att omsätta den nya visionsformuleringen och hållbarhetspolicyn i handling. Avsikten med enheten är att främja ett sunt arbetssätt som stödjer verksamheten och företagsledningen i hållbarhetsfrågor. Det gemensamma strategiska målet för hela företaget är att göra hållbarhet till en framgångsfaktor.

Ett av Fortums viktigaste mål är att minska klimatförändringarna. Det slutliga målet är att bli ett koldioxidfritt

kraft- och värmebolag. Under 2007 förstärktes klimatinsatserna på alla fronter: i produktionen, bland personal och kunder samt inom forskning och utveckling.

År 2007 producerades 89% av elen inom Fortum utan utsläpp av koldioxid. Koldioxidutsläpp från Fortums egna kraftverk (Meri-Pori inkluderad) uppgick till 10,4 miljoner ton, cirka 5% mindre än föregående år. Koldioxidutsläppen från företagets totala elproduktion, inklusive helt eller delvis ägd kraftproduktion var 63 g/kWh, vilket är bland de lägsta utsläppen från de större europeiska kraftbolagen, och klart lägre än Fortums målvärde. Genomsnittsnivån under en femårsperiod 2003–2007 för koldioxidutsläppen var 93 g/kWh.

Fortum vill göra sitt hållbarhetsåtagande, speciellt klimatfrågan, till en framgångsfaktor för bolaget. För att uppnå detta har Fortum angett nya, hårdare mål för koldioxidutsläppen från sin energiproduktion. Inom EU är Fortums långsiktiga mål att bolagets utsläpp ska fortsätta att vara bland de lägsta bland de europeiska energibolagen. Det nya målet när det gäller elproduktionen är att fram till år 2020 ha minskat genomsnittsnivån under en femårsperiod för koldioxidutsläppen till mindre än 80 g/kWh. I EU:s alla 25 länder har utsläppen från elproducenter i genomsnitt legat på ungefär 400 g/kWh de senaste åren.

När det gäller värmeproduktionen är Fortums mål att minska utsläppen inom varje land med åtminstone 10% från 2006 till 2020. Utanför EU vill Fortum öka kraftverkens energieffektivitet och därmed minska specifika utsläpp.

År 2007 inträffade 38 (55) arbetsplatsolyckor som ledde till frånvaro under mer än en arbetsdag. Det innebär 2,8 (3,7) skador per miljon arbetstimmar, vilket är fler än Fortums mål på 2 för 2007.

Ytterligare information om hållbar utveckling finns på sidorna 32–42 i verksamhetsdelen av årsredovisningen.

Koncernens personal

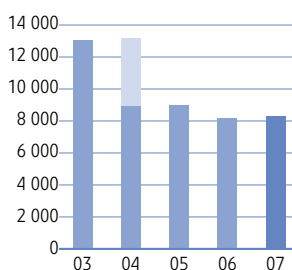
Koncernen hade i genomsnitt 8 304 (8 910) anställda under perioden januari till december. Vid slutet av perioden uppgick antalet anställda till 8 303 (8 134), varav 7 954 (7 681) fast anställda.

Antalet anställda i moderbolaget Fortum Abp var vid årsskiftet totalt 583 (566) personer.

	2007	2006	2005
Medeltal anställda	8 304	8 910	8 939
Totala personalkostnader, miljoner euro	495	508	481

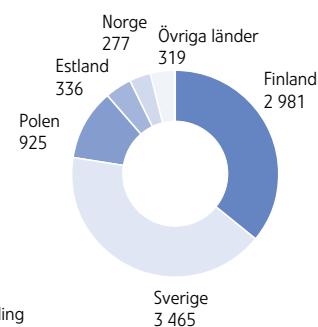
 Ytterligare information om koncernens personal finns i Not 14 i Koncernens bokslut. Se även sidorna 39–41 i verksamhetsdelen av årsredovisningen.

Totalt antal anställda

■ Verksamheter under avveckling

Totalt antal anställda 2007 per land

Ryssland

Fortums huvudsakliga innehav i Ryssland härstammar från det tidigare innehavet i JSC Lenenergo, ett integrerat kraft- och värmeföretag i St. Petersburg-området. Sent under 2005 avskildes företags produktionstillgångar och ett regionalt produktionsbolag, TGC-1, bildades. JSC Lenenergo fortsatte som ett regionalt distributionsföretag. Under det tredje kvartalet 2007 sålde Fortum sitt innehav i JSC Lenenergo.

Försäljningen låg i linje med Fortums strategi i Ryssland om att koncentrera verksamheten på kraftproduktion.

Fortum behåller sin ägarandel på 25,7% i det regionala produktionsbolaget TGC-1.

Fortum utvärderar olika möjligheter att medverka i nyemissioner och omstruktureringar på den ryska kraftproduktionsmarknaden, och därigenom ytterligare stärka företagets position på den ryska grossistmarknaden för energi.

I oktober sålde Fortum sitt innehav på cirka 0,7% i ryska Wholesale Generating Company 5 (WGC-5) för 28 miljoner euro.

Händelser efter den analyserade perioden

Norska Renewable Energy Corporation (REC) ägs delvis av Fortums intressebolag Hafslund ASA. Fortum visar förändringar i marknadsvärdet för REC i det egna kapitalet. Vid årets slut var det ackumulerade marknadsvärdet som redovisats som eget kapital i Fortum omkring 790 miljoner

euro. REC:s aktiekurs har sjunkit sedan årsskiftet. Baserat på REC:s slutkurs den 29 januari 2008, hade förändringen av det ackumulerade marknadsvärdet i Fortums egna kapital varit cirka 400 miljoner euro.

Prognos

Den marknadsfaktor som främst påverkar Fortums resultat är grossistpriset på el i Norden. De centrala faktorerna för utvecklingen av kraftpriset är den nordiska vattenbalansen, balansen mellan tillgång och efterfrågan, priserna på utsläppsrätter för koldioxid samt bränslepriserna. Den svenska kronans växelkurs påverkar också Fortums redovisade resultat, eftersom resultaten som genereras av Fortum i Sverige omvandlas till euro.

Fortums ekonomiska resultat är utsatt för ett antal strategiska, ekonomiska och operativa risker. Mer information om Fortums risker och företagets riskhantering finns i avsnittet om riskhantering i Verksamhetsberättelsen och i Not 3 i Koncernens bokslut.

Den allmänna bedömningen på marknaden är att elförbrukningen i Norden kommer att öka med cirka 1% om året under de närmaste åren.

I mitten av januari 2008 låg de nordiska vattenmagasinen omkring 9 TWh över det långsiktiga genomsnittet och 6 TWh över motsvarande nivå 2007. I slutet av januari var marknadspriset för utsläppsrätter för 2008 cirka 20–21 euro per ton koldioxid. Samtidigt låg terminspriserna för el för resten av 2008 på cirka 44–45 euro per MWh och för 2009 på cirka 49–51 euro per MWh.

Årets första och sista kvartal är vanligtvis de bästa kvartalen för kraft- och värmeverksamheten.

Fortum Kraftproduktions erhållna pris på producerad kraft i Norden beror vanligtvis till exempel på säkringsgraden, säkringspriset, spotpriset, användningen och

optimeringen av Fortums flexibla produktionsportfölj, till och med på timbasis, samt valutaförändringar. Om Fortum inte skulle säkra någon del av sin produktionsvolym skulle en förändring i spotpriset på 1 euro/MWh resultera i en ändring av Fortums rörelseresultat på årsbasis på ungefär 50 miljoner euro.

I början av januari 2008 hade Fortum säkrat omkring 70% av segmentet Kraftproduktions uppskattade energiförsäljning i Norden för resten av 2008 till ungefär 44 euro per MWh. För kalenderåret 2009 hade omkring 25% av segmentet Kraftproduktions uppskattade energiförsäljning i Norden säkrats till omkring 46 euro per MWh. Dessa siffror kan variera avsevärt beroende på Fortums agerande på elderivatmarknaden. Säkringspriset påverkas också av förändringar i växelkursen mellan svenska kronor och euro, eftersom en del av säkringen görs i svenska kronor.

Den svenska regeringen har höjt skatterna på kärnkraftskapacitet och vattenkraftsfastigheter. Den har även genomfört ändringar av den svenska koldioxidskatten. Fortum beräknar att höjningarna och förändringarna av skatterna kommer att medföra ytterligare kostnader på strax under 30 miljoner euro år 2008.

Fortums resultat för 2007 var bra, trots utmanande marknadsvillkor och låga spotpriser på Nord Pool. Koncernens finansiella ställning är stark. Med en flexibel och miljövänlig produktionsportfölj fortsätter Fortum att vara väl positionerat för framtiden.

Riskhantering

Riskhantering är en integrerad del av verksamhetsplanering och resultatstyrning. Syftet med riskhantering är att göra det möjligt att genomföra företagets strategi och att stödja verksamheten i att uppnå finansiella mål.

Ramverk för riskhantering

Syfte

Att vara en aktör i kraft- och värmeverksamhet exponerar Fortum mot flera typer av finansiella, operativa och strategiska risker. Elpriser, som i sin tur påverkas av vädret i den nordiska regionen och utvecklingen på de globala varumarknaderna, är den huvudsakliga källan till finansiell risk. Ägandet och driften av kraft- och värmeproduktionsanläggningar samt distributionsnät exponerar Fortum mot operativa risker. Den pågående omstruktureringen av elmarknaderna i Europa exponerar Fortum mot strategiska risker, till exempel ändringar av regleringar och beskattning inom de lokala, regionala och europeiska elmarknaderna.

Syftet med riskhantering inom Fortum är att möjliggöra genomförandet av företagets strategi, att säkerställa att uppställda finansiella mål uppfylls och att oönskade operativa händelser undviks.

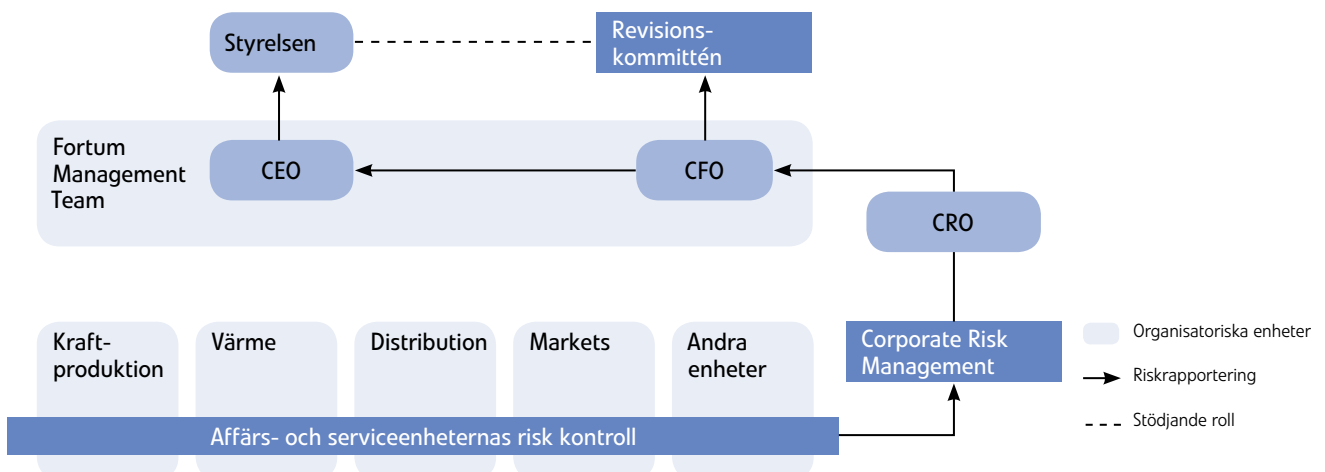
Fortum utvecklar riskhanteringen kontinuerligt för att kunna anpassa sig till rådande marknadsförhållanden, förändringar i verksamheten och en affärsmiljö som är under ständig förändring. Under 2007 har fokus huvudsakligen varit på att förbättra ramverket för operativ riskhantering och ett projekt har initierats för att vidareutveckla interna kontroller.

Policy

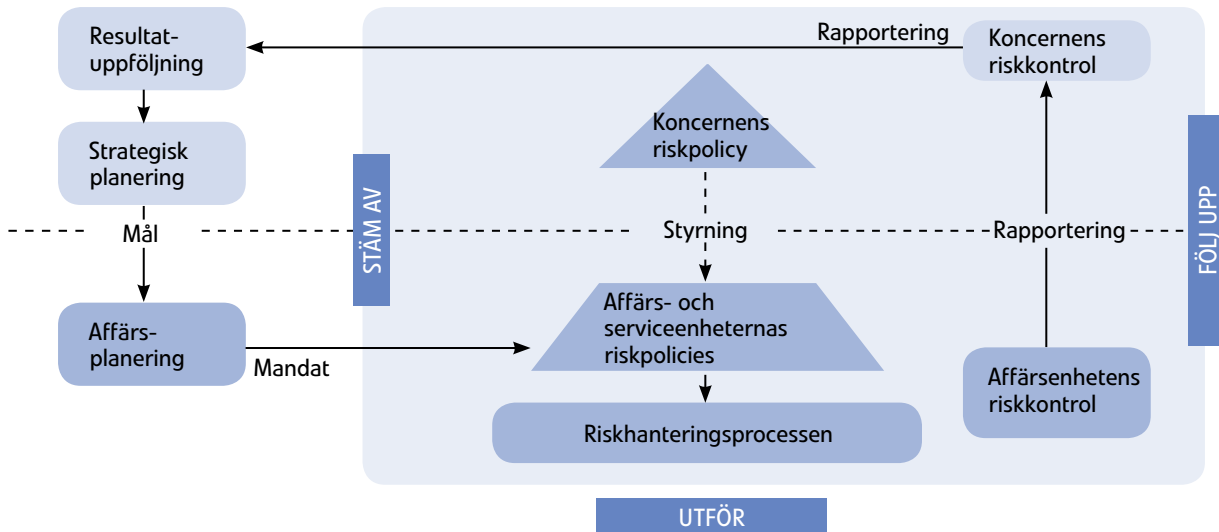
Fortums styrelse godkänner koncernens riskpolicy i vilken mål, principer och ansvarsfördelning för riskhantering i koncernen fastställs, samt att den övergripande riskhanteringsprocessen definieras. Den huvudsakliga principen är att risker hanteras vid källan och att varje affärs- och serviceenhet fastställer en riskpolicy som godkänns av verkställande direktör och koncernchef (CEO).

Koncernriktlinjer utfärdas för sådana risker som hanteras på koncernnivå. Koncernens finansavdelning ansvarar för hanteringen av koncernens valuta-, ränte-, likviditets- och refinansieringsrisker liksom för försäkringshanteringen. Koncernens kreditkontroll är ansvarig för bedömning och sammanställning av koncernens exponering för motpartsrisker, övervakning av kreditvärdighet för motparter och för att godkänna kreditlimiter för motparter. Koncernens IT-avdelning är ansvarig för hantering av IT-information och säkerhetsrisker. Det finns även koncernfunktioner som hanterar risker som är relaterade till personal, lagar och regleringar samt en hållbar utveckling.

Fortums rapporteringsstruktur för riskhantering

Riskhanteringsprocessen

Organisation

Styrelsen, assisterad av revisionskommittén, är ansvarig för risktillsynen i koncernen. Corporate Risk Management är en oberoende funktion som leds av en Chief Risk Officer (CRO) som rapporterar till finansdirektören (Chief Financial Officer, CFO) och ansvarar för att bedöma och rapportera koncernens konsoliderade riskexponering till styrelsen och koncernledningen. Corporate Risk Management bevakar och rapporterar även risk i enlighet med mandat som har godkänts av CEO.

Affärs- och serviceenheterna organiserar sin egen riskhantering och funktioner för riskkontroll. I syfte att upprätthålla en strikt fördelning av arbetsuppgifter ansvarar funktioner för riskkontroll på affärs- och serviceenhetsnivå för rapportering av risker till Corporate Risk Management.

Process

Riskhanteringsprocessen består av att identifiera, bedöma, hantera och kontrollera risker. Risker identifieras och bedöms huvudsakligen av affärs- och serviceenheter i

enlighet med koncernens riktlinjer och modeller som godkänns av Corporate Risk Management. Kvantitativa bedömningar används när det är möjligt, och modeller harmoniseras för olika produkter och enheter. Affärs- och serviceenheterna är också ansvariga för att hantera riskerna genom att vidta lämpliga åtgärder. Riskhantering kan bestå i att risken begränsas, överförs eller absorberas.

Kontroll, bevakning och rapportering av risk utförs av affärs- och serviceenheternas riskkontrollfunktioner. Frekvensen för rapporteringen beror på verksamhetens omfattning och behov. Finansiella risker, inklusive trading-aktiviteter och eventuella limitöverträdelser, rapporteras till exempel dagligen, medan strategiska och operativa risker rapporteras som en del av den årliga verksamhetsplaneringen. Corporate Risk Management bedömer och rapporterar koncernens konsoliderade exponering för finansiella risker till koncernledningen och till koncernstyrelsen varje månad. Eventuella överträdelser av limiter för affärsenheterna rapporteras omedelbart till koncernledningen.

Beskrivning av risker

Strategiska risker

Fortum söker tillväxt både genom att ta vara på alla möjligheter till organisk tillväxt och genom att aktivt delta i ytterligare konsolidering i Norden. Fortums mål är en lönsam tillväxt på utvalda marknader: de nordiska länderna, Ryssland, Polen och Baltikum. Tillväxtpöjligheterna är till viss del beroende av regleringar och politiska beslut.

Policysamordningen mellan Norden och EU, utvecklingen av infrastrukturen och integreringen av den nordiska elmarknaden mot Kontinentaleuropa beror delvis på myndigheternas åtgärder. Om marknadssystemet och regelverket ändras kan införandet av den marknadsdrivna utvecklingen av elmarknaden äventyras. Fortum har en aktiv dialog med alla intressenter och på så sätt främjas den marknadsdrivna utvecklingen.

Politiska och legala risker

Förändringar i de politiska och legala systemen har stor betydelse för energibranschen och för verksamhetens villkor. För att hantera dessa risker och delta med god framförhållning i utvecklingen av de politiska och legala ramarna, inklusive energibeskattnin, har Fortum en aktiv och kontinuerlig dialog med de organ som är engagerade i utvecklandet av lagar och bestämmelser. Hit hör särskilt nära samarbete med nationella branschorganisationer och med Eurelectric på EU-nivå.

Legal- och efterlevnadsrisker

Fortums verksamheter omfattas av regler och bestämmelser som har skapats av konkurrensmyndigheten, börser samt övriga regleringsorgan.

Fortum upprätthåller stränga interna regler för uppförande och tillämpar regler för att förhindra att till exempel ägandeförändring används innan den publiceras. Dualitetsprincipen och interna kontroller tillämpas så att möjligheterna att utföra obehöriga aktiviteter minimeras.

Finansiella risker

Finansiella risker är de eventuella negativa effekterna av förändringar i marknadspriser, volymförändringar, likviditetsbrist eller motpartshändelser. Ett antal olika metoder, till exempel Value-at-Risk och Profit-at-Risk, används i hela koncernen för att kvantifiera finansiella risker. Den eventuella inverkan på pris- och volymrisker för el, vädret, priserna på utsläppsrätter för koldioxid (CO₂) och de huvudsakliga bränslena bedöms med hänsyn till deras ömsesidiga beroende. Stresstester genomförs för att bedöma effekterna av extrema prisrörelser på Fortums resultat.

Finansiellt risktagande i affärsenheterna går ut på att ta till vara affärsmöjligheter genom att optimera utförandet av säkringsstrategierna eller genom trading. Risktagandet begränsas av riskmandat. Riskmandaten inkluderar lägsta EBIT-nivåer för affärsenheterna som anges av CEO. Dessutom finns volymmässiga begränsningar, Value-at-Risk-limiter, stop-loss-limiter samt limiter för motpartsexponering.

 [Mer information om säkringsgrader, känslighetsanalyser, exponeringar och utestående derivatkontrakt finns i Not 3 Finansiell riskhantering.](#)

Elprisrisker

Fortum exponeras i huvudsak för prisrörelserna på elmarknaden inom verksamheterna för kraftproduktionen och kundförsäljningen. De kortsiktiga faktorerna som påverkar elpriset på den nordiska marknaden är de hydrologiska förhållandena, temperaturen, priserna på utsläppsrätter för CO₂, bränslepriserna och balansen mellan importen och exporten. Fortum hanterar exponeringen för elprisrisken med hjälp av säkringsstrategier som sedan utförs av affärsenheterna utifrån angivna mandat. Säkring av elprisriskerna görs genom att ingå derivatkontrakt med el.

Volymrisker

Volymerna för kraft- och värmeproduktionen, kundförsäljningen och eldistributionen påverkas av ändringar i exempelvis hydrologiska förhållanden och temperatur. Även om volymrisker för kraft- och värmeproduktion delvis begränsas via en flexibel produktion, bevakas volymerna noggrant så att säkringar kan justeras vid förändring.

Prisrisker med utsläppsrätter för CO₂

EU har fastställt ett program för handeln med utsläppsrätter för att begränsa mängden CO₂-utsläpp. En del av Fortums kraft- och värmeproduktion omfattas av kraven i handelsprogrammet. Fortum hanterar exponeringen för priserna på utsläppsrätter för CO₂ genom terminsaffärer för CO₂ och genom att ta hänsyn till kostnaderna för utsläppsrätterna i produktionsplaneringen.

Bränsleprisrisker

Bränslen som används i värme- och kraftproduktionen köps på den globala eller lokala marknaden. Koncernen använder följande huvudsakliga bränslen: uran, kol, naturgas, torv, olja samt olika biobränslen, t.ex. pellets och palmolja. Exponeringen för bränsleprisriskerna är till en viss grad begränsad. Detta beror på att Fortum har flexibla produktionsmöjligheter, vilket innebär att det går att växla mellan olika bränslen i enlighet med rådande marknadsvillkor och i vissa fall kan bränsleprisrisken överföras till kunden. Den återstående exponeringen för bränsleprisrisken begränsas genom inköp till fasta priser av volymer som täcker den beräknade konsumtionen. Inköp till fast pris kan antingen vara för fysiska leveranser, eller som finansiella säkringar.

Tradingrisker

Fortum bedriver viss handel i vinstsyfte, baserad på en hög kunskap om marknaden. Fortums trading är begränsad till standardiserade el-, kol- och utsläppsrättskontrakt för CO₂ som i huvudsak handlas på etablerade marknader såsom Nord Pool, European Energy Exchange (EEX) och Intercontinental Exchange (ICE).

Risker som är förknippade med trading begränsas genom strikta kontroller. Ett s.k. stopp-loss mandat anges för att begränsa den ackumulerade maximala förlusten under året och Value-at-Risk mandaten begränsar det maximala risktagandet under en dag. Alla tradingrisker bevakas och redovisas varje dag.

Likviditets- och refinansieringsrisker

Fortums verksamhet är kapitalintensiv och koncernen har ett regelbundet behov av finansiering. Fortum har en varierad låneportfölj som huvudsakligen består av en långsiktig obligationsfinansiering, men även av många andra lång- och kortsiktiga finansieringsmedel.

Fortum hanterar likviditets- och refinansieringsrisker genom en kombination av likviditet och garanterade kreditlöften med sina huvudbanker. Koncernen ska alltid ha tillgång till banktillgodohavanden och realiserbara värdepapper samt outnyttjade garanterade kreditlöften inklusive checkkrediter, så att det finns täckning för alla lån som förfaller inom den kommande tolv månadersperioden. Banktillgodohavanden och realiserbara värdepapper samt outnyttjade garanterade kreditlöften ska alltid uppgå till minst 500 miljoner euro. En kortsiktig finansiering (med en löptid på mindre än ett år) ska inte stå för mer än 1200 miljoner euro.

Ränterisker

Fortums skuldportfölj består av räntebärande värdepapper och skuldförbindelser med en blandning av fasta och rörliga räntor med olika förfalloprofiler. Fortum hanterar löptiden för skuldportföljen genom att ingå i olika typer av finansieringsavtal och räntederivatkontrakt, till exempel ränteswappar och ränteterminer.

Valutarisker

Fortum har kassaflöden, tillgångar och skulder i andra valutor än euro. Förändringar i valutakurser kan därför påverka Fortums resultat och balansräkning. På grund av

Fortumkoncernens utbredda verksamhet i Sverige sker de huvudsakliga valutaexponeringarna i svenska kronor och euro.

Koncernens valutaexponeringar delas upp i transaktionsexponeringar (exponeringar i utländsk valuta som relaterar till kontrakterade kassaflöden och balansräkningsposter där växelkursförändringar påverkar resultatet och kassaflödena) och kursexponeringar (eget kapital i utländska dotterbolag).

Motpartsrisiker

Fortum exponeras för motpartsrisk när det finns ett avtalsenligt åtagande med en extern motpart. Fortum har väl fastställda rutiner och processer för att identifiera, bedöma och styra motpartsexponering och kan därmed minimera motpartsrisken. I koncernens kreditpolicy anges att inget avtalsenligt åtagande ska ingås utan en rimlig kreditkontroll.

Koncernens kreditkontroll är ansvarig för att säkerställa kontroller för alla enskilda motpartsexponeringar. Kreditvärdigheten bevakas kontinuerligt med hjälp av externa källor för att se till att åtgärder kan vidtas omedelbart när förändringar uppstår, och årliga kreditkontroller utförs manuellt för alla motparter med högre godkända limiter. Varje affärsenhet är ansvarig för att exponeringar håller sig inom godkända gränser. Begränsning av motpartsrisiker innefattar till exempel användning av säkerheter, hantering av betalningsvillkor och kontraktslängder samt tillämpning av nettningsavtal. Koncernens kreditkontroll övervakar kontinuerligt och rapporterar motpartsexponeringar i förhållande till godkända limiter.

Operativa risker

De operativa riskerna definieras som de negativa effekterna av ett olämpligt eller misslyckat val av interna rutiner, personal och system eller utrustning, eller av externa händelser. Den främsta målsättningen med den operativa riskhanteringen är att riskerna för de oönskade operativa händelserna reduceras. Detta sker genom att tydligt dokumentera och automatisera processer, och se till att funktionerna för beslutsfattande och kontroll är strikt åtskilda. Kvalitets- och miljösystem är hjälpmedel för att nå detta mål och Fortum har flera certifieringar, bl.a. ISO 9001 och ISO 14001. Risker kopplade till utrustning eller system hanteras i första hand inom ramen för investeringsplanering för underhåll. Vidare finns kontinuitetsplaner för att säkerställa att verksamheten kan återupptas vid oförutsedda incidenter.

En koncernövergripande försäkringspolicy har etablerats för hanteringen av försäkringsbara operativa risker. Syftet med försäkringshanteringen är att optimera riskminimeringsaktiviteter, självrisker och försäkringar på ett långsiktigt och kostnadseffektivt sätt. Fortum har inrättat försäkringsprogram som omfattar hela koncernen för risker som rör saksador, driftavbrott och ansvarsrisker.

Risker vid produktionsanläggningar

Operativa händelser vid anläggningarna för kraft- och värmeproduktionen eller eldistributionen kan leda till fysiska skador, driftavbrott samt tredjepartsansvar. I Sverige gäller ett strikt och obegränsat ansvar för skador på tredje man,

orsakade av dammhaveri. Fortum har tillsammans med andra vattenkraftproducenter en delad dammansvarsförsäkring som täcker svenska dammansvarsskyldigheter upp till 7 000 miljoner svenska kronor. Operativa risker i produktionsanläggningar begränsas genom fortlöpande underhåll, övervakning och andra operativa förbättringar.

Stormar och andra oförutsedda händelser kan leda till strömavbrott som ger kostnader i form av reparationer och ersättningar. Även om strömavbrott vanligtvis är korta, går det inte att helt förebygga långa avbrott under extrema omständigheter. Det finns en utförlig rutin för att minimera längden och konsekvenserna av strömavbrott.

Kärnkraftsrisiker

Fortum äger kärnkraftverket i Lovisa och har minoritetsintresse i ett finskt och två svenska bolag med kärnkraftsanläggningar. I kraftverket i Lovisa är analys och förbättring av kärnkraftssäkerheten en kontinuerlig process som pågår under överinseende av Strålsäkerhetscentralen i Finland (STUK). I Finland och Sverige har anläggningsoperatören strikt ansvar mot tredje man i händelse av kärnkraftsolyckor och måste skyddas av försäkring. Som operatör för kraftverket i Lovisa har Fortum en lagstadgad ansvarsförsäkring som uppgår till 175 miljoner i särskilda dragningsrätter (SDR) (cirka 230 miljoner euro) per kärnkraftsincident. Liknande försäkringar finns för de operatörer där Fortum har ett minoritetsintresse.

Risker för miljö, hälsa och säkerhet

Att driva anläggningar för kraft- och värmeproduktion och eldistribution innebär att bränslen och material som kan ha skadliga effekter på miljön används, förvaras och transporteras. De risker som dessa aktiviteter och tillhörande försörjningskedja kan medföra ägnas allt större uppmärksamhet på grund av att allmänheten har blivit alltmer medveten om betydelsen av en hållbar utveckling och har allt högre förväntningar på att företag betar sig ansvarsfullt. Driften och underhållet av anläggningarna utsätter personalen för potentiella säkerhetsrisker. Risker för miljö, hälsa och säkerhet utvärderas regelbundet genom interna och externa granskningar och riskbedömningar, och åtgärder för att korrigera och förebygga vidtas vid behov.

Risker för miljö-, hälsa och säkerhet som uppstår vid investeringar utvärderas systematiskt i enlighet med Fortums rutiner för utvärdering och godkännande av investeringar. Ansvar och skyldigheter inom miljö, hälsa och säkerhet definieras i avtalshandlingar för förvärv och avyttringar. Miljörisiker och miljöansvar i samband med tidigare verksamheter har utvärderats och nödvändiga avsättningar har gjorts för eventuella framtida kostnader för miljöskador.

IT och informationssäkerhetsrisker

Informationssäkerhetsrisker hanteras centralt av koncernens säkerhets- och IT-funktioner. Verksamhetsspecifika risker hanteras inom affärs- och serviceenheterna. I koncernpolicyen fastställs riktlinjer och rutiner för att reducera riskerna för IT och annan informationssäkerhet, och för att hantera incidenter. Den främsta målsättningen är att garantera en hög tillgänglighet och en snabb återställning för IT-systemen.

Fortums aktie och aktieägare

Fortum Abp's aktier har varit noterade på OMX Nordic Exchange Helsinki sedan den 18 december 1998. Handelskoden är FUM1V. Fortum Abp's aktier hör till det finska värdepapperssystemet som upprätthålls av Finlands Värdepapperscentral Ab, som också upprätthåller aktieregistret för Fortum Abp.

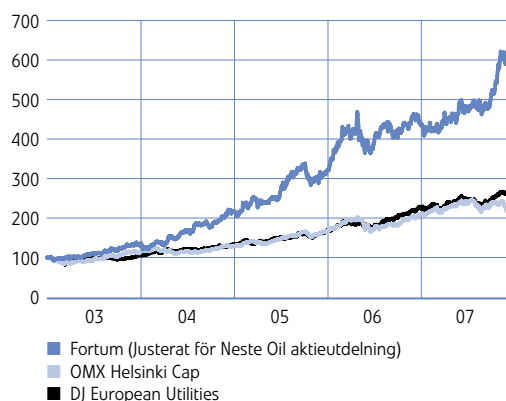
Fortum har ett aktieslag. Vid utgången av 2007 fanns det 886 683 058 utestående aktier. Aktiernas nominella värde är 3,40 euro och varje aktie berättigar innehavaren till en röst på ordinarie bolagsstämman. Varje aktie ger rätt till lika stor utdelning. Fortums aktiekapital, till fullo betalt och infört i handelsregistret, var 3 040 460 397,20 euro per den 31 december 2007.

Kursutveckling och aktieomsättning

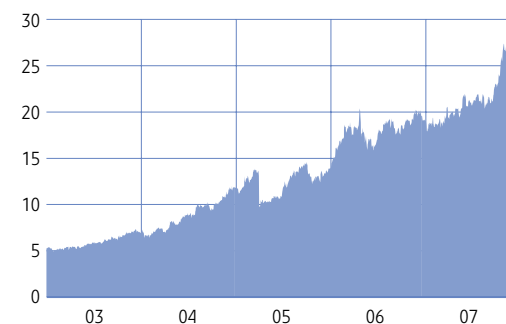
Fortumaktien överträffade andra jämförbara europeiska bolags aktier under 2007. Fortums aktiekurs ökade med 43% under året, medan Dow Jones European Utility Index ökade med 18% och OMX Helsinki Cap Index ökade med 8%.

Under 2007 omsattes totalt 787,4 (830,8) miljoner Fortumaktier för sammanlagt 18 562 miljoner euro. Fortums börsvärde, beräknat med hjälp av slutnoteringen på årets sista börsdag, var 27 319 miljoner euro. Den högsta noteringen för Fortum Abp's aktier på OMX Nordic Exchange Helsinki 2007 var 31,44 euro, den lägsta var 20,01 euro och den volymviktade genomsnittliga noteringen var 23,73 euro. Slutnoteringen på årets sista börsdag var 30,81 (21,56) euro.

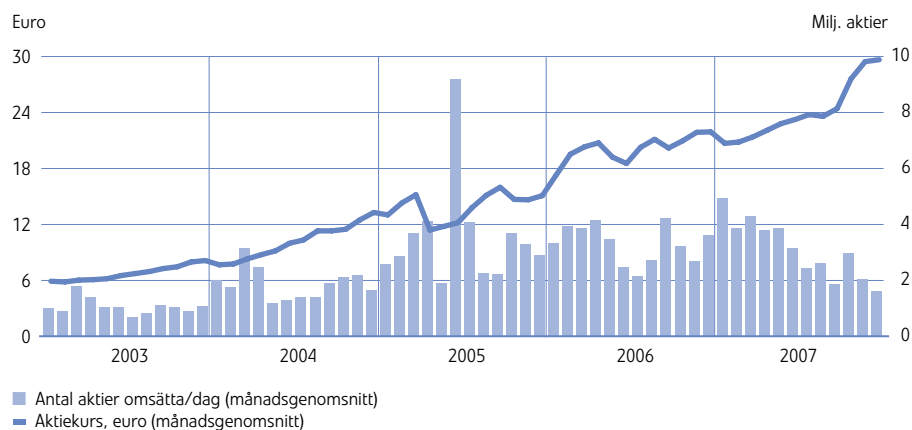
Aktiens kursutveckling 2003–2007, index 100 = notering 2 januari 2003

Börsvärde 2003–2007, mdr euro

Aktieomsättning 2003–2007

Aktiekapital

Aktiekapitalet i Fortum ökade med 17 678 000,80 (46 782 711) euro. Totalt tecknades 5 199 412 (13 759 621) aktier baserat på optionsprogrammen och infördes i handelsregistret 2007. Vid årsskiftet utgjorde de aktier som fortfarande kunde tecknas enligt optionsprogrammen maximalt 0,2% (1 683 987 aktier) av Fortums aktiekapital och rösträtter per 31 december 2007.

Aktiekapital 1998–2007	Antal aktier	Aktiekapital, euro
Fortum grundades 7 februari 1998	500 000	1 681 879
Nyemission 1998	782 282 635	2 631 409 886
Personalemission 1998	2 000 000	6 727 517
31 december 1998	784 782 635	2 639 819 282
31 december 1999	784 782 635	2 639 819 282
Fondemission 2000	–	28 441 677
Nyemission 2000	60 825 940	206 808 196
31 december 2000	845 608 575	2 875 069 155
31 december 2001	845 608 575	2 875 069 155
Teckning med optioner 2002		
– optionslån till personalen (1999)	148 380	504 492
– ledningens optionsprogram (1999)	3 000	10 200
31 december 2002	845 759 955	2 875 583 847
Teckning med optioner 2003		
– optionslån till personalen (1999)	159 520	542 368
– ledningens optionsprogram (1999)	2 913 000	9 904 200
31 december 2003	848 832 475	2 886 030 415
Teckning med optioner 2004		
– optionslån till personalen (1999)	4 560 730	15 506 482
– ledningens optionsprogram (1999)	7 154 000	24 323 600
– optionsprogram 2002A	6 536 700	22 224 780
31 december 2004	867 083 905	2 948 085 277
Teckning med optioner 2005		
– optionslån till personalen (1999)	1 284 370	4 366 858
– ledningens optionsprogram (1999)	1 698 000	5 773 200
– optionsprogram 2001A	1 636 350	5 563 590
– optionsprogram 2002A	3 591 400	12 210 760
31 december 2005	875 294 025	2 975 999 685
Teckning med optioner 2006		
– optionsprogram 2001A	3 026 200	10 289 080
– optionsprogram 2001B	5 360 133	18 224 452
– optionsprogram 2002A	516 800	1 757 120
– optionsprogram 2002B	4 856 488	16 512 059
Annullering av egna aktier	–1 660 000	–
31 december 2006	887 393 646	3 022 782 396

Aktiekapital 1998–2007	Antal aktier	Aktiekapital, euro
Teckning med optioner 2007		
– optionsprogram 2001A	274 920	934 728
– optionsprogram 2001B	1 339 867	4 555 548
– optionsprogram 2002A	122 100	415 140
– optionsprogram 2002B	3 462 525	11 772 585
Annullering av egna aktier	–5 910 000	–
31 december 2007	886 683 058	3 040 460 397

Aktieägare

Vid ingången av 2007 ägde den finska staten 50,82% av företagsaktier. Efter förändringarna i antal aktier under 2007, ökning i antal aktier till följd av teckning av aktier under optionsprogrammen och minskningen till följd av annulleringen av återköpta aktier, ägde den finska staten 50,86% av företagsaktier vid utgången av året. Finlands riksdag har gett regeringen mandat att minska statens innehav i Fortum till lägst 50,1% av aktiekapital och röster.

Andelen av förvaltarregistrerade aktier och direkta internationella aktieägare ökade till 35,8% (35,4%).

Aktieägare per 31 december 2007

Aktieägare	Antal aktier	Innehav%
Finska staten	450 932 988	50,86
Ömsesidiga pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen	13 396 717	1,51
Folkpensionsanstalten	7 195 896	0,81
Kurikka stad	6 203 500	0,70
Ömsesidiga pensionsförsäkringsbolaget Varma	5 850 000	0,66
Statens pensionsfond	4 910 000	0,55
Ömsesidiga pensionsförsäkringsbolaget Etera	2 540 000	0,29
Ömsesidiga pensionsförsäkringsbolaget Fennia	2 250 000	0,25
Placeringsfonden OP-Delta	1 696 608	0,19
Ömsesidiga pensionsförsäkringsbolaget Tapiola	1 361 176	0,15
Förvaltarregistrerade aktier	316 174 236	35,66
Övriga aktieägare totalt	74 171 937	8,37
Totalt antal aktier	886 683 058	100,00

Per aktieägarkategori	% av totalt antal aktier
Finska aktieägare	
Företag	0,7
Finansinstitut och försäkringsbolag	1,4
Finska staten och offentliga samfund	56,3
Icke vinstdrivande organisationer	1,0
Hushåll	4,8
Utländska aktieägare	35,8
Summa	100,0

Fördelning av aktieinnehaven per 31 december 2007

Enligt antal ägda aktier	Antal aktie-ägare	% av aktie-ägare	Antal aktier	% av totalt antal aktier
1–100	6 372	12,34	396 347	0,04
101–500	22 182	42,97	5 923 895	0,67
501–1 000	12 540	24,29	8 531 340	0,96
1 001–10 000	9 929	19,23	24 741 018	2,79
10 001–100 000	525	1,02	13 007 192	1,47
100 001–1 000 000	64	0,12	19 041 507	2,15
1 000 001–10 000 000	10	0,02	34 456 002	3,89
över 10 000 000	2	0,00	464 329 705	52,37
	51 624	100,00	570 427 006	64,33
Oregistrerade eller ouppklarade transaktioner per 31 december			81 816	0,01
Förvaltar-registrerade innehav			316 174 236	35,66
Summa			886 683 058	100,00

Företagsledningens innehav per 31 december 2007

Vid utgången av året ägde VD och koncernchefen samt övriga medlemmar av Fortums ledningsgrupp totalt 317 030 (338 000) aktier, motsvarande mindre än 0,04% av företagets totala antal aktier. En full beskrivning av Fortums incitamentsprogram ges i Not 31 Anställdas bonusprogram och incitamentsprogram, tillsammans med en detaljerad beskrivning av VD och koncernchefens samt övriga medlemmar av Fortums ledningsgrupps aktieinnehav samt intressen i incitamentsprogram.

Bemyndigande från 2007 års bolagsstämma

För närvarande har styrelsen inte någon outnyttjad fullmakt från bolagsstämman att emittera konvertibla lån eller optionslån eller att emittera aktier. Styrelsen har fullmakt från bolagsstämman den 28 mars 2007 att köpa Fortum Abp's egna aktier. Fullmakten, som uppgår till 300 miljoner euro eller 20 miljoner aktier, gäller i ett år från föregående års bolagsstämma. Återköpta aktier skall annulleras genom separat beslut av styrelsen i Fortum Abp.

Återköp och annullering av aktier 2007

Under 2007 använde Fortum denna fullmakt genom att återköpa 5,91 miljoner egna aktier till ett totalt pris på cirka 175 miljoner euro. Dessa aktier har annullerats. Det genomsnittliga priset på de återköpta egna aktierna var 29,69 euro, det lägsta priset var 28,60 euro och det högsta 30,63 euro. Vid slutet av 2007 ägde inte Fortum Abp några egna aktier.

Förslag till bolagsstämman 2008 om bemyndigande att återköpa aktier

Fortums styrelse föreslår att bolagsstämman bemyndigar styrelsen att besluta om återköp av företagets egna aktier genom att använda fritt eget kapital. Bemyndigandet föreslås gälla till nästa ordinarie bolagsstämma.

Det maximala antalet aktier som ska återköpas är 15 miljoner aktier. Dessutom får beloppet som används för återköp inte överskrida 300 miljoner euro. Aktierna kommer att återköpas genom offentlig handel på OMX Nordic Exchange Helsinki. Återköpspriset för aktierna kommer att baseras på Fortumaktiernas marknadsvärde.

De av bolaget återköpta aktierna skall annulleras enligt ett särskilt styrelsebeslut.

Utdelningspolicy

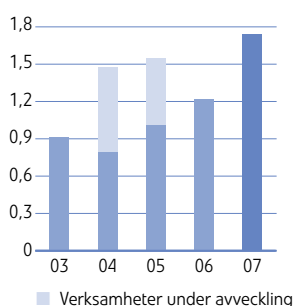
Fortum Abp's utdelningspolicy har som mål att bolagets utdelning skall motsvara en genomsnittlig utbetalningsgrad på i genomsnitt 50% till 60%.

Förslag till utdelning

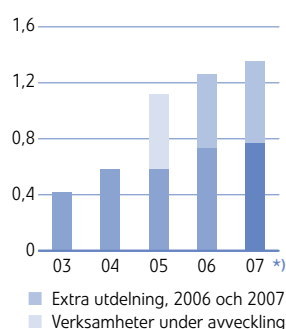
Moderbolagets utdelningsbara medel uppgick till 3 199 miljoner euro per 31 december 2007. Efter räkenskapsperiodens slut har det inte skett några väsentliga förändringar i bolagets ekonomiska ställning.

Styrelsen föreslår till bolagsstämman att Fortum Abp betalar en kontant utdelning om 1,35 euro per aktie för 2007, sammanlagt 1 197 miljoner euro baserat på antal registrerade aktier per 30 januari 2008. Av denna utdelning betalas 0,77 euro per aktie från Fortums fortlöpande resultat. En extra utdelning om 0,58 euro per aktie föreslås för att styra Fortums kapitalstruktur mot målet. Den ordinarie bolagsstämman kommer att hållas den 1 april 2008 kl. 13.00 i Finlandiahuset i Helsingfors.

Resultat/aktie, euro

Utdelning/aktie, euro

*) Styrelsens förslag till bolagsstämman i april 2008.

Koncernens bokslut, IFRS

Koncernens resultaträkning

milj. euro	Not	2007	2006
Omsättning	5, 6, 10	4 479	4 491
Övriga intäkter	11	393	80
Material och tjänster	12	-1 572	-1 673
Ersättningar till anställda	14	-495	-508
Avskrivningar och nedskrivningar	5, 15	-451	-429
Övriga kostnader	13	-507	-506
Rörelseresultat	5	1 847	1 455
Resultat från andelar i intresseföretag och joint ventures	5	241	69
Räntekostnader	16	-220	-176
Ränteintäkter	16	76	50
Förändringar i verkligt värde på finansiella instrument	16	7	30
Övriga finansiella kostnader - netto	16	-17	-7
Finansnetto	16	-154	-103
Resultat före skatt		1 934	1 421
Skatt	17	-326	-301
Periodens resultat		1 608	1 120
Relaterad till:			
Bolagets aktieägare		1 552	1 071
Minoritetsintressen		56	49
		1 608	1 120
Resultat per aktie för hela Fortumkoncernen relaterad till bolagets aktieägare under året (i euro per aktie)			
	18		
Före utspädning		1,74	1,22
Efter utspädning		1,74	1,21

Koncernens balansräkning

milj. euro	Not	31.12.2007	31.12.2006
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	21	85	96
Materiella anläggningstillgångar	22	11 343	11 471
Andelar i intresseföretag och joint ventures	23	2 853	2 197
Andel i den finska kärnavfallshanteringsfonden	37	516	450
Övriga långfristiga investeringar	24	99	101
Uppskjutna skattefordringar	34	3	5
Finansiella instrument	3	153	103
Långfristiga räntebärande fordringar	25	736	680
Summa anläggningstillgångar		15 788	15 103
Omsättningstillgångar			
Varulager	26	285	329
Finansiella instrument	3	140	198
Kortfristiga rörelsefordringar	27	1 034	1 052
Likvida medel	28	427	157
Summa omsättningstillgångar		1 886	1 736
Summa tillgångar		17 674	16 839
EGET KAPITAL			
Kapital och reserver relaterat till bolagets aktieägare			
Aktiekapital	29	3 040	3 023
Övriga bundna reserver		78	74
Verkligt värde och övriga reserver	30	715	511
Balanserade vinstmedel		4 526	4 300
Summa		8 359	7 908
Minoritetsintressen	32	292	253
Summa eget kapital		8 651	8 161
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Räntebärande skulder	33	4 288	4 060
Finansiella instrument	3	139	134
Uppskjutna skatteskulder	34	1 687	1 795
Skulder relaterade till kärnkraften	37	516	450
Pensions- och övriga avsättningar	35, 36	144	186
Övriga långfristiga skulder	38	486	485
Summa långfristiga skulder		7 260	7 110
Kortfristiga skulder			
Räntebärande skulder	33	605	442
Finansiella instrument	3	260	198
Skatteskuld		29	84
Kortfristiga rörelseskulder	39	869	844
Summa kortfristiga skulder		1 763	1 568
Summa skulder		9 023	8 678
Summa eget kapital och skulder		17 674	16 839

Förändringar i koncernens eget kapital

	Not	Aktie- kapital	Övriga bundna reserver	Verkligt värde och övriga reserver	Egna aktier	Balan- serade vinst- medel	Eget kapital relaterat till bolagets aktieägare	Minoritets- intressen	Totalt
milj. euro									
Totalt eget kapital 31.12.2006		3 023	74	511	0	4 300	7 908	253	8 161
Övriga förändringar i verkligt värde ¹⁾		–	–	372	–	–	372	–	372
Kassaflödessäkringar		–	–	–168	–	–	–168	–2	–170
Omräknings- och övriga differenser		–	–	–	–	–25	–25	–11	–36
Summa transaktioner redovisade direkt i eget kapital		–	–	204	–	–25	179	–13	166
Periodens resultat		–	–	–	–	1 552	1 552	56	1 608
Totalt resultat för perioden		–	–	204	–	1 527	1 731	43	1 774
Inlösta aktieoptioner	29	17	–	–	–	–	17	–	17
Köp av egna aktier	29	–	–	–	–175	–	–175	–	–175
Makulerade egna aktier	29	–	–	–	175	–175	0	–	0
Utdelning, kontant	19	–	–	–	–	–1 122	–1 122	–	–1 122
Förändring mellan bundet och fritt eget kapital		–	4	–	–	–4	0	–	0
Förändring av minoritet genom köp av dotterbolagsaktier	8	–	–	–	–	–	–	–4	–4
Totalt eget kapital 31.12.2007		3 040	78	715	0	4 526	8 359	292	8 651
Totalt eget kapital 31.12.2005		2 976	72	–117	–	4 220	7 151	260	7 411
Övriga förändringar i verkligt värde ¹⁾		–	–	442	–	–	442	–	442
Kassaflödessäkringar		–	–	198	–	–	198	–1	197
Omräknings- och övriga differenser		–	–	–	–	38	38	6	44
Summa transaktioner redovisade direkt i eget kapital		–	–	640	–	38	678	5	683
Periodens resultat		–	–	–	–	1 071	1 071	49	1 120
Totalt resultat för perioden		–	–	640	–	1 109	1 749	54	1 803
Inlösta aktieoptioner	29	47	2	–	–	–	49	–	49
Köp av egna aktier	29	–	–	–	–30	–	–30	–	–30
Makulerade egna aktier	29	–	–	–	30	–30	0	–	0
Förändringar i redovisningen av aktiebaserade incitamentsprogram		–	–	–12	–	–12	–24	–	–24
Utdelning, kontant	19	–	–	–	–	–987	–987	–	–987
Förändring av minoritet genom köp av dotterbolagsaktier	8	–	–	–	–	–	–	–61	–61
Totalt eget kapital 31.12.2006		3 023	74	511	0	4 300	7 908	253	8 161

¹⁾ Inkluderar förändringar i verkligt värde för Hafslunds aktieinnehav i Renewable Energy Corporation (REC). Se Not 23 Andelar i intresseföretag och joint ventures och Not 45 Händelser efter balansdagen.

Koncernens kassaflödesanalys

milj. euro	Not	2007	2006
Kassaflöde från rörelsen			
Periodens resultat		1 608	1 120
Justeringar:			
Skatt		326	301
Finansnetto		154	103
Resultat från andelar i intresseföretag och joint ventures		-241	-69
Avskrivningar och nedskrivningar		451	429
Rörelseresultat före avskrivningar		2 298	1 884
Icke kassaflödespåverkande poster		-286	-92
Erhållna räntor		75	50
Betalda räntor		-271	-193
Erhållna utdelningar		179	40
Övriga finansiella poster och realiserade valutakursvinster och -förluster		7	14
Betalda inkomstskatter		-383	-374
Internt tillförda medel		1 619	1 329
Ökning av kortfristiga räntefria rörelsefordringar		-11	-88
Ökning/minskning/av varulager		40	-51
Minskning/ökning av kortfristiga räntefria skulder		22	-39
Förändring i rörelsekapitalet		51	-178
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 670	1 151
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Investeringar i anläggningstillgångar ¹⁾	5, 21, 22	-592	-485
Förvärvade aktier i dotterbolag, minus likvida medel	8	-10	-754
Förvärvade aktier i intresseföretag ²⁾	23	-271	-124
Förvärvade övriga långfristiga investeringar		-4	-21
Avyttring av anläggningstillgångar		14	83
Avyttrade aktier i dotterbolag, minus likvida medel	8	-	11
Avyttrade aktier i intresseföretag	23	304	30
Avyttrade övriga långfristiga investeringar		29	1
Förändring av övriga placeringar		-79	-47
Totalt nettokassaflöde från investeringsverksamheten		-609	-1 306
Kassaflöde före finansieringsverksamheten		1 061	-155
Nettokassaflöde från finansieringsverksamheten			
Uptagna långfristiga lån		942	1 263
Amortering på långfristiga lån		-417	-803
Förändring av kortfristiga räntebärande skulder		-37	32
Höjning av aktiekapital hänförligt till utnyttjade optioner	29	17	49
Utdelning, kontant till bolagets aktieägare	19	-1 122	-987
Köp av egna aktier	29	-175	-30
Övriga finansiella poster		1	0
Totalt nettokassaflöde från finansieringsverksamheten		-791	-476
Netto ökning (+)/minskning (-) av likvida medel		270	-631
Likvida medel vid årets början		157	788
Likvida medel vid årets slut	28	427	157

¹⁾ Investeringar i anläggningstillgångar i kassaflödet inkluderar inte ej betalda investeringar. Aktiverade lånekostnader är inkluderade i betalda räntekostnader.

²⁾ Förvärv av intressebolag inkluderar aktieemissioner och övriga kapitaltillskott.

Noter till koncernens bokslut

1 Redovisningsprinciper

Huvudsakliga verksamheter

Fortum Abp (Bolaget) är ett finskt aktiebolag med säte i Esbo, Finland. Bolaget är noterat på Helsingfors Fondbörs.

Fortum Abp och dess dotterföretag (Fortumkoncernen) är ett ledande energiföretag i Norden och övriga delar av Östersjöregionen. Fortums verksamheter omfattar kraftproduktion, distribution och försäljning av el och värme, drift och underhåll av kraftverk samt energirelaterade tjänster.

Fortums konkurrenskraft inom kraft- och värmeverksamheten baseras på ett samnordiskt affärskoncept som kännetecknas av en hög nivå av operationell effektivitet och en bred kundbas.

Detta bokslut godkändes av styrelsen den 30 januari 2008.

Grunder för upprättande av finansiella rapporter

Fortums koncernredovisning är upprättad enligt International Financial Reporting Standards, (IFRS)/International Accounting Standards (IAS) såsom de är antagna av Europeiska Unionen (EU).

Fortum tillämpar anskaffningsvärdemetoden vid värdering av tillgångar och skulder, förutom värdering till verkligt värde av vissa finansiella instrument.

Uppskattningar

För att upprätta koncernredovisningen i enlighet med IFRS måste vissa redovisningsmässiga uppskattningar göras. Koncernledningen gör även sina bedömningar vid användandet av koncernens redovisningsprinciper. De områden som kräver uppskattning i större utsträckning eller är mer komplexa eller där uppskattningar och bedömningar är av väsentlig betydelse för koncernen presenteras i Not 2, Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsmässiga ändamål.

Nya standarder, ändringar och tolkningar som trätt i kraft för publicerade standarder

Nya standarder, ändringar och tolkningar som trätt i kraft för publicerade standarder 2007

För året som slutade den 31 december 2007 har Fortum antagit följande nya och ändrade standarder och tolkningar av existerande standarder:

- IFRS 7 *Finansiella instrument: Upplysningar* och kompletterande ändringar till IAS 1, *Utformning av finansiella rapporter – notupplysningar gällande kapital* (trädde i kraft för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2007 eller senare). Denna standard har enbart utökad de upplysningar som bifogas denna årsredovisning avseende Fortumkoncernens finansiella instrument och kapitalstyrning och har inte haft någon påverkan på klassificeringen eller värderingen av koncernens finansiella instrument i princip.
- IFRIC 9 *Förnyad bedömning av inbäddade derivat* (trädde i kraft för räkenskapsår som börjar den 1 juni 2006 eller senare). Tolkningen innebär att tidpunkten för bedömning av ett inbäddat derivat är då enheten initialt blir en del av kontraktet. Efterföljande bedömning är enbart tillåten om det sker en förändring i kontraktet som väsentligen ändrar kassaflödet eller som i övrigt skulle krävas inom kontraktet. Införandet av IFRIC 9 har inte lett till några förändringar i Fortumkoncernens redovisningsprinciper.

- IFRIC 10 *Delårsrapportering och nedskrivningar* (trädde i kraft för räkenskapsår som börjar den 1 november 2006 eller senare). IFRIC 10 fordrar att ett nedskrivningsbehov som konstaterats i föregående delårsperiod avseende goodwill eller en investering i antingen egetkapitalinstrument eller finansiell tillgång till redovisat restvärde inte får återföras vid en efterföljande balansdag. Tolkningen har ingen påverkan på Fortumkoncernens finansiella ställning eller utveckling.

Följande tolkningar är inte relevanta för koncernen:

- IFRIC 7 *Tillämpning av omräkningsmetoden under IAS 29 Redovisning i höginflationsländer* (trädde i kraft för räkenskapsperioder som startade från och med den 1 mars 2006). IFRIC 7 är inte relevant för Fortumkoncernen eftersom Fortum inte har verksamhet i höginflationsländer.
- IFRIC 8 *Omfattningen av IFRS 2* (trädde i kraft för räkenskapsperioder som startade från och med den 1 maj 2006). Fortum har inga överenskommelser som faller in under denna tolkning.

Nya standarder, ändringar och tolkningar till existerande standarder som ännu inte trätt i kraft och som inte tillämpas tidigare

- IFRIC 14 IAS 19 – *Begränsning av krav på minimifinansiering för förmånsbestämd pensionsplan* (träder i kraft från den 1 januari 2008). IFRIC 14 tillämpas på alla förmånsbestämda planer och på alla långfristiga förmånsbestämda anställningsförmåner efter anställningens upphörande. Tolkningen tydliggör bedömningen av begränsningen enligt IAS 19 om hur överskottet skall redovisas som en tillgång, när det finns ett krav på minimifinansiering. Fortum har ännu inte bedömt den eventuella effekten av tolkningen. Tolkningen har ännu inte godkänts av EU.
- IFRS 8 *Operativa segment* (träder i kraft för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2009 eller senare). Fortum kommer att tillämpa standarden från och med den 1 januari 2009. Ledningen bedömer standardens påverkan. IFRS 8 behandlar notupplysningar och har därför ingen påverkan på Fortumkoncernens rapporterade resultat eller finansiella position. Standarden har godkänts av EU.
- IAS 23 (reviderad) *Lånekostnader, aktivering av ränta* (träder i kraft för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2009 eller senare). Den reviderade standarden kräver att lånekostnader direkt hänförliga till förvärvet, byggnationen eller produktionen av en kvalificerande tillgång aktiveras som en del av kostnaden för tillgången. Möjligheten att kostnadsföra lånekostnaden är borttagen. Införandet av den reviderade IAS 23 kommer att medföra en förändring i Fortumkoncernens redovisningsprinciper. Fortum kommer att införa IAS 23 genom att aktivera lånekostnader för kvalificerande tillgångar från och med införandedatumet, enligt övergångsbestämmelserna. Tolkningen har ännu inte godkänts av EU.
- IAS 1 (reviderad) *Utformning av finansiella rapporter* (träder i kraft för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2009 eller senare). Fortum kommer att införa den reviderade standarden från och med 1 januari 2009. IAS 1 (reviderad) kommer främst att förändra uppställningen av resultaträkningen och uppställningen

- av förändringar i eget kapital. Den reviderade standarden har ännu inte godkänts av EU.
- IFRS 3 (reviderad) *Rörelseförvärv* (träder i kraft för räkenskapsår som börjar den 1 juli 2009 eller senare). Ändringen berör till exempel redovisningen av förvärvskostnader, successiva förvärv, goodwill, minoritet och tillkommande betalning. Fortum har inte ännu gjort en uppskattning av ändringens påverkan. Den reviderade standarden har ännu inte godkänts av EU.
  - IAS 27 (reviderad) *Koncernredovisning och separata finansiella rapporter* (träder i kraft för räkenskapsår som börjar den 1 juli 2009 eller senare). De ändringar som gjorts i standarden påverkar redovisningen av minoritetsintressen och i huvudsak redovisningen av förändringen av ägarandelar i dotterbolag efter att bestämmande inflytande har erhållits, förlorandet av bestämmande inflytande över dotterbolag och allokeringen av resultat mellan kontrollerande ägarandel och minoritetsägarna. Fortum har ännu inte gjort en uppskattning av ändringens påverkan. Den reviderade standarden har ännu inte godkänts av EU. Förlorandet av bestämmande inflytande kommer att i framtiden även beröra intressebolag (IAS 28) och joint ventures (IAS 31).

Följande tolkningar är inte relevanta för koncernens verksamheter:

- IFRIC 11 IFRS 2 *Återköp av egna aktier och transaktioner mellan koncernbolag* (träder i kraft för räkenskapsår som börjar den 1 mars 2007 eller senare). IFRIC 11 fordrar ett aktiebaserat betalningsarrangemang i vilket företaget mottager varor eller tjänster som betalning för sina egetkapitalinstrument (dvs. egna aktier) för att räkas som ett egetkapitalavräknad aktiebaserad betalningstransaktion. Fortum har inga sådana arrangemang. Tolkningen har godkänts av EU.
- IFRIC 12 *Servicekoncessionsarrangemang* (träder i kraft för räkenskapsperioder som startar från och med den 1 januari 2008) IFRIC 12 är inte relevant för Fortum eftersom inget bolag inom koncernen tillhandahåller servicekoncessionsarrangemang för den offentliga sektorn. Tolkningen har inte godkänts av EU.
- IFRIC 13 *Kundlojalitetsprogram* (träder i kraft för räkenskapsperioder som startar från och med den 1 januari 2009) Fortum har inga program som ryms inom omfattningen av tolkningen. Tolkningen har inte godkänts av EU.

Klassificering av kort- och långfristiga tillgångar och skulder

En tillgång eller skuld som främst innehas för kommersiellt bruk eller ifall posten förväntas realiseras under de kommande tolv månaderna efter balansdagen klassificeras posten som kortfristig tillgång eller skuld. Likvida medel klassificeras som kortfristiga tillgångar.

Övriga tillgångar och skulder klassificeras som långsiktiga.

Koncernredovisning

Dotterbolag

Koncernredovisningen inkluderar moderbolaget Fortum Abp och alla de företag som Fortum Abp har ett bestämmande inflytande över dvs. har rätt att utforma deras finansiella och operativa strategier och direkt eller indirekt innehar mer än 50% av rösterna. Koncernens dotterbolag finns i Not 46, Dotterbolagsaktier per segment den 31 december 2007.

När Fortumkoncernen bildades 1998 bestämdes att poolningsmetoden skulle tillämpas vid konsolideringen av Fortum Power & Heat Oy och Fortum Oil & Gas Oy. (Det sistnämnda har ombildats

till Fortum Oil Oy och Fortum Heat & Gas Oy den 1 maj 2004. Under 2005 separerades Fortum Oil Oy från Fortum genom en utdelning av 85% av aktierna i Fortum Oil Oy till Fortums aktieägare och försäljning av de återstående 15%). Det innebär att anskaffningsvärdet avseende Fortum Power & Heat Oy och Fortum Heat & Gas Oy har eliminerats mot deras aktiekapital. Skillnaden har redovisats som en minskning av det egna kapitalet.

Fortumkoncernens finansiella rapporter har konsoliderats med tillämpning av förvärvsmetoden. Vid ett rörelseförvärv uppgår anskaffningsvärdet vid transaktionsdagen till summan av de verkliga värdena för erlagda tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder samt kostnader direkt hänförliga till rörelseförvärvet. Förvärvade identifierbara tillgångar och skulder i ett rörelseförvärv redovisas initialt till verkliga värden vid förvärvstidpunkten, oavsett förekomsten av minoritetsdelägare. Den del av anskaffningsvärdet som överstiger koncernens andel av de förvärvade identifierbara nettotillgångarna redovisas som goodwill. Om anskaffningsvärdet är lägre än koncernens andel av de förvärvade identifierbara nettotillgångarna i dotterföretaget redovisas skillnaden omedelbart i koncernens resultaträkning.

Dotterföretagen konsolideras från den tidpunkt då det bestämmande inflytandet erhålls och konsolideras ej längre som dotterföretag då det bestämmande inflytandet upphör.

Koncerninterna transaktioner, mellanhavanden och orealiserade internvinster elimineras. Orealiserade internförluster elimineras också såvida det inte föreligger ett nedskrivningsbehov på den överlåtna tillgången. Dotterföretagens redovisningsprinciper har i tillämpliga fall anpassats till koncernens redovisningsprinciper.

Intresseföretag och joint ventures

Intresseföretag är företag som koncernen har ett betydande inflytande över men inte ett bestämmande inflytande anses föreligga vid en ägarandel på lägst 20% och högst 50% av rösterna. Joint ventures är företag där det finns en avtalsenlig överenskommelse med en eller flera samägare om ett gemensamt bestämmande inflytande över företagets finansiella och operationella strategier. Koncernens investeringar i intressebolag och joint ventures redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Förvärvade identifierbara tillgångar och skulder i intresseföretaget eller joint ventures redovisas initialt till verkligt värde vid transaktionstidpunkten. Den del av anskaffningsvärdet som överstiger koncernens andel av de förvärvade identifierbara nettotillgångarna redovisas som goodwill. Om anskaffningsvärdet är lägre än koncernens andel av de förvärvade identifierbara nettotillgångarna i intresseföretaget eller joint ventures redovisas skillnaden i koncernens resultaträkning.

Koncernens andel av intresseföretagets eller joint ventures vinster eller förluster efter skatt och kostnader hänförliga till koncernmässiga över- och undervärden ingår i koncernens resultaträkning. Det redovisade värdet på andelarna ökas eller minskas för att beakta förändringar efter förvärvstidpunkten. Koncernens andel av förändringar som redovisats direkt i eget kapital i intresseföretaget eller joint ventures, redovisas direkt i koncernens eget kapital mot värdet på andelar intresseföretag och joint ventures.

Om koncernens andel av intresseföretagets eller joint ventures förluster motsvarar eller överstiger dess innehav i intresseföretaget eller joint ventures, inklusive eventuellt andra osäkra fordringar, upphör koncernen att redovisa sin andel av ytterligare förluster om inte koncernen har påtagit sig legala eller informella förpliktelser eller gjort utbetalningar å intresseföretagets eller joint ventures vägnar.

Orealiserade internvinster mellan koncernen och dess intres-

seföretag eller joint ventures elimineras i förhållande till ägd andel. Orealiserade internförluster elimineras i förhållande till ägd andel såvida det inte föreligger ett nedskrivningsbehov på den överlåtna tillgången. Tillämpade redovisningsprinciper i intresseföretagen eller joint ventures har i tillämpliga fall anpassats till koncernens redovisningsprinciper. I de fall senaste finansiella rapport inte finns tillgänglig används senaste kvartalsrapport som underlag för konsolidering.

För redovisningsprinciperna för Fortums andel i Hafslund ASA och de ryska intresseföretagen, se Not 23, Andelar i intresseföretag och joint ventures.

Rapportering för segment

Fortum redovisar upplysningar för primära segment enligt organisations- och verksamhetsstruktur. En rörelsegren är en grupp av tillgångar och verksamheter vilken tillhandahåller produkter eller tjänster vilka är utsatta för risker och möjligheter som skiljer sig från vad som gäller för andra rörelsegrenar. Koncernens verksamhet är indelad i följande primära segment:

- Kraftproduktion – omfattar kraftproduktion och försäljning i de nordiska länderna samt drift- och underhållstjänster i Norden och vissa utvalda internationella marknadsområden.
- Värme – består av kraftvärmeproduktion och försäljning inom Norden och Östersjöregionen. Segmentet producerar även el i kombinerade värme- och elkraftverk (CHP) och säljer det till slutkunder med i huvudsak långfristiga avtal och till Nord Pool.
- Distribution – äger och sköter driften av distributions- och regionnäten samt distribuerar el till kunder i Sverige, Finland, Norge och Estland.
- Markets – inriktar sig på att sälja el direkt till privat- och företagskunder såväl som till andra el-detaljister i Sverige, Finland och Norge. Segmentet Markets köper sin el via Nord Pool.
- Övrigt – utgörs i huvudsak koncernadministration.

För ytterligare information om segment, se Not 5 Upplysningar för primära segment.

I Not 6, Geografiska segment, finns upplysningar för sekundära segment baserat på de geografiska områden där Fortum har verksamhet. Upplysningen om omsättning är baserad på det land där kunderna finns, tillgångar, investeringar och personal baseras på det land där tillgången eller personalen finns.

Verksamheter under avveckling och anläggningstillgångar som ska avyttras

Verksamheter under avveckling är de verksamheter som är en väsentlig rörelsegren, som antingen har blivit avyttrad eller är klassificerad till försäljning. Tillgångar och skulder hänförliga till verksamheter under avveckling måste klart kunna särskiljas från den konsoliderade enhetens verksamhet och kassaflöden. Dessutom får inte rapporteringsenheten ha någon betydande kvarstående inblandning i den verksamhet som klassificerats som verksamhet under avveckling. Periodens resultat efter skatt för verksamheter under avveckling, inkluderat med realisationsvinsten eller -förlusten, redovisas på en egen rad i resultaträkningen. Effekterna på kassaflödet från verksamheter under avveckling redovisas separat i kassaflödet eller i not.

Anläggningstillgångar (eller avyttringsgrupper) klassificeras som tillgångar som innehas för försäljning och värderas till det lägsta av redovisat värde och verkligt värde minus försäljningskostnad om deras redovisade värde kommer att återvinnas i huvudsak

genom försäljning snarare än genom fortlöpande användning. Dessa kriterier för klassificering omfattar inte anläggningstillgångar som kommer att läggas ned eller de som tillfälligt har tagits ur bruk. En förlust på grund av värdenedgång (eller efterföljande vinst) minskar (eller ökar) det redovisade värdet på anläggningstillgången eller avyttringsgruppen. Tillgångarna skrivs inte av. Ränta och andra kostnader som är hänförliga till dessa tillgångar ska redovisas på samma sätt som innan klassificeringen till innehav för försäljning.

Neste Oil ingick i Fortumkoncernen till och med 31 mars 2005, när bolagsstämman definitivt beslutade att separera oljeverksamheten genom en utdelning av omkring 85% av aktierna i Neste Oil. De återstående ca 15% av aktierna såldes i april 2005. Oljeverksamheten presenteras som verksamhet under avveckling för 2004 och 2005, se sidorna 88–89 Finansiella nyckeltal.

Omräkning av utländsk valuta

Funktionell- och presentationsvaluta

Poster som ingår i de finansiella rapporterna för respektive koncernföretag värderas i den valuta som avspeglar den primära ekonomiska miljö som företaget bedriver sin verksamhet i ("den funktionella valutan"). Koncernredovisningen upprättas i euro, som är koncernens funktionella valuta och rapporteringsvaluta.

Transaktioner och balanser

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till valutakursen vid tidpunkten för transaktionen. Fordringar och skulder i utländsk valuta som är utestående på balansdagen räknas om till kursen på balansdagen. Valutakursdifferenserna finns i resultaträkningen. Nettoomräkningsdifferenser som hänförs till finansiering bokförs under finansiella intäkter och kostnader, förutom när de redovisas direkt i eget kapital såsom för kassaflödessäkringar. Omräkningsdifferenser avseende finansiella tillgångar som kan säljas inkluderas i fonden för verkligt värde i eget kapital.

Koncernföretag

Resultaträkningarna för dotterbolag vilkas funktionella valuta inte är euro omräknas vid konsolideringen till euro med årets genomsnittskurs, baserat på kursen vid slutet av varje månad. Balansräkningen omräknas enligt balansdagens kurs. Valutakursdifferenser som uppkommer i koncernredovisningen vid omräkning av nettoinvesteringar i utländska dotterföretag och vid lån och andra valutainstrument som säkras sådana investeringar, redovisas direkt mot eget kapital. När en utlandsverksamhet säljs, redovisas sådana valutakursdifferenser i resultaträkningen som en del av vinsten eller förlusten vid försäljningen. Goodwill och justeringar till verkligt värde som görs vid förvärvet av ett utländskt företag, ska redovisas som tillgångar och skulder i det utländska företaget och räknas om till balansdagskurs. Koncernen bedömer att alla ackumulerade omräkningsdifferenser för alla utlandsverksamheter är noll vid tidpunkten för övergången till IFRS, den 1 januari 2004.

Valutakurserna som använts i de finansiella rapporterna vid omräkningen av rapporteringskurser till euro finns i Not 9, Valutakurser.

Redovisning av intäkter

Intäkter omfattar mottagen ersättning och fordringar till verkligt värde vid tidpunkten för varans leverans och/eller vid fullgörande av tjänster. Intäkter tas upp exklusive lämnade rabatter, prisnedsättningar, mervärdesskatter och punktskatter som energiskatt. Intäkter redovisas enligt följande:

Försäljning av el, värme, kyla och eldistribution

Försäljning av el, värme, kyla och eldistribution redovisas som intäkt vid leveranstidpunkten. Försäljningen till industri- och kommersiella kunder och till slutkunder baseras på den levererade volymen, som är beräknad på basen av den levererade volymen vid mätavläsningstidpunkten och ett estimat på levererade volymen fram till årsskiftet.

Fysiska elförsäljnings- och inköpskontrakt redovisas enligt periodiseringsprincipen eftersom de är kopplade till koncernens förväntade inköps-, försäljnings- eller förbrukningsbehov.

Elleveranser belastas med elskatt för privatkunder i Sverige. Skatten beräknas på basis av en fast skatt per kilowattimme (kWh). Avgiften varierar mellan olika kundkategorier. Försäljning av el i resultaträkningen visas exklusive elskatt.

Från och med den 1 januari 2004 har Fortum ersatt de fysiska eltransaktionerna mellan koncernens segment med transaktioner gentemot Nord Pool. Försäljning och köp per timme via Nord Pool kvittas på koncernnivå och redovisas antingen som intäkt eller kostnad beroende på om Fortum är nettosäljare eller nettoköpare under en viss timme.

Nätavgifterna för försäljningen av eldistribution är reglerad. Regleringen varierar från land till land. Över- eller underintäkter som bestämts av tillsynsmyndigheten anses som tillgångar och skulder som inte kvalificerar för redovisning i balansräkningen på grund av att det inte finns avtal med en specifik kund och fordringen är därmed beroende av framtida leveranser. Över- eller underintäkter krediteras eller debiteras normalt oftast kunden över ett antal framtida år till kunden som utnyttjar elnätanslutningen under motsvarande år. Ingen retroaktiv debitering eller kreditering kan göras.

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter för eldistribution, gas, värme och kyla redovisas som en intäkt till den del som intäkten inte täcker framtida åtaganden. Intäkten periodiseras över avtalsperioden om den är länkad till en avtalsenlig överenskommelse med kunden. De anslutningsavgifter som i Finland betalats in före 2003 för anslutning till eldistributionsnät är återbetalningsbara i de fall att kunden skulle stänga den ursprungliga anslutningen. Även avgifter betalda av kunden som en garanti för framtida betalningar vid inkoppling på fjärrvärmenätet i Finland är återbetalningsbara. Dessa anslutningsavgifter har inte redovisats som intäkt över resultaträkningen, utan är inkluderade i övriga skulder i balansräkningen.

Kontrakterade intäkter

Kontrakterade intäkter redovisas enligt den successiva vinstavräkningsmetoden för att fastställa de belopp som ska redovisas som inkomster och utgifter för en period. Färdigställandegraden mäts genom att uppkomma uppdragsutgifter fram till och med balansdagen ställs i relation till beräknade totala uppdragsutgifter för varje uppdrag. Utgifter som uppkommer under året som är relaterade till framtida arbete på uppdraget exkluderas från uppdragsutgifterna när färdigställandegraden fastställs. De presenteras som varulager, förutbetalda kostnader eller andra tillgångar beroende på sin karaktär.

Koncernen redovisar fordringar på beställare av entreprenadavtal som tillgång för alla pågående uppdrag för vilka uppdragsutgifter och redovisade vinster (efter avdrag för redovisade förluster) överstiger fakturerade belopp. Fakturerade belopp som ännu inte har betalats av kunderna och av beställaren innehållna belopp redovisas bland kundfordringar och övriga fordringar. Koncernen

redovisar skulder till beställare av entreprenadavtal som skuld för alla pågående uppdrag för vilka fakturerade belopp överstiger uppdragsutgifter och redovisade vinster (efter avdrag för redovisade förluster).

Övriga intäkter

Intäkter som inte härrör från den normala verksamheten klassificeras som Övriga intäkter. Övriga intäkter inkluderar återkommande poster som hyresintäkter samt engångsposter som realisationsvinster från försäljning av aktier, materiella anläggningstillgångar, utsläppsrätter mm. Även förändringar i verkligt värde på finansiella instrument som inte kvalificerar för säkringsredovisning redovisas bland övriga intäkter i resultaträkningen.

Statliga bidrag

Bidrag från staten redovisas till verkligt värde när det är rimligt säkert att bidragen kommer att erhållas och koncernen kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidragen. Statliga bidrag hänförliga till kostnader redovisas i resultaträkningen i samma perioder och på samma sätt som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för. Statliga bidrag hänförliga till inköp av materiella anläggningstillgångar minskar tillgångens anskaffningsvärde och påverkar det redovisade resultatet genom lägre avskrivningar.

Utsläppsrätter

Utsläppsrätterna redovisas enligt gällande IFRS standarder. Köpta utsläppsrätter redovisas till anskaffningsvärde bland immateriella tillgångar. Utsläppsrätter som erhållits utan kostnad är redovisade till nominellt värde. En avsättning redovisas för förpliktelsen, som värderas till den del som koncernen innehar utsläppsrätter till utsläppsrätternas värde och saknade utsläppsrätter till marknadsvärde. Kostnaden redovisas i resultaträkningen bland material och tjänster. Realisationsvinster från försäljningen av utsläppsrätter redovisas som övriga intäkter.

Lånekostnader

Lånekostnader redovisas som kostnad i den period som de uppkommer, förutom om de är direkt hänförliga till konstruktionen av en tillgång som uppfyller fastställda kriterier. De fastställda kriterierna är att: (a) lånekostnaden uppkommer vid konstruktionen av en investering som överstiger 100 miljoner euro (b) det tar mer än 18 månader att få den/de relaterade tillgångarna i drift (c) det är en Greenfield-investering.

Forsknings- och utvecklingskostnader

Utgifter för forskning och utveckling redovisas som en kostnad när de uppkommer och inkluderas i övriga rörelsekostnader i koncernens resultaträkning. Ifall utvecklingskostnaderna genererar intäkter i framtiden aktiveras de som immateriella tillgångar och skrivs av under en period som motsvarande intäkter intjänas.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar består i huvudsak av energi- och värmeproducerande byggnader och maskiner, kraftledningar, tunnlar, fallrätter och fjärrvärmenät. Materiella anläggningstillgångar tas i koncernbalansräkningen upp till ursprungliga anskaffningsvärden efter avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Den ursprungliga kostnaden inkluderar utgifter direkt hänförliga till förvärvet. Anskaffningsvärdet kan även inkludera överföringar från eget kapital av eventuella vinster/förluster på kassaflödessäkringar av investeringar i materiella anläggningstillgångar i utländsk valuta. Förvärvade

tillgångar vid förvärv av ett nytt dotterföretag tas upp till verkligt värde vid förvärvstidpunkten.

Tillkommande utgifter inkluderas i tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, där så är lämpligt, endast när det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar hänförliga till tillgången kommer koncernen till del och att tillgångens anskaffningsvärde kan beräknas tillförlitligt. Alla övriga utgifter för reparation och underhåll redovisas som kostnad i resultaträkningen i den period de uppkommer.

Anskaffningsvärdet för materiella anläggningstillgångar inkluderar även uppskattad utgift för nedmontering och bortforsling av tillgången och återställande av den plats eller område där tillgången finns.

Mark- och vattenområden, fallrätter och tunnlar, skrivs inte av eftersom deras nyttjandeperiod är obegränsad. Anskaffningsvärdet på övriga tillgångar, minskat med eventuella restvärden, skrivs av linjärt över tillgångarnas nyttjandeperiod enligt följande:

Vattenkraftverkens byggnader, anläggningar och maskiner	40–50 år
Värmekraftverkens byggnader, anläggningar och maskiner	25 år
Kärnkraftverkens byggnader, anläggningar och maskiner	25 år
CHP-kraftverkens byggnader, anläggningar och maskiner	15–25 år
(varje CHP-anläggning har individuell avskrivningsperiod)	
Ställverksbyggnader, anläggningar och maskiner	30–40 år
Distributionsnät	15–40 år
Fjärrvärmenät	30–40 år
Övriga byggnader och anläggningar	20–40 år
Övriga materiella tillgångar	20–40 år
Övriga maskiner och inventarier	3–20 år
Övriga långsiktiga investeringar	5–10 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas varje balansdag och justeras vid behov. En tillgångs redovisade värde skrivs ned omedelbart till sitt återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess beräknade återvinningsvärde.

Gemensamma tillgångar

Fortum äger genom dotterbolaget Fortum Power and Heat Oy kolkraftverket Meri-Pori i Finland, men enligt kontrakt har Teollisuuden Voima Oy (TVO) rätt till 45,55 % av kraftverket. Kapaciteten och produktionen kan delas mellan Fortum och TVO. Var och en för sig kan ägarna välja när och med vilken kapacitet produktionen skall ske. Både Fortum och TVO köper sina egna bränslen och utsläppsrätter. Eftersom både Fortum och TVO kontrollerar sin andel av kraftverket, inklusive relaterade risker och förtjänstmöjligheter, redovisas Meri-Pori som en gemensam tillgång.

Fortum redovisar som en tillgång den del av investeringen som Fortum har gjort, dvs. 55,55 %. För tillfället leasar Fortum ut sin andel av kraftverket i Meri-Pori. Leasingkontraktet har klassificerats som operationell leasing.

Fortum är även berättigad till en del av den kraft som TVO producerar i Meri-Pori, eftersom Fortum äger 26,58 % av TVOs aktier i serie C, se Not 23 Andelar i intresseföretag och joint ventures.

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar, förutom goodwill, är redovisade till historiska anskaffningsvärden efter avdrag för ackumulerade avskriv-

ningar och eventuella nedskrivningar. I de fall immateriella tillgångar har en begränsad nyttjandeperiod görs avskrivningarna enligt den linjära avskrivningsmetoden över den förväntade nyttjandeperioden.

Datormjukvara

Förvärvade licenser för datormjukvara redovisas till anskaffningsvärden vilka inkluderar direkt hänförliga utgifter för att färdigställa tillgången för dess avsedda användning. Anskaffningsvärdet skrivs av över beräknad nyttjandeperiod (tre till fem år). Utgifter för att utveckla eller underhålla datormjukvara kostnadsförs löpande då de uppstår. Utgifter som är direkt hänförliga till produktionen av identifierbara och unika mjukvaruprodukter som kontrolleras av koncernen och som troligen kommer att generera framtida ekonomiska fördelar som överstiger kostnaderna efter ett år redovisas som immateriella tillgångar. Direkta utgifter inkluderar personalkostnader vid utveckling av datormjukvara och en skälig andel av relevanta omkostnader. Utveckling av datormjukvara som redovisas som immateriell tillgång skrivs av över dess uppskattade nyttjandeperiod (vilken inte överstiger tre år).

Varumärken och licenser

Varumärken och licenser redovisas till historiska anskaffningsvärden efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Avskrivningarna är baserade på den linjära avskrivningsmetoden för att fördela ut kostnaderna för varumärken och licenser över deras uppskattade nyttjandeperioder (15–20 år).

Kundbaser

Anskaffningsvärdet i samband med förvärv av kundbaser redovisas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Kundbaser är en portfölj av kunder eller en marknadsandel. Anskaffningsvärdet för kundbaser skrivs av över nyttjandeperioden, vanligtvis över fem år. Vid varje bokslutstillfälle kontrolleras det om det finns indikationer på eventuella nedskrivningsbehov av redovisat värde för kundbaserna.

Goodwill

Goodwill utgör det belopp med vilket anskaffningskostnaden överstiger det verkliga värdet på de nettotillgångar som koncernen förvärvat i samband med ett företagsförvärv/förvärv av intresseföretag vid tidpunkten för förvärvet. Goodwill som uppstått vid förvärv av dotterbolag redovisas i immateriella tillgångar. Goodwill som uppstått från förvärv av intresseföretag inkluderar i intresseföretagsandelar och testas för nedskrivningsbehov som en del av det totala värdet. Separat redovisad goodwill testas årligen för att identifiera nedskrivningsbehov och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar. Gjorda nedskrivningar på goodwill återförs inte. Redovisat resultat från avyttring av företag inkluderar kvarvarande värde på den goodwill som är hänförlig till det avyttrade företaget.

Nedskrivningsbehov testas för kassagenererande enheter och goodwill har därför fördelats till de kassagenererande enheter eller grupp av kassagenererande enheter som förväntas dra nytta av det förvärv vid vilket goodwillen uppstod.

Nedskrivning av icke finansiella tillgångar

Tillgångar med obegränsade nyttjandeperioder skrivs inte av utan testas årligen för eventuella nedskrivningsbehov. Tillgångar med begränsade nyttjandeperioder testas för eventuella nedskrivningsbehov närhelst händelser eller förändringar i omständigheter ger indikationer på att det redovisade värdet på tillgången överstiger

dess återvinningsvärde. En nedskrivning redovisas i resultaträkningen med det belopp varmed tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högsta av tillgångens verkliga värde minus försäljningskostnader och dess nyttjandevärde. För att kontrollera eventuellt nedskrivningsbehov grupperas tillgångarna till den lägsta nivå med separat identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). För andra icke finansiella tillgångar än goodwill, som har skrivits ned, testas vid varje rapporteringstillfälle om det är möjligt att återföra den gjorda nedskrivningen.

Finansiella placeringar

Koncernen klassificerar sina placeringar i följande kategorier: finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, lånefordringar och kundfordringar och finansiella tillgångar som kan säljas. Klassificeringen beror på syftet med placeringen. Ledningen fastställer klassificeringen av den finansiella placeringen initialt vid första redovisningen och indelningen omprövas vid varje rapporteringstillfälle.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

En finansiell tillgång klassificeras till denna kategori om den förvärvades i syfte att säljas kortsiktigt. Derivat klassificeras också som finansiella tillgångar som innehas för handel om de inte används som säkringar. Tillgångar i denna kategori klassificeras som omsättningstillgångar om de antingen innehas för handel eller förväntas realiseras inom 12 månader från balansdagen.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. De uppkommer när koncernen tillhandahåller pengar, varor eller tjänster direkt till en gäldenär. De inkluderar i anläggningstillgångar, förutom de som förfaller inom 12 månader från balansdagen, vilka klassificeras som omsättningstillgångar.

Finansiella tillgångar som kan säljas

Finansiella tillgångar som kan säljas är sådana tillgångar som inte är derivat där tillgångarna antingen identifieras som att de kan säljas eller inte klassificeras till någon av de andra kategorierna. De ingår bland anläggningstillgångarna förutom när avsikten är att avyttra placeringen inom 12 månader från balansdagen.

Förvärv och avyttringar av placeringar redovisas på transaktionsdagen – den dag som koncernen förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. Placeringar redovisas vid första redovisningstillfället till verkligt värde plus transaktionskostnader för alla finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Placeringar bokas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från placeringen har förfallit eller har överförs och koncernen har överfört samtliga väsentliga risker och förmåner som är förknippade med ägandet. Finansiella tillgångar som kan säljas och finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen värderas i efterföljande perioder till verkligt värde. Lånefordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde genom tillämpning av effektivräntemetoden. Realiserade och orealiserade vinster och förluster som uppkommit till följd av förändringar i det verkliga värdet avseende kategorin "finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen" redovisas i resultaträkningen i den period de uppkommer. Orealiserade vinster och förluster som

uppkommer vid förändringar av det verkliga värdet på icke-mone-tära värdepapper klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i eget kapital. När värdepapper, klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, säljs eller skrivs ned, redovisas den ackumulerade justeringen av verkligt värde i resultaträkningen.

Det verkliga värdet av noterade värdepapper baseras på köpkurser. Om marknaden för en finansiell tillgång inte är aktiv (och för onoterade värdepapper) fastställer koncernen verkligt värde genom att använda värderingstekniker. Dessa inkluderar nyligen genomförda transaktioner på armlängds avstånd, referenser till andra instrument som i allt väsentligt är lika, diskonterade kassaflöden och optionsvärderingsmodeller, anpassade för att reflektera utfärdarens specifika omständigheter.

Koncernen bedömer vid varje balansdag huruvida det finns objektiva bevis för att det föreligger nedskrivningsbehov avseende en finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar. Om sådant bevis föreligger för finansiella tillgångar som kan säljas, bokas den ackumulerade förlusten (beräknad som skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det aktuella verkliga värdet, minus eventuell nedskrivning på den finansiella tillgången tidigare redovisad i resultaträkningen) bort från eget kapital och redovisas i resultaträkningen.

Kundfordringar

Kundfordringar redovisas till verkligt värde. En avsättning för osäkra kundfordringar görs då koncernen har bevis på att alla kundfordringar inte kommer att erhållas. Finansiella svårigheter, konkurshot och försummade betalningar är indikatorer på att kundfordran är osäker. Avsättningen är skillnaden mellan kundfordringarnas bokförda värde och värdet av uppskattade framtida kassaflöden.

Kundfordringar inkluderar intäkter baserade på en uppskattning av levererad el, värme, kyla och eldistribution som ännu inte lästs av och ännu inte fakturerats.

Likvida medel

Likvida medel omfattar kontanter, likvida bankdepositioner, andra kortfristiga likvida placeringar med en ursprunglig löptid på tre månader eller kortare. Krediter hos bank redovisas som upplåning bland kortfristiga skulder i balansräkningen.

Egna aktier

I fall ett koncernföretag köper bolagets aktier (egna aktier) räknas den betalda ersättningen, inkluderat med direkt hänförliga tillkommande kostnader (netto efter skatt), av från den del av koncernens egna kapital som avser moderbolagets aktieägare. När dessa aktier säljs eller återutgivs inkluderas den erhållna likviden i eget kapital.

Lån

Lån redovisas initialt till verkligt värde minus transaktionskostnader. I efterföljande perioder redovisas lånen till upplupet anskaffningsvärde; eventuell skillnad mellan vad som erhållits (reducerat med transaktionskostnader) och inlösenpris redovisas som räntekostnad över lånets löptid enligt effektivräntemetoden. Lån eller delar av lån som utgör det underliggande säkringsinstrumentet i en säkring av verkligt värde redovisas till verkligt värde.

Leasingavtal

Finansiella leasingavtal

Leasingavtal för materiella anläggningstillgångar där de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs till koncernen, klassificeras som finansiella

leasingavtal. Finansiella leasingavtal redovisas vid leasingperiodens början till det lägsta av det verkliga värdet för den leasade egendomen och nuvärdet av minimileasavgifterna, båda fastställda vid leasingavtalets början. Varje leasingavgift fördelas mellan ränta och amortering av skulden. Hyresåtagandena, netto efter ränta, redovisas bland långfristiga eller kortfristiga räntebärande skulder beroende på när de förfaller till betalning. Räntan redovisas i resultaträkningen över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Materiella anläggningstillgångar som anskaffas genom finansiella leasingavtal skrivs av över det kortaste av nyttjandeperioden och leasingperioden.

Sale- and leaseback transaktioner som resulterar i ett finansiellt leasingavtal redovisas enligt ovanstående principer. Skillnaden mellan försäljningspriset och det redovisade värdet på den sålda tillgången periodiseras över leasingperioden.

De materiella anläggningstillgångar som leasas ut enligt finansiella leasingavtal redovisas som räntebärande fordringar till ett belopp som motsvarar nettoinvesteringen enligt leasingavtalet. Varje erhållen betalning fördelas mellan återbetalning av fordran och finansiell intäkt. Den finansiella intäkten redovisas i resultaträkningen över leasingperioden så att en jämn förräntning erhålls på den under varje redovisningsperiod redovisade fordran.

Operationella leasingavtal

Leasingavtal avseende anläggningstillgångar där en väsentlig del av de ekonomiska riskerna och fördelarna som förknippas med ägandet inte överförs till koncernen klassificeras som operationella leasingavtal. Leasingavgifter vid operationella leasingavtal kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Erhållna betalningar från operationell leasing, där koncernen leasar ut anläggningstillgångar, redovisas som övriga intäkter i resultaträkningen. Fortum har leasat ut sin andel av kolkraftverket Meri-Pori i Finland t.o.m. juli 2010. (Se även Gemensamma tillgångar ovan). Leasingkontraktet har klassificerats som operationell leasing.

Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Värdet fastställs genom tillämpning av först-in-först-ut (FIFU) metoden. Anskaffningsvärdet för färdigvarulager och produkter i arbete består av råvaror, direkt lön, andra direkta kostnader och omkostnader för tillverkningen (baserat på normalt kapacitetsutnyttjande). Nettoförsäljningsvärde är ett uppskattat försäljningspris i den löpande verksamheten med avdrag för tillhörande rörliga försäljningskostnader.

Uppskjutna skatter

Uppskjutna skatter redovisas med tillämpning av balansräkningsmetoden som innebär att det redovisas en uppskjuten skatt på temporära skillnader mellan redovisat värde på tillgångar och skulder i koncernen och deras skattemässiga värden. Om den uppskjutna skatten härrör från den första redovisningen av en tillgång eller en skuld, härrörande från en transaktion som inte är ett rörelseförvärf och som vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat, redovisas ingen uppskjuten skatt. De uppskjutna skatterna baseras med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen och som förväntas gälla när den uppskjutna skattefordran erhålls respektive den uppskjutna skatteskulden erläggs.

Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga

överskott. Uppskjutna skattefordringar kvittas mot uppskjutna skattekulder om de avser inkomstskatter som taxeras inom samma beskattningsområde.

En uppskjuten skatt redovisas på temporära skillnader som hänförs till innehav i dotterföretag, intresseföretag samt andelar i joint ventures, utom i de fall koncernen kan styra tidpunkten för återföringen av de temporära skillnaderna samt att det är sannolikt att en sådan återföring inte sker inom överskådlig framtid.

Ersättningar till anställda

Pensionsåtagande

Koncernen har olika pensionsplaner i överensstämmelse med de lokala villkor och den praxis som råder i de länder där man bedriver verksamhet. Planerna är generellt sett fonderade genom betalningar till försäkringsbolag eller till koncernens pensionsfond fastställda enligt periodiska aktuariella beräkningar. Koncernen har såväl förmånsbestämda som avgiftsbestämda planer.

Koncernens tillskott till avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad i resultaträkningen i den period som tillskottet avser.

När det gäller förmånsbestämda planer, fastställs pensionskostnaden genom att använda den s.k. Projected Unit Credit Method. Metoden fördelar kostnaden för pensioner i över tiden de anställda utför tjänster för företaget. Den förmånsbestämda förpliktelsen beräknas som nuvärdet av de förväntade framtida utbetalningarna med diskonteringsräntor som motsvarar räntan för förstklassiga företagsobligationer med löptider som motsvarar löptiderna för den relaterade förpliktelsen. Skulden som redovisas i balansräkningen utgörs av den förmånsbestämda förpliktelsen på balansdagen efter avdrag för det verkliga värdet av förvaltningstillgångarna med justeringar för oredovisade aktuariella vinster och förluster. Förutbetalda avgifter redovisas som en tillgång i den utsträckning som en återbetalning eller minskade avgifter i framtiden är möjlig.

Aktuariella vinster eller förluster som överstiger 10 % av nuvärdet för de totala förmånsbestämda förpliktelsena eller det verkliga värdet av förvaltningstillgångarna (det högsta) redovisas i resultaträkningen över den förväntade genomsnittliga återstående tjänstgöringstiden för de anställda som omfattas av planen. Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder redovisas omedelbart i resultaträkningen. Räntekostnaden inkluderas i ersättningar till anställda.

Aktierelaterade ersättningar

Koncernen har aktiebaserade långsiktiga incitamentsprogram som regleras med eget kapitalinstrument. Den potentiella ersättningen från det aktiebaserade incitamentsprogrammet grundas på resultatet för koncernen, affärsområdena och den individuella chefen såväl som på värdestegringen för Fortumaktien. Den potentiella ersättningen från det aktiebaserade incitamentsprogrammet är ett kontantavräknat arrangemang och redovisas som en kostnad under intjäningsperioden, med motsvarande ökning av skulden. Verkligt värde för den potentiella ersättningen är baserat på Fortumaktiens värde i slutet av varje period och vid tilldelningstidpunkten. Uppskattade avgångar tas i beaktande vid fastställandet av verkligt värde för den potentiella ersättningen. Förändringar i verkligt värde för den potentiella ersättningen redovisas över kvarvarande intjäningsperioder. En avsättning för sociala kostnader som betalas av arbetsgivaren redovisas för arrangemanget.

För att säkra koncernen mot förändringar i verkligt värde för de potentiella ersättningarna har koncernen ingått likvidavräknade

aktieterminer. Aktieterminerna kvalificerar inte för säkringsredovisning och därmed redovisas förändringar i verkligt värde över resultaträkningen.

Optioner

Aktieoptioner beräknas till verkligt värde vid tidpunkten för tilldelningen och de kostnadsförs i resultaträkningen linjärt över perioden från tidpunkten de tilldelats till tidpunkten när de är tillgängliga att utnyttjas. Det kostnadsförda beloppet som fastställs vid tidpunkten för tilldelningen av optionerna är baserat på förväntat antal optioner som kommer att utnyttjas under inlösenperioden. Det verkliga värdet för optionerna bestäms baserat på Black-Scholes eller Binomial metoden. En beräkning av det slutliga beloppet för optionerna uppdateras vid varje bokslutstillfälle och effekten från beräkningsförändringen redovisas i resultaträkningen. Social avgifter hänförliga till optionerna redovisas som en kostnad i resultaträkningen och en avsättning i balansräkningen i den period de tilldelades. Avsättningen beräknas baserat på verkligt värde för optionerna, och beloppet på avsättningen justeras för att avspejla kursförändringen på Fortumaktien. När optionerna utnyttjas redovisas erhållen betalning enligt teckningskursen (justerad för transaktionskostnader) som eget kapital.

Avsättningar

Avsättningar för miljöskulder, återställningskostnader, omstruktureringkostnader och pågående tvister redovisas när koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse med annan part, samt att det är troligt att utbetalning kommer att krävas och att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Avsättningarna är beräknade till nuvärdet av de förväntade framtida utgifter för att kunna lösa förpliktelsen. Nuvärdet beräknas genom att använda diskonteringsränta före skatt som reflekterar den nuvarande marknadsuppfattningen av tidsfaktorn och de risker som är specifika för förpliktelsen. Ökningen av avsättningen på grund av tid redovisas löpande som en räntekostnad.

Miljöskuld

Avsättning för miljöskuld redovisas enligt nuvarande tolkning av miljölagar och regleringar, när det är sannolikt att en befintlig förpliktelse föreligger och att förpliktelsen tillförlitligt kan uppskattas. Miljöutgifter som hänförs till återställandet av ett aktuellt tillstånd föranlett av en tidigare händelse, och vilken bidrar med aktuella eller framtida intäkter, kostnadsförs när det uppstår.

Återställningskostnader

Avsättning för återställningskostnader redovisas antingen när ett avtalsenligt åtagande föreligger mot en tredje part eller när ett legalt åtagande föreligger och beloppet och den definitiva sluttidpunkten tillförlitligt kan uppskattas. Förpliktande händelse är till exempel antingen när en anläggning uppförs på leasad mark med ett åtagande att nedmontera och bortforsla tillgången i framtiden eller när ett legalt åtagande gentemot Fortum förändras. Avsättning för återställningskostnader redovisas som en del av kostnaden för byggnaden eller anläggningen när den tas i drift eller när föroreningen uppstår. Kostnaden skrivs av över tillgångens återstående nyttjandeperiod.

Omstruktureringkostnader

Omstruktureringkostnader består främst av ersättningar till uppsagda anställda.

Tillgångar och skulder relaterade till avveckling av kärnkraftverk och hantering av kärnbränsle

Fortum äger kärnkraftverket i Lovisa i Finland. Fortums innehav i den statliga kärnavfallshanteringsfonden och skulder relaterade till kärnkraftsproduktion redovisas båda separat i balansräkningen. Fortums fondinnehav i statens kärnavfallshanteringsfond redovisas enligt IFRIC 5, *Medel som fonderas för framtida utgifter för återställning, nedmontering och miljöåteranpassning*, som anger att fondtillgångar ska beräknas till det lägsta av verkligt värde eller det värde av avsättningen kopplat till åtagandet eftersom Fortum varken har kontroll eller delad kontroll över kärnavfallshanteringsfonden. De relaterade avsättningarna är avsättning för nedmontering av kärnkraftverket och avsättning för utrangering av använt bränsle.

De verkliga värdena av avsättningarna beräknas genom att diskontera de separata framtida kassaflödena, vilka baseras på uppskattade framtida kostnader och vidtagna åtgärder. Det ursprungliga nuvärdet av avsättningen för avvecklingen (vid tidpunkten för kärnkraftverkets start) inkluderas i investeringskostnaden och skrivs av över kärnkraftverkets uppskattade livslängd. Förändringar i de tekniska planerna mm. som påverkar de diskonterade kassaflödena av uppskattade kostnader för nedmontering diskonteras till innevarande period. De ökade avvecklingskostnaderna som kommer från ökningen av avsättningen läggs till materiella anläggningstillgångar och skrivs av över kärnkraftverkets återstående förväntade livslängd.

Avsättningen för kärnavfall avser den framtida hanteringen av det hittills använda kärnbränslet under redovisningsperioden. Kostnader för hantering av använt kärnbränsle redovisas över driftstiden baserat på bränsleförbrukning. Effekten av eventuella förändringar av diskonterade kassaflöden för relaterade kostnader redovisas omedelbart i resultaträkningen baserat på det använda kärnbränslet fram till bokslutsdagen. Räntekostnader som relaterar till att avsättningen återförs, för den period som avsättningen för kärnavfall har ackumulerats och innevarande period, redovisas också direkt i resultaträkningen.

Tidsfaktorn beaktas genom att redovisning sker av räntekostnader relaterade till diskonteringen av avsättningar för kärnkraft. Ränta på tillgångarna i den statliga kärnavfallshanteringsfonden redovisas som finansiella intäkter.

Fortums nuvarande andel i statens kärnavfallshanteringsfond avseende kärnkraftverket i Lovisa är högre än fondens bokförda värde i balansräkningen. De legala skulderna relaterade till kärnkraft beräknas utifrån den finska lagen om att kärnkraftsansvar skall vara helt täckta av betalningar och garantier till kärnavfallshanteringsfonden. De legala skulderna relaterade till kärnkraft är inte diskonterade medan avsättningarna är baserade på diskonterade kassaflöden över 100 år, vilket leder till en stor skillnad mellan den legala skulden och avsättningen.

Fondens årliga avgift baseras på förändringen i den legala skulden, ränteintäkter från statens kärnavfallshanteringsfond och kostnader för vidtagna åtgärder.

Fortum har även minoritetsinnehav av aktier i de kärnkraftsproducerande intressebolagen Teollisuuden Voima Oy (TVO) i Finland och direkt och indirekt i OKG AB och Forsmarks Kraftgrupp AB i Sverige. Liknande justeringar är gjorda genom redovisningen av intressebolag.

För ytterligare information om kärnkraftsrelaterade tillgångar och skulder, se Not 37 Tillgångar och skulder relaterade till kärnkraften.

Ansvarsförbindelser

Upplýsingar om ansvarsförbindelser lämnas då det finns en möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att utflödet av resurser kommer att krävas.

Resultat per aktie

Resultat per aktie före utspädning beräknas genom att det resultat som är hänförligt till bolagets aktieägare divideras med ett vägt genomsnittligt antal utestående ordinarie aktier under året, exklusive ordinarie aktier inköpta av koncernen och som hålls som egna aktier.

Resultat per aktie efter utspädning beräknas genom att det vägda genomsnittliga antalet utestående ordinarie aktier justeras med antagandet att konvertering sker för samtliga ordinarie aktier som kan ge upphov till utspädningseffekt. För optionslån och aktieoptioner görs en beräkning för att fastställa det antal aktier som kunde ha köpts till verkligt värde (beräknat som Fortumaktiens årliga genomsnittliga marknadspris), för ett belopp motsvarande det monetära värdet för de utestående aktieoptionernas tillhörande teckningsrätter.

Antalet aktier som beräknats enligt ovan reduceras från antalet aktier som skulle ha utfärdats under antagandet att aktieoptionerna utnyttjats. Antalet tillkommande aktier som erhålls genom antagandet av utnyttjade aktieoptioner och optionslån läggs till det genomsnittliga antalet utestående aktier.

Aktieoptioner och optionslån har en utspädande effekt endast när det genomsnittliga marknadspriset på ordinarie aktier under perioden är högre än teckningspriset för aktieoptionerna och optionslånen. Tidigare rapporterat resultat per aktie justeras inte retroaktivt för att återspegla förändringar i aktiepriset för ordinarie aktier.

Utdelning

Utdelning till bolagets aktieägare redovisas inte som en skuld i koncernens balansräkning förrän i den period som utdelningen godkänts av den ordinarie bolagsstämman.

Redovisning av derivat och säkringsåtgärder

I den löpande verksamheten ingår koncernen köp- och försäljningsavtal för olika varor. Majoriteten av dessa avtal har ingåtts och kommer i framtiden att ingås så att leveransen sker i samband med försäljningen, köpet eller förbrukningen av varan. IAS 39 gäller inte för sådana kontrakt. Övriga nettoreglerade avtal värderas till verkligt värde. Verkligt värde-vinster och -förluster redovisas i resultaträkningen.

Derivat redovisas initialt till verkligt värde vid det datum som ett derivatkontrakt ingås och omvärderas i efterföljande perioder till verkligt värde. Metoden för att redovisa uppkomna vinster och förluster beror på huruvida derivatet är identifierat som ett säkringsinstrument, och i så fall, den säkrade postens beskaffenhet. Koncernen identifierar derivat som antingen: (1) säkring av högst sannolika prognostiserade framtida transaktioner (kassaflödessäkringar); (2) säkring av det verkliga värdet av redovisade tillgångar eller skulder eller ett bindande åtagande (säkring av verkligt värde); eller (3) säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet. När säkringen ingås dokumenterar koncernen förhållandet mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten, såväl som mål för sin riskhantering och riskhanteringsstrategi för att företa olika slags säkringstransaktioner.

Koncernen dokumenterar även sina bedömningar, såväl vid säkringens ingång som fortlöpande, huruvida derivaten, som används i säkringstransaktioner, är mycket effektiva att matcha förändringar i verkligt värde eller kassaflöden från säkrade poster. På basen av derivatens förfallotidpunkt indelas de i kort- och långfristiga. För de elderivat som har kassaflöden under olika år indelas det verkliga värdet i kort- och långfristiga tillgångar och skulder.

Kassaflödessäkring

Den effektiva delen av förändringar i det verkliga värdet för derivat som identifierats och kvalificerar som kassaflödessäkringar, redovisas i eget kapital. Vinsten eller förlusten som hänför sig till den ineffektiva delen, redovisas omedelbart i resultaträkningen. Ackumulerade belopp i eget kapital förs om till resultaträkningen under samma perioder som den säkrade posten påverkar resultatet (t.ex. när den prognostiserade försäljningen som är säkrad äger rum). När den säkrade framtida prognostiserade transaktionen resulterar i att en icke-finansiell tillgång (t.ex. varulager) eller en skuld redovisas, omförs vinsterna och förlusterna, som redovisats i eget kapital, från eget kapital och inkluderas i den initiala redovisningen av tillgången eller skuldens värde. När ett säkringsinstrument inte längre uppfyller kriterierna för säkringsredovisning, kvarstår eventuell ackumulerad vinst eller förlust i eget kapital fram till dess att den prognostiserade transaktionen slutligen redovisas i resultaträkningen. När en framtida transaktion inte längre förväntas uppkomma, redovisas den ackumulerade vinsten eller förlusten som föreligger i eget kapital direkt i resultaträkningen.

Säkring av verkligt värde

Förändringar i det verkliga värdet av derivat som identifierats och kvalificerar som en säkring av verkligt värde, redovisas i resultaträkningen, tillsammans med eventuella förändringar i det verkliga värdet av den säkrade tillgången eller skulden som är hänförligt till den säkrade risken.

Om en säkring inte längre uppfyller kriterierna för säkringsredovisning, justeras det redovisade värdet för den säkrade posten, för vilken effektiva räntemetoden används, i periodens resultat fram till förfallotidpunkten.

Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet

Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet redovisas på liknande sätt som kassaflödessäkringar. Eventuella vinster eller förluster på säkringsinstrumentet som bestäms vara en effektiv säkring redovisas i eget kapital medan den ineffektiva delen omedelbart redovisas i resultaträkningen. Den vinst eller förlust som redovisats direkt i eget kapital redovisas i resultaträkningen vid avyttringen av utlandsverksamheten.

Derivat som inte uppfyller villkoren för säkringsredovisning

Vissa derivat uppfyller inte villkoren för säkringsredovisning. Förändringar i det verkliga värdet av derivatinstrument som inte uppfyller villkoren för säkringsredovisning redovisas omedelbart i övriga intäkter i resultaträkningen.

Fastställande av verkligt värde

Det verkliga värdet på finansiella instrument inklusive elderivat som handlas på aktiva marknader (såsom standardiserade derivatinstrument och värdepapper för handel eller värdepapper som kan säljas) baseras på noterade marknadspriser på balansdagen. Det verkliga värdet på finansiella instrument som inte handlas på en aktiv mark-

nad fastställs genom att använda värderingstekniker. Koncernen använder ett antal olika metoder och gör antaganden som är baserade på marknadsförhållanden som råder på respektive balansdag.

Elderivat som förfaller efter sex år och som inte är Nord Pools standardprodukter värderas till verkligt värde genom prisinformation från andra tillförlitliga marknadsaktörer. Andra tekniker, såsom beräknade diskonterade kassaflöden, används för att fastställa verkligt värde på de återstående finansiella instrumenten. Det verkliga värdet på ränteswappar beräknas som nuvärdet av beräknade framtida kassaflöden. Det verkliga värdet på valutaterminkontrakt fastställs genom att använda terminskursen på balansdagen. Verkligt värde på optioner beräknas med hjälp av värderingsmodeller för optioner. Det verkliga värdet på finansiella skulder beräknas genom

att diskontera de framtida kontrakterade kassaflödena till den rådande marknadsräntan, som är tillgänglig för koncernen gällande liknande finansiella instrument. Förändringar i dessa antaganden kommer att påverka det redovisade verkliga värdet på finansiella instrument.

I värderingen till verkligt värde har kreditmarginalen inte justerats eftersom majoriteten av derivata kontrakt är skrivna med eller genom Nord Pool och finansiella institutioner med kreditriskvärdering.

Det nominella värdet minus bedömda kreditjusteringar för kundfordringar och leverantörsskulder antas motsvara deras verkliga värden.

2 Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

För att upprätta koncernredovisning i enlighet med god redovisningssed måste företagsledningen göra uppskattningar och bedömningar som påverkar de redovisade värdena på tillgångar och skulder, upplysningar om ansvarsförbindelser och förpliktelser per det datum som koncernredovisningen upprättas samt de redovisade värdena på intäkter och kostnader för rapporteringsperioden. Uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden. Verkligt utfall kan avvika från dessa uppskattningar. Koncernens viktiga uppskattningar och bedömningar beskrivs nedan.

Prövning av nedskrivningsbehov för materiella anläggningstillgångar

Koncernen har betydande värden i materiella anläggningstillgångar, vilka undersöks för nedskrivningsbehov i enlighet med den redovisningsprincip som beskrivs i Not 1 Redovisningsprinciper. Återvinningsvärdena för kassagenererande enheter har fastställts genom beräkning av nyttjandevärden. För dessa beräkningar måste vissa uppskattningar göras avseende framtida kassaflöden.

Koncernen har inte redovisat någon nedskrivning under 2007 som resultat av dessa beräkningar.

I fall det prognostiserade rörelseresultatet före avskrivningar 31.12.2007 skulle ha varit 10% lägre än ledningens uppskattning den 31.12.2007 eller diskonteringsräntan före skatt som använts för att beräkna framtida kassaflöden skulle ha varit 10% högre än ledningens uppskattning, skulle koncernen inte ha redovisat nedskrivningsbehov för materiella anläggningstillgångar.

Inkomstskatter och uppskjutna skatter

Fortum har uppskjutna skattefordringar och skulder som förväntas realiseras över resultaträkningen över ett antal tidsperioder i framtiden. Vid beräkning av uppskjutna skatter måste Fortum göra vissa antaganden och uppskattningar avseende framtida skattekonsekvenser som hänför sig till skillnaden mellan redovisade tillgångar och skulder i koncernredovisningen och deras respektive skattebas.

Uppskattningarna inkluderar förväntningar att framtida resultat för dotterbolag kommer att överensstämma med historiska resultatnivåer, att gällande återvinningsstid avseende förlustavdrag inte kommer att ändras, att ej utdelade balanserade vinstmedel

återinvesteras löpande samt att gällande skattelagar och skattesatser kommer att vara oförändrade inom överskådlig framtid. Fortum anser sig tillämpa försiktiga bedömningar vid beräkning av uppskjutna skatter.

Koncernen redovisar skulder för förväntade skatterevisionsfrågor baserat på bedömningar av huruvida ytterligare skattskyldighet kommer att uppstå. I de fall den slutliga skatten för dessa ärenden skiljer sig från de belopp som först redovisades, kommer dessa skillnader att påverka avsättningar för aktuell skatt och uppskjuten skatt under den period då fastställanden görs.

Om det faktiska slutresultatet (avseende skatterevisionsfrågor) skulle negativt avvika med 10% från ledningens bedömning, skulle koncernen redovisa en ökad uppskjuten skatteskuld med 1 miljon euro.

Skulder relaterade till kärnkraftsproduktion

Avsättningen för kostnader för framtida åtaganden för hantering av avveckling av Fortums kärnkraftverk och hanteringen av kärnavfall baseras på långsiktiga kassaflödesprognoser av framtida kostnader. De huvudsakliga antagandena är tekniska planer, tidsfaktorn, kostnadsuppskattningar och diskonteringsfaktor. Uppskattningarna av tekniska planer, tidsfaktorn och kostnadsuppskattningar godkänns av myndigheter.

Ändringar i antagen diskonteringsfaktor förändrar den redovisade avsättningen. Avsättningen kommer att öka om diskonteringsfaktorn minskar. Fortum har erlagt betalningar till den finska statliga kärnavfallshanteringsfonden baserat på en ej diskonterad legal skuld, vilket leder till att en ökad avsättning skulle motverkas av en motsvarande ökning av Fortums redovisade andel av den statliga kärnavfallshanteringsfonden. Den totala effekten i resultaträkningen kommer att vara positiv eftersom den del av avsättningen som avser avveckling hanteras som en återställningskostnad. Detta förhållande kommer att bestå så länge det legala åtagandet att erlægga betalningar till den statliga kärnavfallshanteringsfonden baseras på en ej diskonterad skuld och att IFRS begränsar det redovisade värdet av tillgången till att inte uppgå till ett högre belopp än motsvarande avsättningar eftersom Fortum inte har kontroll eller gemensam kontroll över fonden. (Se även Not 37 Tillgångar och skulder relaterade till kärnkraften.)

3 Finansiell riskhantering

Syfte, principer och ramverk, inklusive styrning, organisation och processer för riskhantering liksom beskrivning av risker t.ex. strategiska, finansiella och operationella risker finns i Verksamhetsberättelsen.

Finansiella risker

Fortum definierar de finansiella riskerna som de negativa effekterna av pris- och volymändringar, likviditetsbrist, eller att en motpart till Fortum inte fullföljer sina åtaganden. Ett antal olika metoder, t.ex. Value-at-Risk och Profit-at-Risk, används i hela koncernen för att kvantifiera finansiella risker. Den eventuella inverkan av elpris- och volymrisker, vädret, CO₂ och de viktigaste bränslena bedöms med hänsyn till deras ömsesidiga beroende. Stresstester genomförs för att bedöma effekterna av extrema elprisrörelser på Fortums resultat.

Finansiellt risktagande i affärsenheterna syftar till att ta till vara möjligheter genom att optimera risksäkringar eller genom trading. Risktagandet begränsas av riskmandat. Riskmandaten inkluderar affärsenheternas lägsta tillåtna nivåer för vinst före finansiella poster och skatt (EBIT) som anges av verkställande direktören. Övriga mandat består bland annat av volymmässiga begränsningar, Value-at-Risk limiter, stopp-loss limiter samt limiter för motparts-exponering.

Elpriserisker

Fortum säkrar elpriseriskerna främst genom terminsaffärer med el. Fortums ledningsgrupp styr risksäkringsnivån genom att besluta om säkringsstrategier som sedan utförs av affärsenheterna inom ramarna för angivna mandat. Strategierna samt deras utförande utvärderas kontinuerligt.

Fortums känslighet för priset på elmarknaden är beroende av säkringsnivån för en given tidsperiod. Säkringsgraden per den 31 december 2007 var ca 70% för år 2008 och 25% för 2009. Förutsatt att inga förändringar sker i producerade volymer, säkringsgrader eller kostnadsstrukturer, skulle en förändring på marknadspriset på elektricitet med 1 euro/MWh påverka Fortums resultat före skatt 2008 med uppskattningsvis 14 miljoner euro och 2009 med 37 miljoner. Den volym som använts i denna känslighetsanalys är 50 TWh vilket inkluderar elproduktionen som säljs till spotmarkna-

den i segmenten Kraftproduktion och Värme exklusive minoritetens andel av elektricitet och övrig vidareförsäljning. Den här volymen är kraftigt beroende av prisnivån, vattensituationen, längden på de årliga underhållsperioderna och tillgängligheten för kraftverken. Känsligheten beräknas enbart för marknadsprisrörelser eftersom hydrologiska förutsättningar, temperatur, priset på utsläppsrätter för koldioxid, bränslepriser och import-/exportsituationen alla påverkar elpriset på kort sikt och effekter av dessa faktorer inte kan separeras till individuella känslighetsanalyser.

Känslighet som uppkommer från finansiella instrument enligt IFRS 7

Känslighetsanalys visar känsligheten som uppkommer från finansiella el-derivat som definieras i IFRS 7. Dessa derivat används vid säkring och handel för egen räkning i olika verksamhetsdelar inom Fortum. Känsligheten beräknas baserat på positionen per den 31 december 2007 (31 december 2006). Positionen hanteras aktivt i den dagliga verksamheten och därför varierar känsligheten över tiden. Känslighetsanalysen inkluderar enbart marknadsriskerna som uppkommer från derivat och alltså är den underliggande fysiska elförsäljningen och -köpen inte inkluderade. Känsligheten kalkyleras med antagandet att marknadsnoteringarna för terminer avseende elektricitet på Nord Pool och European Energy Exchange (EEX) förändras med 1 euro/MWh för den period som Fortum har derivat.

Känslighet enligt IFRS 7

+/- 1 euro/MWh förändring i marknadsnoteringar för terminer avseende elektricitet, milj. euro

	Effekt	2007	2006
Effekt på Resultat före skatt	-/+	2	-4
Effekt på Eget kapital	-/+	29	36

Tabellerna nedan utvisar koncernens elderivat som främst används för att säkra elpriserisken. Verkliga värden motsvarar de bokförda värdena i balansräkningen. Se även Not 1 Redovisningsprinciper för redovisningsprinciper och grunderna för värderingen till verkligt värde och Not 7 Förändringar i verkligt värde för derivat och underliggande poster i resultaträkningen, för effekterna i resultaträkningen för de elderivat som inte erhåller säkringsredovisning.

Elderivat per instrument

Brutto	31 december 2007				Verkligt värde, milj. euro		
	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år	Summa	Positivt	Negativt	Netto
Säljterminer	92	26	1	119	65	716	-651
Köptterminer	71	17	0	88	526	64	462
Köpta optioner	-	-	-	-	-	-	-
Utställda optioner	2	-	-	2	1	2	-1
Summa	165	43	1	209	592	782	-190
Nettning mot Nord Pool¹⁾							
Summa					-473	-473	0
Balans					119	309	-190

¹⁾ När standardiserade derivatkontrakt mot Nord Pool har samma leveransperiod, nettas fordringar och skulder.

Elderivat per redovisningsstatus

Brutto	31 december 2007				Verkligt värde, milj. euro		
	Volym, TWh				Positivt	Negativt	Netto
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Summa			
Derivat med säkringsredovisning	65	25	0	90	211	383	-172
Derivat utan säkringsredovisning ¹⁾	100	18	1	119	381	399	-18
Summa	165	43	1	209	592	782	-190
Nettning mot Nord Pool ²⁾							
Derivat med säkringsredovisning					-198	-198	0
Derivat utan säkringsredovisning ¹⁾					-275	-275	0
Summa					-473	-473	0
Balans							
av vilka långfristiga					119	309	-190
kortfristiga					56	88	-32
					63	221	-158

Elderivat per instrument

Brutto	31 december 2006				Verkligt värde, milj. euro		
	Volym, TWh				Positivt	Negativt	Netto
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Summa			
Säljterminer	98	35	1	134	773	258	515
Köptterminer	80	20	1	101	208	634	-426
Köpta optioner	0	-	-	0	-	0	0
Utställda optioner	3	-	-	3	3	0	3
Summa	181	55	2	238	984	892	92
Nettning mot Nord Pool ²⁾							
Summa					-745	-745	0
Balans							
					239	147	92

Elderivat per redovisningsstatus

Brutto	31 december 2006				Verkligt värde, milj. euro		
	Volym, TWh				Positivt	Negativt	Netto
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Summa			
Derivat med säkringsredovisning	70	35	1	106	398	334	64
Derivat utan säkringsredovisning ¹⁾	111	20	1	132	586	558	28
Summa	181	55	2	238	984	892	92
Nettning mot Nord Pool ²⁾							
Derivat med säkringsredovisning					-284	-284	0
Derivat utan säkringsredovisning ¹⁾					-461	-461	0
Summa					-745	-745	0
Balans							
av vilka långfristiga					239	147	92
kortfristiga					63	70	-7
					176	77	99

¹⁾ Säkringsredovisning tillämpas inte på tradingderivat och på kassaflödessäkringar som inte fyller säkringsredovisningskriterier.

²⁾ När standardiserade derivatkontrakt mot Nord Pool har samma leveransperiod, nettas fordringar och skulder.

Volymrisker

Volymerna för kraft- och värmeproduktionen, kundförsäljningen och eldistributionen varierar. Variationerna är till stor del beroende av verksamhetens art. Volymerna är beroende av, exempelvis, förändringar i den hydrologiska balansen samt temperaturen.

Volymförändringar övervakas noggrant så att säkringar kan justeras vid behov. Dessutom begränsas volymriskerna delvis i kraft- och värmeproduktionen genom produktionsportföljens flexibilitet.

Bränslepriser

Fortum använder några finansiella derivat, så som olje- och kolderivat för att hantera bränslepriser. Den 31 december 2007 hade Fortum säljavtal för olja på 460 tusen fat (2006: 180 tusen) och köpeavtal för olja på 795 tusen fat (2006: 897 tusen). Respektive verkligt värde, netto, var –4 miljoner euro (2006: 0) och 9 miljoner euro (2006: 0). Volym för sålda och köpta kolderivat var 150 tusen ton respektive 375 tusen ton och verkligt värde, netto, var –1 miljon euro respektive 1 miljon euro.

Förfalloanalys av elderivat

Tabellen nedan utvisar odiskonterade kassaflöden för elderivat.

milj. euro	31 december 2007				31 december 2006			
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Summa	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Summa
Elderivatskulder	642	166	9	817	768	140	3	911
Elderivat tillgångar	466	133	6	605	908	88	4	1 000

Tradingrisker

Fortum handlar främst med terminer, futures, optioner samt CFD kontrakt (contract for differences) avseende el på Nord Pool samt med utsläppsrätter för CO₂ främst på den europeiska marknaden.

Hanteringens kontrolleras noggrant så att tradingförluster begränsas. Stopp-loss mandat används för att begränsa den ackumulerade maximala förlusten under året. Dessutom finns tröskelvärden som utgör varningssignaler på fördefinierade nivåer innan stopp-loss gränsen nås. Value-at-Risk mandaten används för att begränsa det maximala risktagandet under en dag. Särskilda rutiner för beslutsfattande och rapportering finns för att begränsa eventuella förluster och för att kontrollera att de fördefinierade riskmandaten efterlevs.

Likviditets- och refinansieringsrisker

Fortums verksamhet är kapitalintensiv och koncernen har ett regelbundet behov av finansiering. Fortum har en diversifierad låneportfölj som huvudsakligen består av en långfristig obligationsfinansiering, men även av många andra lång- och kortfristiga finansieringsfaciliteter. Den totala räntebärande skulden per den 31 december 2007 var 4 893 miljoner euro (2006: 4 502 miljoner) och

Prisrisker för utsläppsrätter avseende koldioxid, CO₂

Fortum hanterar exponeringen för priserna på utsläppsrätter för CO₂ relaterad till egen produktion genom terminsaffärer för CO₂ och genom att kontrollera att kostnaderna för utsläppsrätterna beaktas i produktionsplaneringen. Dessa är kontrakt för eget bruk värderade till anskaffningskostnad.

Utöver handel med utsläppsrätter för egen produktion har Fortum tradingaktiviteter med utsläppsrätter. Dessa utsläppsrätter behandlas som derivat i bokföringen. Den 31 december 2007 var volymerna för sålda och köpta utsläppsrätter för CO₂ 3 101 tusen ton (2006: 405) och 3 121 tusen ton (2006: 418). Deras verkligt värde, netto, var –13 miljoner euro (2006: 0) respektive 13 miljoner euro (2006: 0).

den räntebärande nettoskulden var 4 466 miljoner euro (2006: 4 345 miljoner).

Fortum hanterar likviditets- och refinansieringsrisker genom en kombination av likviditet och garanterade kreditlöften med sina huvudbanker. Koncernen ska alltid ha tillgång till banktillgodohavanden och realiserbara värdepapper samt outnyttjade garanterade kreditlöften inklusive checkräkningskrediter, så att det finns täckning för alla lån som förfaller inom den kommande tolv månadersperioden. Banktillgodohavanden och realiserbara värdepapper samt outnyttjade garanterade kreditlöften ska alltid uppgå till minst 500 miljoner euro. Kortsiktig finansiering (med en löptid på mindre än ett år) skall inte överstiga 1 200 miljoner euro.

Per den 31 december 2007 uppgick lånens förfall för den kommande tolv månadersperioden till 605 miljoner euro (2006: 442 miljoner), banktillgodohavandena och de realiserbara värdepapperna till 427 miljoner euro (2006: 157 miljoner) och beloppet för de outnyttjade garanterade kreditlöften till 1 416 miljoner euro (2006: 1 314 miljoner). Utöver de garanterade kreditlöften hade Fortum, vid årets slut, tillgång till ungefär 2,7 miljarder euro (2006: 2,2 miljarder) i form av ej garanterade kreditlöften.

Låneförfall och amortering avseende räntebärande skulder

milj. euro	2007
2008	605
2009	304
2010	548
2011	293
2012	509
2013 och senare	2 634
Summa	4 893

Likvida medel / marknadsnoterade värdepapper och större krediter och låneprogram per 31 december 2007

milj. euro	Total kredit	Utnyttjat belopp	Ej utnyttjat belopp
Likvida medel och marknadsnoterade värdepapper			427
Garanterade kreditfaciliteter			
Syndikerad kredit 1 200 milj. euro	1 200	–	1 200
Bilaterala checkräkningskrediter	216	–	216
Summa garanterade kreditfaciliteter	1 416	–	1 416
Låneprogram			
Fortum Abp, CP-program 500 milj. euro	500	–	500
Fortum Abp, CP-program 5 000 milj. SEK	530	–	530
Fortum Abp, EMTN-program 5 000 milj. euro	5 000	3 361	1 639
Summa låneprogram	6 030	3 361	2 669

Likvida medel / marknadsnoterade värdepapper och större krediter och låneprogram per 31 december 2006

milj. euro	Total kredit	Utnyttjat belopp	Ej utnyttjat belopp
Likvida medel och marknadsnoterade värdepapper			157
Garanterade kreditfaciliteter			
Syndikerad kredit 1 200 milj. euro	1 200	–	1 200
Bilaterala checkräkningskrediter	116	2	114
Summa garanterade kreditfaciliteter	1 316	2	1 314
Låneprogram			
Fortum Abp, CP-program 500 milj. euro	500	–	500
Fortum Abp, CP-program 5 000 milj. SEK	553	55	498
Fortum Abp, EMTN-program 4 000 milj. euro	4 000	2 785	1 215
Summa låneprogram	5 053	2 840	2 213

Förfalloanalys av räntebärande skulder och derivat

Beloppen nedan är odiskonterade kassaflöden av likvida medel och marknadsnoterade värdepapper, räntebärande skulder och ränte-

och valutaderivat, och förväntade kassaflöden (kommade räntebetalningar och förfall) relaterade till dessa.

milj. euro	31 december 2007				31 december 2006			
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Summa	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Summa
Räntebärande skulder ¹⁾	838	2 344	3 149	6 331	620	2 355	2 880	5 855
Ränte- och valutaderivat, skulder	4 895	3 570	136	8 601	6 348	2 144	147	8 639
Ränte- och valutaderivat, fordringar	–4 924	–3 608	–133	–8 665	–6 271	–2 088	–156	–8 515
Summa	809	2 306	3 152	6 267	697	2 411	2 871	5 979

¹⁾ Lån från statens kärnavfallshanteringsfond och Teollisuuden Voima Oy förnyas årligen. Räntebetalningar för dessa lån är beräknade för tio år.

Ränterisker och valutarisker

Ränterisker

Enligt Finanspolicyn ska den genomsnittliga löptiden för räntor i skuldportföljen alltid ligga inom ett intervall från 12 till 24 månader. Ränteförändringarna får inte heller påverka koncernens nettoräntebetalningar med mer än 40 miljoner euro för nästa rullande tolv månadersperiod. Strategier för att uppnå en optimal balans mellan risktagandet och finansieringskostnaden utvärderas och utvecklas inom ramen för dessa mandat.

Per den 31 december 2007 var den genomsnittliga löptiden för skuldportföljen (inklusive derivatkontrakt) 1,3 år (2006: 1,5 år). Ungefär 67% (2006: 66%) av skuldportföljen finansieras med rörlig ränta, eller ska refinansieras under de kommande tolv månaderna. Om marknadsräntorna ändrades med en procentenhet per den 31 december 2007, skulle nuvärdet för skuldportföljen ändras med 71 miljoner euro (2006: 56 miljoner). Flödesrisken, räknad som skillnaden mellan en uppskattning över nettoräntekostnaden och sämsta tänkbara utfall, för Fortums låneportfölj för de kommande 12 månaderna var 14 miljoner euro (2006: 18 miljoner).

Valutarisker

Fortums policy går ut på att säkra de större transaktionsexponeringarna, medan säkringarna för omräkningsexponeringarna sker selektivt. De här exponeringarna säkras huvudsakligen genom terminskontrakt. Valutarisken beräknas med hjälp av Value-at-Risk (VaR) för en endagsperiod med ett konfidensintervall på 95% för transaktionsexponering och för en femdagarsperiod med ett konfidensintervall på 95% för omräkningsexponering. VaR limiterna för transaktions- och omräkningsexponeringarna är fem miljoner

euro respektive tio miljoner euro. Per den 31 december 2007 var transaktions- och omräkningsexponeringen 23 miljoner euro (2006: 9 miljoner) och 1 787 miljoner euro (2006: 1 378 miljoner). VaR för transaktionsexponeringen var 0 (2006: 0) och VaR för omräkningsexponeringen, utan förändring i verkligt värde för Renewable Energy Corporation (REC) i Hafslund, var 8 miljoner euro (2006: 6 miljoner). För ytterligare information om Fortums redovisningsprinciper för aktieägandet i Hafslund se Not 23 Andelar i intresseföretag och joint ventures.

Treasurys transaktionsexponering

milj. euro	31 december 2007			31 december 2006		
	Nettoposition	Säkrad	Öppen	Nettoposition	Säkrad	Öppen
SEK	6 266	-6 300	-34	6 763	-6 761	2
USD	-118	118	0	-37	37	0
NOK	391	-383	8	525	-528	-3
Övriga	194	-191	3	140	-130	10
Summa	6 733	-6 756	-23	7 391	-7 382	9

Treasurys omräkningsexponering

milj. euro	31 december 2007			31 december 2006		
	Innehav	Säkrad	Öppen	Innehav	Säkrad	Öppen
SEK	490	-	490	630	-	630
NOK ¹⁾	1 109	-	1 109	505	-	505
PLN	122	-	112	113	-	113
Övriga	128	-52	76	130	-	130
Summa	1 849	-52	1 787	1 378	-	1 378

¹⁾ Belopp i NOK inkluderar förändring i verkligt värde för Hafslunds aktieinnehav i Renewable Energy Corporation (REC) på ungefär 790 miljoner euro (2006: 440 miljoner), se Not 45 Händelser efter balansdagen.

Ränte- och valutaderivat per instrument

milj. euro	31 december 2007						
	Nominellt värde Återstående livstid				Verkligt värde		
	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år	Summa	Positivt	Negativt	Netto
Valutaterminer	3 889	563	-	4 452	59	30	29
Ränteswappar	1 481	772	1 247	3 500	25	41	-16
Ränte- och valutaswappar	695	2 598	-	3 293	82	16	66
Ränteterminer	503	238	-	741	0	0	0
Summa	6 568	4 171	1 247	11 986	166	87	79
av vilka långfristiga					93	49	44
kortfristiga					73	38	35

Ränte- och valutaderivat per säkringstyp

milj. euro	31 december 2007						
	Nominellt värde Återstående livstid				Verkligt värde		
	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år	Summa	Positivt	Negativt	Netto
Säkring av nettoinvesteringar i utländska dotterbolag med valutaderivat	52	-	-	52	0	0	0
Kassaflödessäkring med valutaderivat	341	110	-	451	1	10	-9
Valutaderivat utan säkringsredovisning ¹⁾	3 496	453	-	3 949	58	20	38
Summa valutaterminer	3 889	563	-	4 452	59	30	29
Säkring av verkligt värde med räntederivat	-	300	1 141	1 441	0	23	-23
Kassaflödessäkring med räntederivat	-	293	106	399	6	1	5
Räntederivat utan säkringsredovisning ¹⁾	1 984	417	-	2 401	19	17	2
Summa räntederivat	1 984	1 010	1 247	4 241	25	41	-16
Ränte- och valutaswappar utan säkringsredovisning ¹⁾	695	2 598	-	3 293	82	16	66
Summa ränte- och valutaswappar	695	2 598	-	3 293	82	16	66
Summa	6 568	4 171	1 247	11 986	166	87	79

¹⁾ Innehåller avtal utan säkringsredovisningsstatus.

Ränte- och valutaderivat per instrument

milj. euro	31 december 2006						
	Nominellt värde Återstående livstid				Verkligt värde		
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Summa	Positivt	Negativt	Netto
Valutaterminer	5 191	65	–	5 256	5	66	–61
Ränteswappar	1 357	648	1 016	3 021	23	20	3
Ränte- och valutaswappar	796	1 779	–	2 575	20	96	–76
Summa	7 344	2 492	1 016	10 852	48	182	–134
av vilka långfristiga					22	63	–41
kortfristiga					26	119	–93

Ränte- och valutaderivat per säkringstyp

milj. euro	31 december 2006						
	Nominellt värde Återstående livstid				Verkligt värde		
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Summa	Positivt	Negativt	Netto
Säkring av nettoinvesteringar i utländska dotterbolag med valutaderivat	–	–	–	–	–	–	–
Kassaflödessäkring med valutaderivat	353	51	–	404	3	5	–2
Valutaderivat utan säkringsredovisning ¹⁾	4 838	14	–	4 852	2	61	–59
Summa valutaterminer	5 191	65	–	5 256	5	66	–61
Säkring av verkligt värde med räntederivat ²⁾	–	300	950	1 250	5	–	5
Kassaflödessäkring med räntederivat	–	317	66	383	5	–	5
Räntederivat utan säkringsredovisning ¹⁾	1 357	31	–	1 388	13	20	–7
Summa räntederivat	1 357	648	1 016	3 021	23	20	3
Ränte- och valutaswappar utan säkringsredovisning ¹⁾	796	1 779	–	2 575	20	96	–76
Summa ränte- och valutaswappar	796	1 779	–	2 575	20	96	–76
Summa	7 344	2 492	1 016	10 852	48	182	–134

¹⁾ Innehåller avtal utan säkringsredovisningsstatus.

²⁾ Förändringar i marknadsvärdet för ränteswappar har i balansräkningen nettats mot förändringar i marknadsvärdet för obligationer avseende 2006.

Aktiederivat

milj. euro	31 december 2007		31 december 2006	
	Nominellt värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Verkligt värde
Aktieterminer	36	66	24	37

Likvidavräknade aktieterminer används som säkringsinstrument för Fortumaktiens kursrisk för Fortumkoncernens aktiebaserade incitamentsprogram. Se Not 31 Anställdas bonus och incitamentprogram för mer information om koncernens aktiebaserade incitamentsprogram. Aktieterminerna förfaller inom 1–5 år. De redovisade beloppen är odiskonterade kassaflöden för aktieterminerna.

Motpartsrisiker

Exponeringar mot fastställda limiter och motpartens kreditvärdighet övervakas så att riskerna hålls inom en fastställd nivå. När förändringar medför oacceptabla risker enligt den godkända policyn initierar koncernens kreditkontroll åtgärder för att begränsa riskerna.

Motpartsexponeringar som uppstår till följd av finansiella derivatkontrakt är ofta volatila. Majoriteten av koncernens råvaru-

derivatkontrakt avräknas via den nordiska elbörsen, Nord Pool. Transaktioner med derivatkontrakt utförs också med andra externa motparter på de finansiella marknaderna och råvarumarknaderna. Motpartsrisk inom detalj- och grossisthandel är väl diversifierad bland ett stort antal privatpersoner och industriföretag.

I tabellen nedan redovisas motparterna för räntebärande fordringar, inklusive leasingfordringar, och finansiella instrument som är redovisade som tillgångar.

milj. euro	2007		2006	
	Bokfört värde	av vilket förfallet	Bokfört värde	av vilket förfallet
Investment grade fordringar	173	–	79	–
Elbörser	9	–	101	–
Intressebolag	639	–	603	–
Övrigt	219	–	211	–
Summa	1 040	–	994	–

4 Kapitalriskhantering

Fortum vill ha en betryggande och effektiv kapitalstruktur vilken på samma gång möjliggör genomförandet av koncernens strategi. Koncernen övervakar kapitalstrukturen baserat på kvoten Nettoskuld/EBITDA. Nettoskuld beräknas som räntebärande skulder minus likvida medel. EBITDA beräknas genom att lägga tillbaka avskrivningar och nedskrivningar till rörelseresultatet. Under 2007, vilket är oförändrat från 2006, har målet för kvoten Nettoskuld/EBITDA varit definierat till mellan 3,0–3,5.

Investeringar i anläggningstillgångar, förvärv, utdelningar, återköp av egna aktier och återbetalning av kapital till aktieägare är vägar att styra mot målsättningen för kapitalstrukturen. Fortums utdelningspolicy anger att bolaget försöker hålla en nivå på utdelningen som motsvarar en utbetalningsandel på 50 till 60% i genomsnitt.

Fortums långsiktiga kreditbetyg från Moody's och Standard and Poor's var A2 (stabil) respektive A- (stabil).

Kvoten Nettoskuld/EBITDA för åren 2007 och 2006 var följande:

milj. euro	Not	2007	2006
Räntebärande skulder	33	4 893	4 502
Minus likvida medel	28	427	157
Nettoskuld		4 466	4 345
Rörelseresultat		1 847	1 455
Plus: Avskrivningar och nedskrivningar		451	429
EBITDA		2 298	1 884
Nettoskuld / EBITDA ¹⁾		1,9	2,3

¹⁾ Nettoskuld/EBITDA för 2007 baserat på EBITDA som exkluderar realisationsvinsten från försäljningen av aktierna i Lenenergo, 232 miljoner euro, år 2,2.

5 Upplysningar för primära segment

Fortums verksamhet är organiserad i sju affärsenheter. Finansiella mål, resultatuppföljning och allokering av resurser i koncernens performance management process är baserad på affärsenheternas jämförbara rörelseresultat, inklusive resultat från intressebolag och joint ventures, och avkastning på jämförbart operativt kapital. Fortums affärsenheter är grupperade till segment i den externa rapporteringen.

I Fortum finns följande serviceenheter: Corporate Financial Services, Corporate IT Services och Corporate Support Services. Serviceenheterna utför tjänster till affärsenheterna enligt upprättade serviceavtal.

Kraftproduktion omfattar produktion och försäljning av kraft främst till den nordiska elmarknaden. Segmentet ansvarar även för riskhanteringen av kraftproduktionen. Segmentet Kraftproduktion består av affärsenheterna Produktion, Portfolio Management and

Trading och Service. Affärsenheten Portfolio Management and Trading inom segmentet är ansvarigt för produktionsoptimeringen och försäljningen av kraft till den nordiska elbörsen, Nord Pool. Kraftproduktion ansvarar för ägandet, driften och underhållet av Fortums produktionsanläggningar. Service erbjuder drifts- och underhållsservice i Norden och på utvalda internationella marknader.

Värme erbjuder fjärrvärme och kyla, industriell ånga och kraft som är producerad av avfall till industrier, kommuner och slutkonsumenter i Norden, Östersjöområdet och Polen.

Segmentet producerar även kraft i kraftvärmeanläggningar (CHP) och säljer den till Nord Pool. Värme är indelat i två affärsenheter, Heat och Värme. Heat och Värme har liknande verksamheter, men är indelat i två affärsenheter på grund av att Stockholms Stad har ett 50% ekonomiskt intresse i Värme. Affärsenheten Värmes verksamhet är till största delen i Storstockholm, medan affärsenhe-

ten Heat har verksamhet i Finland, Norge, Polen och andra länder i östersjöområdet.

Distribution ansvarar för pålitlig och säker eldistribution till kunder i de nordiska länderna och Estland. Fortum äger och sköter driften av distributions- och regionnäten samt distribuerar el till 1,6 miljoner kunder i Sverige, Finland, Norge och Estland. Eldistribution anses som och är accepterad som en reglerad verksamhet och övervakas därför av nationella energimyndigheter. Modeller och principer för övervakning och skäligen avgifter varierar från land till land.

Markets erbjuder energilösningar till 1,3 miljoner kunder i Finland, Sverige och Norge. Segmentet köper sin el på Nord Pool och säljer den vidare till hushåll och företag samt till grossister i de nordiska länderna. Utöver elförsäljning erbjuder Markets riskhanteringslösningar till företagskunder. Elförsäljningen i de nordiska länderna är en avreglerad verksamhet sedan 1995, vilket betyder att kunderna fritt kan byta elleverantör.

Övrigt inkluderar koncernstab och serviceenheter. Fortums serviceenheter fakturerar affärsenheterna i enlighet med serviceavtal.

Koncerninterna transaktioner och elimineringar

Kraftproduktion säljer sin produktion till Nord Pool och Markets köper sin el från Nord Pool. Koncernjusteringar inkluderar försäljning och köp med Nord Pool inom en viss timme som netto redovisas på koncernnivå och bokas antingen som intäkt eller kostnad beroende på om Fortum är nettosäljare eller nettoköpare inom den specifika timmen.

Koncernintern omsättning, kostnader och övriga interna poster elimineras i koncernen. Koncerninterna transaktioner sker till marknadsmässiga villkor.

Segmentinformation

I upplysningarna om segmenten inkluderas rörelseresultat och jämförbart rörelseresultat samt avkastningen på operativt kapital och jämförbar avkastning på operativt kapital.

Jämförbart rörelseresultat visas för att ge en bättre uppfattning om varje segments resultat. Följande poster i rörelseresultatet har justerats i jämförbart rörelseresultat:

- poster av engångskaraktär, främst realisationsvinster och -förluster
- effekter från värdering till verkligt värde för kassaflödessäkringar med finansiella derivatinstrument som inte uppfyller kraven för säkringsredovisning enligt IAS 39. Största delen av Fortums kassaflödessäkringar uppfyller kraven för säkringsinstrument och för vilka förändringar av verkligt värde redovisas i eget kapital. Se Not 7 Förändringar i verkligt värde för derivat och underliggande poster i resultaträkningen.
- effekter från redovisningen av Fortums andel i den finska kärnavfallshanteringsfonden där tillgångarna i balansräkningen inte kan överskrida de relaterade skulderna enligt IFRIC 5, se Not 37 Tillgångar och skulder relaterade till kärnkraften.

Operativt kapital per segment består främst av icke räntebärande fordringar och skulder, som materiella anläggningstillgångar, immateriella tillgångar, andelar i intresseföretag och joint ventures, varulager, upplupna poster relaterade till verksamheten och övriga tillgångar och skulder samt kundfordringar och leverantörsskulder. Operativt kapital inkluderar även Fortums andel av den finska kärnavfallshanteringsfonden, kärnkraftsrelaterade avsättningar,

pensioner och övriga avsättningar samt tillgångar och skulder från värdering till verkligt värde av kassaflödessäkringar som inte uppfyller kraven för säkringsredovisning enligt IAS 39.

Räntebärande fordringar och skulder, samt relaterade upplupna poster, aktuell och uppskjuten skatt samt tillgångar och skulder från värdering till verkligt värde av kassaflödessäkringar som uppfyller kraven för säkringsredovisning enligt IAS 39 är inte allokerade i segmentens operativa kapital.

I jämförbart operativt kapital justeras segmentets operativa kapital med tillgångar och skulder värderade till verkligt värde av kassaflödessäkringar som inte uppfyller kraven för säkringsredovisning enligt IAS 39, så att de är i linje med jämförbart rörelseresultat.

Bruttoinvesteringar i aktier inkluderar investeringar i dotterbolagsaktier, aktier i intressebolag och övriga aktier som är inkluderade i finansiella tillgångar som kan säljas. Investeringar i aktier i dotterbolag redovisas netto likvida medel och brutto räntebärande skulder i det förvärvade företaget.

Se även Definitioner för nyckeltal, Finansiella nyckeltal och Operationella nyckeltal, sidorna 88–95.

2007 Upplysningar för primära segment

milj. euro	Kraft- produktion	Värme	Distribution	Markets	Övrigt	Koncern- justeringar	Summa
Omsättning	2 350	1 356	769	1 683	81	-1 760	4 479
Koncernintern omsättning	323	38	9	155	72	-597	0
Extern omsättning	2 027	1 318	760	1 528	9	-1 163	4 479
Avskrivningar och nedskrivningar	-102	-163	-162	-11	-13		-451
Rörelseresultat	1 125	294	465	12	-49		1 847
Resultat från andelar i intresseföretag och joint ventures	196	24	18	3	0		241
Finansnetto							-154
Skatter							-326
Periodens resultat							1 608

Jämförbart rörelseresultat

milj. euro	Kraft- produktion	Värme	Distribution	Markets	Övrigt	Summa	
Rörelseresultat	1 125	294	465	12	-49	1 847	
Poster av engångskaraktär		-14	-2	-232	0	-2	-250
Övriga jämförelsepåverkande poster		-18 ¹⁾	-2	-2	-13	2	-33
Jämförbart rörelseresultat	1 093	290	231	-1	-49	1 564	

¹⁾ Inkluderar effekter från bokföringen av Fortums andel i den Finska statens kärnavfallshanteringsfond med 17 miljoner euro, se Not 37 Tillgångar och skulder relaterade till kärnkraften.

Övrig information

milj. euro	Kraft- produktion	Värme	Distribution	Markets	Övrigt	Summa
Nedskrivningar av kundfordringar	-1	6	-2	-5	-	-2
Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-	-	-	-	-	0
Omstruktureringskostnader	-	-	1	-	-	1
Medelantal anställda	3 475	2 302	1 060	936	531	8 304

Tillgångar och skulder per segment

milj. euro	Kraft- produktion	Värme	Distribution	Markets	Övrigt och koncern- justeringar	Summa
Icke räntebärande tillgångar	5 269	3 770	3 550	622	274	13 485
Andelar i intresseföretag och joint ventures	2 455	158	232	8	0	2 853
Tillgångar inkluderade i operativt kapital	7 724	3 928	3 782	630	274	16 338
Räntebärande fordringar						747
Uppskjutna skattefordringar						3
Övriga tillgångar						159
Likvida medel						427
Summa tillgångar						17 674

milj. euro	Kraft- produktion	Värme	Distribution	Markets	Övrigt och koncern- justeringar	Summa
Skulder inkluderade i operativt kapital	576	421	539	383	134	2 053
Uppskjutna skatteskulder						1 687
Övriga skulder						390
Summa skulder inkluderade i sysselsatt kapital						4 130
Räntebärande skulder						4 893
Eget kapital						8 651
Summa eget kapital och skulder						17 674

Bruttoinvesteringar i aktier	297	18	1	0	1	317
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	93	309	236	3	14	655

milj. euro	Operativt kapital per segment	Avkastning på operativt kapital (%)	Jämförbar avkastning på operativt kapital (%) ²⁾
Kraftproduktion	7 148	19,2	17,7
Värme	3 507	9,3	9,2
Distribution	3 243	14,5	7,5
Markets	247	6,9	-0,6

²⁾ I segmentet Kraftproduktion har ca 180 miljoner euro exkluderats från intäkt från resultatandelar i intresseföretag och joint ventures som en följd av Hafslunds avyttring av aktier i REC. Från fjärde kvartalet 2007 har aktierna i REC exkluderats även från det operativa kapitalet. 2006 har räknats om i enlighet med detta.

2006 Upplysningar för primära segment

milj. euro	Kraft- produktion	Värme	Distribution	Markets	Övrigt	Koncern- justeringar	Summa
Omsättning	2 439	1 268	753	1 912	78	-1 959	4 491
Koncernintern omsättning	-133	-32	8	149	62	-54	0
Extern omsättning	2 572	1 300	745	1 763	16	-1 905	4 491
Avskrivningar och nedskrivningar	-108	-144	-147	-19	-11		-429
Rörelseresultat	980	264	252	-6	-35		1 455
Resultat från andelar i intresseföretag och joint ventures	30	23	15	1	0		69
Finansnetto							-103
Skatter							-301
Periodens resultat							1 120

Jämförbart rörelseresultat

milj. euro	Kraft- produktion	Värme	Distribution	Markets	Övrigt	Summa
Rörelseresultat	980	264	252	-6	-35	1 455
Poster av engångskaraktär		-29	-20	-2	0	-61
Övriga jämförelsepåverkande poster	34 ¹⁾	9	0	2	-2	43
Jämförbart rörelseresultat	985	253	250	-4	-47	1 437

¹⁾ Inkluderar effekter från bokföringen av Fortums andel i den finska statens kärnavfallshanteringsfond med 0 miljoner euro, se Not 37 Tillgångar och skulder relaterade till kärnkraften.

Övrig information

milj. euro	Kraft- produktion	Värme	Distribution	Markets	Övrigt	Summa
Nedskrivningar av kundfordringar	-	-	-2	-2	-	-4
Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-1	-1	-	-	-	-2
Omstruktureringskostnader	-1	-2	-2	-3	-2	-10
Medelantal anställda	4 147	2 345	983	825	610	8 910

Tillgångar och skulder per segment

milj. euro	Kraft- produktion	Värme	Distribution	Markets	Övrigt och koncern- justeringar	Summa
Icke räntebärande tillgångar	5 379	3 720	3 624	610	255	13 588
Andelar i intresseföretag och joint ventures	1 752	150	287	8	0	2 197
Tillgångar inkluderade i operativt kapital	7 131	3 870	3 911	618	255	15 785
Räntebärande fordringar						693
Uppskjutna skattefordringar						5
Övriga tillgångar						199
Likvida medel						157
Summa tillgångar						16 839

milj. euro	Kraft- produktion	Värme	Distribution	Markets	Övrigt och koncern- justeringar	Summa
Skulder inkluderade i operativt kapital	397	463	499	442	170	1 971
Uppskjutna skatteskulder						1 795
Övriga skulder						410
Summa skulder inkluderade i sysselsatt kapital						4 176
Räntebärande skulder						4 502
Eget kapital						8 161
Summa eget kapital och skulder						16 839

Bruttoinvesteringar i aktier	145	589	130	6	40	910
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	95	184	183	8	15	485

milj. euro	Operativt kapital per segment	Avkastning på operativt kapital (%)	Jämförbar avkastning på operativt kapital (%)
Kraftproduktion	6 734	16,1	16,9
Värme	3 407	9,6	9,2
Distribution	3 412	8,4	8,3
Markets	176	-1,6	-0,8

6 Geografiska segment

Koncernens affärssegment är huvudsakligen verksamma i de nordiska länderna och övriga delar av Östersjöområdet. Kraftproduktion, Distribution och Markets är främst verksamma i Finland och Sverige, medan Värme är verksamt inom alla geografiska segment. Övriga europeiska länder är huvudsakligen östersjöområdet och Storbritannien. Hemvisten är Finland.

Omsättningen anges i det land där kunden finns. Tillgångar, investeringar i materiella anläggningstillgångar och personal baseras på det land där tillgången och personalen finns. Andelar i intresseföretag och joint ventures är inte indelade i geografiska segment eftersom de kan ha verksamheter i flera geografiska områden.

Omsättning per marknadsområde

milj. euro	2007	2006
Finland ¹⁾	1 488	1 521
Sverige	2 161	2 471
Norge ¹⁾	488	189
Polen	133	128
Övriga europeiska länder	209	182
Summa	4 479	4 491

¹⁾ Från och med 2006 säljs den finska kraftproduktionen till Nord Pool i Norge. Den svenska kraftproduktionen säljs via Nord Pool i Stockholm.

Försäljning och köp med Nord Pool inom en viss timme nettoredovisas på landsnivå och bokas antingen som intäkt eller kostnad beroende på om Fortum är nettosäljare eller nettoköpare inom den specifika timmen.

Investeringar i materiella anläggningstillgångar per geografiska segment

milj. euro	2007	2006
Finland	203	146
Sverige	370	299
Norge	22	17
Polen	19	6
Övriga europeiska länder	41	17
Summa	655	485

Tillgångar inkluderade i operativt kapital per geografiska segment

milj. euro	2007	2006
Finland	3 829	3 739
Sverige	9 238	9 712
Norge	233	207
Polen	239	219
Övriga europeiska länder	232	214
Koncernjusteringar	-286	-503
Summa icke räntebärande tillgångar	13 485	13 588
Andelar i intresseföretag och joint ventures	2 853	2 197
Tillgångar inkluderade i operativt kapital	16 338	15 785

Antal anställda 31 december

	2007	2006
Finland	2 981	2 976
Sverige	3 465	3 321
Norge	277	261
Polen	925	990
Övriga europeiska länder	655	586
Summa	8 303	8 134

7 Förändringar i verkligt värde för derivat och underliggande poster i resultaträkningen

Nedan redovisas de förändringar i verkligt värde i rörelseresultat som uppkommer från kassaflödessäkringar med finansiella derivat-instrument som inte uppfyller kraven för säkringsredovisning enligt IAS 39 och den ineffektiva delen i kassaflödessäkringar.

Förändringar i verkligt värde i finansiella nettokostnader är främst hänförliga till valutaderivat som inte uppfyller kraven för

säkringsredovisning enligt IAS 39 men de är naturliga säkringar av lån och fordringar. Förändringar i verkligt värde från räntesäkringar utan säkringsredovisning är 5 miljoner euro (2006: 17 miljoner).

Nettoeffekten av förändringar i verkligt värdesäkringar för säkrings-instrument och underliggande är -1 miljon euro (2006: 4 miljoner).

milj. euro	2007	2006
I rörelseresultatet		
Förändringar i verkligt värde för derivat som inte har säkringsredovisning		
Elderivat	-7	-31
Valutaderivat	18	-1
Oljederivat	4	-6
Aktieterminer ¹⁾	-2	2
Ineffektiva delen av kassaflödessäkringar	2	-6
Påverkan på rörelseresultat, summa	15	-42
Förändringar i verkligt värde för derivat som inte har säkringsredovisning inkluderat i resultat från intressebolag och joint ventures	2	3
I finansnettot		
Omräkningsvinster och -förluster på lån och fordringar	-233	185
Förändringar i verkligt värde för derivat som inte har säkringsredovisning		
Valutaderivat	236	-176
Räntederivat	5	17
Förändring i verkligt värdesäkringar, derivat	-37	-27
Förändring i verkligt värdesäkringar, underliggande	36	31
Inverkan på finansnetto, summa	7	30
Effekt på resultat före skatt	24	-9

¹⁾ Likvidavräknade aktieterminer används som säkringsinstrument för Fortumkoncernens aktiebaserade incitamentsprogram.

Fortum visar jämförbart rörelseresultat i upplysningarna om segmenten för att ge en bättre uppfattning om segmentens resultat. Följande poster i rörelseresultatet har justerats i jämförbart rörelseresultat:

- poster av engångskaraktär, främst realisationsvinster och -förluster
- effekter i rörelseresultatet från värderingen av derivatinstrument till verkligt värde enligt vad som visas i tabellen ovan. Största delen av Fortums kassaflödessäkringar uppfyller kraven för säkringsinstrument och då redovisas förändringar av verkligt värde i eget kapital.
- effekter från redovisningen av Fortums andel i den finska Kärfallshanteringsfonden där tillgångarna i balansräkningen inte kan överskrida de relaterade skulderna enligt IFRIC 5.

8 Företagsförvärv och avyttringar

Under 2007 förvärvade Fortum aktierna i Pärnu Energia OÜ (namnändrat till Fortum Pärnu OÜ) i Estland, i Vattenfall Latvija SIA (namnändrat till Fortum Latvija SIA) i Lettland och i EC Wojkowice i Polen. Investeringen uppgick totalt till 18 miljoner euro.

Det största förvärvet under 2006 var förvärvet av E.ON Finland Abp (namnändrat till Fortum Esbo Abp). Under 2006 investerade Fortum 765 miljoner euro i dotterbolagsaktier, varav investeringen i Fortum Esbo uppgick till 713 miljoner euro.

Under 2007 var förvärvens effekt på omsättningen 8 miljoner euro, bestående av:

- Fortum Pärnu OÜ extern omsättning, februari till december, 6 miljoner euro
- Fortum Latvija SIA extern omsättning, februari till december, 1 miljon euro
- EC Wojkowice extern omsättning, juli till december, 1 miljon euro.

Bruttoinvesteringar i dotterbolagsaktier per segment

milj. euro	2007	2006
Kraftproduktion	0	2
Värme	18	587
Distribution	0	130
Markets	–	6
Övrigt och koncernjusteringar	0	40
Summa	18	765

Bruttoinvesteringar i dotterbolagsaktier per land

milj. euro	2007	2006
Finland	0	714
Sverige	0	–
Övriga europeiska länder	18	51
Summa	18	765

Bruttoinvesteringar i dotterbolagsaktier består av räntebärande skulder, erlagd köpeskilling enligt köpekontrakt ökat med direkta

kostnader relaterade till förvärvet och minskat med likvida medel i det förvärvade företaget.

Förvärv under 2007

Inga företagsförvärv eller avyttringar av aktier i dotterbolag som har en väsentlig påverkan på Fortums resultat- eller balansräkning har gjorts under 2007. Bruttoinvesteringar i aktier (se definitioner för nyckeltal) uppgick sammanlagt till 18 miljoner euro.

I juli köpte Fortum 100 % av aktierna i EC Wojkowice i Polen. Det förvärvade bolaget har sin huvudsakliga verksamhet inom fjärrvärmeproduktion och -försäljning inom tre städer. Bolaget säljer även elektricitet. Företagets värmeförsäljning uppgår till cirka 64 GWh och elförsäljningen till 320 MWh. Företaget har 34 anställda.

Fortum har i januari 2007 förvärvat 100% av aktierna i Vattenfall Estonia AS och Vattenfall Latvia SIA från Vattenfall. I Estland består verksamheten av fjärrvärme- och naturgasleveranser till staden Pärnu. Fjärrvärmenätet är det fjärde största i Estland. Den årliga värmeförsäljningen uppgår till 190 gigawattimmar (GWh),

omsättningen till 5,4 miljoner euro och antal anställda till 58 personer. Fjärrvärmeverksamheten i Pärnu kommer att integreras med Fortums estniska värmeverksamheten i Fortum Termest AS.

I Lettland består verksamheten av fjärrvärmeleveranser till flygplatsen i Riga. Den årliga värmeförsäljningen uppgår till 12 GWh per år och omsättningen till ca 0,5 miljoner euro. Förvärvet av verksamheten ger Fortum en bra grund för tillväxt på värmemarknaden i Lettland.

Fortum har även förvärvat ytterligare aktier i sina dotterbolag i Polen, Fortum Czestochowa SA 11,11% (total ägarandel 98,71%) och Fortum Wroclaw 0,92% (total ägarandel 99,17%), Fortum Plock SA 0,91% (total ägarandel 98,66%) och Fortum DZT SA 0,63% (total ägarandel 99,92%).

Köpeskilling

milj. euro	Koncernens förvärv totalt
Köpeskilling:	
Kontant betalt	11
Direkta kostnader i samband med förvärvet	–
Sammanlagd köpeskilling	11
Verkligt värde av förvärvade nettotillgångar	11
Kursdifferenser	–
Goodwill	–

De tillgångar och skulder som ingick i förvärven är följande:

milj. euro	Koncernens förvärv totalt		
	Värde totalt	Allokerat verkligt värde	Förvärvat bokfört värde
Likvida medel	1	0	1
Materiella anläggningstillgångar	16	6	10
Varulager	0	0	0
Fordringar	1	0	1
Icke räntebärande skulder	-1	0	-1
Räntebärande skulder	-8	0	-8
Uppskjutna skatteskulder	0	0	0
Nettotillgångar	9	6	3
Minoritetsintressen	2	2	-
Förvärvade nettotillgångar	11	8	3
			Koncernens förvärv totalt
Kontant reglerad köpeskilling			11
Likvida medel i förvärvade dotterbolag			1
Förändring av likvida medel vid förvärv			10
Räntebärande skulder i förvärvade dotterbolag			8
Bruttoinvesteringar i förvärvade dotterbolag			18

Förvärv under 2006

Den 26 juni 2006 förvärvade Fortum 99,8% av aktierna i Fortum Esbo Ab (tidigare E.On Finland Abp) efter ett godkännande från den finska konkurrensmyndigheten. Den 13 september 2006 erhöll Fortum kontroll över samtliga minoritetsaktier i Fortum Esbo genom inlösenförfarandet i enlighet med den finska aktiebolagslagen. Notering av Fortum Esbos aktier på Helsingfors Fondbörs upphörde den 13 september 2006. Den 31 december 2006 delades Fortum Esbo Ab upp i Fortum Esbo Markets Ab, Fortum Esbo Distribution Ab och Fortum Esbo Power and Heat Ab. Fortum Esbo har konsoliderats från och med den 30 juni 2006.

Förvärvet är konsoliderat enligt förvärvsmetoden under vilken Fortum har allokerat förvärvade tillgångar och skulder baserat på deras verkliga värden. Fortum Esbos affärsområden består av detaljförsäljning av el till privat- och företagskunder, ägande och driften av el distributionsnät samt produktion och försäljning av kraft och värme främst i Esbo och Joensuu, Finland. Antalet anställda i slutet av året uppgick till 336 och omsättningen till 271 miljoner euro, av vilka 131 miljoner euro uppkom efter förvärvet.

Effekten på Fortums rörelseresultat från förvärvet av Fortum Esbo för sexmånadersperioden efter förvärvstidpunkten är 16 miljoner euro, vilket inkluderar omstrukturingskostnader för 5 miljoner euro, och effekten på periodens resultat 13 miljoner euro. Dessa belopp har beräknats på basen av koncernens redovisningsprinciper och inkluderar även avskrivningar på omvärderingen av immateriella och materiella tillgångar till verkligt värde samt dess effekter på uppskjutna skatter.

Fortum har uppfyllt de krav som den finska konkurrensmyndigheten gav för att möjliggöra förvärvet av Fortum Esbo. I oktober sålde Fortum kraftvärmeanläggningen i Tavastehus, Finland, till Vattenfall. I november sålde Fortum sin torvförbränningsanläggning på 154 MW i Haapavesi, Finland, till Kanteleen Voima Oy, som ägs av en grupp regionala kraftföretag. Fortum har även sålt 1TWh/a produktionskapaciteten i Finland. Leveransen av 1TWh/a påbörjades den 1 november 2006 och pågår till 31 Mars 2011. Fortum har även leasat sin 308 MW andel i kraftverket Meri-Pori från den 1 januari 2007 till den 30 juni 2010.

Uppgifter om Fortum Esbo Ab förvärvet finns i tabellen nedan, tillsammans med uppgifterna för hela koncernen. Inget annat förvärv anses väsentligt.

Övriga förvärv under 2006:

I oktober 2006 slutförde Fortum förvärvet av Fortum Wrocław S.A. Omsättningen för hela året uppgick till 74 miljoner euro för 2006 och antalet anställda i slutet av året var 203. Rörelseresultatet, med hänsyn tagen till avskrivningar på omvärderingen av materiella anläggningstillgångar till verkligt värde och tillhörande skatteeffekter, uppgick till 5 miljoner euro och periodens resultat till 5 miljoner euro.

Köpeskilling

milj. euro	Fortum Esbo koncernen	Koncernens förvärv totalt
Köpeskilling:		
Kontant betalt	761	812
Direkta kostnader i samband med förvärvet	5	6
Sammanlagd köpeskilling	766	818
Verkligt värde av förvärvade nettotillgångar	766	817
Kursdifferenser	–	1
Goodwill	0	0

De tillgångar och skulder som ingick i förvärven är följande:

milj. euro	Fortum Esbo koncernen			Koncernens förvärv totalt		
	Värde totalt	Allokerat verkligt värde	Förvärvat bokfört värde	Värde totalt	Allokerat verkligt värde	Förvärvat bokfört värde
Likvida medel	64	–	64	64	–	64
Immateriella tillgångar	13	–28	41	13	–28	41
Materiella anläggningstillgångar	1 008	696	312	995	683	312
Aktier	3	1	2	3	1	2
Varulager	18	–	18	18	–	18
Fordringar	185	23	162	185	23	162
Uppskjutna skattefordringar	19	18	1	19	18	1
Icke räntebärande skulder	–307	–17	–290	–307	–17	–290
Räntebärande skulder	–11	–	–11	–11	–	–11
Uppskjutna skatteskulder	–226	–190	–36	–224	–188	–36
Nettotillgångar	766	503	263	755	492	263
Minoritetsintressen	–	–	–	62	62	–
Förvärvade nettotillgångar	766	503	263	817	554	263

	Fortum Esbo- koncernen	Koncernens förvärv totalt
Kontant reglerad köpeskilling	766	818
Likvida medel i förvärvade dotterbolag	64	64
Förändring av likvida medel vid förvärv	702	754
Räntebärande skulder i förvärvade dotterbolag	11	11
Bruttoinvesteringar i förvärvade dotterbolag	713	765

Försäljning av dotterbolag 2007 and 2006

Inga försäljningar av dotterbolag har skett 2007.

2006 sålde Fortum verksamheten för industriellt underhåll som varit verksam i Finland och Sverige. Verksamheten för industriellt underhåll fanns i affärsenheten Service, i segmentet Kraftproduktion och hade extern omsättning på ca 70 miljoner euro från januari till

oktober 2006. Ca 900 anställda berördes av försäljningen. Avyttringen inkluderade både aktier och tillgångar. 2006 sålde Fortum också sitt svenska dotterbolag Bromölla Fjärrvärme AB. Det totala försäljningspriset var 11 miljoner euro.

9 Valutakurser

Resultaträkningar för dotterbolag vilkas funktionella valuta inte är euro omräknas vid konsolideringen till euro med årets genomsnittskurs. Balansräkningen omräknas enligt balansdagens kurs. Balansdagens kurs baseras på de valutakurser som den Europeiska

Centralbanken publicerar på bokslutsdagen. Genomsnittskursen beräknas som ett genomsnitt av varje månads avslutningskurs enligt den Europeiska Centralbanken och föregående års avslutningskurs.

Följande viktiga valutakurser har använts i Fortumkoncernen:

	Valuta	Genomsnittskurs		Balansdagens kurs	
		2007	2006	31 dec. 2007	31 dec. 2006
Sverige	SEK	9,2475	9,2637	9,4415	9,0404
Norge	NOK	8,0253	8,0376	7,9580	8,2380
Polen	PLN	3,7792	3,8965	3,5935	3,8310
Ryssland	RUB	35,0759	34,1475	35,9860	34,6800

10 Omsättning

milj. euro	2007	2006
Elförsäljning exklusive indirekta skatter	2 370	2 437
Värmeförsäljning	1 096	1 014
Distribution	729	716
Övrig försäljning	284	324
Summa	4 479	4 491

Elförsäljning inkluderar försäljning och köp med Nord Pool inom en viss timme som nettoredovisas på koncernnivå och bokas antingen som intäkt eller kostnad beroende på om Fortum är nettosäljare eller nettoköpare inom den specifika timmen. Värmeförsäljning inkluderar försäljning av levererad värme och distribution av värme. Övrig försäljning inkluderar omsättning från försäljning av kyla med

22 miljoner euro (2006: 20 miljoner), anslutningsavgifter för elnät och fjärrvärmedistribution med 42 miljoner euro (2006: 37 miljoner) och försäljning av gas och andra bränslen med 52 miljoner euro (2006: 51 miljoner). Övrig försäljning inkluderar också omsättning från pågående projekt som intäktsförs enligt successiv vinstavräkning och som uppgår till 42 miljoner euro 2007 (2006: 44 miljoner).

11 Övriga intäkter

milj. euro	2007	2006
Realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar	290	71
Hysesintäkter	39	9
Förändring av verkligt värde av derivat som inte kvalificerar för säkringsredovisning (Not 7)	16	-43
Övrigt	48	43
Summa	393	80

Intäkter från aktiviteter utanför den normala verksamheten redovisas under övriga intäkter. Detta inkluderar återkommande poster som hyresintäkter och poster av engångskaraktär som realisationsvinster från försäljning av aktier, etc. Realisationsvinster från försäljning av aktier, materiella anläggningstillgångar och utsläppsrätter redovisas under realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar.

I augusti 2007 sålde Fortum sin andel i JSC Lenenergo. Som följd av försäljningen har Fortum redovisat en vinst efter skatt på 232 miljoner euro. I realisationsvinster ingick vinster på utsläppsrätter med 39 miljoner euro (2006: 10 miljoner). Kostnader för utsläpp

som inte täcks av erhållna utsläppsrätter redovisas under Material och tjänster och uppgick till 0 miljoner euro (2006: 10 miljoner).

Fortum har leasat sin 308 MW andel i kraftverket Meri-Pori från den 1 januari 2007 till den 30 juni 2010. Leasingavtalet är klassat som en operativ leasing och har ökat hyresintäkterna under 2007.

Förändringar i verkligt värde av derivat som inte kvalificerar för säkringsredovisning redovisas direkt i övriga intäkter.

12 Material och tjänster

milj. euro	2007	2006
Inköp	825	971
Inköp från intressebolag	519	487
Inköp från joint ventures	–	1
Distributionskostnader	131	122
Förändring av varulager	18	–3
Externa tjänster	79	95
Summa	1 572	1 673

Inköp inkluderar främst köp av kol och kärnkraftsbränslen för kraftproduktionen. Inköp från intressebolag är inköp av kärnkraft och vattenkraft till produktionskostnad inklusive räntekostnader och inkomstskatter. Se Not 23 Investeringar i intressebolag och joint ventures. Produktionskatter och avgifter för 84 miljoner euro

(2006: 149 miljoner) är inkluderade i Material och tjänster, av vilka 68 miljoner euro (2006: 66 miljoner) är fastighetsskatter relaterade till kärnkraften och 11 miljoner euro (2006: 10 miljoner) är fastighetsskatter relaterade till vattenkraften.

13 Övriga kostnader

milj. euro	2007	2006
Reparations- och underhållskostnader	116	115
Fastighetsskatter	66	56
IT och telefonikostnader	76	92
Forskning- och utvecklingskostnader	21	17
Övrigt	228	226
Summa	507	506

De största posterna bland övriga kostnader är externa reparations- och underhållskostnader för kraftverk, fjärrvärmeverk och distribu-

tionsnät. Fastighetsskatter inkluderar fastighetsskatt relaterad till vattenkraften på 55 miljoner euro (2006: 52 miljoner).

Ersättning till revisorer

milj. euro	2007	2006
Revisionsarvoden	1,0	1,0
Revisionsrelaterade uppdrag	0,1	0,0
Skatterelaterade uppdrag	0,4	0,0
Övriga uppdrag	0,3	0,2
Summa	1,8	1,2

14 Ersättningar till anställda och ledningen

milj. euro	2007	2006
Löner och arvoden	348	339
Pensioner		
Avgiftsbestämda planer	35	36
Förmånsbestämda planer (Not 36)	11	15
Sociala avgifter	77	91
Aktierelaterade ersättningar (Not 31)	8	9
Övriga ersättningar efter avslutad anställning	0	1
Övriga ersättningar till anställda	16	17
Summa	495	508

Nominerings- och ersättningskommittén diskuterar, bedömer och lämnar rekommendationer och förslag rörande koncernens och koncernledningens ersättningspolicy, lönestruktur, bonus- och inci-

tamentsprogram och medverkar i samband med utnämningsfrågor. Ersättningsprinciperna beslutas av styrelsen.

Ersättningen för Fortums anställda består av en kombination av lön, amställningsförmåner och kortsiktiga incitament och aktiebaserade långsiktiga incitamentsprogram. Majoriteten av Fortums anställda hör till ett årligt resultatbonussystem. De långsiktiga incitamentspro-

grammen är för ledande befattningshavare och övriga ledningen i Fortumkoncernen.

För mera information om de anställdas bonus- och incitamentsprogram, se Not 31 och för pensioner se Not 36.

Ersättning till förvaltningsrådet

Förvaltningsrådet består av minst sex och högst tolv ledamöter. På förvaltningsrådets möten deltar även personalrepresentanter som inte är ledamöter i förvaltningsrådet. På den ordinarie bolagsstämman bestäms förvaltningsrådets arvoden.

Alla medlemmar i förvaltningsrådet får ett fast arvode varje månad och ett mötesarvode. Personalrepresentanterna får enbart mötesarvode. Alla medlemmar har rätt till ersättning för resekostna-

der i enlighet med företagets resepolicy. Ledamöter i förvaltningsrådet erbjuds inte optioner eller teckningsrätter och de erbjuds inte att delta i andra incitamentsprogram. De erbjuds inte heller någon pensionsplan av Fortum.

Totalt utbetalda arvoden för förvaltningsrådet 2007 är 79 tusen euro (2006: 85 tusen).

Ersättning till styrelsen

tusen euro	2007	2006
Ordförande, Peter Fagernäs	62	63
Vice ordförande, Birgitta Kantola	50	50
Övriga styrelseledamöter	186	190
Summa	298	303

Styrelsen består av fem till sju ledamöter som väljs på ett år på den ordinarie bolagsstämman. Ettårsperioden avslutas på den ordinarie bolagsstämman året efter valet. Under 2007 och 2006 har styrelsen bestått av sju ledamöter.

På den ordinarie bolagsstämman godkänns ersättningen för styrelsens arbete. Dessutom betalas ett mötesarvode på 500 euro. Mötesarvodet betalas även för styrelseutskottsmötena, och betalas dubbelt för ledamöter som bor utanför Finland i Europa.

Ledamöterna har rätt till ersättning för resekostnader i enlighet med företagets resepolicy. Styrelseledamöter erbjuds inte optioner eller teckningsrätter och de erbjuds inte att delta i andra incitamentsprogram. För de icke-anställda ledamöterna erbjuds det inte heller någon pensionsplan.

Tabellen ovan visar den totala ersättningen som Fortum betalat till styrelsens ledamöter.

Ersättningar till verkställande direktören och ledningsgruppen

tusen euro	2007		2006	
	Verkställande direktör	Andra medlemmar i ledningsgruppen	Verkställande direktör	Andra medlemmar i ledningsgruppen
Löner och löneförmåner	833	1 562	796	1 415
Resultatbonus	297	540	385	585
Aktierelaterade ersättningar	629	1 081	571	1 802
Ersättningar efter avslutad anställning	1 169	508	736	776
Summa	2 928	3 691	2 488	4 578

Koncernens ledningsgrupp består av åtta medlemmar från den 1 september 2007 (tidigare sju medlemmar), inklusive den verkställande direktören, som medlemmarna i ledningsgruppen rapporterar till.

Koncernens ledningsgrupp och övrig ledning får utöver grundlön, ändamålsenliga anställningsförmåner, årlig individuella kortsiktiga incitament och aktiebaserade långsiktiga förmåner.

Kriterierna som används för att bestämma storleken på den högsta ledningens bonus fastställs årligen av styrelsen på förslag från styrelsens nominerings- och ersättningskommitté. Den verkställande direktören liksom koncernens ledningsgrupp får utöver lön och anställningsförmåner en resultatbonus. Varje ledande befattningshavares prestation utvärderas årsvis. Bonusens storlek beror på koncernens ekonomiska resultat och på hur väl man lyckats uppnå de individuellt uppsatta målsättningarna som beslutats av

styrelsens nominerings- och ersättningskommitté för den verkställande direktören. Utvärderingen görs av kommittén och ett förslag om ersättning till verkställande direktören ges till styrelsen för godkännande.

För den verkställande direktören och vissa medlemmar i koncernens ledningsgrupp är pensionsåldern 60 år och pensionen som betalas är 66 % eller 60 % av ersättningen. I det första fallet försäkras och betalas pensioner ut av Fortums pensionsfond, och i andra fallet försäkras pensionerna av ett försäkringsbolag. Pensionen för den verkställande direktören är 60 % av ersättningen.

I händelse att Fortum beslutar sig för att säga upp den verkställande direktören har denne rätt till en ersättning som motsvarar 24 månadslöner, övriga medlemmar av ledningsgruppen har rätt till 12–18 månadslöner.

15 Avskrivningar och nedskrivningar

milj. euro	2007	2006
Avskrivningar materiella anläggningstillgångar		
Byggnader och anläggningar	62	60
Maskiner och inventarier	360	331
Övriga materiella anläggningstillgångar	6	5
Avskrivningar immateriella tillgångar	23	31
Summa avskrivningar	451	427
Nedskrivningar		
Övriga immateriella tillgångar	0	1
Byggnader och anläggningar	0	1
Summa nedskrivningar	0	2
Summa avskrivningar och nedskrivningar	451	429

Ökningen i avskrivning under 2007 beror huvudsakligen på förvärvet av Fortum Esbo som gjordes i slutet av juni 2006.

16 Finansnetto

milj. euro	2007	2006
Räntekostnader		
Lånekostnader	-217	-174
Övriga räntekostnader	-3	-2
Summa	-220	-176
Ränteintäkter		
Lånefordringar	62	40
Övriga ränteintäkter	14	10
Summa	76	50
Förändringar i verkligt värde på finansiella instrument ¹⁾	7	30
Valutakursvinster/-förluster		
Lån och fordringar	-233	185
Derivatkontrakt	233	-185
Erhållen utdelning	1	1
Ränteintäkter på andelen av den statliga kärnavfallshanteringsfonden	26	18
Diskonteringsfaktor på kärnkraftsrelaterade avsättningar	-35	-24
Övriga finansiella intäkter	1	2
Övriga finansiella kostnader	-10	-4
Summa	-17	-7
Finansnetto	-154	-103

¹⁾ Se även Not 7 Förändringar i verkligt värde för derivat och underliggande poster i resultaträkningen.

Räntekostnader inkluderar räntekostnader på räntebärande lån, ränta på ränteswappar och valutaswappar samt ränteskillnaden på valutaterminer som säkrar skulder och fordringar. Övriga räntekostnader hänförs till största delen till finansiell leasing där Fortum är leasingtagare.

Ränteintäkter inkluderar 26 miljoner euro (2006: 20 miljoner) från delägarlån till finska och svenska kärnkraftsbolag. Övriga ränteintäkter kommer främst från finansiell leasing där Fortum är leasinggivare.

Förändringar i verkligt värde på finansiella instrument inkluderar värdeförändringar för ränte- och valutaswappar som inte

qualificerar för säkringsredovisning och förändringar i verkligt värde på räntederivat i säkringsförhållande och den säkrade posten.

Upplupna räntor på dessa derivat är redovisade som upplupna räntekostnader på lån. Förändringar i verkligt värde inkluderar även kursförändringar från terminer som säkrar skulder och fordringar, men som ej kvalificerar för säkringsredovisning. 2006 inkluderar även realiserade kursvinster, 4 miljoner euro.

Valutakursvinster och -förluster inkluderar kursförändringar från värderingen av skulder och fordringar i utländsk valuta och valutakursförändringar från valutaterminer och ränte- och valutaswappar.

Orealiserade förändringar i verkligt värde på ränte- och valutaderivat

milj. euro	2007	2006
Ränte- och valutaswappar		
Räntekostnader för skulder	9	1
Valutakursdifferenser från derivat	140	-80
Kursförändringar från förändringar i verkligt värde på finansiella instrument ¹⁾	-32	-10
Summa förändring i verkligt värde på räntederivat bland finansiella kostnader - netto	117	-89
Valutaterminer		
Räntekostnader för skulder	10	14
Valutakursdifferenser från derivat	93	-101
Kursförändringar från förändringar i verkligt värde på finansiella instrument	3	5
Summa förändring i verkligt värde på valutaterminer bland finansiella kostnader - netto	106	-82
Summa förändring i verkligt värde på ränte derivat och valutaterminer bland finansiella kostnader - netto	223	-171

¹⁾ Verkligt värde vinster och förluster på finansiella instrument inkluderar förändringar i verkligt värde från ränteswappar som inte kvalificerar för säkringsredovisning 5 miljoner euro (2006: 17 miljoner).

Valutakursdifferenser som har redovisats i resultaträkningen

Valutakursdifferenser är inkluderade i rörelseresultatet med -1 miljon euro (2006: -4 miljoner) och i finansiella kostnader med -5 miljoner euro (2006: 0).

17 Inkomstskatt

Resultat före skatt

milj. euro	2007	2006
Finska företag	819	600
Svenska företag	577	546
Övriga företag	538	275
Summa	1 934	1 421

Inkomstskattekostnader i de största länderna

milj. euro	2007	2006
Aktuell skatt		
Finska företag	-146	-135
Svenska företag	-131	-186
Övriga företag	-32	-19
Summa	-309	-340
Uppskjuten skatt		
Finska företag	6	2
Svenska företag	-18	32
Övriga företag	5	6
Summa	-7	40
Justeringar av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder		
Finska företag	-5	5
Svenska företag	-4	-1
Övriga företag	-1	-5
Summa	-10	-1
Summa inkomstskatt	-326	-301

Totala justeringar avseende aktuell skatt för tidigare perioder bokförda under 2007 uppgår till -10 miljoner euro, av vilka -6 miljoner relaterar till justeringar mellan uppskjuten skatt och aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Skatten på koncernens resultat före skatt skiljer sig från det teoretiska belopp som skulle framkommit vid användande av den antagna skattesatsen i Finland

milj. euro	2007	%	2006	%
Resultat före skatt	1 934		1 421	
Skatt beräknad till den nomniella finska skattesatsen	-503	26,0	-369	26,0
Skillnader i skattesatser i övriga länder	-37	1,9	-31	2,2
Ej skattepliktiga intäkter	6	-0,3	12	-0,8
Realisationsvinster, ej skattepliktiga	61	-3,2	7	-0,5
Effekter från legala omstruktureringar och långsiktig intern finansiering	87	-4,5	61	-4,4
Ej avdragsgilla kostnader	-1	0,1	-8	0,5
Resultat från andelar i intresseföretag och joint ventures	67	-3,5	18	-1,3
Skatt relaterad till utdelningar	-1	0,1	0	0,0
Underskottsavdrag för vilka uppskjuten skatt inte har redovisats	-3	0,2	0	0,0
Utnyttjande av ej redovisade underskott från tidigare år	1	-0,1	2	-0,1
Uppskjuten skatt hänförlig till tidigare år	2	-0,1	8	-0,5
Aktuell skatt hänförlig till tidigare år	-5	0,3	-1	0,1
Skattekostnad i resultaträkningen	-326	16,9	-301	21,2

Den vägda genomsnittliga skattesatsen var 27,9% (2006: 27,9%). Skattesatsen enligt resultaträkningen uppgick till 16,9% (2006: 21,2%). Fortums effektiva skattesats har utvecklats fördelaktigt under 2007. De viktigaste orsakerna som påverkar skattesatsen är skillnader mellan olika länders skattesatser, resultat från andelar i intressebolag och joint ventures, ej skattepliktiga intäkter, effektiv intern finansiell struktur och bolagsstruktur. Skattesatsen som används i resultaträkningen är alltid påverkad av att andelar i intresseföretag och joint ventures redovisas baserat på Fortums andel i resultatet efter skatt. Exklusive resultat från andelar i intressebolag och kapitalvinster från försäljningen av Lenenergo uppgick skattesatsen till 22,3% (22,3%).

Engångseffekter

Fortums effektiva skattesats sjönk under 2007. Det finns några huvudsakliga skäl till detta. Fortum erhöll en betydande andel skattefria realisationsvinster under 2007, vilket är en av huvudorsakerna till den lägre skattesatsen. Dessa effekter är huvudsakligen

engångseffekter. Realisationsvinsten från försäljningen av aktier i JSC Lenenergo i augusti 2007 uppgick till 232 miljoner euro. Andelar i intresseföretag och joint ventures sänkte den effektiva skattesatsen, huvudsakligen beroende på påverkan från Hafslunds försäljning av aktier i REC under mars 2007 vilket påverkade andelar i intresseföretag för perioden med ungefär 180 miljoner euro. Fortum fullföljde olika skatterevisorer under året. Inga väsentliga risker eller brister har hittats.

Långsiktiga effekter

Fortum omstrukturerade sin bolagsstruktur och interna finansiella struktur under 2006. Dessa förändringar påverkade Fortums skattesats fördelaktigt fullt ut under 2007 och förväntas fortsätta ge positiva effekter i framtiden. Denna långsiktiga effekten motverkades delvis av resultat som beskattas i länder med högre skattesats än den i Finland. Förändringar i lönsamheten i olika länder skulle kunna påverka framtida skatter.

18 Resultat per aktie

Före utspädning

Resultat per aktie före utspädning beräknas genom att det resultat som är hänförligt till bolagets aktieägare divideras med ett vägt genomsnittligt antal utestående ordinarie aktier under året.

	2007	2006
Resultat relaterat till bolagets aktieägare (milj. euro)	1 552	1 071
Vägt genomsnittligt antal aktier (tusental)	889 997	881 194
Resultat per aktie före utspädning (euro per aktie)	1,74	1,22

Efter utspädning

Resultat per aktie efter utspädning beräknas genom att det vägda genomsnittliga antalet utestående ordinarie aktier justeras med antagandet att konvertering sker för samtliga ordinarie aktier som kan ge upphov till utspädningseffekt. Vid utgången av 2007 hade koncernen ett optionsprogram som gav upphov till utspädningseffekt (2002 års optionsprogram för nyckelmedarbetare). För optionslånen och aktieoptionerna görs en beräkning för att fastställa det antal aktier som kunde ha köpts till verkligt värde (beräknat som Fortumaktiens årliga genomsnittliga marknadspris), för ett belopp motsvarande det monetära värdet för de utestående aktieoptionernas tillhörande teckningsrätter. Det antal aktier som beräknats enligt ovan jämförs

med det antal aktier som skulle ha utfärdats under antagandet att aktieoptionerna utnyttjats.

Antalet aktier som beräknats enligt ovan reduceras från antalet aktier som skulle ha utfärdats under antagandet att aktieoptionerna utnyttjats. Antalet tillkommande aktier som erhålls genom antagandet av utnyttjade aktieoptioner och optionslån läggs till det genomsnittliga antalet utestående aktier.

Aktieoptionerna och optionslånen har en utspädande effekt endast när det genomsnittliga marknadspriset på ordinarie aktier under perioden är högre än teckningspriset för aktieoptionerna och optionslånen. Tidigare rapporterat resultat per aktie justeras inte retroaktivt för att återspegla förändringar i aktiepriset för ordinarie aktier.

	2007	2006
Resultat relaterat till bolagets aktieägare (miljoner)	1 552	1 071
Vägt genomsnittligt antal aktier (tusental)	889 997	881 194
Effekt från optionsprogram för nyckelmedarbetare 2001	–	1 345
Effekt från optionsprogram för nyckelmedarbetare 2002	1 398	4 390
Genomsnittligt antal aktier efter utspädning (tusental)	891 395	886 929
Resultat per aktie efter utspädning (euro per aktie)	1,74	1,21

19 Utdelning per aktie

På den ordinarie bolagsstämman den 28 mars 2007 beslutades om en utdelning på 1,26 euro per aktie till aktieägarna. Av utdelningen är 0,73 euro per aktie i enlighet med koncernens utdelningspolicy. Den ordinarie bolagsstämman beslutade om en extra utdelning på 0,53 euro per aktie för att styra Fortums kapitalstruktur mot överenskomna mål. Den totala utdelningen uppgick till 1 122 miljoner euro baserat på antal aktier registrerade per den 2 april 2007. Utdelningen betalades ut den 11 april 2007.

Under 2006 uppgick den totala utdelningen till 1,12 euro per aktie. Av utdelningen var 0,54 euro per aktie var hänförligt till verk-

samheter under avveckling. Den totala utdelningen uppgick till 987 miljoner euro och utbetalades den 28 mars 2006.

En utdelning avseende 2007 på 1,35 euro per aktie, total utdelning uppgående till 1 197 miljoner euro baserat på antal aktier registrerade per den 30 januari 2008, kommer att föreslås på den ordinarie bolagsstämman den 1 april 2008. Av denna utdelning ska 0,77 euro per aktie betalas från Fortums fortlöpande resultat. En extra utdelning om 0,58 euro per aktie föreslås för att styra Fortums kapitalstruktur mot målet. Den föreslagna utdelningen har inte inkluderats i koncernens bokslut.

20 Finansiella tillgångar och skulder per kategori

Finansiella tillgångar och skulder i tabellen nedan är uppdelade i kategorier i enlighet med IAS 39. Kategorierna är dessutom indelade i klasser vilka är grunden för värdering av respektive tillgång och skuld. Ytterligare information finns i Not angiven i tabellen.

Finansiella tillgångar per kategori

milj. euro	Not	2007				Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa finansiella tillgångar
		Lån och fordringar	Finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde över resultaträkningen		Verkligt värde redovisat i eget kapital, kassaflödes-säkringar		
		Upplupet anskaffningsvärde	Säkringsredovisning, säkring av verkligt värde	Ej säkringsredovisning			
Finansiella instrument bland anläggningstillgångar							
Övriga långfristiga investeringar	24	57				42	99
Finansiella instrument							
Elderivat				51	5		56
Ränte- och valutaderivat			6	87			93
Olje- och andra derivat				4			4
Övriga långfristiga räntebärande placeringar	25	648					648
Finansiella instrument bland omsättningstillgångar							
Finansiella instrument							
Elderivat				57	6		63
Ränte- och valutaderivat			1	72			73
Olje- och andra derivat				4			4
Kundfordringar	27	840					840
Övriga räntebärande fordringar		10					10
Likvida medel	28	427					427
Summa		1 982	7	275	11	42	2 317

Finansiella tillgångar per kategori

		2006					
milj. euro	Not	Lån och fordringar	Finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde över resultaträkningen		Verkligt värde redovisat i eget kapital, kassaflödes-säkringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Summa finansiella tillgångar
		Upplupet anskaffningsvärde	Säkringsredovisning säkring av verkligt värde	Ej säkringsredovisning			
Finansiella instrument bland anläggningstillgångar							
Övriga långfristiga investeringar	24	39				62	101
Finansiella instrument	3						
Elderivat				53	10		63
Ränte- och valutaderivat			18	17	5		40
Oljederivat							-
Övriga långfristiga räntebärande placeringar	25	582					582
Finansiella instrument bland omsättningstillgångar							
Finansiella instrument	3						
Elderivat				73	103		176
Ränte- och valutaderivat				18	3		21
Oljederivat				1			1
Kundfordringar	27	847					847
Övriga räntebärande fordringar		12					12
Likvida medel	28	157					157
Summa		1 637	18	162	121	62	2 000

Finansiella skulder per kategori

		2007					
milj. euro	Not	Finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde över resultaträkningen		Verkligt värde redovisat i eget kapital, kassaflödes-säkringar	Övriga finansiella skulder		Summa finansiella skulder
		Säkringsredovisning, säkring av verkligt värde	Ej säkringsredovisning		Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde	
Finansiella instrument bland långfristiga skulder							
Räntebärande skulder	33				2 896	1 392	4 288
Finansiella instrument	3						
Elderivat			49	39			88
Ränte- och valutaderivat		29	20				49
Olje- och andra derivat			2				2
Finansiella instrument bland kortfristiga skulder							
Räntebärande skulder	33				605		605
Finansiella instrument	3						
Elderivat			76	145			221
Ränte- och valutaderivat		6	32				38
Olje- och andra derivat			1				1
Leverantörsskulder	39				272		272
Övriga skulder	39				68		68
Summa		35	180	184	3 841	1 392	5 632

Finansiella skulder per kategori

milj. euro	Not	2006				Summa finansiella skulder	
		Finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde över resultaträkningen		Verkligt värde redovisat i eget kapital, kassaflödes-säkringar	Övriga finansiella skulder		
		Säkrings-redovisning, säkring av verkligt värde	Ej säkrings-redovisning		Upplupet anskaffningsvärde		Verkligt värde
Finansiella instrument bland långfristiga skulder							
Räntebärande skulder ¹⁾	33				2 810	1 250	4 060
Finansiella instrument	3						–
Elderivat			49	21			70
Ränte- och valutaderivat			62	2			64
Oljederivat							–
Finansiella instrument bland kortfristiga skulder							
Räntebärande skulder	33				442		442
Finansiella instrument	3						–
Elderivat			49	28			77
Ränte- och valutaderivat			117	3			120
Oljederivat			1				1
Leverantörsskulder	39				242		242
Övriga skulder	39				58		58
Summa		–	278	54	3 552	1 250	5 134

¹⁾ Verkligt värde för säkring av ränteswappar har nettats mot verkligt värde för obligationslånen i balansräkningen 2006.

21 Immateriella tillgångar

milj. euro	2007	2006
Ingående anskaffningsvärde 1 januari	317	238
Kursdifferenser och övriga justeringar	–4	2
Företagsförvärv	25	39
Investeringar	11	21
Förändring av utsläppsrätter	–9	9
Avyttringar	–9	–4
Omklassificeringar	13	12
Utgående anskaffningsvärde 31 december	344	317
Ingående ackumulerade avskrivningar 1 januari	221	158
Kursdifferenser och övriga justeringar	–2	–
Företagsförvärv	25	26
Avyttringar	–8	–3
Omklassificeringar	–	9
Årets avskrivningar	23	31
Utgående ackumulerade avskrivningar 31 december	259	221
Redovisat värde 31 december	85	96

De största posterna bland immateriella tillgångar är kostnader för kundbas, datormjukvara och licenser för datormjukvara. Dessa skrivs av över beräknad nyttjandeperiod. Kostnader för kundbaser avser en portfölj av kunder eller marknadsandelar som har redovisats till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Vid varje bokslutstillfälle kontrolleras nedskrivningsbehov av redovisat värde på kundbaserna.

Köpta utsläppsrätter redovisas bland immateriella tillgångar till det lägre av förvärvspris och marknadsvärde. Erhållna utsläppsrätter redovisas till nominellt värde. Värdet på utsläppsrätter i immateriella tillgångar är 0 miljoner euro (2006: 9 miljoner).

22 Materiella anläggningstillgångar

	Mark, fallrätter och tunnlar	Byggnader och anläggning- ingar	Maskiner och inventarier	Övriga materiella anlägg- nings- tillgångar	Förskotts- betalningar och pågående nyan- läggningar	Summa
milj. euro						
Ingående anskaffningsvärde 1 januari 2007	3 189	2 237	11 363	221	401	17 411
Kursdifferenser och övriga justeringar	-129	-104	-197	-7	-13	-450
Företagsförvärv	-	22	28	-	-	50
Investeringar	-	44	97	4	499	644
Återställningskostnader för kärnkraftstillgångar	-	-	25	-	-	25
Avyttringar	-1	-14	-36	-2	-2	-55
Omklassificeringar	-	188	105	1	-307	-13
Utgående anskaffningsvärde 31 december 2007	3 059	2 373	11 385	217	578	17 612
Ingående ackumulerade avskrivningar 1 januari 2007	-	1 006	4 798	136	-	5 940
Kursdifferenser och övriga justeringar	-	2	-87	-3	-	-88
Företagsförvärv	-	11	23	-	-	34
Avyttringar	-	-8	-35	-2	-	-45
Årets avskrivningar	-	62	360	6	-	428
Nedskrivningar	-	0	-	-	-	0
Utgående ackumulerade avskrivningar 31 december 2007	-	1 073	5 059	137	-	6 269
Redovisat värde per 31 december 2007	3 059	1 300	6 326	80	578	11 343
Redovisat värde per 31 december 2006	3 189	1 231	6 565	85	401	11 471
	Mark, fallrätter och tunnlar	Byggnader och anläggning- ingar	Maskiner och inventarier	Övriga materiella anlägg- nings- tillgångar	Förskotts- betalningar och pågående nyan- läggningar	Summa
milj. euro						
Ingående anskaffningsvärde 1 januari 2006	3 077	2 056	9 832	197	242	15 404
Kursdifferenser och övriga justeringar	116	44	247	-3	2	406
Företagsförvärv	6	179	1 132	27	13	1 357
Investeringar	-	32	109	1	322	464
Återställningskostnader för kärnkraftstillgångar	-	-	14	-	-	14
Avyttringar	-8	-48	-168	-5	-2	-231
Omklassificeringar	-2	-26	197	4	-176	-3
Utgående anskaffningsvärde 31 december 2006	3 189	2 237	11 363	221	401	17 411
Ingående ackumulerade avskrivningar 1 januari 2006	-	916	4 182	130	-	5 228
Kursdifferenser och övriga justeringar	-	15	89	2	-	106
Företagsförvärv	-	49	312	1	-	362
Avyttringar	-	-35	-116	-3	-	-154
Årets avskrivningar	-	60	330	6	-	396
Nedskrivningar	-	1	1	-	-	2
Utgående ackumulerade avskrivningar 31 december 2006	-	1 006	4 798	136	-	5 940
Redovisat värde per 31 december 2006	3 189	1 231	6 565	85	401	11 471
Redovisat värde per 31 december 2005	3 077	1 140	5 650	67	242	10 176

Materiella anläggningstillgångar inkluderar restriktioner i form av fastighetsinteckningar, 241 miljoner euro (2006: 102 miljoner), se Not 40 Ställda panter.

Investeringar i anläggningstillgångar ¹⁾

milj. euro	Finland		Sverige		Övriga länder		Totalt	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Kraftproduktion								
Vattenkraft	3	7	50	48	–	–	53	55
Kärnkraft	32	35	–	–	–	–	32	35
Kraft från fossila bränslen	1	4	–	–	1	–	2	4
Övrigt	1	1	4	–	1	–	6	1
Totalt Kraftproduktion	37	47	54	48	2	0	93	95
Värme								
Värme från fossila bränslen	55	30	4	2	31	17	90	49
Förnyelsebar energi	18	–	53	87	7	–	78	87
Fjärrvärme	19	4	79	31	28	13	126	48
Övrigt	–	–	12	–	3	–	15	0
Totalt Värme	92	34	148	120	69	30	309	184
Distribution	62	53	163	120	11	10	236	183
Markets	1	–	2	8	–	–	3	8
Övrigt	11	12	3	3	–	–	14	15
Totalt Fortum	203	146	370	299	82	40	655	485

¹⁾ Inkluderar investeringar i både immateriella och materiella tillgångar

Underhållsinvesteringar under 2007 i materiella anläggningstillgångar var 144 miljoner euro (2006: 180 miljoner). Investeringar med anledning av lagkrav var 106 miljoner euro (2006: 102 miljoner). Investeringar som ökar produktiviteten var 195 miljoner euro (2006: 144 miljoner) och investeringar i tillväxt var 210 miljoner euro (2006: 59 miljoner).

Kraftproduktion

Under 2007 investerade Fortum i flera tillväxtprojekt inom vattenkraft i Sverige, det största av dessa var Avestaforsen uppgående till ca 8 miljoner euro (2006: 17 miljoner), den totala projektkostnaden uppgår till ungefär 40 miljoner euro under fem år. Det nya kraftverket i Avestaforsen var i bruk i oktober 2007. I Finland investerade Fortum ungefär 32 miljoner euro i kärnkraftverket i Lovisa. Dessutom har segmentet investerat ungefär 50 miljoner euro i underhållsinvesteringar; dessa ligger på samma nivå som under år 2006.

Värme

Investeringar i fyra nya värmekraftverk påbörjades av Fortum under 2007. De pågående projekten är det nya naturgasdrivna kraftverket i Finno i Esbo i Finland, kraftverket i Czestochowa i Polen och kraftverket i Tartu i Estland, i vilket Fortum äger 60%. Förberedande arbete har påbörjats för det nya biobränsle kraftvärmeverket i Värtan, Stockholm. Totalt har Fortum investerat cirka 170 miljoner euro i tillväxtprojekt, vilket är tre gånger mer än 2006. Underhålls- och övriga investeringar överskrider 130 miljoner euro i detta segment, vilket ungefär är samma belopp som för 2006. Detta belopp består huvudsakligen av investeringar i fjärrvärmenätverk, nyanslutningar liksom i underhållet av befintliga värmekraftverk.

Distribution

Under 2006 startade Fortum det storskaliga Automatic Meter Management (AMM) projektet i Sverige. Detta projekt är planerat att pågå till 2009, och är det största investeringsprojektet (exklusive förvärv) inom segmentet Distribution. Under 2007 installerades cirka 300 tusen automatiska elmätare. Under 2007 investerade

Fortum ungefär 64 miljoner euro i detta projekt (2006: 15 miljoner). Ett annat stort projekt i segmentet Distribution i Fortum är Reliability Investment Program, vilket också startades under 2006. Dessa investeringar syftar till att förbättra tillförlitligheten för eldistributionen under oväder och stormar. Under 2007 investerade Fortum ungefär 30 miljoner euro i detta projekt. Totalt, i tillägg till dessa två huvudprojekt, har Fortum investerat ungefär 140 miljoner euro i underhållsinvesteringar i distributionsverksamheten i Finland, Sverige, Norge och Estland. Detta är ungefär 10 miljoner euro mer än under 2006.

Tillgångar leasade genom finansiella leasingkontrakt

milj. euro	2007	2006
Anskaffningsvärde	39	63
Accumulerade avskrivningar	–9	–17
Redovisat värde	30	46

Tillgångar leasade genom finansiella leasingkontrakt är klassificerade som maskiner och inventarier. Fortum är även leasinggivare och har leasat ut materiella anläggningstillgångar för 88 miljoner euro (2006: 97 miljoner), vilka inte är inkluderade i materiella anläggningstillgångar i koncernredovisningen.

Aktiverade räntekostnader

I maskiner och inventarier 2007 ingår ackumulerad aktiverade lånekostnader på 17 miljoner euro (2006: 19 miljoner). Nya aktiverade lånekostnader för 2007 tillkom för polska Czestochowa och finska Finno värmekraftsanläggningsprojekten med 1 miljon euro. Räntesatsen för kapitalisering var 4,2%. Det bokfördes inga aktiverade lånekostnader under 2006.

23 Andelar i intresseföretag och joint ventures

milj. euro	2007	2006
Anskaffningskostnad		
Den 1 januari	1 498	1 406
Kursdifferenser och övriga justeringar	-4	-29
Investeringar	1	124
Nyemissioner och aktieägartillskott	294	-
Ökning genom förvärv av dotterbolag	-	2
Avyttringar	-68	-5
Anskaffningskostnad den 31 december	1 721	1 498
Förändringar i eget kapital avseende andelar i intresseföretag och joint ventures		
Den 1 januari	699	204
Kursdifferenser och övriga justeringar	-2	33
Resultat från andelar i intresseföretag	241	69
Erhållna utdelningar	-178	-39
Förändring av verkligt värde i eget kapital	372	432
Förändringar i eget kapital den 31 december	1 132	699
Utgående balans den 31 december	2 853	2 197

Redovisade belopp för investeringar i intresseföretag inkluderar publikt noterade aktier med 1 654 miljoner euro (2006: 1 026 miljoner). Verkligt värde för dessa investeringar, baserat på marknadsvärden, uppgår till 2 151 miljoner euro (2006: 1 696 miljoner). Fortum äger aktier i tre (2006: tre) företag som klassificeras som joint ventures. Totalt redovisat värde på joint ventures uppgår till 61 miljoner euro (2006: 63 miljoner).

Inga betydande förvärv har gjorts under 2007. Förvärv under 2006 avser främst förvärvet av ytterligare 12,5% av aktierna i St. Petersburg Generating Company, se nedan beträffande Territorial Generating Company 1 "TGC-1" och Lenenergo.

I september 2007 deltog Fortum i aktieemissionen av det ryska Territorial Generating Company 1 (TGC-1) och tecknade sig för 243 691 499 640 nya aktier i bolaget. Med ett pris på 0,035 rubel per aktie var det totala värdet av teckningen ca 8,5 miljarder rubel eller ungefär 243 miljoner euro. Med denna teckning behåller Fortum sin andel på 25,7% i TGC-1 och sin position som bolagets näst största aktieägare.

Under 2007 deltog Fortum också i aktieemissionen i Teolisuuden Voima Oy (TVO) till ett totalt belopp av 49 miljoner euro. Olkiluoto 3, kärnkraftverket som byggs av TVO, finansieras genom externa lån, aktiekapital och aktieägarlån i enlighet med aktieägaravtal mellan ägarna till TVO.

I augusti 2007 sålde Fortum sin andel på 35% i JSC Lenenergo, ett eldistributionsföretag i staden St. Petersburg och Leningradområdet. En reavinst på 232 miljoner euro har redovisats. Avyttringen gjordes i enlighet med Fortums strategi att investera i produktions-tillgångar i Ryssland. Avyttringarna under 2006 inkluderar aktierna i Sölvborgs Fjärrvärme AB och Karskär Energi AB i Sverige och Enprima Oy och Enermet Oy i Finland.

När resultat från andelar i Fortums intressebolag Hafslund beräknas har Fortum i enlighet med Fortums redovisningsprinciper omklassificerat Hafslunds redovisningsmässiga behandling av aktieinnehavet i Renewable Energy Corporation (REC). Hafslund har klassificerat aktieinnehavet i REC som finansiella tillgångar till verkligt värde i resultaträkningen medan Fortum har klassificerat aktieinnehavet i REC som finansiella tillgångar som kan säljas med förändring i verkligt värde direkt i eget kapital. Endast när Hafslund avyttrar aktierna i REC kommer den ackumulerade effekten från förändringen i verkligt värde att påverka Fortums resultaträkning. Eftersom REC är noterat på Oslo fondbörs redovisar Fortum förändringen i verkligt värde avseende REC baserat på slutkursen på Oslo fondbörs vid varje bokslutstillfälle. Antalet aktier baseras på det antal som publicerades av Hafslund i föregående kvartal om ingen annan information är tillgänglig.

Hafslund sålde ungefär en tredjedel av sitt aktieinnehav i Renewable Energy Corporation (REC) i mars 2007. I enlighet med Fortums redovisningsprinciper har Fortum redovisat 180 miljoner euro i resultatandelar från intresseföretag och joint ventures som en följd av Hafslunds avyttrande av aktierna i REC. I enlighet med Fortums koncernredovisningsprinciper har resultatandelen från Hafslund tagits med i Fortumkoncernens resultat baserat på informationen från föregående kvartal.

Erhållna utdelningar inkluderar 145 miljoner euro (2006: 19 miljoner) i utdelning från Hafslund.

Den kumulativa förändringen av värderingen till verkligt värde som redovisas i Fortums eget kapital för det antal aktier som Hafslund rapporterat som kvarvarande var ungefär 790 miljoner euro i slutet av 2007 (2006: 440 miljoner). Se not 45 Händelser efter balansdagen för ytterligare information.

Koncernmässiga värden på de viktigaste intresseföretagen

milj. euro

Företag	Segment	Hemvist	Ägarandel i %		Koncernmässigt värde	
			2007	2006	2007	2006
Kemijoki Oy	Kraftproduktion	Finland	18	18	256	266
Hafslund ASA	Kraftproduktion	Norge	34	34	1 202	750
Teollisuuden Voima Oy (TVO)	Kraftproduktion	Finland	26	26	238	199
OKG AB	Kraftproduktion	Sverige	46	46	85	94
Forsmarks Kraftgrupp AB	Kraftproduktion	Sverige	26	26	86	94
Territorial Generating Company 1 (TGC-1)	Kraftproduktion	Ryssland	26	26	452	207
Gasum Oy	Värme	Finland	31	31	111	105
Fingrid Oyj	Distribution	Finland	25	25	102	91
JSC Lenenergo	Distribution	Ryssland	–	35	–	66
Delsumma					2 532	1 872
Övriga					321	325
Summa koncernmässigt värde avseende intresseföretag per 31 december					2 853	2 197

Koncernens investeringar i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Förvärvade identifierbara tillgångar och skulder i intresseföretag redovisas initialt till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Koncernens andel av intresseföretags vinster och förluster och kostnader hänförliga till koncernmässiga justeringar av tillgångar och skulder till verkliga värden ingår i koncernens resultaträkning. Intresseföretagens redovisningsprinciper har justerats för att motsvara Fortums redovisningsprinciper.

Verkligt värde, baserat på marknadsnotering per den 31 december, för de viktigaste börsnoterade intresseföretagen (Hafslund ASA och TGC-1 2007 och även Lenenergo 2006) var 2 151 miljoner euro (2006: 1 665 miljoner).

Fortum äger 63,8% av aktier som ger rätt till vattenkraftproduktion och 15,4% av aktier som ger rätt till utdelning i Kemijoki Oy. Ägarna till vattenkraftproduktionen är berättigade till den del av den producerade vattenkraften som motsvarar deras ägarandel. Fortums totala ägarandel uppgår till 17,5% av aktiekapitalet. Eftersom Fortum har betydande inflytande genom styrelserepresentation och deltagande vid policybeslut redovisas Kemijoki Oy som ett intresseföretag.

TVO har tre serier aktier vilka ger aktieägarna rätt till elektricitet producerad i de olika kraftverken som ägs av TVO. Serie A ger rätt till elektricitet producerad i kärnkraftverken Olkiluoto 1 och 2, serie

B ger rätt till elektricitet i kärnkraftverket som för närvarande byggs, Olkiluoto 3, och serie C till elektricitet producerad i TVOs andel av värmekraftverket i Meri-Pori. Kraftverket i Meri-Pori kontrolleras både av Fortum och av TVO. Fortum redovisar sin andel 54,55% av tillgången och TVO för 45,45%. Se även gemensamma tillgångar i Not 1 Redovisningsprinciper.

JSC Lenenergo genomförde en avknoppning i oktober 2005. Företaget delades i fem separata företag i enlighet med verksamhetsgrenarna. Distributionsverksamheten (mindre än 110 kV) förblev kvar i JSC Lenenergo. Fortum sålde sitt aktieinnehav i Lenenergo i augusti 2007. Kraftproduktionen samt värmeproduktionen och försäljningen i Lenenergo överfördes till St. Petersburg Generating Company. I oktober 2006 förvärvade Fortum ytterligare 12,5% av aktierna i St. Petersburg Generating Company. Fortums ägande i St. Petersburg Generating Company efter förvärvet av ytterligare aktier uppgick till 43,5% av aktierna och 39,7% av rösterna. I november 2006 fusionerades St. Petersburg Generating Company, JSC Kola Generation Company, JSC Karelenenerogeneratsiya och JSC Apatity CHPP för att bilda Territorial Generating Company 1, TGC-1. Som ett resultat av sammanslagningen äger Fortum 25,7% av aktierna och rösterna i TGC-1. Eftersom Fortum deltog i aktieemissionen i TGC-1 under 2007 äger Fortum fortfarande 25,7% av aktierna och rösterna i bolaget.

Tillgångar, skulder, omsättning och resultat för koncernens viktigaste intresseföretag är enligt följande:

milj. euro

2007	Hemvist	Tillgångar	Skulder	Omsättning	Resultat	ägarandel, %	röstandel, %
Kemijoki Oy ^{1) 4)}	Finland	415	272	39	–6	18	18
Hafslund ASA ²⁾	Norge	5 047	1 863	813	1 349	34	33
Teollisuuden Voima Oy (TVO) ²⁾	Finland	2 817	2 348	165	0	26	26
OKG AB ^{1) 4)}	Sverige	1 354	1 202	402	1	46	46
Forsmarks Kraftgrupp AB ^{1) 4)}	Sverige	1 155	1 025	442	1	26	26
Territorial Generating Company 1 (TGC-1) ⁴⁾	Ryssland	1 024	340	616	44	26	26
Gasum Oy ³⁾	Finland	540	188	420	35	31	31
Fingrid Oyj ²⁾	Finland	1 540	1 130	234	30	25	33

¹⁾ Kraftverk byggs ofta ihop med andra kraftproducenter. Under konsortialavtalen har alla delägare rätt till kraft enligt sin ägarandel eller enligt andra avtal och alla delägare är även ansvariga för sin andel av kostnaderna. Intresseföretagen är inte vinstbringande eftersom delägarna köper kraften till produktionskostnad, inklusive räntekostnader och aktuella skatter. (Not 44 Transaktioner med närstående)

²⁾ Baserad på uppgifter per september 2007.

³⁾ Baserad på uppgifter per juni 2007- Gasum Oy redovisar resultat före skatt. Siffran har minskats med nominell skatt 26% i denna tabell.

⁴⁾ Baserad på uppgifter per december 2006.

Några av koncernens viktigaste intresseföretag presenterar sina årsredovisningar enligt lokala redovisningsstandarder. Fortum gör justeringar till de rapporterade siffrorna för att säkerställa kontinuiteten med de principer som koncernen använder. Om information inte finns tillgänglig, baseras resultatandelar i intresseföretag på information från föregående kvartal.

Beträffande de svenska intressebolagen inom kärnkraft, Forsmarks Kraftgrupp AB och OKG AB, har Fortum inte kunnat göra justeringar angående förändringarna i tillgångar och skulder relaterade till kärnkraften. För ytterligare information, se Not 37 Tillgångar och skulder relaterade till kärnkraften.

Transaktioner med intresseföretag

milj. euro	2007	2006
Omsättning från intresseföretag	129	101
Ränteintäkter från fordringar på intresseföretag	26	20
Inköp från intresseföretag	519	487

Inköp från intresseföretag är köp av kärn- och vattenkraft till produktionskostnad (Not 44 Transaktioner med närstående)

Balansposter mot intresseföretag

milj. euro	2007	2006
Fordringar från intresseföretag		
Långfristiga räntebärande lånefordringar	636	575
Kundfordringar	17	28
Övriga fordringar	7	7
Skulder till intresseföretag		
Långfristiga låneskulder	171	164
Leverantörsskulder	25	12
Övriga skulder	53	23

Långfristiga räntebärande fordringar är huvudsakligen från de svenska kärnkraftsbolagen OKG AB och Forsmarks Kraftgrupp AB 567 miljoner euro (2006: 504 miljoner).

Fortum har valt att redovisa resultatandelar i TGC-1 baserat på bokfört värde och inte enligt eget kapital-metoden. TGC-1 har publicerat årsredovisningen för 2006 i enlighet med IFRS, men Fortum kommer inte att tillämpa eget kapital-metoden förrän finansiell information i enlighet med IFRS finns publicerad regelbundet. Ledningen tror att påverkan på Fortums resultaträkning inte skulle vara väsentlig om eget kapital-metoden skulle användas. Marknadsvärdet för TGC-1, 847 miljoner euro baserat på marknadsnoteringar, överstiger det bokförda värdet, 452 miljoner euro, med 395 miljoner euro per 31 december 2007.

Investeringar i de svenska kärnkraftsföretagen är finansierade genom lån enligt ägarandel från ägarna till kärnkraftsföretagen.

Transaktioner och balansposter med joint ventures

milj. euro	2007	2006
Inköp	1	1
Fordringar från joint ventures	3	3

Det fanns inga utestående lånefordringar från joint ventures per 31 december 2007 respektive 2006.

24 Övriga långfristiga investeringar

milj. euro	2007	2006
Finansiella tillgångar som kan säljas	42	62
Förmånsbestämda pensionstillgångar ¹⁾	14	0
Övrigt	43	39
Summa	99	101

¹⁾ För ytterligare information, se Not 36.

Finansiella tillgångar som kan säljas, det vill säga aktier som inte klassificeras som intresseföretag eller joint ventures, består främst av aktier i onoterade företag, 42 miljoner euro (2006: 39 miljoner), för vilka tillförlitligt verkligt värde inte kan fastställas. Dessa tillgångar är upptagna till anskaffningsvärde reducerat med eventuella nedskrivningar.

Finansiella tillgångar som kan säljas inkluderar noterade aktier till ett verkligt värde av 0 miljoner euro (2006; 23 miljoner). I oktober 2007 sålde Fortum sin andel i Wholesale Generating Company 5 (WGC-5) vilken köptes i slutet 2006 för 17 miljoner euro.

Den ackumulerade förändringen i verkligt värde som redovisats i Fortums eget kapital var 0 miljoner euro (2006: 6 miljoner).

25 Långfristiga och kortfristiga räntebärande fordringar

milj. euro	2007	2006
Långfristiga lånefordringar	648	582
Finansiella leasefordringar	88	98
Summa långfristiga räntebärande fordringar	736	680
Övriga kortfristiga räntebärande fordringar	10	12
Kortfristiga finansiella leasefordringar	1	1
Summa kortfristiga räntebärande fordringar ¹⁾	11	13
Summa räntebärande fordringar	747	693

¹⁾ Ingår i kortfristiga rörelsefordringar i balansräkningen.

Långfristiga lånefordringar inkluderar fordringar från intresseföretag 636 miljoner euro (2006: 575 miljoner), huvudsakligen från svenska kärnkraftsföretag, OKG AB och Forsmarks Kraftgrupp AB med 567 miljoner euro (2006: 504 miljoner). Dessa företag finansieras huvudsakligen med aktieägarlån, i proportion till respektive aktieägares andel.

Långfristiga lånefordringar inkluderar också fordringar från Teollisuuden Voima Oy (TVO) med 45 miljoner euro (2006: 45 miljoner). Kärnkraftverket Olkiluoto 3 som byggs av intressebolaget TVO, finansieras genom externa lån, aktiekapital och aktieägarlån i enlighet med aktieägaravtal mellan ägarna till TVO.

Räntebärande fordringar

milj. euro	Effektiv ränta	Bokfört värde 2007	Omprissättning			Verkligt värde 2007	Bokfört värde 2006	Verkligt värde 2006
			under 1 år	1–5 år	över 5 år			
Långfristiga lånefordringar	4,6	648	645	1	2	657	591	606
Finansiella leasefordringar	6,5	88	54	7	27	103	99	114
Summa långfristiga räntebärande fordringar ¹⁾	4,8	736	699	8	29	760	690	720
Övriga kortfristiga räntebärande fordringar	6,1	11	11	–	–	11	3	3
Summa räntebärande fordringar	4,8	747	710	8	29	771	693	723

¹⁾ Inkluderar kortfristig del av långfristiga fordringar

Fortum innehade den 31 december 2007 inteckningar som säkerheter för övriga räntebärande fordringar uppgående till 11 miljoner euro.

Finansiella leasefordringar

Fortum äger tillgångar (CHP- och värmeanläggningar) som leasas ut under finansiella leasingkontrakt i Finland, Sverige och Estland. Dessa tillgångar redovisas till bruttoinvestering minskat med ej

intjänade finansiella intäkter. Den genomsnittliga leasingperioden är 6 år. 4,9% av kontrakten har rörlig ränta och 95,1% fast ränta.

milj. euro	2007	2006
Bruttoinvestering i finansiella leasekontrakt	118	130
Minskat med ej intjänade finansiella intäkter	29	31
Nuvärde för fordringar avseende framtida minimileaseavgifter	89	99

Förfallotid för finansiella leasefordringar

milj. euro	2007	2006
Bruttoinvestering		
Mindre än 1 år	16	15
1–5 år	73	64
Mer än 5 år	29	51
Summa	118	130

Nuvärde för fordringar avseende framtida minimileaseavgifter

milj. euro	2007	2006
Mindre än 1 år	11	10
1–5 år	55	47
Mer än 5 år	23	42
Summa	89	99
Variabel del av avgifter redovisat i resultaträkningen	0	1

Operativa leasefordringar

Fortum har leasat sin 308 MW andel i kraftverket Meri-Pori från den 1 januari 2007 till den 30 juni 2010. Ränteintäkten som redovisas i

resultaträkningen var 25 miljoner euro (2006: 0 miljoner).

Förfallotid för operativa leasefordringar

milj. euro	2007	2006
Bruttoinvestering		
Mindre än 1 år	25	–
1–5 år	37	–
Mer än 5 år	–	–
Summa	62	–

26 Varulager

milj. euro	2007	2006
Kärnkraftsbränsle	61	56
Kol	76	104
Olja	36	58
Biobränslen	60	81
Övrigt varulager	52	30
Summa	285	329

Inga nedskrivningar har redovisats relaterat till varulager för 2007 och 2006.

27 Kortfristiga rörelsefordringar

milj. euro	2007	2006
Kundfordringar	840	847
Skattefordringar	37	26
Upplupna ränteintäkter	2	1
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	52	67
Övriga fordringar	92	98
Finansiella leasefordringar	1	1
Övriga räntebärande fordringar	10	12
Summa	1 034	1 052

Ledningen anser att redovisat värde för kortfristiga rörelsefordringar överensstämmer med verkligt värde.

Kundfordringar

Åldersanalys för kundfordringar

milj. euro	2007		2006	
	Brutto	Nedskrivna	Brutto	Nedskrivna
Ej förfallna	805		787	
Förfallna 1–90 dagar	31		49	
Förfallna 91–180 dagar	4		6	1
Förfallna över 181 dagar	23	23	37	31
Summa	863	23	879	32

Kundfordringar per valuta

milj. euro	2007	2006
EUR	268	278
SEK	500	519
NOK	35	34
USD	1	1
PLN	30	27
Övriga	29	20
Summa	863	879

Kundfordringar uppkommer från ett stort antal kunder, huvudsakligen i euro och svenska kronor, vilket sprider risken. Fortum hade den 31 december 2007 bankgarantier som säkerheter för kundford-

ringar uppgående till 10 miljoner euro. Nedskrivningar har gjorts i resultaträkningen med 2 miljoner euro (2006: 4 miljoner).

28 Likvida medel

milj. euro	2007	2006
Kassa och bank	100	157
Kortfristiga bankplaceringar	327	–
Summa	427	157

Kortfristiga bankplaceringar och företagscertifikat förfaller inom 3 månader.

29 Aktiekapital

milj. euro	Antal aktier	Aktiekapital
Registrerade aktier per 1 januari 2007	887 393 646	3 023
Aktier genom optionsprogram, registrerade per 31 dec 2007	5 199 412	17
Annullering av egna aktier	–5 910 000	–
Registrerade aktier per 31 december 2007	886 683 058	3 040
Oregistrerade aktier	50 000	–

milj. euro	Antal aktier	Aktiekapital
Registrerade aktier per 1 januari 2006	875 294 025	2 976
Aktier genom optionsprogram, registrerade per 31 dec 2006	13 759 621	47
Annullering av egna aktier	–1 660 000	–
Registrerade aktier per 31 december 2006	887 393 646	3 023
Oregistrerade aktier	74 700	–

Fortum har ett aktieslag. Vid utgången av 2007 fanns det 886 683 058 utestående aktier. Aktiernas nominella värde är 3,40 euro och varje aktie berättigar till en röst på den ordinarie bolagsstämman. Varje aktie ger rätt till lika stor utdelning. Fortum Abp:s aktiekapital, till fullo betalt och infört i handelsregistret, var 3 040 460 397,20 euro per 31 december 2007.

Fortum Abp:s aktier är noterade på OMX Nordic Exchange Helsinki. Handelskoden är FUM1V. Fortum Abp:s aktier hör till det finska värdepappershandelssystemet som upprätthålls av Finlands Värdepapperscentral AB.

Vid ingången av 2007 ägde den finska staten 50,82 % av företags aktier. Efter förändringarna i antal aktier under 2007, ökningen i antal aktier på grund av teckning av optionsprogrammen för nyckelmedarbetare och minskning på grund av annulleringen av återköpta aktier, ägde den finska staten vid årets utgång 50,86 % av företags aktier. Finlands riksdag har gett regeringen mandat att minska statens innehav i Fortum till lägst 50,1 % av aktiekapital och röster.

Vid årets utgång 2007 ägde den verkställande direktören och övriga medlemmar i Fortums koncernledning, 317 030 (338 000) aktier, motsvarande mindre än 0,04 % av aktierna i bolaget.

En fullständig beskrivning av Fortums eget kapital incitamentsprogram visas i Not 31 tillsammans med en redogörelse i detalj över den verkställande direktörens och övriga medlemmar i Fortum ledningsgrupps aktieinnehav och andelar i eget kapital incitamentsprogram. En beskrivning av aktier, aktiekapital och aktieägare visas i verksamhetsberättelsen.

Egna aktier

På Fortum Abps bolagsstämma den 28 mars 2007 fick styrelsen fullmakt att besluta om återköp av företags egna aktier genom användning av utdelningsbara vinstmedel. Fullmakten gäller i ett år från beslutet på föregående års bolagsstämma. Maximalt kan 20 miljoner aktier återköpas. Återköpen får inte överstiga 300 miljoner euro.

Maximalt antal aktier som kan återköpas motsvarar cirka två procent av företags aktiekapital och den totala rösträtten.

Aktierna kommer att återköpas genom offentlig handel på OMX Nordic Exchange Helsinki till marknadspris vid tidpunkten för återköp. Återköpen skall ske enligt reglerna på OMX Nordic Exchange Helsinki och reglerna för Finlands Värdepapperscentral AB.

De återköpta aktierna ska annulleras antingen genom beslut på bolagsstämma att minska aktiekapitalet eller genom styrelsebeslut beslut utan minskning av aktiekapitalet. Återköp kommer att reducera företags utdelningsbara medel men kommer inte ha någon väsentlig påverkan på ägarandelarna eller rösträtterna.

Totalt antal återköpta aktier under året uppgick till 5 910 000 (2006: 1 660 000) och anskaffningskostnaden var 175 miljoner euro (2006: 30 miljoner). I december 2007 beslutade styrelsen att annullera samtliga återköpta aktier utan att minska aktiekapitalet. Annulleringen infördes i handelsregistret den 20 december 2007.

Övriga konvertibla obligationslån, obligationer med teckningsoptioner och outnyttjade mandat

Fortum Abp har inte utfärdat några andra konvertibla obligationer eller obligationer med teckningsoptioner, som skulle ge innehavaren rätt att teckna aktier i bolaget. Fortums styrelse har i dagsläget inget outnyttjat mandat från bolagsstämman att emittera konvertibla obligationer eller obligationer med teckningsoptioner eller öka bolagets aktiekapital.

30 Verkligt värde och övriga reserver

milj. euro	Netto- inves- tering	Säkrings- reserv	Aktie- relaterade ersätt- ningar	FTS ¹⁾	Övriga verkligt värde	Summa
Balans per 31 december 2006	17	50	10	446	-12	511
Kassaflödessäkringar						
Verkligt värde vinster/förluster under året	-	-165	-	-	-	-165
Skatt på verkligt värde vinster/förluster under året	-	46	-	-	-	46
Överföringar till resultaträkningen	-	-69	-	-	-	-69
Skatt på överföringar till resultaträkningen	-	18	-	-	-	18
Säkring av nettoinvestering	2	-	-	-	-	2
Skatt på säkring av nettoinvestering	-	-	-	-	-	0
Aktierelaterade ersättningar	-	-	6	-	-	6
Övriga eget kapitalförändringar i intresseföretag och finansiella tillgångar som kan säljas	-	-	-	347	19	366
Balans per 31 december 2007	19	-120	16	793	7	715

milj. euro	Netto- inves- tering	Säkrings- reserv	Aktie- relaterade ersätt- ningar	FTS ¹⁾	Övriga verkligt värde	Summa
Balans per 31 december 2005	20	-151	16	0	-2	-117
Kassaflödessäkringar						
Verkligt värde vinster/förluster under året	-	103	-	-	-	103
Skatt på verkligt värde vinster/förluster under året	-	-27	-	-	-	-27
Överföringar till resultaträkningen	-	170	-	-	-	170
Skatt på överföringar till resultaträkningen	-	-45	-	-	-	-45
Säkring av nettoinvestering	-4	-	-	-	-	-4
Skatt på säkring av nettoinvestering	1	-	-	-	-	1
Aktierelaterade ersättningar	-	-	6	-	-	6
Övriga eget kapitalförändringar i intresseföretag och finansiella tillgångar som kan säljas	-	-	-	446	-10	436
Förändring i redovisningen för resultatbaserat aktieincitamentsprogram ²⁾	-	-	-12	-	-	-12
Balans per 31 december 2006	17	50	10	446	-12	511

¹⁾ Finansiella tillgångar som kan säljas (FTS)

²⁾ Resultatbaserat aktieincitamentsprogram har under 2006 formellt beslutats att vara kontantavräknade, vilket har en inverkan på redovisningsprincipen.

Förändringar av verkligt värde för finansiella tillgångar som kan säljas inkluderar förändringen av verkligt värde för Hafslunds aktieinnehav i Renewable Energy Corporation (REC), (se Not 23 Andelar

i intresseföretag och joint ventures) och förändringen av verkligt värde för Fortums egna aktieinnehav i finansiella tillgångar som kan säljas (se Not 24 Övriga långfristiga investeringar).

Kassaflödessäkringar – överföringar från eget kapital till resultaträkningen per post

milj. euro	2007	2006
Inkluderat i rörelseresultatet	-81	174
Inkluderat i finansiella kostnader	12	-4
Summa kassaflödessäkringar – överföringar från eget kapital till resultaträkningen	-69	170

31 Anställdas bonusprogram och incitamentsprogram

Anställdas bonussystem

Fortums årliga bonussystem (nedan kallat årlig bonus) har inrättats för att stödja koncernens värderingar, bidra till att finansiella och strukturella mål uppnås, samt för att samordna individuella resultatmål med målen för personens affärsenhet respektive koncernen. De flesta av Fortums medarbetare omfattas av ett årligt belönings-system.

Kriterierna för att avgöra storleken på ledningens bonus bestäms årligen av styrelsen på basen av nominerings- och ersättningskommitténs förslag. Den verkställande direktören liksom koncernens ledningsgrupp får utöver lön och anställningsförmåner en resultatbonus. Bonusens storlek beror på koncernens ekonomiska

resultat och på hur väl man lyckats uppnå de individuellt uppsatta målsättningarna. Ifall de finansiella målen uppnås får ledningen 25% i bonus. Den maximala bonusen, som innebär att alla målsättningar skall överträffas är 40% av personens årslön.

För direktörer med ansvar för affärsenheter är bonusprogrammet utformat så att det ska återspegla både affärsenhetens och koncernens resultat. Kriterierna för hur man ska avgöra om en direktör lyckats nå sina personliga mål beslutas gemensamt av personen i fråga och hans eller hennes chef vid ett målsamtal, i början av året. För ytterligare information om ledningsgruppens resultatbonus, se Not 14 Ersättningar till anställda och ledningen.

Fortums personalfond

Fortums personalfond (endast för finska medarbetare) har funnits sedan år 2000. Styrelsen bestämmer kriterierna för fondens årliga vinstdelningsbonus. Medlemmar i personalfonden är permanenta och fast anställda i koncernen. Personer som omfattas av koncernens aktiebaserade incitamentsprogram är inte berättigade att vara medlemmar i den här fonden. Personal som anställs i bolaget blir medlemmar från och med månaden efter att anställningen har varat i sex månader. Medlemskapet i fonden upphör när medlemmen har fått ut hela sin andel av fonden.

De vinstandelar som tilldelas till fonden fördelas lika mellan medlemmarna. Varje anställds andel delas upp i ett bundet belopp och ett belopp som kan tas ut. Anställda kan bestämma om de vill ta ut sin andel av vinsten kontant eller i Fortumaktier. När den anställda varit medlem i fem år kan han eller hon varje år överföra maximalt 15% av kapitalet från det bundna beloppet till det som kan tas ut.

Storleken på det belopp som kan tas ut fastställs för varje år och betalas ut till medlemmarna om de vill använda sin uttagsrätt. Sedan 2005 får anställda välja om de vill ha beloppet utbetalt i Fortumaktier förvärvade av personalfonden.

Fondens senaste räkenskapsår avslutades den 30 april 2007. Fondens totala antal medlemmar uppgår till 3 491. Vid slutet av april 2007 lämnade Fortum 4,6 miljoner euro till personalfonden som en resultatandelsbonus baserad på resultatet för 2006. Det sammanlagda beloppet för medlemmarnas andel i fonden var 27,8 miljoner euro.

Tillskottet till personalfondens kostnadsförs vid intjänandet.

Incitamentsprogram

Resultatbaserat incitamentsprogram för nyckelmedarbetare

Fortums långsiktiga aktiebaserade incitamentsprogram för nyckelpersoner (LTI) som lanserades 2003, bidrar till att koncernens långsiktiga mål uppnås, eftersom de attraherar nyckelmedarbetare och får dem att stanna inom koncernen. Fortums aktiebaserade incitamentsprogram är ett resultatbaserat och långsiktigt program avsett för ledningen och nyckelmedarbetare inom koncernen. Om styrelsen godkänner det startar en ny resultatbaserad aktieplan (LTI-plan) inom programmet årligen och pågår i sex år. För tillfället deltar ungefär 150 chefer, som alla är utvalda av styrelsen, vilka deltar åtminstone i en av de sex pågående planerna. Aktieplanen för 2006–2011 gäller enbart personer som inte har optioner. Vid utgången av 2006 var cirka 120 personer godkända av styrelsen att delta för år 2007 i LTI-planen som har en pågående intjäningsperiod under 2007. Den möjliga ersättning från det aktiebaserade incitamentsprogrammet baseras på koncernens resultat, affärsenhetens och på individens prestationer, såväl som värdeutvecklingen för Fortum aktien.

Varje LTI-plan består av två påföljande treårsperioder. Programmet startar med en intjäningsperiod på tre år, under vilken personen intjänar årlig bonus baserad på koncernens resultat, den relevanta affärsenheten och på individens prestation. Tilldelningstidpunkten när beloppet för den möjliga ersättningen, beräknat som antal aktierätter, beslutas av styrelsen efter att koncernens årsresultat publicerats för det senaste kalenderåret efter att intjäningsperioden avslutats. Det maximala möjliga värdet på ersättningen som en deltagare kan tilldelas efter den treåriga intjäningsperioden kan inte överstiga en årslön inklusive förmåner vid tilldelningstidpunkten.

Intjäningsperioden följs av en ungefärlig begränsningsperiod på tre år vilken avslutas med kontantavräkningen av den intjänade ersättningen under förutsättning att deltagaren fortfarande är anställd i koncernen. De möjliga ersättningarna i varje årlig LTI-plan justeras under begränsningsperioderna för eventuellt betald utdelning fram till avräkningstidpunkten, vilket sker vid slutet av begränsningsperioden. Deltagarna har godkänt att den intjänade ersättningen ska användas till att förvärva Fortum aktier efter avdrag för inkomstskatt, lagstadgade personalrelaterade kostnader och försäkringspremier för deltagarens ersättning.

Den första årliga resultatplanen startade 2003 (baserad på resultatet 2002). Vid slutet av 2007 pågick sex LTI-planer. Intjäningsperioderna för LTI-planerna 2002–2007, 2003–2008 och 2004–2010 har avslutats och beloppet för möjlig ersättning i form av beräknade aktierätter har fastställts under våren 2005, 2006 och 2007 för dessa planer. Begränsningsperioden för LTI-planen 2005–2011 upphörde vid slutet av 2007. De övriga planerna var fortfarande i intjäningsperioden.

Vid sitt möte den 30 januari 2008 har Fortums styrelse beslutat att etablera ett nytt långsiktigt aktiebaserat incitamentsprogram (LTI-plan) för Fortumkoncernns ledning och nyckelpersoner gällande från början av 2008. Det nya programmet kommer att ersätta koncernens nuvarande långsiktiga incitamentsprogram. De slutliga villkoren för det nya incitamentsprogrammet kommer att beslutas senare under 2008.

Från och med 2006 och framåt anses LTI-programmet vara ett kontantavräknat arrangemang istället för ett eget kapital avräknat arrangemang. Den totala LTI-skulden inklusive avsättningar för sociala avgifter uppgick vid slutet av år 2007 till 37 miljoner euro (2006: 29 miljoner). Kostnaden för perioden redovisad i personalkostnader uppgick till 7 miljoner euro (2006: 2 miljoner) netto redovisat med förändring i verkligt värde för säkringsinstrumenten.

För att säkra koncernen mot förändringar i verkligt värde för de möjliga ersättningarna har koncernen ingått aktieterminskontrakt som avräknas kontant. Förändringen för 2007 i verkliga värden för säkringsinstrumenten avseende planerna 2002–2007, 2003–2008 och 2004–2010 uppgick till 18 miljoner euro (2006: 10 miljoner). Förändringen har netto redovisats i personalkostnader med en motsvarande post i långfristiga fordringar.

Långsiktiga resultatbaserade incitamentsprogram

Incitamentsperiod	Antal deltagare	Utbetalningar i tusental euro	Periodiserad kostnad i tusentals euro	Summa kostnader i tusentals euro
Plan 2002–2007	118	312	15 353	15 665
Plan 2003–2008	136	130	9 066	9 196
Plan 2004–2009	133	93	5 560	5 653
Plan 2005–2010	127	–	3 757	3 757
Plan 2006–2011	18	–	75	75
Plan 2007–2012	117	–	654	654
Summa		535	34 465	35 000

Det verkliga värdet för möjliga ersättningar beräknas baserat på marknadsvärdet för Fortumaktien vid varje bokslutstillfälle och vid tilldelningstidpunkten med hänsyn taget till uppskattade avgångar. Förändringen i verkligt värde för de potentiella ersättningarna har periodiserats över den återstående perioden de är tillgängliga att utnyttjas.

Beräknade tilldelade aktierätter

Incitamentsperiod	Datum för tilldelning	Maximalt antal aktierätter vid tilldelningstidpunkt	Verkligt värde för aktierätterna vid tilldelningstidpunkt i euro	Summa ursprungligt marknadsvärde i tusentals euro
Plan 2002 – 2007	11.2.2005	573 885	14,51	8 327
Plan 2003 – 2008	13.2.2006	514 903	19,07	9 819
Plan 2004 – 2009	8.2.2007	496 362	20,99	10 417

Beräknade tilldelade aktierätter till ledningen, netto

De beräknade aktierätterna med justering för utdelningar och efter skatt (antagen skattereduktion på 56%) som VD och koncernchefen och övriga medlemmar i ledningen kommer att erhålla under 2009 och 2010 per den 31 december är följande. För 2008 representerar antal aktier det verkliga antalet aktier som kommer att levereras i februari 2008.

Namn	År 2008	År 2009	År 2010
Mikael Frisk	10 450	5 389	4 772
Timo Karttinen	8 622	4 477	4 081
Tapio Kuula	14 415	7 511	6 653
Juha Laaksonen	12 010	6 384	5 654
Mikael Lilius	36 756	19 804	17 773
Christian Lundberg	10 762	6 730	6 191
Maria Paatero-Kaarnakari (från 1 september 2007)	3 721	2 384	2 089
Maria Romantschuk (från 1 september 2007)	–	–	–
Carola Teir-Lehtinen (till 31 augusti 2007)	7 854	4 174	3 696

Optionsprogram med förfalldatum senare än 2007

Optionsprogram för nyckelmedarbetare (2002)

I mars 2002 fattades ett beslut om att utfärda högst 25 000 000 optioner till nyckelmedarbetare i Fortumkoncernen och ett av Fortum Abp helägt dotterbolag. Av det sammanlagda antalet optioner var 12 500 000 betecknade med bokstaven A (A-optioner) och kunde utnyttjas under perioden 1 oktober 2004 till 1 maj 2007, 12 500 000 betecknade med bokstaven B (B-optioner) och kan utnyttjas under perioden 1 oktober 2006 till 1 maj 2009. Styrelsen kunde tilldela optioner till nyckelmedarbetare endast om ökningen för Fortumkoncernens resultat per aktie (EPS) var minst 5% jämfört med föregående period. Andelen av det årliga maximala belopp som blev tillgänglig för tilldelning påverkades av hur bolagets börskurs utvecklades i jämförelse med European Utilities Index under en period om tolv kalendermånader före månaden optionerna tilldelades.

Sammanlagt var 10 767 000 A-optioner utestående den 1 oktober 2004. Varje teckningsoption gav innehavaren rätt att teckna en aktie. Teckningsoptionerna kunde utnyttjas under perioden 1 oktober 2004 till 30 april 2007. Vid utgången av 2006 var sammanlagt 10 767 000 aktier tecknade och införda i aktieboken. Programmet omfattade cirka 350 personer.

Sammanlagt var 10 003 000 B-optioner utestående den 2 oktober 2006. Varje teckningsoption ger innehavaren rätt att teckna en aktie. Teckningsoptionerna kan utnyttjas under perioden 2 oktober 2006 till 30 april 2009. Vid utgången av 2007 var sammanlagt 8 319 013 aktier tecknade och införda i aktieboken för B-optioner. Vid slutet av 2007 kunde innehavarna av B-optioner från 2002 teckna sammanlagt 1 683 987 aktier, vilket innebär att aktiekapitalet skulle öka med högst 5 725 555,80 euro, det vill säga motsvarande 0,2% av aktiekapitalet vid utgången av 2007. Vid utgången av 2007 var teckningskursen för A-optioner 3,40 euro. Programmet omfattade ca 350 personer.

Aktierna tecknade med optionsrätter A- och B-optioner ger rätt till utdelning och andra rättigheter som hör till aktieägarna när höj-

ningen av aktiekapitalet har registrerats i handelsregistret. Optionsrätterna kan fritt överföras när den relevanta teckningsperioden för aktien har startat.

Optionsprogram med förfalldatum under 2007

Optionsprogram för nyckelmedarbetare (2001)

2001 fattades ett beslut om att utfärda högst 24 000 000 optioner till nyckelmedarbetare i Fortumkoncernen och ett av Fortum Abp helägt dotterbolag. Av det sammanlagda antalet optioner var 8 000 000 betecknade med bokstaven A (A-optioner) och kunde utnyttjas under perioden 15 oktober 2005 till 1 maj 2007, 8 000 000 betecknade med bokstaven B (B-optioner) och kunde utnyttjas under perioden 15 januari 2006 till 1 maj 2007 och 8 000 000 betecknade med bokstaven C (C-optioner) och skulle ha kunnat utnyttjas under perioden 15 april 2006 till 1 maj 2007. Sammanlagt annullerades 3 062 500 ej överlåtbara A-optioner, 1 300 000 ej överlåtbara B-optioner och samtliga 8 000 000 ej överlåtbara C-optioner.

Förutsättningarna för optionsprogrammet 2001A uppfylldes och sammanlagt var 4 937 500 A-optioner noterade per 17 oktober 2005. Varje option ger innehavaren rätt att teckna en aktie. Teckningsoptionerna kunde utnyttjas under perioden 17 oktober 2005 till 1 maj 2007. Vid utgången av optionsprogrammet i april 2007 var sammanlagt 4 937 500 aktier tecknade i enlighet med A-optioner och införda i aktieboken.

Förutsättningarna för optionsprogrammet 2001B uppfylldes också och teckningsperioden för B-optioner startade den 16 januari 2006. 6 700 000 optioner var noterade. Vid utgången av optionsprogrammet i april 2007 var sammanlagt 6 700 000 aktier tecknade i enlighet med B-optioner och införda i aktieboken.

Aktierna tecknade med optionsrätter ger rätt till utdelning och andra rättigheter som hör till aktieägarna när höjningen av aktiekapitalet har registrerats i handelsregistret. Optionsrätterna kan fritt överföras när den relevanta teckningsperioden för aktien har startat. Programmet omfattade ca 350 personer.

Förändringar i utestående optioner och deras volymviktade teckningskurs är enligt följande:

	2007		2006	
	Genomsnittlig teckningskurs, EUR	Antal optioner i tusental	Genomsnittlig teckningskurs, EUR	Antal optioner i tusental
Utestående i början av perioden	3,40	6 883	3,40	20 664
Tilldelade under perioden	–	–	–	–
Returnerade under perioden	–	–	3,40	21
Utnyttjade under perioden	3,40	5 199	3,40	13 760
Förfallna eller annullerade under perioden	–	–	–	–
Utestående i slutet av perioden		1 684	3,40	6 883
Möjlighet att utnyttja i slutet av perioden		1 684	3,40	6 883

I december 2006 annullerades totalt 21 tusen optioner i Fortum Assets Oy.

Utestående optioner i slutet av perioden har följande förfalldagar och teckningspris:

	Förfalldatum	2007		2006	
		Teckningskurs i euro per aktie	Antal optioner i tusental	Teckningskurs i euro per aktie	Antal optioner i tusental
Optionsprogram för nyckelmedarbetare (2001A)	1.5.2007	–	–	3,40	275
Optionsprogram för nyckelmedarbetare (2001B)	1.5.2007	–	–	3,40	1 340
Optionsprogram för nyckelmedarbetare (2002A)	1.5.2007	–	–	3,40	122
Optionsprogram för nyckelmedarbetare (2002B)	1.5.2009	3,40	1 684	3,40	5 146
			1 684		6 883

Verkligt värde för optioner

Det verkliga värdet för optionerna 2002B som blev tilldelade 15 april 2003 och tillgängliga den 2 oktober 2006 har fastställts i överensstämmelse med IFRS. Det verkliga värdet för de överförbara 2002B optionerna har fastställts vid tidpunkten för tilldelningen genom användning av Binomial värderingsmetoden och har kostnadsförts över intjäningsperioden som upphörde 2 oktober 2006. Det verkliga värdet för övriga optionsprogram har inte fastställts och de är inte inkluderade i redovisad kostnad. Under år 2006 har värderingen av verkligt värde för 2002B optionerna påverkat koncernens resultat med –4 miljoner euro. De parametrar som använts vid framtagan-

det av verkligt värde för 2006 var följande; aktiekurs 6,41 euro, teckningskurs 5,88 euro, förväntad genomsnittlig volatilitet 30%, direktavkastning noll, optionens löptid 4 år och riskfri räntesats 4%.

Volatiliteten som mäts genom standardavvikelsen på aktiens förväntade avkastning är grundad på statistisk analys av historisk kursutveckling under de senaste 3,5 åren före tilldelningsdagen, plus en marginal på 7%. Den riskfria räntan är baserad på räntesatsen för statsobligationer med nollkupong vars förfalldag motsvarar optionens löptid.

Ledningens aktieinnehav och optioner

Per den 31 december 2007 ägde medlemmar av Fortums förvaltningsråd sammanlagt 200 aktier eller 0,0% av aktierna och rösterna. Styrelseledamöterna, ordförande och VD och koncernchefen ägde sammanlagt 31 591 aktier, vilket motsvarar 0,0% av företagens

aktier och röster. Övriga medlemmar i Fortums ledningsgrupp äger totalt 317 030 aktier, vilket motsvarar mindre än 0,036% av företagens aktier och röster.

Aktier som innehades av styrelseledamöter

	2007	2006
Peter Fagnäs	30 591	30 591
Christian Ramm-Schmidt	1 000	1 000
Summa	31 591	31 591

Aktieinnehav, Fortums ledningsgrupp

	2007	2006
Mikael Frisk	14 900	14 900
Timo Karttinen	30 000	30 000
Tapio Kuula	50 050	50 050
Juha Laaksonen	20 000	20 000
Mikael Lilius	170 050	170 050
Christian Lundberg	30 000	30 000
Maria Paatero-Kaarnakari (från 1 september 2007)	2 030	–
Maria Romantschuk (från 1 september 2007)	–	–
Carola Teir-Lehtinen (till 31 august 2007)	–	23 000
Summa	317 030	338 000

Optionsinnehav, Fortums ledningsgrupp

Inga medlemmar av Fortums ledningsgrupp hade några aktieoptioner per den 31 december 2007.

Per den 31 december 2006 hade Carola Teir-Lehtinen från Fortums ledningsgrupp 55 970 2002B aktieoptioner, övriga medlemmar hade inte några aktieoptioner.

Ursprungligen givna aktieoptioner till Fortums ledningsgrupp

	2001A	2001B	2002A	2002B
Mikael Frisk	100 000	100 000	150 000	150 000
Timo Karttinen	50 000	75 000	90 000	120 000
Tapio Kuula	100 000	100 000	200 000	200 000
Juha Laaksonen	100 000	100 000	250 000	175 000
Mikael Lilius	200 000	200 000	340 000	340 000
Christian Lundberg	–	–	150 000	175 000
Maria Paatero-Kaarnakari (från 1 september 2007)	25 000	25 000	42 000	42 000
Maria Romantschuk (från 1 september 2007)	–	–	–	–
Carola Teir-Lehtinen (till 31 augusti 2007)	100 000	100 000	150 000	150 000

Aktieoptionerna 2001A and 2001B gavs till ledningen och personalen under år 2001.

Aktieoptionerna 2002A and 2002B gavs till ledningen och personalen under år 2002.

32 Minoritetsintressen

De största minoritetsintressena

milj. euro		2007	2006
AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad	Sverige	270	228
Fortum Wrocław S.A.	Polen	1	2
Jyväskylän Energiatuotanto Oy	Finland	4	4
Tartu Energi koncernen	Estland	5	4
Ekerö Energi koncernen	Sverige	4	4
Övriga		8	11
Summa minoritetsintressen		292	253

Fortum äger via Fortum Power and Heat AB 90,1% av aktierna och 50,1% av rösterna i AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad. 9,9% av aktierna ägs av Stockholms stad. Stockholms stad äger preferensaktier i AB Fortum Värme Holding samägt

med Stockholms stad, som ger dem 50% av det ekonomiska utfallet. Ägandet och administrationen av AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad regleras med konsortsialtval.

33 Räntebärande skulder

milj. euro	2007	2006
Obligationslån	2 820	2 775
Lån hos kreditinstitut	467	306
Finansiella leasingkulder	30	32
Övriga långfristiga räntebärande skulder	971	947
Summa räntebärande långfristiga skulder	4 288	4 060
Kortfristig del av obligationslån	541	10
Kortfristig del av lån hos kreditinstitut	36	40
Kortfristig del av övriga räntebärande skulder	1	321
Kortfristig del av finansiella leasingkulder	1	14
Företagscertifikat	–	55
Övriga kortfristiga skulder	26	2
Summa räntebärande kortfristiga skulder	605	442
Summa räntebärande skulder	4 893	4 502

Räntebärande skulder

milj. euro	Effektiv ränta	Bokfört värde 2007	Omprissättning			Verkligt värde 2007	Bokfört värde 2006	Verkligt värde 2006
			under 1 år	1–5 år	över 5 år			
Obligationslån	4,8	3 361	1 176	705	1 480	3 416	2 785	2 887
Lån från finansinstitut	4,8	503	482	21	0	515	346	348
Övriga långfristiga räntebärande skulder ¹⁾	4,5	1 003	978	16	9	1 007	1 314	1 309
Summa långfristiga räntebärande skulder ²⁾	4,7	4 867	2 636	742	1 489	4 938	4 445	4 544
Företagscertifikat (CP)	–	–	–	–	–	–	55	55
Övriga kortfristiga räntebärande skulder	4,9	26	26	–	–	26	2	2
Summa kortfristiga räntebärande skulder	4,9	26	26	–	–	26	57	57
Summa räntebärande skulder	4,7 ³⁾	4 893	2 662	742	1 489	4 964	4 502	4 601

¹⁾ Inkluderar lån från finska statens kärnavfallsfond och Teollisuuden Voima Oy med 658 miljoner euro (2006: 627 miljoner), finansiell leasing 31 miljoner euro (2006: 46 miljoner), lån från Fortums finska pensionsfond 33 miljoner euro (2006: 33 miljoner), övriga lån 281 miljoner euro (2006: 288 miljoner) och under 2006 finansieringsarrangemang gällande Nybroviken Kraft AB 320 miljoner euro som förföll under 2007 (2006: 320 miljoner).

²⁾ I beloppet är inkluderat kortfristig del av långfristiga räntebärande skulder.

³⁾ Den effektiva räntan på räntebärande skulder inklusive derivat är 4,6 % (2006: 4,1 %).

Obligationslån

Utgivet / Förfaller	Lånebeskrivning ¹⁾	Ränte- konven- tion	Räntesats	Effektiv ränta	Valuta	Nomi- nellt i miljoner	Bokfört värde 31.12.07
2003 / 2010	Fortum Abp 5 000 miljoner euro EMTN Program	Fast	4,625	4,728	EUR	500	494
2003 / 2013	Fortum Abp 5 000 miljoner euro EMTN Program	Fast	5,000	5,164	EUR	500	493
2000 / 2008	Fortum Abp 5 000 miljoner euro EMTN Program	Rörlig	Euribor 3M+0,75		EUR	20	20
2000 / 2008	Fortum Abp 5 000 miljoner euro EMTN Program	Rörlig	Stibor 3M+0,60		SEK	200	21
2003 / 2008	Fortum Abp 5 000 miljoner euro EMTN Program	Fast	6,100	6,242	EUR	500	500
2006 / 2011	Fortum Abp 5 000 miljoner euro EMTN Program	Fast	3,750	3,793	SEK	2 000	211
2006 / 2009	Fortum Abp 5 000 miljoner euro EMTN Program	Rörlig	Stibor 3M+0,10		SEK	2 500	265
2006 / 2016	Fortum Abp 5 000 miljoner euro EMTN Program	Fast	4,500	4,615	EUR	750	715
2007 / 2012	Fortum Abp 5 000 miljoner euro EMTN Program	Rörlig	Stibor 3M+0,15		SEK	3 500	370
2007 / 2014	Fortum Abp 5 000 miljoner euro EMTN Program	Fast	4,700	4,764	SEK	2 600	272
Totalt utestående bokfört värde per 31 december 2007							3 361

¹⁾ EMTN = Euro Medium Term Note

Under året tog Fortum upp 7 850 miljoner svenska kronor (831 miljoner euro) av ny långfristig upplåning som användes delvis för att finansiera förfallande lån i svenska kronor och i euro uppgående till cirka 441 miljoner euro. Löptiden för de nya finansieringsavtalen varierade mellan 5 och 10 år, och bestod av totalt två obligations-emissioner på 6 100 miljoner svenska kronor (646 miljoner euro) under Fortums Euro Medium Term Note program, samt två stycken låneavtal om totalt 1 750 miljoner svenska kronor (185 miljoner euro). Den rapporterade räntebärande bruttolåneskulden ökade

med 391 miljoner euro till 4 893 miljoner euro (2006: 4 502 miljoner) vid årets slut.

Finansieringsarrangemanget Nybroviken Kraft AB (Nykab), bestående av lån (2 000 miljoner svenska kronor) och preferensaktier (890 miljoner svenska kronor som enligt IAS 32 och IAS 39 var klassificerade som en räntebärande skuld), som etablerades år 1990 avslutades den 31 oktober 2007 genom att Fortum Generation AB utnyttjade sin köpoption för att köpa samtliga utestående preferensaktier och lån under avtalet. Avslutandet av finansieringsarrang-

emanget hade en negativ effekt på kassaflödet eftersom upplupen ränta sedan början av låneperioden på 58 miljoner euro (543 miljoner svenska kronor) reglerades och betalades. Tillgångarna som

var pantsatta som säkerhet för lånen har frigjorts, se Not 40 Ställda säkerheter.

Finansiella leasingkulder

I slutet av 2007 hade Fortum ett fåtal finansiella leasingavtal för maskiner och inventarier. Inga nya leasingkontrakt har ingåtts under 2007 eller 2006.

milj. euro	2007	2006
Minimileaseavgifter	42	57
Framtida kostnader för finansiell leasing	11	11
Nuvärdet på skulder avseende finansiell leasing	31	46

Leasingkuldena förfaller enligt följande

milj. euro	2007	2006
Minimileaseavgifter		
Inom 1 år	3	15
Mellan 1–5 år	16	15
Mer än 5 år	23	27
Summa	42	57

Nuvärdet på skulder avseende finansiell leasing

milj. euro	2007	2006
Inom 1 år	1	14
Mellan 1–5 år	9	8
Mer än 5 år	21	24
Summa	31	46

34 Uppskjutna skatter

Förändringar i uppskjutna skattefordringar och -skulder under året

milj. euro	1 jan 2007	Redovisat över resultat-räkningen	Redovisat i eget kapital	Kurs-differenser och övriga förändringar	Förvärv och avyttringar	31 dec 2007
Uppskjutna skattefordringar						
Materiella anläggningstillgångar	17	-7	-	-	-	10
Avsättningar	29	-10	-	-	-	19
Skattemässiga förlustavdrag	9	11	-	-	-	20
Övrigt	15	-5	-	-	-	10
Summa uppskjutna skattefordringar	70	-11	-	-	-	59
Kvittning mot uppskjutna skatteskulder	-65	9	-	-	-	-56
Uppskjutna skattefordringar efter kvittning	5	-2	-	-	-	3
Uppskjutna skatteskulder						
Materiella anläggningstillgångar	1 829	-8	-	-52	-	1 769
Finansiella instrument	19	-5	-61	-	-	-47
Kortfristiga fordringar	7	0	-	-	-	7
Övrigt	5	9	-	-	-	14
Kvittning mot uppskjutna skattefordringar	-65	9	-	-	-	-56
Uppskjutna skatteskulder efter kvittning	1 795	5	-61	-52	-	1 687

Uppskjutna skattefordringar och -skulder har kvittats när det är legalt möjligt att reducera aktuell skatteskuld med aktuell skattefordran och när uppskjutna skatter ingår i samma beskattningsenhet.

Uppskjutna skattefordringar redovisas för skattemässiga underskottsavdrag i den utsträckning som det är sannolikt att de kan tillgodogöras genom framtida beskattningsbara vinster. Redovisade uppskjutna skattefordringar är relaterade till underskottsavdrag utan förfallodag och till en del med förfallodag enligt nedan.

milj. euro	2007		2006	
	Belopp	Uppskjuten skattefordran	Belopp	Uppskjuten skattefordran
Underskott utan förfalldag (Norge och Sverige)	73	19	23	6
Underskott med förfalldag (Polen)	14	1	15	2

Uppskjutna skattefordringar om 16 miljoner euro (2006: 14 miljoner) har inte medtagits i de konsoliderade räkenskaperna eftersom det inte är troligt att de kommer att utnyttjas. Största delen av de oredovisade skattefordringarna (13 miljoner) kommer från förluster i Storbritannien. Dessa har inget förfalldatum. Den resterande delen av de oredovisade skattefordringarna (3 miljoner euro) är relaterade till underskott som troligtvis inte kommer att utnyttjas innan de förfaller.

Uppskjutna skatteskulder på 3 miljoner euro (2006: 4 miljoner)

har inte redovisats för kupongskatten och andra skatter avseende vissa helägda dotterföretags ej utdelade balanserade vinstmedel. Sådana belopp återinvesteras löpande.

En uppskjuten skattefordran på 2,2 miljoner euro (2006: 0) har även redovisats för de balanserade vinstmedel som förväntas utbetalas från de estniska dotterbolagen. Ej utdelade balanserade vinstmedel uppgick sammanlagt till 25 miljoner euro per 31 december 2007 (2006: 25 miljoner).

Förändringar i uppskjutna skattefordringar och -skulder under året

milj. euro	1 jan 2006	Redovisat över resultat-räkningen	Redovisat i eget kapital	Kurs-differenser och övriga förändringar	Förvärv och avyttringar	31 dec 2006
Uppskjutna skattefordringar						
Materiella anläggningstillgångar	3	6	–	–	8	17
Avsättningar	16	4	–	–	9	29
Skattemässiga förlustavdrag	8	1	–	–	–	9
Övrigt	31	–8	–	–10	2	15
Summa uppskjutna skattefordringar	58	3	–	–10	19	70
Kvittning mot uppskjutna skatteskulder	–40	–	–	–	–	–65
Uppskjutna skattefordringar efter kvittning	18	3	–	–10	19	5
Uppskjutna skatteskulder						
Materiella anläggningstillgångar	1 582	–38	–	70	215	1 829
Finansiella instrument	–68	8	68	9	2	19
Kortfristiga fordringar	0	–	–	–	7	7
Övrigt	38	–7	–	–26	–	5
Kvittning mot uppskjutna skattefordringar	–40	–	–	–	–	–65
Uppskjutna skatteskulder efter kvittning	1 512	–37	68	53	224	1 795

Uppskjutna skattefordringar och skulder från förvärv 2006 hänförs huvudsakligen till Fortum Esbo.

35 Pensioner och övriga avsättningar

milj. euro	Pensioner	Avsättning för miljöskulder	Övrigt	Summa
1 januari 2007	126	13	47	186
Tillkommande avsättningar	–	–	2	2
Utnyttjade avsättningar	–7	–4	–22	–33
Återförda utnyttjade belopp	–	–	–11	–11
31 december 2007	119	9	16	144

Avsättningarna består av:

Kortfristig del	–	–	2	2
Långfristig del	119	9	14	142

milj. euro	Pensioner	Avsättning för impregnerade stolpar	Avsättning för miljöskulder	Övrigt	Summa
1 januari 2006	119	17	21	31	188
Tillkommande avsättningar	7	–	2	50	59
Utnyttjade avsättningar	–	–	–10	–32	–42
Återförda utnyttjade belopp	–	–17	–	–2	–19
31 december 2006	126	0	13	47	186

Avsättningarna består av:

Kortfristig del	–	–	–	1	1
Långfristig del	126	–	13	46	185

Avsättningen för miljörelaterade skulder avser nedmontering av byggnader och konstruktioner på förorenad mark. Avsättningen kommer uppskattningsvis att utnyttjas inom fem år. Övriga avsättningar avser avsättningar för försäkringsbetalningar, skattetvister och förlustkontrakt. Avsättningen kommer uppskattningsvis att utnyttjas inom två till fem år. Pensionsavsättningarna inkluderar även obetalda skulder för avgiftsbestämda pensionsplaner 2 miljoner euro (2006: 2 miljoner), se Not 36 Pensionsförpliktelser.

36 Pensionsförpliktelser

Koncernens bolag har olika förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner i överensstämmelse med de lokala villkor och praxis som råder i de länder där koncernen bedriver sin verksamhet. De berörda pensionerna är främst ålderspension, invaliditetspension och familjepension, men även förtidspension.

I Finland är den mest betydelsefulla pensionsplanen den finska obligatoriska pensionsplanen (TyEL) i vilken förmånen är direkt kopplad till den anställdes lön. Dessa pensioner är fonderade i försäkringsbolag och redovisade som avgiftsbestämda planer. Förmånerna inom TyEL är ålderspension, invaliditetspension, arbetslöshetspension och efterlevandepension. Invaliditetspensionsdelen av TyEL har tidigare redovisats som en förmånsbestämd plan. I december 2004 godkände finska Social- och Hälsovårdsministeriet vissa ändringar, som trädde i kraft januari 2006, i principerna för beräkning av invaliditetspensionsdelen i pensionskulden under TyEL. Enligt den nya tillämpningen redovisas även invaliditetspensionsdelen av TyEL som avgiftsbestämd plan. Därutöver har vissa anställda i Finland tilläggspensioner genom företagens egna pensionsfonder eller genom försäkringsbolag.

I Sverige har koncernen flera förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner, som den allmänna ITP-planen och PA-KL och PA-KFS-planerna som är berättigade för anställda i tidigare kommunalt ägda företag. Pensionen består vanligen av ålderspension, kompletterande ålderspension, efterlevnadepension och invaliditetspension. Den viktigaste pensionen är ITP-planen för fast anställda tjänstemän som uppfyller ålderskraven (eller tillfälligt anställda efter en viss tids tjänstgöring). För att få ut full pension skall den anställda ha en tjänstgöringsperiod på minst 30 år. ITP-

Avsättning för impregnerade stolpar har återförts under 2006 eftersom EUs lagstiftning tillåter återanvändning av stolparna. Den tidigare lagstiftningen förbjöd återanvändning av stolparna och krävde att använda stolpar skulle förstöras. Även motsvarande aktiverade kostnad i maskiner och inventarier har återförts. Nettoeffekten i resultaträkningen är under 1 miljon euro.

planen finansieras delvis genom pensionspremier och delvis genom en avsättning i balansräkningen. Den del av ITP-planen som säkras genom pensionspremier till Alecta är en plan som omfattar flera arbetsgivare, för Fortums del familjepensionen, vilken redovisas som en avgiftsbestämd plan på grund av att tillräcklig information saknas för att kunna redovisa den som en förmånsbestämd plan.

Norska företag är delaktiga i program som är gemensamma för kommuner i Norge. Dessa definieras som avgiftsbestämda pensionsplaner och tillhandahåller ålderspensioner och invaliditetspensioner, inklusive pensionsförmåner från det Nationella Försäkringsprogrammet (Folketrygden). Programmen tillhandahåller också överlevandepensioner. Programmen är fullständigt finansierade inom reglerna som är satta av den norska försäkringslagstiftningen.

I övriga länder redovisas pensionsplaner i enlighet med lokala regler och praxis, mestadels som avgiftsbestämda planer.

Pensionsförpliktelserna beräknas årligen per balansdagen baserad på aktuariella principer. Vid redovisning av avgiftsbestämda planer fastställs förpliktelsen varje period utifrån de fasta avgifter som tillförts för den perioden. Vid redovisning av förmånsbestämda planer krävs aktuariella beräkningar för att fastställa förpliktelsens nuvärde och kostnaden. Pensionsplanens förvaltningstillgångar värderas till verkligt värde. När nettot av de kumulativa oredovisade aktuariella vinster och förluster för pensionsförpliktelsen och förvaltningstillgångarna går utanför korridoren bestående av 10% av det högre beloppet för antingen pensionsförpliktelsen eller det verkliga värdet för förvaltningstillgångarna, kostnads- eller intäktsförs överskottet över de anställdas uppskattade genomsnittliga tjänstgöringstid.

De belopp som redovisas i resultaträkningen är följande

milj. euro	2007	2006
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år	-11	-13
Räntekostnad	-16	-15
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	15	13
Regleringar	1	0
Summa, ingår i personalkostnader (Not 14)	-11	-15

Den faktiska avkastningen på förvaltningstillgångar i Sverige och Finland uppgick till 17 miljoner euro (2006: 33 miljoner).

Belopp som redovisas i balansräkningen

milj. euro	2007	2006
Nuvärde för förmånsbestämda fonderade förpliktelse	390	361
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	-276	-250
Underskott (+)/ Överskott (-)	114	111
Nuvärde för ofonderade förpliktelse	0	1
Oredovisade aktuariella vinster och förluster	-11	12
Netto tillgång (-)/ skuld (+) i balansräkningen	103	124
Förmånsbestämd tillgång inkluderad i tillgångarna (Not 24)	14	0
Pensionsförpliktelse i balansräkningen	117	124
Erfarenhetsjusteringar hänförliga till fonderade förpliktelse; intäkt (-)/kostnad (+)	11	21
Erfarenhetsjusteringar hänförliga till förvaltningstillgångar; intäkt (-)/kostnad (+)	21	-10

Förändring i den skuld som redovisats i balansräkningen

milj. euro	2007	2006
Per 1 januari	124	117
Kursdifferenser	-4	0
Effekt av förvärvade/ avyttrade företag	0	4
Strukturella förändringar i pensionsfonden	0	3
Summa kostnader redovisade i resultaträkningen	12	15
Erlagda avgifter	-29	-15
Per 31 december Netto tillgång (-)/ skuld (+)	103	124
Förmånsbestämda förpliktelse	117	124
Förmånsbestämda tillgångar inkluderade i tillgångar	-14	0
Netto tillgång (-)/ skuld (+)	103	124

Avgifter som förväntas betalas under år 2008 är 21 miljoner euro.

Förändring i nuvärde för förmånsbestämda fonderade förpliktelse

milj. euro	2007	2006
Per 1 januari	367	377
Kursdifferenser	-7	0
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år	11	12
Räntekostnad	15	16
Ökning av förpliktelse	0	0
Effekter från regleringar	-5	-4
Aktuariella vinster(-)/ förluster(+) på förpliktelse	25	-16
Betalda förmåner	-16	-18
Per 31 december	390	367

Förändring i verkligt värde för förvaltningstillgångar

milj. euro	2007	2006
Per 1 januari	250	224
Kursdifferenser	0	-2
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	15	14
Aktuariella vinster och förluster	1	17
Avgifter från arbetsgivaren	24	7
Effekter från regleringar	-5	-2
Betalda förmåner	-9	-8
Per 31 december	276	250

Verkligt värde för förvaltningstillgångar, specifikation

milj. euro	2007	2006
Eget kapital instrument	73	74
Skuld instrument	53	53
Fastighet disponerad av koncernen	65	59
Bolagets egna ordinarie aktier	9	6
Övriga tillgångar	76	58
Summa	276	250

När pensionsplanen är finansierad genom ett försäkringsbolag, har en specifikation av förvaltningstillgångarna inte varit tillgänglig. I dessa fall har det verkliga värdet för förvaltningstillgångarna inkluderats i Övriga tillgångar.

Belopp som redovisas i balansräkningen per land

milj. euro	2007			
	Finland	Sverige	Övriga länder	Summa
Nuvärde för förmånsbestämda fonderade förpliktelser	202	153	35	390
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	-230	-25	-21	-276
Underskott (+)/ överskott (-)	-28	128	14	114
Nuvärde för ofonderade förpliktelser	0	0	0	0
Oredovisade aktuariella vinster och förluster	28	-32	-7	-11
Netto tillgång (-)/ skuld (+) i balansräkningen	0	96	7	103
Förmånsbestämd tillgång inkluderad i tillgångarna (Not 24)	14	0	0	14
Pensionsförpliktelser i balansräkningen	14	96	7	117

milj. euro	2006			
	Finland	Sverige	Övriga länder	Summa
Nuvärde för förmånsbestämda fonderade förpliktelser	190	149	22	361
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	-210	-24	-16	-250
Underskott (+)/ överskott (-)	-20	125	6	111
Nuvärde för ofonderade förpliktelser	0	0	1	1
Oredovisade aktuariella vinster och förluster	38	-26	0	12
Netto tillgång (-)/ skuld (+) i balansräkningen	18	99	7	124

De viktigaste aktuariella antagandena som användes var följande

	2007			2006		
	Finland	Sverige	Övriga länder	Finland	Sverige	Övriga länder
Diskonteringsränta, %	5,00	4,50	4,70	4,50	4,00	4,75
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar, %	6,50	4,50	5,75	6,50	4,00	5,80
Framtida löneökningar, %	4,00	3,50	3,20	3,50	3,50	3,20
Framtida pensionsökningar, %	2,10	2,00	2,70	2,00	2,00	2,70

Diskonteringsräntan i Finland baseras på de noterade Europeiska statsobligationerna med förfallotid som bäst reflekterar den uppskattade löptiden för de förmånsbestämda pensionsplanerna. Diskonteringsräntan i Sverige och Norge baseras på avkastningen på de långfristiga statsobligationer som överensstämmer med valutans och den uppskattade löptiden för de förmånsbestämda förpliktelserna.

Under 2007 publicerade Finansinspektionen i Sverige nya mortalitetstabeller. De nya tabellerna baseras på uppdaterad information och nuvarande mortalitetstal för olika åldersgrupper. Koncernen har använt dessa nya mortalitetstabeller från den 31 december 2007. Förändringen i mortalitetstabellerna resulterar i en aktuariell förlust ackumulerat på 7% med anledning av ökningen i förväntad livslängd.

37 Tillgångar och skulder relaterade till kärnkraften

Fortum äger kärnkraftverket i Lovisa i Finland. Enligt den finska lagen om kärnkraftsansvar har Fortum en legal skyldighet att fullt ut finansiera den legala skulden, beslutad av statliga myndigheter,

avseende avvecklingen av kärnkraften och hanteringen av kärnavfall genom statens kärnavfallshanteringsfond. Texten nedan skall läsas tillsammans med information i Not 1 Redovisningsprinciper.

milj. euro	2007	2006
Värden i balansräkningen		
Avsättningar relaterade till kärnkraften	516	450
Andel av statens kärnavfallshanteringsfond	516	450
Legalt ansvar och verklig andel av statens kärnavfallsfond		
Legal skuld relaterad till kärnavfallshantering enligt den finska kärnkraftslagen	816	685
Finansieringsmål	698	649
Fortums andel av statens kärnavfallshanteringsfond	673	636

Avsättningar relaterade till kärnkraften

Avsättningar relaterade till kärnkraften hänför sig till framtida förpliktelser för kärnavfallshantering inklusive nedmontering av kraftverket och utrangering av använt bränsle. De verkliga värdena på avsättningarna är beräknade i enlighet med IAS 37 baserat på framtida kassaflöden beträffande uppskattade framtida kostnader för varje avsättning för sig. Kassaflödena som använts är baserade på de kassaflöden som också ligger till grund för den legala skulden. Båda avsättningarna är inkluderade i Avsättningar relaterade till kärnkraften i balansräkningen.

I september 2007 lämnade Fortum det årliga förslaget avseende legal skuld för kärnavfallshantering för Lovisa kärnkraftverk till det finska arbets- och näringsministeriet (tidigare handels- och industriministeriet). Den legala skulden beräknas enligt den finska kärnkraftslagen och fastställs av arbets- och näringsministeriet i slutet av januari varje år. Förslaget baserades på en uppdaterad kostnadsuppskattning, vilken görs varje år, och på en ny teknisk plan, vilken görs vart tredje år. Baserat på den nya planen beräknas de framtida kostnaderna öka, huvudsakligen på grund av den nya tekniska lösningen avseende fyllnadsmaterial för tunnlarna i slutförvaringen.

Den uppdaterade legala skulden i slutet av 2007, uppgick till 816 miljoner euro (2006: 685 miljoner). Värdet på avsättningen i balansräkningen har ökat med 66 miljoner euro från den 31 december 2006, och uppgår till 516 miljoner euro per den 31 december 2007. Den huvudsakliga anledningen till skillnaden mellan avsättningen i balansräkningen och den legala skulden är att den legala skulden inte är diskonterad till nuvärde.

Ökningen av avsättningen har orsakat en negativ engångseffekt på 13 miljoner euro i det jämförbara resultatet i det tredje kvartalet 2007, på grund av högre kostnader för kärnavfallshantering för redan använt bränsle. Ökningen av avsättningen för använt bränsle orsakade också negativa engångseffekter i räntekostnader, på grund av upplösning av avsättningen för perioden under vilken avsättningen för använt bränsle har ackumulerats och bokslutstillfallet, vilken görs direkt i resultaträkningen.

Ökningen av avsättningen för nedmontering är adderad till kostnaden för nedmontering och skrivs av över den återstående uppskattade drifttiden för kärnkraftverket. Se Not 22 Materiella anläggningstillgångar.

milj. euro	2007	2006
Avsättningar relaterade till kärnkraften		
Per 1 januari	450	418
Tillkommande avsättningar	46	24
Utnyttjat under året	-15	-17
Ökning på grund av diskontering	35	25
Per 31 december	516	450
Bokfört värde på Fortums andel i statens kärnavfallshanteringsfond	516	450

Värde i balansräkningen för Fortums andel i finska statens kärnavfallshanteringsfond

Fortum bidrar med medel till den finska statens kärnavfallshanteringsfond för att täcka framtida skyldigheter baserade på den legala skulden beräknad enligt den finska kärnkraftslagen. Fonden administreras av statliga myndigheter. Värdet i balansräkningen är beräknat enligt IFRIC 5 Rätt till intressen i fonder för nedläggning, återställande och miljöåterställande åtgärder.

Enligt den finska kärnkraftslagen är Fortum skyldig att bidra med medlen i sin helhet till statens kärnavfallshanteringsfond för att täcka den legala skulden. Baserat på lagen ansökte Fortum om en periodisering av betalningarna till fonden över sex år på grund av ökningen i den legala skulden. Ansökan bifölls av statsrådet (regeringen) i december 2007.

Periodiseringen av betalningarna till den finska statens kärnavfallshanteringsfond har en påverkan på kassaflödet, och även på rörelseresultatet eftersom värdet på fonden i balansräkningen inte får överstiga värdet på avsättningen enligt IFRIC 5. Fonden är från IFRS perspektiv överfinansierad med 157 miljoner euro, eftersom Fortums andel av fonden per den 31 december 2007 är 673 miljoner euro och värdet i balansräkningen är 516 miljoner euro.

Rörelseresultatet för 2007 inkluderar en positiv ackumulerad justering på 17 miljoner (0 miljoner) euro, på grund av ökningen av det bokförda värdet på fonden i balansräkningen som ett resultat av den ökade skulden. Den positiva effekten i det tredje kvartalet 2007 var 33 miljoner euro (–2 miljoner). I fjärde kvartalet är justeringen negativ, –7 (–4) miljoner, eftersom värdet på fonden har ökat mer än det bokförda värdet på skulden. Dessa justeringar är inkluderade i "övriga jämförelsepåverkande poster" i segmentet Kraftproduktion, se Not 4 Upplysningar för primära segment, och är inte inkluderade i jämförbart resultat. Så länge fonden är överfinansierad från IFRS perspektiv kommer positiva effekter i redovisningen av rörelseresultatet alltid att uppstå när avsättningen avseende kärnkraften ökar mer än nettobetalingarna till fonden. Negativa effekter uppstår när nettobetalingarna till fonden är högre än ökningen av avsättningen.

Finansieringsmålet

Finansieringsmålet för innevarande år bestäms av arbets- och näringsministeriet i januari påföljande år när den legala skulden har blivit beslutad. Skillnaden mellan finansieringsmålet för Fortum och Fortums andel av statens kärnavfallsfond betalas under första kvartalet.

Finansieringsmålet motsvarande både den nya legala skulden och det nya beslutet för periodiseringen av betalningarna till fonden uppgår till 698 miljoner euro (2006: 649 miljoner). Skillnaden mellan den legala skulden vid utgången av år 2007 och finansieringsmålet

för år 2007, 25 miljoner euro (2006: 13 miljoner), täcks av en säkerhet vilken har lämnats i slutet av juni 2007. Säkerheten täcker även oväntade händelser enligt finska kärnkraftslagen, se även Not 40 Ställda säkerheter.

Lån från finska statens kärnavfallshanteringsfond

Finska delägare av den finska statens kärnavfallshanteringsfond har rätt att låna från fonden enligt speciella regler. Fortum använder sin rätt att låna tillbaka och har pantsatt aktier i Kemijoki som säkerhet för lånet. Se även Not 25 Långfristiga och kortfristiga räntebärande fordringar och Not 40 Ställda säkerheter.

Intressebolag

Fortum har minoritetsposter i svenska och finska intressebolag som producerar kärnkraft. Aktieposterna ger Fortum rätt till producerad elektricitet i enlighet med konsortialavtal.

Beträffande det finska bolaget Teollisuuden Voima Oy (TVO), görs liknande justeringar i enlighet med IFRS avseende kärnkraft när resultatandelar från detta intressebolag bokförs. Beträffande de två svenska aktieinnehaven, OKG AB och Forsmarks Kraftgrupp AB, har Fortum inte kunnat bokföra tillgångar och skulder relaterade till kärnkraften i enlighet med Fortums redovisningsprinciper eftersom separat kassaflödesinformation om de två avsättningarna inte finns att tillgå.

Fortum har i enlighet med lagkrav givit garantier till de finska och svenska kärnkraftsfonderna för intressebolagens räkning, för att garantera att tillräckliga medel finns för att täcka framtida utgifter för nedmontering av kraftverken och för utrangering av använt bränsle, se Not 42 Ansvarsförbindelser.

Genom aktieinnehavet i TVO använder Fortum rätten att låna från fonden.

38 Övriga långfristiga skulder

milj. euro	2007	2006
Anslutningsavgifter	405	400
Övriga skulder	81	85
Summa	486	485

Finska anslutningsavgifter till elnätet som är betalda innan 2003 är återbetalningsbara ifall kunden skulle avsluta den ursprungliga anslutningen. Anslutningsavgifterna till elnätet uppgick till 307 miljo-

ner euro (2006: 307 miljoner). Anslutningsavgifterna till fjärrvärmenätet i Finland uppgick till 98 miljoner euro (2006: 93 miljoner).

39 Kortfristiga rörelseskulder

milj. euro	2007	2006
Leverantörsskulder	272	242
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Personalkostnader	89	93
Räntekostnader	107	154
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	201	127
Övriga skulder		
Mervärdesskatteskulder	34	61
Energiskatter	36	31
Erhållna förskott	62	78
Övriga skulder	68	58
Summa	869	844

Ledningen anser att redovisat värde för kortfristiga rörelseskulder överensstämmer med verkligt värde.

40 Ställda säkerheter

milj. euro	2007	2006
För egen räkning		
Som säkerhet för skuld		
Panter	170	176
Fastighetsinteckningar	138	49
För övriga förbindelser		
Fastighetsinteckningar	103	56
För intresseföretag och joint ventures		
Panter och fastighetsinteckningar	3	3

Ställda säkerheter för skulder

Finska delägare av den finska statens kärnavfallshanteringsfond har rätt att låna från fonden. Fortum har under 2007 utökat sitt lån från fonden och pantsatt ytterligare aktier i Kemijoki som garanti. De pantsatta aktierna har ett bokfört värde på 145 miljoner euro per den 31 december 2007 (2006: 102 miljoner).

I oktober 2007 avslutade Fortum finansieringsarrangemanget med AP-fonden avseende sitt svenska dotterbolag Nybroviken Kraft AB. Aktier i dotterbolag och intressebolag till Nybroviken Kraft AB som uppgick till 51 miljoner euro per den 31 december 2006, som hade pantsatts som säkerhet för lånet, blev härmed frisläppta. Panter inkluderar även banktillgodohavanden som säkerhet för trading på 5 miljoner euro (2006: 2 miljoner) för handel med elektricitet och utsläppsrätter avseende CO₂ på Nord Pool, med Intercontinental Exchange (ICE) och European Energy Exchange (EEX).

Under 2007 har Fortum Tartu i Estonia (ägt till 60% av Fortum) givit fastighetsinteckningar till ett värde av 95 miljoner euro som säkerhet för ett externt lån. Fastighetsinteckningar har även givits för lån från Fortums pensionsfond 41 miljoner euro (2006: 41 miljoner). Avseende relaterade skulder, se Not 33, Räntebärande skulder.

Ställda säkerheter för andra förpliktelser

Fortum har givit fastighetsinteckningar i Nådendal och Ingå kraftverk till ett värde av 102 miljoner euro (2006: 56 miljoner) som säkerhet till den finska statens kärnavfallshanteringsfond för den delen av den legala skulden som inte är täckt samt för oväntade händelser, relaterat till kostnader för framtida nedmontering och utrangering av använt bränsle i det helägda kärnkraftverket Lovisa. Den legala skulden, som är beräknad enligt situationen per den 31 december, bestäms av det finska arbets- och näringsministeriet i januari året efter och säkerhetens storlek justeras i juni. Se även Not 37 Tillgångar och skulder relaterade till kärnkraften.

41 Kontrakterade åtaganden

Kontrakterade investeringar

Kontrakterade investeringar på balansdagen som inte ännu redovisats i balansräkningen:

milj. euro	2007	2006
Materiella anläggningstillgångar	425	266
Immateriella tillgångar	11	0
Summa	436	266

Ansvarsförbindelser för operationella leasingkontrakt

Fortum hyr kontorsutrustning och bilar under olika icke uppsägningbara operationella leasingavtal. Vissa av avtalen har förnyelsemöjlighet.

Framtida kostnader för icke-uppsägningbara operationella leasingavtal anges nedan.

Årets leasingavgifter uppgår till 12 miljoner euro (2006: 19 miljoner) och inkluderas i resultaträkningen under övriga rörelsekostnader.

Framtida minimileasingavgifter inkluderar också tomträtter, vilka har långa livstider.

Framtida minimileasingavgifter för operationella leasingkontrakt

milj. euro	2007	2006
Mindre än 1 år	21	20
Mellan 1–5 år	31	38
Mer än 5 år	69	78
Summa	121	136

42 Ansvarsförbindelser

milj. euro	2007	2006
För egen räkning		
Övriga ansvarsförbindelser	224	144
Ansvarsförbindelser för intresseföretag och joint ventures		
Borgensförbindelser	235	213
Övriga ansvarsförbindelser	125	125
Ansvarsförbindelser för andras räkning		
Borgensförbindelser	10	12
Övriga ansvarsförbindelser	1	1

Övriga ansvarsförbindelser för egen räkning inkluderar garantier utgivna för uppfyllandet av olika avtalsenliga skyldigheter relaterade till Fortums serviceverksamhet i Storbritannien, uppgående till maximalt 85 miljoner euro (2006: 99 miljoner). Ökningen med 80 miljoner euro sedan 31 december 2006 beror huvudsakligen på garantier utgivna till leverantörer till det nya CHP-kraftverket som byggs av affärsområde Värme i Czesochowa i Polen.

Garantier och övriga ansvarsförbindelser för intresseföretag och joint ventures består huvudsakligen av garantier relaterade till Fortums intressebolag inom kärnkraft Teollisuuden Voima Oy (TVO), Forsmarks Kraftgrupp AB (FKA) och OKG AB (OKG). Garantierna är utgivna i proportion till Fortums respektive ägarandel i dessa tre bolag.

Enligt legala bestämmelser skall kärnkraftsföretag som har verksamhet i Finland och Sverige utge säkerheter till finska statens kärnavfallshanteringsfond respektive Svensk Kärnbränslehantering AB, för att garantera att tillräckliga medel existerar för att täcka framtida utgifter för utrangering av kraftverket och hantering av

använt bränsle. I Finland har Fortum givit garantier för TVOs räkning till finska statens kärnavfallshanteringsfond uppgående till 32 miljoner euro (2006: 20 miljoner) för att täcka Fortums andel av TVOs icke täckta del av den legala skulden och för oförutsedda händelser. I Sverige har Fortum givit garantier för FKAs och OKGs räkning till Svensk Kärnbränslehantering AB för att täcka Fortums andel av FKAs och OKGs skyldighet relaterad till oförutsedda händelser för 195 miljoner euro (2006: 185 miljoner). Garantierna ändras året efter att nya beslut har tagits beträffande nivån på det legala ansvaret och tidplanerna för betalning för att finansiera kärnavfallsfonderna.

Det finska kraftverket Meri-Pori ägs till 54,55% av Fortum och 45,45% av TVO. Baserat på aktieägaravtalet har Fortum givit en borgensförbindelse för eventuell förstörelse av TVOs andel av tillgången eller kontraktsbrott, 125 miljoner euro (2006: 125 miljoner).

Fortums helägda dotterbolag Fortum Heat and Gas Oy har en gemensam ansvarsförbindelse tillsammans med Neste Oil Abp för det avskiljda Fortum Oil and Gas Oy's skulder enligt den finska aktiebolagslagen (734/1978), kapitel 14a, paragraf 6.

43 Legala tvister och processförfaranden

Energimyndigheten (EMI) i Sverige, vilken reglerar och övervakar nättarifferna för eldistribution i Sverige, har granskat eldistributionspriserna avseende år 2003. EMI använder en modell som kallas Nätnyttomodellen (NNM) för granskningen. NNM uppskattar en skälig kostnad för ett fiktivt elnät, vilket motsvarar den maximala intäkten som ett eldistributionsföretag får debitera sina kunder, och eventuellt överdebiterat belopp måste återbetalas.

EMI har beslutat att överdebitering skett under 2003 uppgående till totalt 25 miljoner euro för två av Fortums dotterbolag (Ekerö Energi AB och Fortum Distribution AB avseende koncessionsområdena Stockholm och Västkusten). Båda bolagen har överklagat till Länsrätten. Domstolsbeslut avseende dessa två överklaganden väntas under andra eller tredje kvartalet 2008, som tidigast. Alla övriga eldistributionsföretag som har fått beslut om överdebitering har överklagat på motsvarande sätt.

Granskningen avseende tarifferna för 2004, 2005 och 2006 har inletts av EMI, men inga beslut har ännu tagits. Beslut avseende tarifferna för 2004, 2005 och 2006 väntas efter att domstolsbesluten beträffande prissättningen för 2003 är publicerade.

Fortums dotterbolag Grangemouth CHP Limited och Fortum O&M (UK) Limited är svarande i en domstolstvist i High Court of Justice i London angående utsläppsrätter för växthusgas. Grangemouth CHP Limited har ett elleveransavtal med Ineos Manufacturing Scotland Limited enligt vilket Grangemouth CHP Limited fram till april 2016 skall leverera elektricitet från sin CHP-anläggning till Ineos Manufacturing Scotland Limited's anläggning i Grangemouth i Skottland. Ineos Manufacturing Scotland Limited hävdar att samtliga utsläppsrätter under EU's plan för handel med utsläppsrätter tillhör dem. Grangemouth CHP Limited bestrider påståendet. Domstolen väntas besluta i frågan under 2008.

Den 2 juni 2006 godkände det finska konkurrensverket, med vissa villkor, Fortums förvärv av E.ON Finland Abp. Fortum överklagade beslutet till Marknadsdomstolen den 3 juli 2006.

Utöver de ovannämnda fallen är vissa dotterföretag involverade i flera juridiska processer relaterade till affärsverksamheten. Företagsledningens bedömning är att utgången av dessa processer inte kommer att ha någon materiell påverkan på Fortumkoncernens resultat eller finansiella ställning.

44 Transaktioner med närstående

Vid ingången av 2007 ägde den finska staten 50,82% av företagets aktier och 50,86% vid utgången av 2007. Se sektionen Fortums aktie och aktieägare i Verksamhetsberättelsen för ytterligare information om Fortums aktieägare. Alla transaktioner mellan Fortum och andra statsägda bolag görs på affärsmässiga villkor. I Fortums ordinarie verksamhet har Fortum transaktioner med intresseföretag och övriga närstående. Dessa transaktioner har samma villkor som om de skulle göras med tredje parter, förutom vissa intressebolag som behandlas senare i denna not.

Styrelsen och Fortums ledningsgrupp

Fortum har inte haft betydande transaktioner med medlemmar i styrelsen eller Fortums ledningsgrupp. Inga lån till någon medlem av styrelsen eller Fortums ledningsgrupp existerar per den 31 december 2007. Styrelsens och Fortums ledningsgrupps aktieinnehav redovisas i Not 31 Anställdas bonusprogram och aktierelaterade incitamentsprogram. Ersättningar till medlemmar i förvaltningsrådet, styrelsen och Fortums ledningsgrupp redovisas i Not 14 Ersättningar till anställda och ledningen.

45 Händelser efter balansdagen

Det norska bolaget Renewable Energy Corporation (REC) är deläggare av Fortums intressebolag Hafslund ASA. Fortum visar förändringarna av RECs verkliga värde i eget kapital. Vid utgången av året var de ackumulerade förändringarna i verkligt värde som bokförts i Fortums egna kapital ungefär 790 miljoner euro. Priset på RECs

Finska staten och företag som ägs av finska staten

Alla transaktioner mellan Fortum och andra statsägda bolag görs på marknadsmässiga villkor.

Tjänsteavtalet med Neste Oil avseende tjänster från Fortums serviceenheter avslutades i augusti 2007. Tjänsteavtalet var upprättat på marknadsmässiga villkor.

Intresseföretag och joint ventures

Fortum äger aktier i intresseföretag och joint ventures som i sin tur äger vatten- och kärnkraftverk. Under konsortialavtalen har alla delägare rätt till kraft enligt sin ägarandel eller enligt andra avtal. Varje delägare är även ansvarig för sin andel av kostnaderna oavsett produktionen. Intresseföretagen är inte vinstbringande eftersom delägarna köper kraften till produktionskostnad, inkluderat räntekostnader och aktuella skatter, vilken generellt är lägre än marknadspriset. För ytterligare information om transaktioner och mellanhavanden med intresseföretag och joint ventures, se Not 23 Andelar i intresseföretag och joint ventures.

aktier har minskat sedan årsskiftet. Baserat på slutkursen för aktier i REC den 29 januari 2008, skulle de ackumulerade förändringarna i verkligt värde i Fortums egna kapital ha varit ungefär 400 miljoner euro.

46 Dotterbolagsaktier per segment den 31 december 2007

- = Kraftproduktion
- = Värme
- ▲ = Distribution
- = Markets
- ▼ = Övrigt

¹⁾ Förvärvat 2007

²⁾ Startat 2007

³⁾ Aktierna ägs av moderbolaget

⁴⁾ Vilande

Namn	Land	Segment	Koncernens andel%
Asunto Oy Imatran Voimakaari	Finland	▼	100,0
Fortum Asiakaspalvelu Oy ³⁾	Finland	■▲●	100,0
Fortum Assets Oy	Finland	▼	100,0
Fortum Espoo Distribution Oy ³⁾	Finland	▲	100,0
Fortum Heat and Gas Oy ³⁾	Finland	■▼	100,0
Fortum Lämpö Oy	Finland	■	100,0
Fortum Markets Oy	Finland	●	100,0
Fortum Nuclear Services Oy	Finland	●	100,0
Fortum Portfolio Services Oy	Finland	●	100,0
Fortum Power and Heat Oy ³⁾	Finland	●■▲▼	100,0
Fortum Sähkösiirto Oy ³⁾	Finland	▲	100,0
Hexivo Oy	Finland	●	52,0
Imatran Voima Oy	Finland	▲	100,0
Imatrankosken Voima Oy	Finland	▲	100,0
Jyväskylän Energiantuotanto Oy	Finland	■	60,0
Kiinteistö Oy Espoon Energiatalo	Finland	▼	100,0
Killin Voima Oy	Finland	●	60,0
Koillis-Pohjan Energiantuotanto Oy	Finland	●	100,0
Koskivo Oy	Finland	▲	100,0
KPPV-Sijoitus Oy	Finland	▲	100,0
Linnankosken Voima Oy	Finland	▲	100,0
Lounais-Suomen Lämpö Oy	Finland	▲	100,0
Mansikkalan Voima Oy	Finland	▲	100,0
Oy Pauken Ab	Finland	▼	100,0
Oy Tersil Ab	Finland	▲	100,0
Oy Tertrade Ab	Finland	▲	100,0
Rajapatsaan Voima Oy	Finland	▲	100,0
Saimaanrannan Voima Oy	Finland	▲	100,0
Tunturituuli Oy	Finland	●	55,4
Varsinais-Suomen Sähkö Oy	Finland	▲	100,0
Viikinki Energia Oy	Finland	●	100,0
Fortum Project Finance N.V. ³⁾	Belgien	●▼	100,0
Fortum Energi A/S ⁴⁾	Danmark	●	100,0
AS Anne Soojus	Estland	■	60,0
AS Fortum Tartu	Estland	■	60,0
AS Tartu Joujaam	Estland	■	60,0
AS Tartu Keskkatlamaja	Estland	■	60,0
Fortum CFS Eesti osauhing	Estland	▼	100,0
Fortum Elekter AS	Estland	▲	99,3

Namn	Land	Segment	Koncernens andel%
Fortum Termest AS	Estland	■	99,7
Lauka Turvas OU	Estland	■	60,0
Kildare Energy Ltd	Irland	●	55,0
Fortum Latvija SIA ¹⁾	Lettland	■	100,0
UAB Fortum Ekosiluma	Litauen	■	100,0
UAB Fortum Heat Lietuva	Litauen	■	100,0
UAB Fortum Klaipeda ²⁾	Litauen	■	51,0
UAB Joniskio energija	Litauen	■	66,0
UAB Svencioniu energija	Litauen	■	50,0
Fortum Sendi Prima Sdn Bhd	Malaysia	●	100,0
FB Generation Services B.V.	Nederländerna	●	75,0
Fortum Alpha B.V. ²⁾	Nederländerna	▼	100,0
Fortum East China Energy Investments B.V.	Nederländerna	●	100,0
Fortum Finance 2 BV	Nederländerna	▲▼	100,0
Fortum Holding B.V. ³⁾	Nederländerna	●■▼	100,0
Fortum Power Holding B.V.	Nederländerna	●	100,0
Fortum Russia BV ²⁾	Nederländerna	▼	100,0
Fortum Russia Holding B.V.	Nederländerna	▼	100,0
Baerum Fjernvarme AS	Norge	■	100,0
Fortum Distribution AS	Norge	▲●	100,0
Fortum Förvaltning AS	Norge	●	100,0
Fortum Holding Norway AS	Norge	●■▲●	100,0
Fortum Leasing AS ²⁾	Norge	■	100,0
Fortum Markets AS	Norge	●	100,0
Fortum Service AS	Norge	●	100,0
Mosjøen Fjernvarme AS	Norge	■	100,0
Fortum Czestochowa S.A.	Polen	■	98,7
Fortum DZT S.A.	Polen	■	99,9
Fortum DZT Service Sp.z.o.o	Polen	■	99,9
Fortum Heat Polska Sp z.o.o.	Polen	■▼	100,0
Fortum Plock Sp z o.o.	Polen	■	98,7
Fortum Wroclaw SA	Polen	■	99,2
LLC Fortum Energy OOO	Ryssland	●■▼	100,0
Fortum Energija	Ryssland	●■▼	100,0
Fortum Direct Ltd	Storbritannien	●	100,0
Fortum Energy Ltd	Storbritannien	●	100,0
Fortum Gas Ltd	Storbritannien	●	100,0
Fortum Insurance Ltd	Storbritannien	▼	100,0
Fortum O&M(UK) Limited	Storbritannien	●	100,0
Grangemouth CHP Limited	Storbritannien	●	100,0
IVO Energy Limited	Storbritannien	●	100,0
AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad	Sverige	■	50,1

- = Kraftproduktion
- = Värme
- ▲ = Distribution
- = Markets
- ▼ = Övrigt

¹⁾ Förvärvat 2007

²⁾ Startat 2007

³⁾ Aktierna ägs av moderbolaget

⁴⁾ Vilande

Namn	Land	Segment	Koncernens andel%
AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad	Sverige	■	50,1
AB Ljusnans Samkörning	Sverige	▲	80,0
Akallaverket AB	Sverige	■	37,6
Arvika Fjärrvärme AB	Sverige	■	30,1
Blybergs Kraft AB	Sverige	●	66,7
Brännälven Kraft AB	Sverige	●	67,0
Bullerforsens Kraft AB	Sverige	●	88,0
Ekerö Energi AB	Sverige	▲	81,7
Ekerö Energi Försäljning AB	Sverige	●	81,7
Fortum 1 AB ¹⁾	Sverige	▼	100,0
Fortum Alfa AB	Sverige	●	100,0
Fortum Beta AB	Sverige	▼	100,0
Fortum Dalälvens Kraft AB	Sverige	●	100,0
Fortum Delta AB ¹⁾	Sverige	▼	100,0
Fortum Distribution AB	Sverige	▲	100,0
Fortum Distribution Ryssa AB	Sverige	▲	100,0
Fortum Fastigheter AB	Sverige	▼	100,0
Fortum Generation AB	Sverige	●	100,0
Fortum Indalskraft AB	Sverige	●	100,0
Fortum Jota AB ¹⁾	Sverige	▼	100,0
Fortum Ljunga Kraft AB	Sverige	●	100,0
Fortum Ljusnans Kraft AB	Sverige	●	100,0
Fortum Markets AB	Sverige	●	100,0
Fortum Nordic AB ³⁾	Sverige	▼	100,0
Fortum Portfolio Services AB	Sverige	● ●	100,0
Fortum Power and Heat AB	Sverige	● ■ ● ▼	100,0
Fortum Produktionsnät AB ¹⁾	Sverige	●	100,0
Fortum Service AB	Sverige	●	100,0
Fortum Service Öst AB	Sverige	●	100,0
Fortum Sweden AB ³⁾	Sverige	▼	100,0
Fortum Värme Alpha AB ²⁾	Sverige	■	100,0
Fortum Värme Fastigheter AB	Sverige	■	50,1
Fortum Värme Nynäshamn AB	Sverige	■	100,0
Fortum Zeta AB ²⁾	Sverige	▼	100,0
Fortum Älvs kraft i Värmland AB	Sverige	●	100,0
Hällefors Värme AB	Sverige	■	47,6
Mellansvensk Kraftgrupp AB	Sverige	●	86,9
NGI Naturgasinvest AB	Sverige	■	52,1
Nybroviken Kraft AB	Sverige	●	100,0
Oreälvens Kraft AB	Sverige	●	65,0
Parteboda Kraft AB	Sverige	●	100,0

Namn	Land	Segment	Koncernens andel%
Recotech AB	Sverige	●	100,0
Ryssa Energi AB	Sverige	●	100,0
Sigtuna-Väsby Fastighets AB	Sverige	■	50,1
Stockholm Gas AB ²⁾	Sverige	■	50,1
Säffle 5:35 Fastighets AB	Sverige	■	50,1
Säffle Fjärrvärme AB	Sverige	■	25,6
Uddeholm Kraft AB	Sverige	▼	100,0
Voxnan Kraft AB	Sverige	●	100,0
Värmlandsenergi AB	Sverige	▼	100,0
Värmlandskraft OKG-delägarna AB	Sverige	●	73,3
Fortum Service Deutschland GmbH	Tyskland	●	100,0
Fortum Liegenschafts-verwaltungs GmbH	Österrike	▼	100,0

Koncernens nyckeltal

Finansiella nyckeltal

Fortum och dess dotterbolag (sammanslaget Fortumkoncernen) är ett ledande energibolag i Norden och området runt Östersjön. Fortums affärsverksamhet omfattar produktion, försäljning och distribution av el och värme, drift och underhåll av kraftverk liksom energirelaterade tjänster. Neste Oil ingick i Fortumkoncernen till och med 31 mars 2005, när bolagsstämman definitivt beslutade att separera oljeverksamheten genom en utdelning av omkring 85% av aktierna i Neste Oil. De återstående ca 15% av aktierna såldes i april 2005.

Oljeverksamheten har presenterats som verksamheter under avveckling under åren 2004 och 2005.

Från och med 2005 rapporterar Fortum i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) i årsredovisningen och kvartalsrapporterna. 2005 års årsredovisning inkluderar en jämförelse med år 2004, som räknats om enligt IFRS. Åren 1998–2003 har inte räknats om i enlighet med IFRS. De presenteras under finsk redovisningsstandard (FAS).

milj. euro eller enligt nedan	FAS	FAS	FAS	FAS	FAS	FAS	IFRS	IFRS	IFRS	IFRS	Ändring
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	07/06 %
Omsättning totalt Fortum	8 494	8 232	10 614	10 410	11 148	11 392	11 659	5 918			
Omsättning ordinarie verksamheter							3 835	3 877	4 491	4 479	0
EBITDA totalt Fortum ¹⁾	1 049	1 192	1 431	1 501	1 952	1 917	2 443	2 307			
EBITDA ordinarie verksamheter							1 583	1 754	1 884	2 298	22
Rörelseresultat totalt Fortum	586	705	906	914	1 289	1 420	1 916	1 864			
– av omsättning, %	6,9	8,6	8,5	8,8	11,6	12,5	16,4	31,5			
Rörelseresultat ordinarie verksamheter							1 195	1 347	1 455	1 847	27
– av omsättning, %							31,2	34,7	32,4	41,2	
Jämförbart rörelseresultat ordinarie verksamheter							1 148	1 334	1 437	1 564	9
Resultat före skatt, totalt Fortum	363	954	623	702	1 008	1 184	1 700	1 776			
– av omsättning, %	4,3	11,6	5,9	6,7	9,0	10,4	14,6	30,0			
Resultat före skatt, ordinarie verksamheter							962	1 267	1 421	1 934	36
– av omsättning, %							25,1	32,7	31,6	43,2	
Periodens resultat, ordinarie verksamheter							703	936	1 120	1 608	44
– av vilket relaterad till bolagets aktieägare							670	884	1 071	1 552	45
Sysselsatt kapital, totalt Fortum	8 647	9 425	11 365	11 032	13 765	12 704	12 890				
Sysselsatt kapital, ordinarie verksamheter							10 739	11 357	12 663	13 544	7
Räntebärande nettoskuld	3 898	3 818	4 626	3 674	5 848	5 626	5 095	3 158	4 345	4 466	3
Investeringar i materiella anläggningstillgångar och bruttoinvesteringar i aktier, totalt Fortum	1 702	1 059	3 131	713	4 381	1 136	830	578	1 395	972	–30
– av omsättning, %	20,0	12,9	29,5	6,8	39,3	10,0	7,1	9,8	31,1	21,7	
Investeringar i materiella anläggningstillgångar och bruttoinvesteringar i aktier, ordinarie verksamheter							514	479	1 395	972	–30
Investeringar i materiella anläggningstillgångar, ordinarie verksamheter							335	346	485	655	35
Kassaflöde från den löpande verksamheten, totalt Fortum	793	524	424	1 145	1 351	1 577	1 758	1 404			
Kassaflöde från den löpande verksamheten, ordinarie verksamheter							1 232	1 271	1 151	1 670	45

	FAS	FAS	FAS	FAS	FAS	FAS	IFRS	IFRS	IFRS	IFRS	Ändring
milj. euro eller enligt nedan	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	07/06
											%
Avkastning på sysselsatt kapital, totalt Fortum, %	7,7	8,4	9,4	8,7	11,1	11,4	15,8	16,6			
Avkastning på sysselsatt kapital, ordinarie verksamheter, %							11,4	13,5	13,4	16,5	
Avkastning på eget kapital, totalt Fortum, %	5,7	7,7	8,6	8,3	10,5	12,3	18,2	18,7			
Avkastning på eget kapital, ordinarie verksamheter, % ²⁾							13,5	14,4	19,1		
Räntetäckningsgrad	2,6	3,4	3,7	4,3	4,7	5,8	8,0	11,6	11,5	12,8	
Internt tillförda medel / räntebärande nettoskuld, %	17,9	14,3	19,9	28,8	21,6	26,1	36,4	43,2	30,6	36,3	
Skuldsättningsgrad, % ³⁾	93	79	73	54	80	85	67	43	53	52	
Nettoskuld / EBITDA	3,7	3,2	3,2	2,4	3,0	2,9	2,1	1,4			
Nettoskuld / EBITDA ordinarie verksamheter							–	1,8	2,3	1,9	
Soliditet, %	36	39	43	48	41	40	44	49	48	49	
Utdelning ⁴⁾	99	141	194	220	262	357	506	987	1 122	1 197 ⁵⁾	7
Utdelning ordinarie verksamheter								511	650	683 ⁵⁾	5
Extra utdelning 2006 och 2007 / verksamheter under avveckling 2005								476	472	514 ⁵⁾	9
Forsknings- och utvecklingskostnader	92	72	58	53	33	35	26	14	17	21	24
– av omsättning, %	1,1	0,9	0,5	0,5	0,3	0,3	0,2	0,2	0,4	0,5	
Medeltal antal anställda, totalt Fortum	19 003	17 461	16 220	14 803	14 053	13 343	12 859	10 026	8 910	8 304	
Medeltal antal anställda, ordinarie verksamheter							8 592	8 939	8 910	8 304	

¹⁾ EBITDA definieras som Rörelseresultat för ordinarie verksamheter + Avskrivningar och nedskrivningar. I enlighet med finsk redovisningsstandard (Finnish Accounting Standards, FAS) har resultatandelar från intressebolag inkluderats i rörelseresultatet. Vid beräkning av EBITDA som presenteras under FAS för åren 1998 - 2003 har resultatandelar från intresseföretag exkluderats.

²⁾ Avkastning på eget kapital för ordinarie verksamheter 2005 är beräknad baserad på periodens resultat från ordinarie verksamheter dividerat med totalt eget kapital i slutet av perioden. Periodens resultat för verksamheter under avveckling har subtraherats från totalt eget kapital per den 31 december 2005.

³⁾ Skuldsättningsgrad definieras som räntebärande nettoskuld dividerat med eget kapital plus minoritetsintressen. Under 2000–2002 inkluderade minoritetsintresse preferensaktierna till värdet 1,2 miljarder euro, inklusive redovisad fast intäktutdelning med 6,7%, utgiven av Fortum Capital Ltd.

⁴⁾ Som tillägg till kontant utdelning delade Fortum ut omkring 85% av aktierna i Neste Oil Corporation under 2005.

⁵⁾ Styrelsens förslag till bolagsstämman den 1 april 2008. Det totala beloppet är beräknat på antal aktier registrerade per den 30 januari 2008.

Definitioner för beräkning av nyckeltal på sidorna 94 och 95.

Aktierelaterade nyckeltal

	FAS	FAS	FAS	FAS	FAS	FAS	IFRS	IFRS	IFRS	IFRS	Ändring
Euro eller enligt nedan	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	07/06
											%
Resultat per aktie totalt Fortum	0,27	0,41	0,55	0,57	0,79	0,91	1,48	1,55	1,22	1,74	35
Resultat per aktie för ordinarie verksamheter	–	–	–	–	–	–	0,79	1,01	1,22	1,74	35
Resultat per aktie för verksamheter under avveckling	–	–	–	–	–	–	0,69	0,54	–	–	
Resultat per aktie totalt Fortum efter utspädning	–	–	0,55	0,57	0,78	0,90	1,46	1,53	1,21	1,74	44
Resultat per aktie för ordinarie verksamheter efter utspädning	–	–	–	–	–	–	0,78	1,00	1,21	1,74	44
Resultat per aktie för verksamheter under avveckling efter utspädning	–	–	–	–	–	–	0,68	0,53	–	–	
Kassaflöde per aktie totalt Fortum	1,01	0,67	0,54	1,43	1,60	1,86	2,06	1,61	1,31	1,88	44
Kassaflöde per aktie för ordinarie verksamheter	–	–	–	–	–	–	1,44	1,46	1,31	1,88	44
Eget kapital per aktie	5,06	6,00	6,32	6,49	6,97	7,55	8,65	8,17	8,91	9,43	6
Utdelning per aktie totalt Fortum ¹⁾	0,13	0,18	0,23	0,26	0,31	0,42	0,58	1,12	1,26	1,35 ²⁾	7
Utdelning per aktie för ordinarie verksamheter	–	–	–	–	–	–	–	0,58	0,73	0,77 ²⁾	5
Utdelning per aktie för extra utdelning 2006 och 2007 / verksamheter under avveckling 2005	–	–	–	–	–	–	–	0,54	0,53	0,58 ²⁾	9
Utdelningsandel totalt Fortum, %	46,3	43,4	41,9	45,6	39,2	46,2	39,2	72,3	103,3 ⁴⁾	77,6 ^{2),4)}	
Utdelningsandel för ordinarie verksamheter, %	–	–	–	–	–	–	–	57,4 ³⁾	59,8 ⁴⁾	44,3 ^{2),4)}	
Utdelningsandel för extra utdelning 2006 och 2007/verksamheter under avveckling 2005, %	–	–	–	–	–	–	–	100,0 ³⁾	43,4 ⁴⁾	33,3 ^{2),4)}	
Direktavkastning på utdelning, %	2,5	4,0	5,3	5,5	5,0	5,1	4,3	7,1	5,8	4,4 ²⁾	
P/E-tal	18,5	10,9	7,9	8,3	7,9	9,0	9,2	10,2	17,7	17,7	
Aktienoteringar											
I slutet av räkenskapsperioden	5,03	4,50	4,35	4,75	6,25	8,18	13,62	15,84	21,56	30,81	
Genomsnittlig notering	5,66	4,76	4,18	4,79	5,87	6,94	10,29	13,87	20,39	23,57	
Lägsta notering	4,86	4,24	3,50	4,05	4,75	5,66	7,45	10,45	15,71	20,01	
Högsta notering	6,05	5,80	4,94	5,70	6,52	8,75	13,99	16,90	23,48	31,44	
Börsvärde i slutet av räkenskapsperioden, milj. euro	3 949	3 532	3 456	4 017	5 286	6 943	11 810	13 865	19 132	27 319	
Aktieomsättning											
Antal aktier, 1 000 aktier	17 643	112 398	93 900	134 499	251 216	270 278	478 832	900 347	830 764	787 380	
I relation till det vägda medelantalet aktier, %	2,2	14,3	11,9	16,8	29,7	31,9	59,2	103,2	94,3	88,5	
Antal aktier, 1 000 aktier	784 783	784 783	845 609	845 609	845 776	849 813	867 084	875 294	887 394	886 683	
Antal aktier exklusive egna aktier, 1000 aktier	NA	NA	794 571	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	
Aktier i genomsnitt, 1000 aktier	784 783	784 783	787 223	798 346	845 642	846 831	852 625	872 613	881 194	889 997	
Justerat antal aktier i genomsnitt, 1000 aktier	–	–	787 223	798 308	851 482	858 732	861 772	887 653	886 929	891 395	

¹⁾ Utöver kontantutdelningen distribuerade Fortum år 2005 ca 85% av aktierna i Neste Oil som aktieutdelning.

²⁾ Styrelsens förslag till den ordinarie bolagsstämman i april 2008.

³⁾ Utdelningsandelen 2005 för ordinarie verksamheter och verksamheter under avveckling är baserade på respektive resultat per aktie för ordinarie verksamheter och verksamheter under avveckling

⁴⁾ Utdelningsandel för 2006 och 2007 är baserad på totalt resultat per aktie.

År 1998–2003 har inte omräknats i enlighet med IFRS, de presenteras enligt finsk redovisningsstandard. Definitioner för beräkning av nyckeltal på sidorna 94 och 95.

Operationella nyckeltal, volymer

		2004	2005	2006	2007
Fortums totala kraft- och värmeproduktion					
Kraftproduktion	TWh	55,5	52,3	54,4	52,2
Värmeproduktion	TWh	25,4	25,1	25,8	26,1
Fortums egna kraftproduktion per energislag, totalt i Norden					
Vattenkraft	TWh	19,1	21,2	19,8	20,0
Kärnkraft	TWh	25,8	25,8	24,4	24,9
Värmekraft	TWh	9,5	4,2	9,0	6,2
Summa	TWh	54,4	51,2	53,2	51,1
Fortums egna kraftproduktion per energislag, totalt i Norden					
Vattenkraft	%	35	42	37	39
Kärnkraft	%	47	50	46	49
Värmekraft	%	18	8	17	12
Summa	%	100	100	100	100
Fortums totala el- och värmeförsäljning					
Elförsäljning	milj. euro	2 017	2 002	2 437	2 370
Värmeförsäljning	milj. euro	809	867	1 014	1 096
Fortums totala elförsäljning per område					
Finland	TWh	31,1	26,0	29,6	29,0
Sverige	TWh	27,6	30,4	28,5	27,6
Övriga länder	TWh	3,6	3,3	3,5	3,1
Summa	TWh	62,3	59,7	61,6	59,7
Fortums totala värmeförsäljning per område					
Finland	TWh	10,5	9,8	10,7	11,1
Sverige	TWh	9,6	9,5	9,3	9,2
Övriga länder	TWh	3,7	4,5	6,8	6,8
Summa	TWh	23,8	23,8	26,8	27,1
Volym distribuerad elektricitet i elnätet					
Finland	TWh	6,2	6,3	7,7	9,2
Sverige	TWh	14,2	14,4	14,4	14,3
Norge	TWh	2,1	2,2	2,3	2,3
Estland	TWh	0,2	0,2	0,2	0,2
Summa	TWh	22,7	23,1	24,6	26,0

Operationella nyckeltal, segment

Från och med 2005 rapporterar Fortum i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) i årsredovisningen och kvartalsrapporterna. 2005 års årsredovisning inkluderar en jämförelse med år 2004, som räknats om enligt IFRS. Siffror för segmenten

presenteras baserat bara på IFRS för jämförelse, eftersom rapporteringssegmenten omdefinierades och segmentsrapporteringen som helhet omvärderades vid övergången till IFRS.

Omsättning per segment, milj. euro	2004	2005	2006	2007
Kraftproduktion	2 084	2 058	2 439	2 350
– varav koncerninternt	128	–97	–133	323
Värme	1 025	1 063	1 268	1 356
– varav koncerninternt	49	–12	–32	38
Distribution	707	707	753	769
– varav koncerninternt	10	–8	8	9
Markets	1 387	1 365	1 912	1 683
– varav koncerninternt	92	–101	149	155
Övrigt	90	91	78	81
– varav koncerninternt	93	–63	62	72
Koncernjusteringar	–1 458	–1 407	–1 959	–1 760
Summa	3 835	3 877	4 491	4 479

Jämförbart rörelseresultat per segment, milj. euro	2004	2005	2006	2007
Kraftproduktion	730	854	985	1 093
Värme	207	253	253	290
Distribution	240	244	250	231
Markets	23	30	–4	–1
Övrigt	–52	–47	–47	–49
Jämförbart rörelseresultat	1 148	1 334	1 437	1 564
Poster av engångskaraktär	18	30	61	250
Övriga jämförelsepåverkande poster	29	–17	–43	33
Rörelseresultat	1 195	1 347	1 455	1 847

Avskrivningar och nedskrivningar per segment, milj. euro	2004	2005	2006	2007
Kraftproduktion	104	112	108	102
Värme	124	123	144	163
Distribution	133	145	147	162
Markets	16	15	19	11
Övrigt	11	12	11	13
Summa	388	407	429	451

Resultat från andelar i intresseföretag och joint ventures per segment, milj. euro	2004	2005	2006	2007
Kraftproduktion	–18	23	30	196
Värme	15	11	23	24
Distribution	16	20	15	18
Markets	0	1	1	3
Övrigt	–1	0	0	0
Summa	12	55	69	241

Investeringar i materiella anläggningstillgångar per segment, milj. euro	2004	2005	2006	2007
Kraftproduktion	84	83	95	93
Värme	123	124	184	309
Distribution	106	115	183	236
Markets	10	10	8	3
Övrigt	12	14	15	14
Summa	335	346	485	655

Bruttoinvesteringar i aktier per segment, milj. euro	2004	2005	2006	2007
Kraftproduktion	126	47	145	297
Värme	53	87	589	18
Distribution	0	–	130	1
Markets	0	–	6	0
Övrigt	0	–	40	1
Summa	179	134	910	317

Operativt kapital per segment, milj. euro	2004	2005	2006	2007
Kraftproduktion	6 218	5 954	6 734	7 148
Värme	2 440	2 551	3 407	3 507
Distribution	3 091	3 021	3 412	3 243
Markets	194	228	176	247
Övrigt och koncernjusteringar	–43	139	85	140
Summa	11 900	11 893	13 814	14 285

Avkastning på operativt kapital per segment, %	2004	2005	2006	2007
Kraftproduktion	12,1	14,0	16,1	19,2
Värme	9,8	11,6	9,6	9,3
Distribution	8,1	8,8	8,4	14,5
Markets	25,3	17,4	–1,6	6,9

Jämförbar avkastning på operativt kapital per segment, %	2004	2005	2006	2007
Kraftproduktion	11,5	14,5	16,9	17,7
Värme	9,3	11,0	9,2	9,2
Distribution	8,3	8,6	8,3	7,5
Markets	17,1	16,4	–0,8	–0,6

Medeltal antal anställda	2004	2005	2006	2007
Kraftproduktion	4 588	4 374	4 147	3 475
Värme	1 605	2 186	2 345	2 302
Distribution	995	1 008	983	1 060
Markets	682	745	825	936
Övrigt	722	626	610	531
Summa	8 592	8 939	8 910	8 304

Definitioner för beräkning av nyckeltal

EBITDA (Earnings before interest, taxes, depreciations and amortisation), ordinarie verksamheter	=	Rörelseresultat i ordinarie verksamheter + avskrivningar och nedskrivningar, ordinarie verksamheter
Jämförbart rörelseresultat	=	Rörelseresultat – poster av engångskaraktär – övriga jämförelsepåverkande poster
Poster av engångskaraktär	=	Främst realisationsvinster och förluster
Övriga jämförelsepåverkande poster	=	Inkluderar effekter från kassaflödessakringar med finansiella derivatinstrument som inte uppfyller kraven för säkringsredovisning enligt IAS 39 och effekter från redovisning av Fortums andel i den finska kärnavfallshanteringsfonden där tillgångarna i balansräkningen inte får överskrida de relaterande skulderna enligt IFRIC interpretation 5.
Internt tillförda medel	=	Kassaflöde från rörelsen före förändring i rörelsekapitalet
Investeringar i anläggningstillgångar	=	Kapitaliserade investeringar i materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar inkluderar underhåll, produktivitet, tillväxt och investeringar som krävs enligt lag inklusive lånekostnader som kapitaliseras under byggtiden. Underhållsinvesteringar ökar livslängden på en befintlig tillgång, bibehåller användbarhet/tillgänglighet och/eller underhåller tillförlitligheten. Produktivitet förbättrar produktiviteten för en befintlig tillgång. Tillväxtinvesteringarnas syfte är att bygga nya anläggningar och/eller att öka kundbasen inom existerande verksamhet. Investeringar enligt lag görs vid en viss tidpunkt pga. krav i lagen.
Bruttoinvesteringar i aktier	=	Investeringar i dotterbolagsaktier, aktier i intressebolag och övriga aktier inkluderade i Finansiella tillgångar som kan säljas. Investeringar i dotterbolagsaktier är netto efter avdrag för likvida medel i det förvärvade bolaget och brutto inklusive räntebärande skulder i det förvärvade bolaget.
Avkastning på eget kapital, %	=	$\frac{\text{Periodens resultat}}{\text{Eget kapital i genomsnitt}} \times 100$
Avkastning på sysselsatt kapital, %	=	$\frac{\text{Resultat före skatt + räntekostnader och övriga finansiella kostnader}}{\text{Sysselsatt kapital i genomsnitt}} \times 100$
Avkastning på sysselsatt kapital, ordinarie verksamheter, %	=	$\frac{\text{Resultat före skatt, ordinarie verksamheter + räntekostnader och övriga finansiella kostnader, ordinarie verksamheter}}{\text{Sysselsatt kapital i genomsnitt, ordinarie verksamheter}} \times 100$
Avkastning på operativt kapital, %	=	$\frac{\text{Rörelseresultat + resultat från andelar i intressebolag och joint ventures}}{\text{Operativt kapital i genomsnitt}} \times 100$
Jämförbar avkastning på operativt kapital, %	=	$\frac{\text{Jämförbart rörelseresultat + resultat från andelar i intressebolag och joint ventures (justerat för IAS 39 påverkan)}}{\text{Jämförbart operativt kapital i genomsnitt}} \times 100$
Sysselsatt kapital	=	Balansomslutning – räntefria skulder – uppskjutna skatteskulder – avsättningar
Operativt kapital	=	Räntefria tillgångar + räntebärande tillgångar relaterade till kärnavfallshanteringsfonden – räntefria skulder – avsättningar (räntefria tillgångar och skulder inkluderar inte finansiellt relaterade poster, aktuell och uppskjuten skatt samt tillgångar och skulder från marknadsvärdering av derivat för vilka säkringsredovisning tillämpas)

Jämförbart operativt kapital	=	Operativt kapital justerat med räntefria tillgångar och skulder hänförliga från finansiella derivat för säkring av framtida kassaflöden som inte uppfyller villkoren för säkringsredovisning enligt IAS 39	
Räntebärande nettoskuld	=	Räntebärande skulder – likvida medel	
Skuldsättningsgrad, %	=	$\frac{\text{Räntebärande nettoskuld}}{\text{Totalt eget kapital}}$	× 100
Soliditet, %	=	$\frac{\text{Totalt eget kapital inklusive minoritetsintressen}}{\text{Balansomslutning}}$	× 100
Nettoskuld/EBITDA	=	$\frac{\text{Räntebärande nettoskuld}}{\text{Rörelseresultat + Avskrivningar och nedskrivningar}}$	
Nettoskuld/EBITDA ordinarie verksamheter	=	$\frac{\text{Räntebärande nettoskuld}}{\text{Rörelseresultat ordinarie verksamheter + Avskrivningar och nedskrivningar, ordinarie verksamheter}}$	
Räntetäckningsgrad	=	$\frac{\text{Rörelseresultat}}{\text{Nettoräntekostnader}}$	
Resultat per aktie (EPS)	=	$\frac{\text{Periodens resultat – minoritetsintressen}}{\text{Antal aktier i genomsnitt under räkenskapsperioden}}$	
Kassaflöde/aktie	=	$\frac{\text{Kassaflöde från den löpande verksamheten}}{\text{Antal aktier i genomsnitt under räkenskapsperioden}}$	
Eget kapital/aktie	=	$\frac{\text{Eget kapital}}{\text{Antal aktier vid räkenskapsperiodens slut}}$	
Utdelningsandel, %	=	$\frac{\text{Utdelning per aktie}}{\text{Resultat per aktie}}$	× 100
Utdelningsandel ordinarie verksamheter, %	=	$\frac{\text{Utdelning per aktie ordinarie verksamheter}}{\text{Resultat per aktie ordinarie verksamheter}}$	× 100
Direktavkastning på utdelning, %	=	$\frac{\text{Utdelning per aktie}}{\text{Sista avslutskurs vid räkenskapsperiodens slut}}$	× 100
P/E-tal	=	$\frac{\text{Sista avslutskurs vid räkenskapsperiodens slut}}{\text{Resultat per aktie}}$	
Aktiens medelkurs	=	$\frac{\text{Aktiens totala omsättning i euro under räkenskapsperioden}}{\text{Antal aktier som omsatts under räkenskapsperioden}}$	
Börsvärde	=	Antal aktier i slutet av perioden × avslutskurs i slutet av räkenskapsperioden	
Aktieomsättningens utveckling	=	Antal aktier som omsatts under räkenskapsperioden samt de omsatta aktiernas procentuella andel av medelantalet aktier under räkenskapsperioden.	

Moderbolagets bokslut, finsk redovisningsstandard

Resultaträkning

milj. euro	Not	2007	2006
Omsättning	2	84	82
Övriga intäkter	3	15	5
Ersättningar till anställda	4	-51	-45
Avskrivningar och nedskrivningar		-11	-8
Övriga kostnader		-62	-65
Rörelseresultat		-25	-31
Finansiella intäkter och kostnader	5	1 797	38
Resultat efter finansiella poster		1 772	7
Koncernbidrag		724	638
Resultat före skatt		2 496	645
Inkomstskatt	6	-145	-123
Periodens resultat		2 351	522

Balansräkning

milj. euro	Not	2007	2006
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar	7		
Immateriella tillgångar		17	15
Materiella anläggningstillgångar		13	12
Andelar i koncernföretag		12 255	11 605
Räntebärande fordringar hos koncernföretag		1 978	2 159
Andelar i intresseföretag		0	0
Räntebärande fordringar hos intresseföretag		1	2
Övriga långfristiga fordringar		3	2
Summa anläggningstillgångar		14 267	13 795
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga rörelsefordringar, koncernföretag	8	768	673
Kortfristiga rörelsefordringar, intresseföretag	8	0	0
Kortfristiga rörelsefordringar	8	126	43
Uppskjutna skattefordringar		-	2
Likvida medel	9	372	73
Summa omsättningstillgångar		1 266	791
Summa tillgångar		15 533	14 586

milj. euro	Not	2007	2006
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	11		
Aktiekapital		3 040	3 023
Pågående emission		0	0
Överkursfond		2 822	2 822
Balanserat resultat		768	1 543
Periodens resultat		2 351	522
Summa eget kapital		8 981	7 910
Avsättningar		1	1
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Externa räntebärande långfristiga skulder	12	3 821	3 540
Räntebärande skulder till koncernföretag	12	1 831	2 528
Räntebärande skulder till intresseföretag	12	172	164
Övriga långfristiga skulder		19	27
Summa långfristiga skulder		5 843	6 259
Kortfristiga skulder			
Externa räntebärande skulder	12	542	71
Kortfristiga rörelseskulder till koncernföretag	13	32	135
Kortfristiga rörelseskulder till intresseföretag	13	7	5
Kortfristiga rörelseskulder	13	125	205
Uppskjutna skatteskulder		2	-
Summa kortfristiga skulder		708	416
Summa skulder		6 551	6 675
Summa eget kapital och skulder		15 533	14 586

Kassaflödesanalys

milj. euro	2007	2006
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens resultat	2 351	522
Justeringar:		
Skatt	145	123
Koncernbidrag	-725	-638
Finansnetto	-1 797	-38
Avskrivningar och nedskrivningar	11	9
Rörelseresultat före avskrivningar	-15	-22
Icke kassapåverkande poster	2	2
Ränteintäkter och övriga finansiella intäkter	151	134
Erlagda räntor och övriga finansiella kostnader, netto	-291	-217
Erhållna utdelningar	1 939	156
Mottagna koncernbidrag	638	482
Realiserade valutakursvinster och -förluster	-261	220
Betald inkomstskatt	-108	-158
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet	2 055	597
Ökning/minskning av kundfordringar och övriga fordringar	-7	-15
Ökning/minskning av leverantörsskulder och övriga skulder	5	-42
Förändring i rörelsekapitalet	-2	-57
Kassaflöde från den löpande verksamheten	2 053	540
Kassaflöde från investeringsverksamheten		
Investeringar i anläggningstillgångar	-14	-15
Förvärvade aktier i dotterbolag	-650	-6 439
Förvärvade övriga aktier	-1	0
Avyttring av anläggningstillgångar	3	1
Avyttrade aktier i intresseföretag	1	3
Förändring i räntebärande fordringar och övriga långfristiga placeringar	182	5 655
Nettokassaflöde från investeringsverksamheten	-479	-795
Kassaflöde före finansieringsverksamheten	1 574	-255
Nettokassaflöde från finansieringsverksamheten		
Upptagna långfristiga lån	210	1 338
Amortering på långfristiga lån	-37	-725
Förändring av kortfristiga räntebärande skulder	-167	41
Höjning av aktiekapital hänförligt till utnyttjade optioner	17	49
Återköp av egna aktier	-175	-31
Betald utdelning	-1 122	-987
Nettokassaflöde från finansieringsverksamheten	-1 274	-315
Netto ökning (+)/minskning (-) av likvida medel	300	-570
Likvida medel vid årets början	73	643
Likvida medel vid årets slut	373	73
Netto ökning (+)/minskning (-) av likvida medel	300	-570

Noter till moderbolagets bokslut

1 Redovisningsprinciper

Fortum Abp's finansiella rapporter är upprättade enligt finsk redovisningsstandard.

Omsättning

Omsättning består av försäljningsintäkter från faktisk verksamhet och kursdifferenser på kundfordringar, minus rabatter och indirekta skatter som mervärdesskatt.

Övriga intäkter

Övriga intäkter utgörs av realisationsvinster på anläggningstillgångar och aktieinnehav samt övriga intäkter som inte är relaterade till försäljning av produkter och tjänster, till exempel hyresintäkter.

Poster i utländsk valuta och derivatinstrument

Transaktioner noterade i utländsk valuta upptas till valutakursen vid tidpunkten för transaktionen. Fordringar och skulder i utländsk valuta som är utestående på balansdagen tas upp till kursen på balansdagen. Kursdifferenserna har tagits upp i finansnettot i resultaträkningen.

Fortum Abp använder derivatkontrakt främst för att säkra valutakurser och räntexponeringar.

Derivat som används för att säkra poster i balansräkningen, t.ex. bankkonton, lån eller fordringar värderas med valutakursen på balansdagen och vinster och förluster redovisas i resultaträkningen. Räntekomponenten avseende terminskontrakt har periodiserats över perioden.

Optionspremier behandlas som förskott som betalts eller erhållits tills optionerna förfaller, och eventuella förluster på optioner som tecknats i säkringssyfte tas upp som en kostnad i resultaträkningen.

Ränteintäkter eller räntekostnader för derivat som används för att hantera ränterisker periodiseras över löptiden och kvittas mot ränteintäkten eller räntekostnaden för den säkrade skulden.

Skatter

Inkomstskatter som tas upp i resultaträkningen består av upplupna skatter för räkenskapsåret och justeringar för skatt hänförlig till tidigare år.

Materiella anläggningstillgångar och avskrivningar

Värdet på anläggningstillgångarna i balansräkningen utgörs av anskaffningsvärdet minus avskrivningar och andra nedskrivningar. Anläggningstillgångarna skrivs av planenligt med hänsyn till tillgångens beräknade ekonomiska livslängd.

Avskrivningarna baseras på följande ekonomiska livslängder:

Byggnader och anläggningar	15–40 år
Maskiner och inventarier	3–15 år
Övriga immateriella anläggningstillgångar	5–10 år

Pensionskostnader

Lagstadgade pensionsåtagande täcks genom en obligatorisk pensionsförsäkring eller concernens egen pensionsfond. Betalningar till concernens pensionsfond redovisas i resultaträkningen till belopp som fastställs av pensionsfonden enligt aktuella antaganden i enlighet med den finska arbetspensionslagen.

Eget kapitalrelaterade ersättningar

Kostnader relaterade till Fortums långsiktiga incitamentsplaner periodiseras över intjänandeperioden och skulden bokförs i balansräkningen. Från 2006 har basen för sociala avgifter förändrats och det finns inte längre någon skyldighet att betala sociala avgifter avseende optionsförmåner.

Avsättningar

Förutsebara framtida kostnader och förluster där motsvarande intäkt saknas och som Fortum har skyldighet att stå för och vars värde skäligen kan uppskattas i pengar, tas upp som kostnader i resultaträkningen och ingår som avsättningar i balansräkningen.

2 Nettoomsättning per marknadsområde

milj. euro	2007	2006
Finland	81	66
Sverige och övriga länder	3	16
Summa	84	82

3 Övriga intäkter

milj. euro	2007	2006
Vinster vid avyttring av aktier	1	–
Hyresintäkter och övriga intäkter	14	5
Summa	15	5

4 Kostnader för anställda

milj. euro	2007	2006
Personalkostnader		
Löner och ersättningar	36	34
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	12	6
Övriga indirekta lönekostnader	2	2
Övriga personalkostnader	1	3
Summa	51	45

Ledningens löner och arvoden

Till verkställande direktören, styrelseledamöterna samt förvaltningsrådet	2	2
---	---	---

Medelantalet anställda	594	565
------------------------	-----	-----

5 Finansiella intäkter och kostnader

milj. euro	2007	2006
Utdelning från koncernföretag	1 939	147
Ränteintäkter och övriga finansiella intäkter från koncernföretag	127	121
Ränteintäkter och övriga finansiella intäkter	24	17
Kursdifferenser	6	–21
Räntekostnader och övriga finansiella kostnader till koncernföretag	–112	–84
Räntekostnader och övriga finansiella kostnader	–187	–142
Summa	1 797	38

Summa ränteintäkter och -kostnader

Ränteintäkter	151	137
Räntekostnader	–292	–221
Räntenetto	–141	–84

6 Inkomstskatt

milj. euro	2007	2006
Skatt på ordinarie verksamheter	–43	–43
Skatt på koncernbidrag	188	166
Summa	145	123

Aktuell skatt för perioden	140	129
Aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder	0	–5
Förändring av uppskjuten skatt	5	–1
Summa	145	123

7 Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar

milj. euro	Immateriella tillgångar summa
Ingående anskaffningsvärde 1 januari 2007	29
Förvärv	8
Avyttringar	–3
Utgående anskaffningsvärde 31 december 2007	34
Ingående ackumulerade avskrivningar 1 januari 2007	14
Avyttringar	–3
Årets avskrivningar	6
Utgående ackumulerade avskrivningar 31 december 2007	17
Redovisat värde per 31 december 2007	17
Redovisat värde per 31 december 2006	15

Materiella anläggningstillgångar

milj. euro	Byggnader och anläggningar	Maskiner och inventarier	Förskotts- betalningar och pågående nyanläggningar	Summa
Ingående anskaffningsvärde 1 januari 2007	1	21	3	25
Förvärv	–	7	2	9
Avyttringar	–	–1	–3	–4
Utgående anskaffningsvärde 31 december 2007	1	27	2	30
Ingående ackumulerade avskrivningar 1 januari 2007	0	13	–	13
Avyttringar	–	–1	–	–1
Årets avskrivningar	0	5	–	5
Utgående ackumulerade avskrivningar per 31 december 2007	0	17	–	17
Redovisat värde per 31 december 2007	1	10	2	13
Redovisat värde per 31 december 2006	1	8	3	12

Aktier och andelar

milj. euro	Andelar i koncern- företag	Fordringar hos koncern- företag	Andelar i intresse- företag	Fordringar hos intresse- företag	Övriga långfristiga fordringar	Summa
Ingående anskaffningsvärde 1 januari 2007	11 605	2 159	0	2	2	13 768
Förvärv ¹⁾	650	1 568	–	0	1	2 219
Avyttringar	–	–1 750	–	0	–	–1 750
Utgående anskaffningsvärde 31 december 2007	12 255	1 977	0	2	3	14 237

¹⁾ Förvärv avseende aktier består av förvärv av aktier och kapitaltillskott

8 Kortfristiga rörelsefordringar

milj. euro	2007	2006
Kundfordringar och övriga fordringar hos koncernföretag		
Kundfordringar	33	25
Övriga fordringar	724	638
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	11	10
Summa	768	673
Kundfordringar och övriga fordringar hos intresseföretag		
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	0	0
Kundfordringar och övriga fordringar		
Kundfordringar	1	1
Övriga fordringar	1	2
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	124	40
Summa	126	43

9 Likvida medel

milj. euro	2007	2006
Kassa och bank	372	73

10 Pensionsförbindelser för ledningen

Fortum Abp:s högsta ledning har möjlighet att gå i pension vid 60 års ålder. Pensionsförpliktelsen täcks genom försäkringsbolag eller Fortums pensionsfond. Se även Not 36 i koncernens bokslut.

11 Förändring av eget kapital

milj. euro	Aktie kapital	Pågående emissioner	Överkursfond	Balanserade vinstmedel	Summa
Balans per 31 december 2006	3 023	0	2 822	2 065	7 910
Inlösta optioner	17	0	–	–	17
Utdelning, betald	–	–	–	–1 122	–1 122
Återköp av egna aktier	–	–	–	–175	–175
Periodens resultat	–	–	–	2 351	2 351
Balans per 31 december 2007	3 040	0	2 822	3 119	8 981
Balans per 31 december 2005	2 976	2	2 818	2 561	8 357
Inlösta optioner	47	–2	4	–	49
Utdelning, betald	–	–	–	–987	–987
Återköp av egna aktier	–	–	–	–31	–31
Periodens resultat	–	–	–	522	522
Balans per 31 december 2006	3 023	0	2 822	2 065	7 910
milj. euro				2007	2006
Utdelningsbara medel 31 december				3 119	2 065

12 Räntebärande skulder

Externa räntebärande skulder

milj. euro	2007	2006
Obligationslån	2 865	2 782
Lån hos kreditinstitut	280	98
Övriga långfristiga räntebärande skulder	676	660
Summa långfristiga räntebärande skulder	3 821	3 540
Kortfristig del av obligationslån	541	10
Kortfristig del lån hos kreditinstitut	1	5
Företagscertifikat	–	55
Övriga kortfristiga räntebärande skulder	0	1
Summa kortfristiga räntebärande skulder	542	71
Summa externa räntebärande skulder	4 363	3 611

Förfallotider för långfristiga lån

milj. euro	
2008	542
2009	265
2010	499
2011	254
2012	477
2013 och senare	2 326
Total	4 363

Externa räntebärande skulder som förfaller efter fem år eller senare

milj. euro	2007	2006
Obligationslån	1 519	1 248
Lån hos kreditinstitut	131	52
Övriga långfristiga räntebärande skulder	676	660
Summa	2 326	1 960

Övriga räntebärande skulder som förfaller efter fem år eller senare

milj. euro	2007	2006
Räntebärande skulder till koncernföretag	17	17
Räntebärande skulder till intresseföretag	172	164
Summa	189	181

13 Kortfristiga rörelseskulder

milj. euro	2007	2006
Kortfristiga rörelseskulder till koncernföretag		
Leverantörsskulder	7	1
Övriga skulder	19	127
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	6	7
Summa	32	135
Kortfristiga rörelseskulder till intresseföretag		
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7	5
Summa	7	5
Kortfristiga rörelseskulder		
Leverantörsskulder	10	8
Övriga skulder	3	2
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	112	195
Summa	125	205

14 Ansvarsförbindelser

milj. euro	2007	2006
För egen räkning		
Övriga ansvarsförbindelser	3	5
Ställda säkerheter för koncernföretag		
Borgensförbindelser	544	460
Ansvarsförbindelser för andras räkning		
Borgensförbindelser	4	6
Summa ansvarsförbindelser	551	471

Operationella leasingkontrakt

milj. euro	2007	2006
Leasingbetalningar		
Förfaller inom ett år	1	1
Förfaller efter mer än ett år och inom fem år	0	1
Summa	1	2

Derivatkontrakt

milj. euro	2007			2006		
	Nominellt värde	Verkligt värde	Icke intäktsfört	Nominellt värde	Verkligt värde	Icke intäktsfört
Ränteterminer	741	0	0	–	–	–
Ränteswappar	3 476	–16	–26	2 245	11	–6
Valutaterminer ¹⁾	13 158	41	8	12 756	–38	5
Valutaswappar	3 191	76	–2	2 358	–63	7

¹⁾ Inkluderar även stängda terminskontrakt

Förslag till utdelning

Moderbolagets utdelningsbara kapital per den 31 december 2007 uppgick till 3 119 070 357,96 euro. Efter räkenskapsperiodens slut har det inte skett några väsentliga förändringar i bolagets ekonomiska ställning.

Styrelsen föreslår till bolagsstämman att Fortum Abp ska betala en utdelning på 1,35 euro per aktie för 2007,

sammanlagt 1 197 miljoner euro baserat på antalet registrerade aktier per den 30 januari 2007. Av denna utdelning betalas 0,77 euro per aktie från Fortums fortlöpande resultat. En extra utdelning på 0,58 euro per aktie föreslås för att styra företagets kapitalstruktur mot det överenskomna målet.

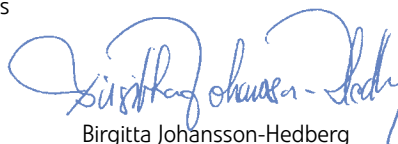
Esbo, 30 januari 2008

Peter Fagernäs

Esko Aho

Birgitta Johansson-Hedberg

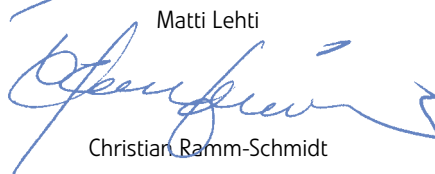
Birgitta Kantola

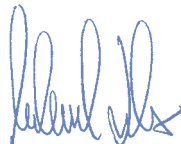
Matti Lehti

Marianne Lie

Christian Ramm-Schmidt

Mikael Lilius

Vd och koncernchef

Revisionsberättelse

Till Fortum Abp:s aktieägare

Vi har granskat Fortum Abp:s bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2007. Styrelsen och verkställande direktören har avgett verksamhetsberättelsen och koncernbokslutet, upprättat i enlighet med internationella redovisningsstandarder, IFRS, sådana de antagits av EU, samt moderbolagets bokslut upprättat i enlighet med ikraftvarande bestämmelser i Finland, omfattande moderbolagets balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till bokslutet. Efter utförd granskning avger vi vårt utlåtande om koncernbokslutet och moderbolagets bokslut, verksamhetsberättelsen och förvaltning.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed. Bokföringen, de tillämpade redovisningsprinciperna, innehållet i bokslutet och verksamhetsberättelsen samt bokslutspresentationen har härvid granskats i tillräcklig omfattning för att konstatera att bokslutet och verksamhetsberättelsen inte innehåller väsentliga fel eller brister. Vid granskningen av förvaltningen har vi utrett huruvida medlemmarna i moderbolagets förvaltningsråd och styrelse samt verkställande direktören handhaft förvaltningen av bolagets angelägenheter i enlighet med stadgandena i aktiebolagslagen.

Koncernbokslutet

Koncernbokslutet, som upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder, IFRS, sådana de antagits av EU, ger på sätt som avses i dessa standarder och i bokföringslagen riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av koncernens verksamhet och dess ekonomiska ställning.

Moderbolagets bokslut, verksamhetsberättelsen och förvaltningen

Moderbolagets bokslut och verksamhetsberättelsen har upprättats enligt bokföringslagen och övriga stadganden och bestämmelser om hur bokslut och verksamhetsberättelsen skall upprättas.

Koncernens och moderbolagets bokslut och verksamhetsberättelse ger på sätt som avses i bokföringslagen riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av koncernens och moderbolagets verksamhet och dess ekonomiska ställning. Verksamhetsberättelsen är förenlig med bokslutet.

Koncernbokslutet och moderbolagets bokslut kan fastställas och medlemmarna i moderbolagets förvaltningsråd och styrelse samt verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för den av oss granskade räkenskapsperioden. Styrelsens förslag till behandling av de utdelningsbara vinstmedlen beaktar stadgandena i aktiebolagslagen.

Esbo, den 30 januari 2008

Deloitte & Touche Oy
CGR-samfund

Mikael Paul
CGR

Förvaltningsrådets utlåtande

Förvaltningsrådet har i dag på sitt möte granskat Fortum Abp:s resultaträkning, balansräkning och noter till bokslutet för 2007 såväl som koncernbokslut, styrelsens förslag till vinstdisposition samt den revisionsberättelse som avgivits av företagets revisorer. Förvaltningsrådet har inga anmärkningar gentemot dessa handlingar. Förvaltningsrådet

rekommenderar att resultaträkningen, balansräkningen och koncernbokslutet fastställs och att vinstmedlen disponeras i enlighet med styrelsens förslag.

Förvaltningsrådet att rådet erhållit all behövlig information av företagets styrelse och ledning.

Esbo den 6 februari 2008

Timo Kalli

Martti Alakoski

Lasse Hautala

Rakel Hiltunen

Mikko Immonen

Kimmo Kiljunen

Jari Koskinen

Sirpa Paatero

Oras Tynkkynen

Ben Zyskowitz

Design KREAB

Fotograf TOMI PARKKONEN

Tryckeri LIBRIS OY 2008

Gördeln GALERIE ART SILK 150 g/m²

Omslag GALERIE ART SILK 300 g/m²

Inlaga GALERIE ONE SILK 90 g/m²

441 014

Trycksak

Att göra hållbar utveckling till en framgångsfaktor

Fortum Abp
Kägeludden, Esbo
PB 1
00048 FORTUM, Finland
tel. +358 10 4511
fax +358 10 4524447
www.fortum.se

Hemort Esbo, FO-nummer 1463611-4